

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DET KOMMUNALE STYRE I SØLLERØD

1841

1978

BIND II : 1909-1978

PERSONER OG BEGIVENHEDER GENNEM
HENVED HALVANDET HUNDREDE ÅR AF
GUNNAR SANDFELD

Gunnar Sandfeld

Det kommunale Styre
i Søllerød 1841-1978
Personer og begivenheder
gennem henved
halvandet hundrede år

UDGIVET AF SØLLERØD KOMMUNE

Bind 2: 1909-1978

SØLLERØD KOMMUNEBIBLIOTEKER

1977

BILLEDREDAKTION
ANNALISE BØRRESEN

1

ISBN 87-980615-3-4

INDHOLD

- I. Kort grundrids af en lang og stor udvikling. 7
- II. Oversigt over de skiftende sogneråd og kommunalbestyrelser 1909-78. 20
- III. Sognerådsformænd og borgmestre 1909-78 i kronologisk rækkefølge. 40
- IV. Menige sogneråds- og kommunalbestyrelsesmedlemmer 1909-78 biograferet i alfabetisk orden. 81

Efterskrift

I Kort grundrids af en lang og stor udvikling

*Forberedelser
til udvidet
valgret*

I den sidste halve snes år før det politiske »systemsifte« i 1901 havde Venstre gang på gang – og med kraftig støtte fra Socialdemokratiet – stillet forslag om demokratisering af de gældende kommunallove. Men forgæves. Det var da ganske naturligt at vente, at »mærkesagen« for det første Venstreministerium (dannet 24.juli 1901) måtte blive afskaffelsen af den privilegerede valgret til sogne-, by- og amtsråd og gennemførelsen af den almindelige kommunale valgret. Reformvenstres folketingsmand Anders Nielsen drog i sommeren 1902 landet rundt og forkyndte på vælgermøder, at nu gjaldt det først og fremmest den udvidede valgret til kommunerådsvalgene og derefter – gennem en grundlovsændring – til rigsdagsvalgenc. Dens gennemførelse ville blive til held og lykke for befolkningen, sagde han. Men dér, hvor han havde været, kom også altid den fhv. folketingsmand, kammerherre Jacob Scavenius med Højre's noget divergerende opfattelse af sagen: »Den udvidede valgret i kommunerne vil betyde, at de i kommunen, der betaler dens største skatter, ikke vil få spor indflydelse på disses anvendelse, men at denne ganske lægges i de besiddelsesløses hænder, hvilket vil føre til en fuldstændig ødelæggelse af kommunens finanser og til en udsugning af de besiddende klasser«. Man skulle altså ikke vente resultater med det snarreste, så længe landstingets store flertal lå hos Højre (og det ville det – med de gældende grundlovsfæstnede valgeregler for dette ting – gøre i lang tid fremover).

I november 1903 forelagde indenrigsminister Enevold Sørensen Venstres gammelkendte forslag om kommuneråd med valgret og valgbarhed for *alle mænd og kvinder over 25 år i selvstændig virksomhed* og amtsråd valgt af valgmænd, to fra hver kommune i amtet valgt af sognerådene. Som man ser, udelukkede dette forslag både *alt tyende*, mandligt så vel som kvindeligt, og alle *gifte kvinder*. Her lå åbenbart udbredte gårdmandssynspunkter bag, og de kom også direkte til udtryk, dels gennem følgende replik af Klaus Berntsen i folketingsalen: »Det ville jo bringe nogen forstyrrelse ind, når karlen eller pigen en dag sagde til husbonden: idag må du selv gøre arbejdet, for jeg skal til sognerådsmøde!« og dels gennem en

*Tre reformlove
i 1903*

passus som denne fra en opsats i »Agrarbladet«: »En reform af de unge pigers opdragelse i retning af at lade dem lære noget nyttigt, selv om de skulle blive noget mindre bevandrede i moderne forfattere, ville vist være af større samfundsbetydning end at give kvinderne valgret«. Men ved ændringsforslag, stillet af socialdemokraterne og den radikale fløj af Reformpartiet, kom dog begge de nævnte kategorier alligevel med.

Forslaget vedtoges naturligvis i folketinget, men blev pure forkastet i landstinget. Som socialdemokraten Vilh. Rasmussen udtrykte det på et grundlovmøde i 1904: »Landstinget sidder endnu som en junker i en kaleche, og ministeriet må age, hvorhen junkeren lyster, og standse på hans vink«. Eller med andre ord: ministeriet måtte lempe sig frem gennem en besværlig forhandlingspolitik, hvorunder der hele tiden måtte »hugges en hæl og klippes en tå«. Men det lykkedes i hvert fald her i 1903 at bringe 3 betydningsfulde reformlove frelst igennem: 1. *skoleloven*, som afskaffede den gamle »latinskole« og indførte den moderne og fagligt tidssvarende gymnasie-, real- og mellemskole, der skulle danne en jævn bro mellem folkeskolen og de højere læreanstalter, 2. *skattelovene*, som erstattede de gamle på landbruget ensidigt tyngende hartkornsskatter med almindelig »ejendomsskyld« og indførte en indkomst- og formueskat til stat og kommune, der føleligt flyttede byboerne ned på den tunge ende af vippen¹, og 3. *kirke-lovene*, som bl.a. indførte (foreløbig midlertidigt for 6 år) præstevælgende menighedsråd, hvortil der var almindelig valgbarhed og valgret for både mænd og kvinder, tjenestefolk og andre bosiddende, når blot de var uberygtede og havde været bosat i sognet siden 31. august 1902. Et kraftigt ryk i demo-

1. En proprietær udtalte i januar 1900 på et agrarmøde: »Vi har haft en fri forfatning og vore repræsentanter på tinge i 50 år, og dog står vi med vore middelalderlige skatter ganske som for 200 år siden. Vi landmænd betaler 6 gange så meget i skat som ligestillede i købstæderne og 20 gange så meget som københavnernes« (således refereret i Holstebro Dagblad 10.1.1900). Det var altså, set fra et agrarsynspunkt, på høje tid, at der blev gjort noget. Nu var det byboernes – og især københavnernes – tur til at forbitres, og de gjorde det i sandhed også, socialdemokrater, højremænd og radikale venstremænd i skøn samdrægtighed. Men på den anden side havde de nye forhold den for en demokratisk samfundsudvikling meget betydningsfulde følge, at landboerne nu, da det ikke længere var dem, der skulle betale det meste, heller ikke længere stillede sig slet så uvilligt som før over for statsindgreb.

kratisk retning, som vakte forfærdelse og forargelse i mange kirkelige kredse – og hos mange præster især². For første gang var der her ved lov givet kvinder og tyende ligeret med andre mennesker.

Medens der stadig blev trukket tov med landstinget om kommunaloven, fik ministeriet I.C.Christensen (dannet 14.januar 1905) gennemført to love, der hver for sig kunne betegnes som stationer på vej til det endelige mål. Den ene var Lov af 14. april 1905 »om Behandling af forbryderiske og forsømte Børn og unge Personer«, hvorefter der i enhver kommune skulle oprettes et *værgeråd*, der skulle bestå af et antal kommunalbestyrelsesmedlemmer plus nogle i kommunen bosatte mænd og kvinder, som opfyldte de almindelige betingelser for valgret og valgbarhed til folketinget. Den anden var lov af 4. Maj 1907 om *Hjælpekasser*, der omdannede de såkaldte »frie fattigkasser« til rent kommunale institutioner med stats-tilskud, og hvorefter her skal siges lidt mere.

»De frie Fattigkasser« af 1856 (jvf. I s.24-25), der skulle virke med frivillige bidrag og hjælpe værdige trængende til at holde sig fri af det kommunale fattigvæsen og alle dets for modtageren frygtelige følger, havde aldrig rigtig kunnet svare til de romantiske forestillinger, der lå bag. Det havde altid knebet med den private offervillighed, og det var derfor hurtigt blevet nødvendigt at fire på princippet og gribe til kommunale tilskud. Fattigloven af 1891 havde på en måde gjort dem overflødige, men der var dog stadig mange værdige trængende, som faldt uden for de kategorier, som fattigloven regnede med, og derfor havde de alligevel fortsat deres kummerlige tilværelse rundt om i landets kommuner – med nye indtægter hidrø-

2. I Kristeligt Dagblad (1.11.1901) skrev en præst, da I.C.Christensen første gang havde forelagt menighedsrådslovsforslaget: »Dets vedtagelse vil medføre en vældig sum af lidelser for mangfoldige præster, som nu skal gå den pinlige gang, som skolelærerne har gået i mange år. – Og vi er mange, som ikke på nogen måde kan forstå, at Guds Rige vil få den allermindste smule bedre kår ved disse lidelser og ved den indflydelse, som nu skal lægges i deres hånd, der har fået navnet »menighed« i dette forslag«. Og den bekendte pastor Carl Moe i Skanderup, som navnlig indignerades over kvindernes anmasselse, henviste i samme blad (10.9.1903) til Pauli Korinthierbrev 14 om »kvinder, der skal tie i forsamlinger« og konkluderede: »Efter min mening er kvinder ikke valgberettigede efter Guds ord, under alle omstændigheder ikke valgbar«.«

rende fra hundeskat og tvungne afgifter fra alskens folkelige forlystelser, forevisning af »levende billeder« ikke mindst. Nu skulle det altså være kommunale foretagender med faste bidrag af kommunekassen ved siden af de traditionelle fattigkasseindtægter og dertil klækkelige statstilskud. Man kunne så egentlig også have troet, at det hele kunne være ordnet gennem et af kommunalbestyrelsen nedsat almindeligt udvalg. Men lovgiverne var traditionsbundne og lagde i stedet hjælpekasens administration i hænderne på en *særlig bestyrelse på 5 medlemmer*, der skulle vælges for 3 år, første gang i marts 1908, af og blandt kommunens beboere. Valgbar og valgberettiget var (iflg. § 7) *enhver* uberygtet mand og kvinde, der var fast bosiddende og skatteydende, og som ikke nød eller havde nydt fattighjælp eller var ude af rådighed over eget bo. Og det præciseredes, at når en ægtemand som familieoverhoved havde svaret direkte skat til kommunen af ægteparrets fælles eller af hustruens særlige midler, var de begge at betragte som skatteydere, og at mandens rådighed over fællesboet ikke kunne bringe hustruen ind under begrebet »ude af rådighed over eget bo«.

Kvinder stemmer for første gang

På hjælpekasse-valgdagen 25.marts 1908 fik altså danske kvinder for første gang lejlighed til at gøre deres indflydelse gældende i et rent kommunalpolitisk anliggende. Det var jo opsigtsvækkende, og ugebladet »Hver 8. Dag« refererede (5.april) begivenheden, set fra Frederiksberg, på følgende tidstypiske måde:

»Der var en helt festlig, næsten galant stemning over valget. Solen skinnede. Humøret var højt som himlen.

Måske blev dette valg ikke taget så højtideligt, som de allerivrigste bebrillede kortklippede stemmeretskvinde af den gamle skole kunne have ønsket det. Mangen en kvinde har sikkert sat sit første politiske kryds med et smil og en fuldkommen uforstand om »sagens realitet«, hun har mest af alt været optaget af det nye, denne politiske premièreforestilling, hvor hun selv agerede med. Men samme principfaste damer får trøste sig med, at der skulle adskillige valg til, før mændene ret kunne siges at være med. Og der er noget smukt i dette, at se mand og hustru komme arm i arm til valgstedet. Og som damernes lyse dragter pynkede op i al denne sorte, mandfolkelige ensformighed, der ellers karakteriserer et nordisk valg.

I alle tilfælde var det en historisk dag.«

Den kvindelige valgdeltagelse var stor overalt i landet, og i mange kommuner indvalgte der også kvinder i hjælpekassebestyrelsen, f.eks. her i Søllerød (fru Kirstine Jensen, Gl.Holte, Lars Peter Jensens hustru).

*Lov om
kommunale
valg 1908*

I januar 1908 kom endelig ministeriet til forlig med landstinget om den kommunale valgret. Ministeriet havde bøjet sig for Højres urokkelige betingelse: at der ikke måtte pilles det mindste ved amtsrådene og valgene til disse; og socialdemokraterne og de radikale, som på alle vælgermøder i 1907 havde indbanket kravet om »valgretsforslag uden afslag og garantier af nogen art«, blev naturligvis meget forbitrede herover. Men ministeriet, som jo havde haft valget mellem det mulige og – *slet ingenting*, havde altså foretrukket det mulige. Og resultatet blev den skelsættende *Lov af 20. April 1908 om kommunale Valg*, der ophævede al privilegeret valgret til sogne- og byråd og dermed delingen i to vælgerklasser.

*Lovens
indhold*

§ 1, som var en næsten ordret gentagelse af Hjelpekaselovens § 7, gav valgret til *alle* 25årige beboere med indfødsret, som havde boet i kommunen et helt kalenderår forud for det år, i hvilket valget foregik, og betalt deres skat, medmindre – og så kom alle de velkendte undtagelsestilfælde (med tilføjelse til kvindernes oplysning: »Ej heller kan den anses som uberygtet, der har erhverv ved utugt, eller som i løbet af de sidste 5 år har været anset med straf for sådant erhverv«). Og § 2 sagde kort og godt, at valgbar var enhver, som havde valgret.

§ 4 fastslog, at *valgperioden for fremtiden skulle være på 4 år og begynde pr. 1. april*, således at et kommunevalg altid blev at afholde i første halvdel af marts måned. Endvidere fastsloges, at samtlige medlemmer af et siddende kommunalråd skulle afgang samtidig, og at enhver valgbar var pligtig til at modtage valg i to efter hinanden følgende valgperioder.

§§ 5-8, som omhandlede valgenes forberedelse, bekendtgørelse og bestyrelse, indeholdt intet væsentligt nyt. Det gjorde derimod § 9, imødekommende de stigende krav om politisk repræsentation:

»Valg sker i henhold til *lister*, hvorpå bestemte personer bringes i forslag, og som skal være indleveret inden kl. 7 den fjerde aften før valget af mindst 5 og højst 15 stillere. En kandidatliste må indeholde færre navne end det antal repræsentanter, der skal vælges, men den er ugyldig, hvis den indeholder flere. Valgbestyrelsen mærker de godkendte lister med hver sit bogstav A, B, C o.s.v., og kandidaterne

nummereres (1, 2, 3, 4 o.s.v.) i den rækkefølge, hvori de af stillerne er opførte. Hvis der kun er indkommet én gyldig liste, betragtes de på samme opførte kandidater som valgt uden afstemning«.

§§ 10-13 gjorde nøje rede for selve valget og lovfæstede her *den hemmelige afstemning*, som forøvrigt mange kommuner allerede forlængst havde begyndt at praktisere, navnlig efter at den i 1900 var blevet indført ved rigsdagsvalgene. I Søllerød havde man dog åbenbart lige til nu holdt fast ved det gamle. Det fremgår i hvert fald meget tydeligt af referaterne fra det sidste suppleringsvalg i Nærum i marts 1906, at vælgerne endnu ved den lejlighed har afgivet deres meget højrøstede mundtlige stemme direkte til protokolføreren ved valgbordet. Men fra nu af skulle altså – i Søllerød så vel som alle andre steder – enhver kommunevælger, mand eller kvinde, have udleveret hos valgbestyrelsen ved valgbordet en stemmeseddel med påtrykt kandidatliste A, B, C o.s.v. samt en uigennemsigtig konvolut, gå ind i et aflukket stemmerum, sætte kryds efter personlig overbevisning med en ved en snor fastgjort blyant, putte sedlen i konvolutten, stikke denne i en aflåst stemmekasse – og hurtigst muligt forlade valglokalet. Og hvor trygt han kunne gøre det altsammen, fortalte § 13 om:

»Ingen vælger, som har afgivet stemme, skal være pligtig for retten i nogen sag at opgive, hvem han har stemt på. – Ingen af valgbestyrelsen eller andre tilstedeværende må under valghandlingen give nogen vælger råd, anvisning eller opfordring. Ej heller må nogen af dem nogensinde give nogen anden underretning om, hvad han på stemmestedet måtte have erfaret med hensyn til, hvilken kandidat en vælger har givet sin stemme. Overtrædelse heraf straffes med fængsel, ikke under 4 ugers simpelt fængsel. Det er ligeledes forbudt gennem partibureauer eller på anden måde at føre systematisk kontrol med, at vælgerne møder og afgiver stemme. Overtrædelse straffes med bøder 100–1000 kr., og sager herom behandles som offentlige politisager. Bøderne tilfalder kommunens hjælpekasse eller, hvor en sådan ikke findes, kommunekassen«.

Disse skrappe bestemmelser var såre velbegrundede, set på baggrund af tidligere tiders ofte særdeles grove eksempler på valgtryk.

Så var der endelig stemmeoptællingen og mandatfordelingen (§§ 14-18). Stemmeoptællingen, om fornødent med bistand af tilfornordnede vælgere, skulle foregå i fuld offentlighed, og mandatfordelingen mellem valglisterne skulle foretages efter *forholdstalsmetoden*. De kandidater, som ikke kunne erklæres for valgte, var at betragte som suppleanter for de valgte af samme liste i den rækkefølge, hvori de havde stået på listen, og det ville med andre ord sige, at de gamle suppleringsvalg kun ville kunne komme på tale i de sjældne tilfælde, hvor suppleantlisten var »opbrugt«.

Nye valgsteder i Søllerød

Kort før lovens ikrafttræden havde Søllerød sogneråd (12/3 1908) vedtaget med 9 stemmer mod 2 at udvide sit medlems-tal fra 11 til 15 ved førstkommende nyvalg. Socialdemokraten Lars P. Jensen havde syntes, at 13 kunne være tilstrækkeligt, og det må man vel idag give ham medhold i – i betragtning af, at kommunalbestyrelsen endnu i 1977 ikke er kommet ud over det antal på 15, som hofjuvelerer Michelsen og proprietær Angel allerede i 1908 fandt uomgængelig nødvendigt for sognerådet i den da forholdsvis tyndt befolkede kommune. Nogenlunde samtidigt (13/5 1908) havde sognerådet yderligere vedtaget, at der fra næste kommunevalg – under hensyntagen til befolkningsvæksten i øst og vest – skulle oprettes valgsteder i Vedbæk og Nyholte i stedet for det enlige gamle i Nærum. Proprietær Angel havde ment, at man burde opretholde valgstedet i Nærum ved siden af de to nye; men han var blevet stemt ned, og der skulle gå mange årtier, før der kom flere valgsteder (først i Nærum og Skodsborg og endelig fra 1954 i Gl. Holte).

Valget i 1909

Det første valg efter den nye kommunallov i marts 1909 blev imødeset med megen spænding – og i borgerlige kredse desuden med en hel del ængstelse. Det var kvindernes kommende valgdeltagelse, der skabte et stort og ængstende usikkerhedsmoment. Socialisterne skulle nok sørge for at få alle *deres* kvinder ud af hus, hed det. Men hvordan stod det mon til med den politiske interesse og kampånd hos borgerskabets kvinder? Valgdagen gav svaret: ganske udmærket! Overalt i landet meldtes der om stor kvindelig valgaktivitet og valgagitation til synlig fremme for de borgerlige partier, og her og der om alvorlige tilbageslag for socialdemokraterne, som deres presse kommenterede med slet dulgt ærgrelse over, hvad man havde fået for sin villighed med at skaffe kvinderne valget. Også her i Søllerød gik det ganske mod forventning. Social-

demokraterne, som havde ventet sejren, høstede nederlag. »Stemningen under valgbehandlingen var udmærket«, skrev Nordre Birks Tidende (9.marts), »og særlig satte kvinderne ved deres ret livlige deltagelse et ejendommeligt præg på dagen. Både i østre og vestre distrikt var der fart over agitationen«.

Kommunevalgene i Danmark var nu blevet mere politisk betonedede end før. Men det blev alligevel her i Søllerød for lange tider fremover kun socialdemokraterne, der fulgte den rent partipolitiske linje ved opstillingerne af deres kandidatliste (siden 1913 altid kaldt liste A). De borgerlige partier turde ikke rigtig slippe samlingsliste-princippet. Deres talmæssige overlegenhed over for socialisterne var nemlig så ringe, at bare de vovede at spalte sig i to grupper, kunne det gå galt og flertallet i sognerådet mistes. Det erfarede de bittert i 1917. De radikale, som jo på flere områder gik ganske godt i spænd med socialdemokraterne, var de vanskeligste at holde i båsen. De forsøgte sig på egen hånd i 1929 og 1933 og med held. Og Retsforbundet, som også var noget for sig, forsøgte sig i 1933 – med uheld. Men først i 1937 ophørte det traditionelle listefællesskab mellem de konservative og Venstre. Da var jo også Bertel Dahlgaards kommunallov af 1933 kommet med sine nye bestemmelser vedrørende udvalgenes sammensætning og supplerung, der forudsatte partipolitisk sammensatte kommunalråd.

Med »Den uafhængige Kommunalforening« af 1940 genoplivedes for en tid tanken om »upolitisk« borgerlig samling. Fra begyndelsen måtte bestræbelserne dog måske snarere betegnes som »tværpolitiske«, idet der endog var følere ude om en eventuel socialdemokratisk tilslutning – hvad naturligvis var ganske forgæves (pas på, sagde Carl Frederiksen, »det er en maskeret konservativ forening« – »ja, og den sorteste reaktion«, mente C.K.Madsen). Men det partipolitiske trængte ret hurtigt uafhængighedsbevægelsen tilbage og sejrede tilsidst ganske og aldeles. Og der blev flere og flere partier til at slås om de 15 mandater. I 1974 var der opstillet ikke mindre end 10 forskellige partilister, af hvilke de 6 opnåede repræsentation i kommunalbestyrelsen. Men samtidig var der både 3 tværpolitiske og 1 upolitisk borgerliste, der tilsammen fik 1065 stemmer, hvilket altså viste, at der stadig er mange mennesker, der betragter et kommunevalg som noget ganske andet end et folketingsvalg.

Fra 1925 havde kommunevalgerne ret til at sætte deres kryds på listen ud for den kandidat, som de særlig kunne ønske

at se i det kommende sogneråd. Men det er ret forbausende at se, hvor længe det egentlig varede, før fordelene ved denne betydningsfulde nyordning rigtig gik op for dem. Det var ved de første tre valg (1925, 1929 og 1933) – på en enkelt undtagelse nær – kun et éncifret antal personlige stemmer, der faldt på de forskellige kandidater, de fleste fik kun en eller to, og nogle fik overhovedet ingen (det gjaldt navnlig for Liste A og skyldtes vel i nogen grad partidisciplinen: værsgo', de 6 første er dem, som partiledelsen har besluttet skal ind, sæt kryds ved *partiet*, så kommer de også ind i den forønskede rækkefølge). At topkandidaten på Liste C 1, sognerådsformand Fr. Clausen i 1937 fik 90 personlige stemmer, betragtedes endnu da som noget helt sensationelt – navnlig i betragtning af, at topkandidaten på den konkurrerende Liste C 2, overlærer N.P.Lorentzen, kun fik 4! Rigtig gang i den personlige stemmeafgivning kom der egentlig først efter krigen, og vi skal frem til 1954, før vi møder det første helt store tal: borgmester A.Schneiders 1020. Borgmester E.Øigaard er rekordindehaveren indtil dato med sine 1510 personlige stemmer i 1962. (Se iøvrigt den følgende oversigt over sogneråd og kommunalbestyrelser 1909-78).

Reformen af 1936

Ved bekendtgørelse af 22.12.1936 ændredes de kommunale valgretsregler og kom til at lyde således: »Valgret har enhver, som har valgret til folketinget, og som ved valgets foretagelse er skatteyder i vedkommende kommune og siden 15. november forud for valget har haft bopæl i den«. Herefter havde så godt som *alle* beboere over 25 år i en kommune valgret, for selv de ringest bemidlede gjordes nu til skatteydere ved påligning af 1 eller højst 2 kr. om året. Ganske vist stod de gamle fortabelsesregler (retslig dom for vanærende handling, modtagelse af fattighjælp og umyndiggørelse) stadig ved magt; men efter Socialreformens gennemførelse i 1933 havde den gammeldags fattighjælp ingen reel betydning mere og anvendtes kun over for de allersølleste og uden for alt samfund stående »subjekter«, og opfattelsen af, hvad der var »vanærende handlinger«, var jo også godt i færd med at undergå en vis liberalisering. Ved bekendtgørelse af 12.4.1949 nedsattes dernæst valgretsalderen til 23 år. Folketingsvalgretten kunne ikke ændres uden en grundlovsforandring. Den kom som bekendt i 1953, og ved den lejlighed blev valgloven adskilt fra grundloven og kunne altså herefter ændres ved almindelig folketingsbeslutning (og eventuel folkeafstemning) – som også sket er, og kommunevalgretten har da naturligvis fået samme alders-

begrænsning som folketingsvalgretten i overensstemmelse med ovennævnte regel af 1936.

*Søllerød
rådhus*

Den voldsomme og siden 1909 stadigt øgende befolkningsvækst i Søllerød og den dermed forbundne enorme forøgelse af den kommunale administrations opgaver og virkefelter havde skabt mange problemer for sognerådet. Et af problemerne hed: *Søllerød rådhus*. Den bygning, som i 1904 havde vakt så megen glæde og tilfredshed (jvf. I s.31-33), måtte allerede inden 10 år var gået, betegnes som helt utidssvarende, alt for

*Sognerådsformanden,
Frederik Clausen
fotograferet
24. maj 1929
på det gamle rådhus'
25 års jubilæumsdag*

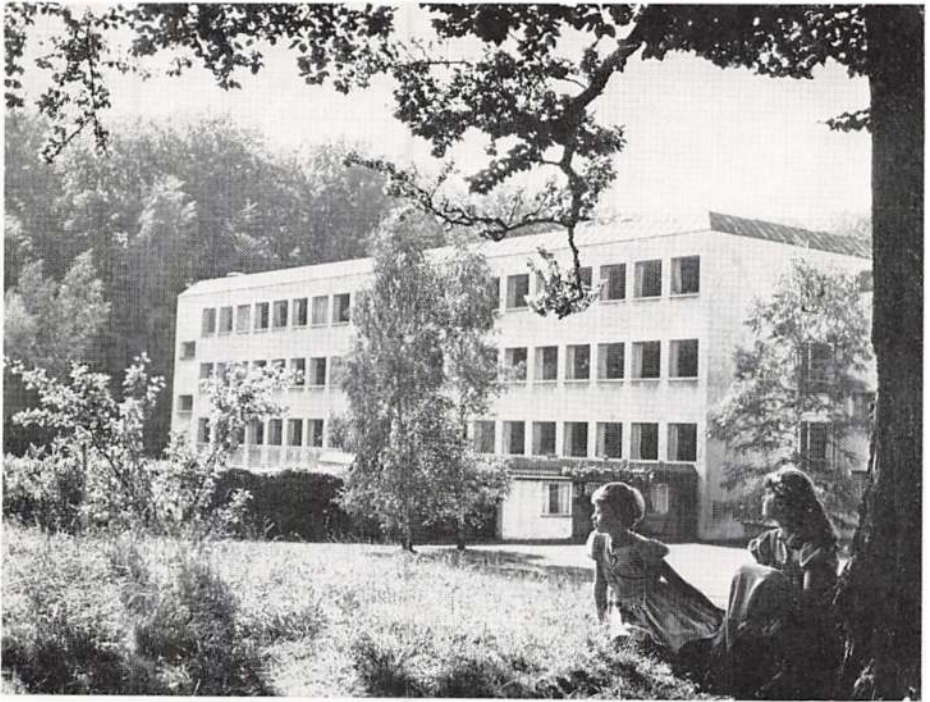
småtskåret og snæver, mangelfuld og upraktisk, og i 1916 luftedes for første gang den tanke at bygge et helt nyt rådhus i Nyholte, som jo var godt på vej til at blive *byen* blandt alle sognets forskellige bebyggelser. Men uenighed med østens repræsentanter, som ville have et nyt rådhus bygget i Nærum eller endnu nærmere ved kysten, førte til, at det gamle alligevel fik lov at ligge, hvor det lå, for så ad åre at blive gjort brugeligere ved en nødtørftig om- og tilbygning. Forbedrin-

gerne gennemførtes i 1926 således, at administrationen nu rådede over hele stueetagen med »gode, lyse kontorer, garderober, toiletter, køkken, udvalgsværelser, spisesal, telefoncentral, ildfaste arkivrum og tilfredsstillende boligforhold for rådhusbetjenten«, og mødesalen, som var rykket op på 1. sal, var gjort meget større end den gamle og havde fået en særlig tilhørerloge (som referenterne ikke kunne høre noget fra).

Et tiår til gik sin gang, og så var det atter forrygende galt altsammen. »Der hersker en fuldstændig forvirring på grund af pladmangel«, udtalte sognerådsformanden i den konservative Vælgerforening (24.9.1937). »Man må tage sin tilflugt til klamme og fugtige kælderrum, som det er uforsvarligt at lade folk arbejde i«. Og han fortsatte 19.10.: »Der er kun ét lokale, vi ikke har forsøgt, det er tilhørerlogen, men her er jo kun kunstigt lys. Køkkenet *har* vi prøvet, men måtte jage manden væk, man *kunne* ikke have hans papirer liggende på køkkenbordet«. Tanken med disse beskrivelser var den at overbevise de konservative vælgere om nødvendigheden af den plans gennemførelse, som han syslede med: køb af hjørnegrunden i Nyholte mellem Kongevejen og Søllerødvej (den tidligere skovløberlod) og opførelse dér af et stort og fuldt ud tidssvarende rådhus. Men vælgerne var ikke lige nemme at overbevise. Man kunne vel klare sig med nogle nødbarakker, indtil der kom bedre tider med bedre råd, mente nogen. Man burde ikke lægge et rådhus ved den vestre kommunegrænse, for det kunne medføre, at Vedbæk og Skodsborg foretrak at danne deres egen kommune, hævdede andre. »Gasværket og vandværket er herovre, derfor bør også rådhuset ligge her«, sagde naturligvis en Holtebo, »Ja, og rådhuset bør ligge ved bank, posthus og bane«, supplerede sognerådsformanden. »Jo, men udgiften! – skatteydernes penge!« svarede de fleste.

Sognerådsformanden fik imidlertid grundkøbet ført igennem og lovede så i 1938, at et nyt rådhus her ville kunne bygges for 550.000 kr., hvorefter sognerådet – om end nølende – gik med på planen. I årene 1940-42 rejstes da det velkendte firkantede vidunder i jernbeton, glas og marmor, som kom til at koste – ikke en halv, men *to og en halv* million kroner. Skatteydernes vrede herover kendte ingen grænser, de lyttede ikke til sognerådsformandens forsikring om, at rådhuset kun ville forhøje ligningsprocenten med 0,3, men styrtede ham simpelt hen ved førstkommande valg. Få år efter kunne alle indse, at han havde handlet rigtigt, og at dette rådhus i betragtning af de priser, man *nu* havde at trækkes med, i grunden havde væ-

Det nye rådhus, Øverødvej 2. 1942

ret rørende billigt. Desuden kunne man jo godt indse, at når Søllerød faktisk ikke længere var en gemen landkommune, men en bymæssig og folkerig storkøbenhavnsk forstadskommune, der snarest burde se at få »Gentofte-status«, så var et rådhus som det i Holte alligevel mere passende end den gamle villa oppe i Søllerød – for ikke at tale om »nødbarakker«.

*Lov om
omegns-
kommunernes
styrelse*

Muligheden for opnåelse af købstadskommunale rettigheder à la Gentoftes kom for Søllerød og 8 andre mere eller mindre ligestillede omegnskommuner med *Lov af 20.maj 1952 om ændringer i de københavnske omegnskommuners styrelse m.m.* Med virkning fra 1. oktober 1952 foregik styrelsen af Søllerød kommune på grundlag af en ny styrelsesvedtægt, hvori en række af de dagældende købstadskommunallov-bestemmelser blev optaget. I stedet for sogneråd fik man nu en *kommunalbestyrelse*, hvis formand, valgt for hele den fire-årige periode, benævntes *borgmester* og direkte under sig havde en 1. og en 2. *viceborgmester*. De for købstæder gældende bestemmelser skulle fremtidigt anvendes på kommunens budget- og regnskabsforhold, den skattelignende myndighed skulle overgå til

Indvielse af det nye rådhus 16. marts 1942. På talerstolen sognerådsformanden, Frederik Clausen.

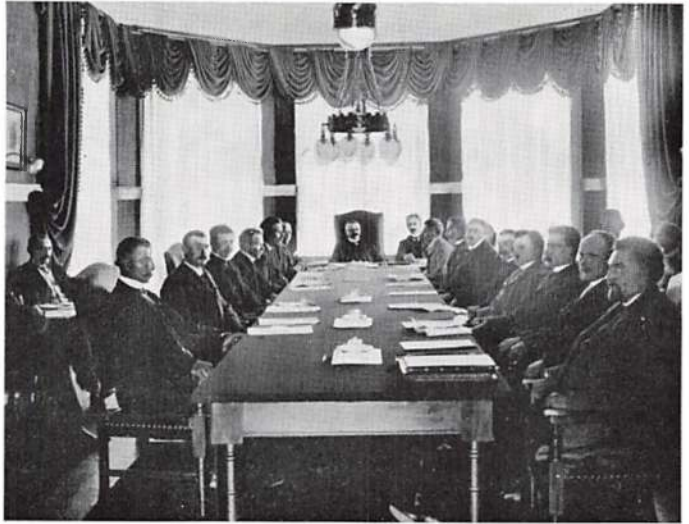
Fra venstre: indenrigsminister Knud Kristensen, politimester Seidenfaden, overborgmester Viggo Christensen, hofpianofabrikant Axel R. Møller, maleren Erick Struckmann.

en *ligningskommission*, og for skolevæsenets vedkommende bortfaldt amtsskoleinspektionens tilsynsmyndighed, således at kommunen kom direkte under ministeriets tilsyn. Endvidere ligestilledes kommunen med købstæder med hensyn til en del bestemmelser i næringsloven, vandløbsloven, loven om folkeregistre og loven om landvæsenets retter. Og som følge af disse helt ændrede forhold for Søllerød og de øvrige gamle landkommuner omkring København stiftedes endelig i januar 1956 *Hovedstadskommunernes Samråd* til fremtidig drøftelse af fællesanliggender som transport, kloak, torvevæsen m.m.

Efter den fuldstændige udbygning af det egentlige hovedstadsområde (København-Frederiksberg-Gentofte) kunne Søllerød i kommende tid vente massetilflytninger. Man havde forlængst forberedt sig godt på dem, men stod også nu parat til at redde og bevare det mest mulige af kommunens gamle særprægede naturskønhed.

II

Oversigt over de skiftende sogneråd og kommunalbestyrelser 1909 - 78

Første møde i det nye sogneråd, 2.april 1909, efter kommunalordningen af 1908. Medlemstallet forøget fra 11 til 15, i hvilken anledning det grønne bord var blevet forlænget og fire nye stole anskaffet.

For bordenden: sognerådsformanden, C.Billenstein og sognerådssekretær M.Rosengaard (afløst 1.1.1910 af Axel Undén). Ned langs bordets højre side den borgerlige flertalsgruppe: C.Michelsen, H.P.Christoffersen, Fr.Sørensen, Hemming Pedersen, P.H.Christensen, J.Christensen, V.Hindberg, Lauritz Knudsen. (De to sidstnævnte har sikkert haft deres egentlige pladser for nærmeste bordende)

Op langs bordets venstre side den socialdemokratiske mindretalsgruppe: Anton Sørensen, P.Olsen, A.Isaksen, F.Hübenbecker, Lars Petersen, L.P.Jensen.

Sognerådet
1.4.1909-31.3.
1913¹

»Upolitisk Borgerliste (A), 829 stemmer afgivet og 9 kandidater valgt

1. *Billenstein*, Carl, direktør, kaptajn, Dronninggårdkvarteret. *Formand* i hele perioden
2. *Christensen*, Jens, tømrermester, Trørød
3. *Christensen*, Peter Hansen, proprietær, Holtegård
4. *Christoffersen*, Hans Peter, gårdbestyrer, »Lindevangen« Trørød
5. *Hindberg*, Viggo, gartner, »Enrum«, Vedbæk
6. *Knudsen*, Lauritz Peter, fabrikant, Søllerød
7. *Michelsen*, Carl, hof- og ordensjuvelerer, Skodsborg
8. *Pedersen*, Hemming, tømrermester, Nyholte
9. *Sørensen*, Frederik, malermester, Nærum

Socialdemokratisk Liste (B), 537 stemmer og 6 kandidater valgt

10. *Hübenbecker*, Fritz, stenhugger, Gl. Holte
11. *Isaksen*, Alfred, gasværksarbejder, Nyholte
12. *Jensen*, Lars Peter, forretningsfører, Gl. Holte
13. *Olsen*, Peter, arbejdsmand, husejer, Vedbæk
14. *Petersen*, Lars, tømrer, Vedbæk
15. *Sørensen*, Anton, muremester, Nærum
(12 nyvalgte og kun 4 »gengangere«: H.P.Christoffersen, Carl Michelsen, Lars Peter Jensen og Lars Petersen).

Sognerådet
1.4.1913-31.3.
1917²

Almindelig Borgerliste C, »antisocialdemokratisk«, 586 st.

1. *Billenstein*, Carl. Højre, fra 1915 Det konservative Folkeparti. *Formand* indtil 31.3.1914
2. *Christensen*, Peter Hansen. Nærmest Højre, senere Venstre. *Formand* 1.4.1914-31.3.1917
3. *Christensen*, Jens, Trørød. Radikale Venstre
4. *Hindberg*, Viggo, Vedbæk. Højre

1. For en ordens skyld skal det lige bemærkes, at tallene ud for de enkelte personer intet har at gøre hverken med deres kandidatopstilling på listen eller deres mandatplacering efter valget. Det er, som man ser, en opstilling i grupper efter størrelsesordenen og en personopstilling inden for disse efter alfabetet – med de små uregelmæssigheder, som indføjelser af suppleanter her og der nødvendigvis må afstedkomme.
2. Kun nyvalgte medlemmer og nyindtrådte suppleanter tituleres her og i det følgende; tidligere medlemmer dog også, hvis de i mellemtiden har skiftet erhverv eller er avanceret i deres stilling.

5. *Holbek*, Carl, grosserer, Skodsborg. Højre
6. *Steger*, Jens, købmand, Nyholte. Radikale Venstre

»Uafhængig Samlingsliste« B., 274 st.

7. *Hansen*, Anna Sigvard, husmoder, Nyholte. Højre
- 8a. *Schouboe*, Jens Theodor, direktør, Dronninggårdkvarteret. Højre. Udtrådt 18.10.1916 og afløst af
- 8b. *Lorentzen*, Niels Peter, førstelærer, Nærum. Radikale Venstre

Socialdemokratiet, Liste A., 695 st.

- 9a. *Aggerholm*, Valdemar, bager, Nærum. Udtrådt 16.6.1915 og afløst af
- 9b. *Petersen*, Søren, portør, Nyholte
10. *Andreasen*, Valdemar, arbejdsmand, Øverød
11. *Hübenbecker*, Fritz, (nu entreprenør) Gl.Holte
12. *Jensen*, Lars Peter, (nu entreprenør) Gl.Holte. *Næstformand* fra 18.11.1914 og resten af perioden
13. *Johansen*, Martin Rasmus, snedker, Vedbæk
14. *Nielsen*, Frederik, banenæstformand, Skodsborg
15. *Sørensen*, Anton, Nærum

Sognerådet

1.4.1917-31.3.1921

Socialdemokratiet, Liste A., 922 st.

- 1a. *Jensen*, Lars Peter. *Formand* indtil 16.1.1920, da han udtræder og afløses (som medlem, ikke som formand) af
- 1b. *Jørgensen*, Anders Simon, arbejdsmand, Øverød
2. *Hübenbecker*, Fritz. *Formand* 17.1.1920-31.3.1921
3. *Andreasen*, Valdemar, nu Vedbæk
4. *Hansen*, Jacob, målerkontrollør, Nyholte
- 5a. *Nielsen*, Frederik, udtræder (efter udnævnelse til skatteopkræver) 19.9.1917 og afløses af
- 5b. *Mortensen*, Oluf, tømrer, Vedbæk
6. *Pedersen*, Søren, Nyholte
- 7a. *Rasmussen*, Werner, anlægsgartner, Vedbæk. Udtræder efter udnævnelse til skatteopkræver) og afløses 17.11.1920 af
- 7b. *Petersen*, Niels Christian, murersvend, Trørød
8. *Sørensen*, Anton, Nærum

Borgerliste B., 289 st.

- 9a. *Christensen*, Peter Hansen. Venstre. Udtræder 21.11.1917 på grund af sygdom (død 7.1.1918) og afløses af

- 9b. *Nielsen*, Emil, købmand, Nærum. Erhvervspartiet
- 10. *Lorentzen*, Niels Peter, nu overlærer, Nærum. Radikale Venstre

Borgerliste C., 678 st.

- 11. *Billenstein*, Carl. Konservative F.
- 12. *Andersen*, Jens Peter, cykelhandler, Vedbæk. Konservative F.
- 13. *Hansen*, Anna Sigvard. Konservative F.
- 14. *Oppermann*, Theodor, kunsthistoriker, museumsdirektør, Maglemosegård, Trørød. Konservative F. *Næstformand*
- 15. *Petersen*, Christian, muremester, Nyholte. Erhvervspartiet

Sognerådet

1.4.1921-31.3.1925

Borgerlig Fællesliste (B), 1563 st.

- 1. *Petersen*, Christian. Erhvervspartiet, senere Konservative F. *Formand* i hele perioden
- 2. *Clausen*, Frederik, forpagter, fra 1923 gårdejer, Havarthigård, Øverød. Konservative F.
- 3. *Erlandsen*, Andreas Chr., skibsreder, Skodsborg. Konservative F.
- 4. *Jacobsen*, Ingeborg, husmoder, Dronninggårdkvarteret. Konservative F.
- 5a. *Nielsen*, Emil, Nærum. Erhvervspartiet. Udtræder 16.11. 1921 og afløses af
- 5b. *Larsen*, Jens Peter, grosserer, Rudersdal. Konservative F.
- 6. *Lendal*, Frederik Theodor, handelsgartner, Gl.Holte. Venstre
- 7. *Lorentzen*, Niels Peter, Nærum. Radikale Venstre
- 8. *Nielsen*, Poul, muremester, Vedbæk. Konservative F.

Socialdemokratiet, Liste A., 1327 st.

- 9. *Andreasen*, Valdemar, nu entreprenør, Øverød
- 10. *Hansen*, Hans Peter, portør, Skodsborg
- 11. *Hansen*, Jacob, Holte
- 12. *Hübener*, Fritz, Gl.Holte
- 13. *Mortensen*, Oluf, Vedbæk
- 14. *Pedersen*, Søren, Holte
- 15. *Sørensen*, Anton, Nærum

Sognerådet

1.4.1925-31.3.1929

Borgerlig Fællesliste. B., 1800 st.

1. *Clausen, Frederik, Havarthigård. Kons. F. Formand i hele perioden*
2. *Hansen, Oluf, smedemester, Holte. Erhvervspartiet, senere »løsgænger«*
3. *Jacobsen, Ingeborg. Kons.F.*
4. *Larsen, Jens Peter. Kons.F.*
5. *Lendal, Frederik Th. Venstre*
6. *Lorentzen, Niels Peter. Radikale Venstre, men glider efterhånden over til Kons.F.*
- 7a. *Manthey-Wagner, Christian, overretssagfører, Nærum. Kons.F. Udtræder (p.gr.a. indvalg i skatterådet) 2.11.1928 og afløses af*
- 7b. *Rasmussen, Frederik, viktualiehandler, Holte. Venstre*
8. *Nielsen, Poul, Vedbæk. Kons.F.*

Socialdemokratiet, Liste A., 1406 st.

9. *Andreasen, Valdemar, Øverød*
10. *Christensen, Peder, stationsforstander, Nærum*
- 11a. *Hansen, Hans Peter, Skodsborg. Udtræder (bortflytning) 16.2.1927 og afløses af*
- 11b. *Hvalsøe, Ivar, murer, Vedbæk*
12. *Hansen, Jacob, Holte*
13. *Hübenbecker, Fritz, nu amtsrådsmedlem, Gl.Holte. Næstformand i hele perioden.*
14. *Mortensen, Oluf, Vedbæk*
15. *Seidenfaden, Christian, regnskabsfører, Øverød*

Sognerådet

1.4.1929-31.3.1933

Borgerlig Fællesliste B., (Konservative og Venstre). 1693 st.

1. *Clausen, Frederik. Formand i hele perioden. Kons.F.*
- 2a. *Hansen, Allan Berry, grosserer, »Egevang«, Nærum. Kons.F. Udtræder (bortflytning) 15.4.1931 og afløses af*
- 2b. *Bjarne, Maren Sophie, husmoder, Holte. Kons.F.*
- 3a. *Jacobsen, Ingeborg. Kons.F. Udtræder (bortflytning) 15.10.1930 og afløses af*
- 3b. *Thomsen, Johannes, revisor, Holte. Kons.F. Udtræder (bortflytning) 31.3.1932 og afløses af*
- 3c. *Olsen, Jens Peter, malermester, Holte. Kons.F.*
- 4a. *Larsen, Jens Peter, Kons.F. Udtræder (p.gr.a. arrestation) 7.11.1931 og afløses af*
- 4b. *Jensen, Axel, tømrermester, Trørød. Kons.F.*
5. *Lendal, Frederik Th., Venstre*

6. *Lorentzen*, Niels Peter. Nu Kons.F.
7. *Nielsen*, Poul, Vedbæk. Kons.F.
8. *Rasmussen*, Frederik, Holte. Venstre

Radikale Venstre, Liste C., 273 st.

9. *Olafsen*, William, postmester, Holte

Socialdemokratiet, Liste A., 1343 st.

- 10a. *Hansen*, Jacob, Holte. Død 3.2.1931, i stedet indtræder
- 10b. *Nielsen*, Ewald, blikkenslagermester, Nærum
11. *Hübener*, Fritz. *Næstformand* i hele perioden
- 12a. *Kierkegaard*, Valdemar, overlærer, Gl.Holte. Død 24.1.1933, i stedet indtræder
- 12b. *Villadsen*, Carl, statshusmand, Trørød
- 13a. *Mogensen*, Christian, arbejdsmand, Gl.Holte. *Fratræder* efter ansøgning 20.11.1929 og afløses af
- 13b. *Rasmussen*, Hans Christian, murer, Søllerød
14. *Mortensen*, Oluf, Vedbæk
15. *Seidenfaden*, Christian, Øverød

Sognerådet

1.4.1933-31.3.1937

(De personlige stemmer begynder så småt at gøre sig gældende)

Borgerlig Fællesliste C., (for sidste gang) 1803 st.

1. *Clausen*, Frederik, 27 pers.st. *Formand* i hele perioden.
2. *Andersen*, Victor, garderobeejer, Holte. Tilh. egentlig Danmarks Retsforbund, men opstillet af den kons.Vælgerforening som handelsstandens særlige repræsentant. 10 pers.st.
3. *Bjarne*, Maren Sophie, Holte. 9 pers.st.
4. *Fogh*, Sophus Christian, grosserer, Holte. 2 pers.st.
5. *Lendal*, Frederik Th. Eneste Venstremand, valgt takket være sikker placering på fælleslisten, kun 5 pers.st.
6. *Lorentzen*, Niels Peter. 23 pers.st.
7. *Nielsen*, Poul. 17 pers.st.
8. *Schacke*, Harry, grosserer, »Miramare«, Vedbæk. 24 pers.st.

Radikale Venstre, Liste B., 273 st.

9. *Poulsen*, Hans, direktør, Holte. 42 pers.st.

Socialdemokratiet, Liste A., 1461 st.

- 10a. *Hübener*, Fritz. 4 pers.st.(!). *Næstformand*. Død 2.2.-

- 1937, i stedet indtræder
- 10b. *Villadsen*, Carl, nu vognmand, Trørød (fik ved valget i marts 1933 46 pers.st.)
  - 11a. *Nielsen*, Axel Valdemar, bager, Gl.Holte. Udtræder (bortflytning) 16.10.1935 og afløses af
  - 11b. *Hvalsøe*, Ivar (der ved valget i marts 1933 fik 40 pers.st.)
  12. *Nielsen*, Carl Wilhelm, postbud, Vedbæk. 21 pers.st.
  13. *Nielsen*, Jacob, målerkontrollør, Gl.Holte. 9 pers.st.
  14. *Rasmussen*, Hans Christian. 5 pers.st. *Næstformand* efter Hübener 10.2.-31.3.1937
  15. *Seidenfaden*, Christian

Sognerådet

1.4.1937-31.5.1943

(unormal lang valgperiode p.gr.a. den tyske besættelse)
Fra nu af rene partilister

Konservative Folkeparti, Liste C 1, 1188 st.

1. *Clausen*, Frederik. 90 pers.st. *Formand* 1.4.1937-31.3.1940 og igen 1.4.1941-31.5.1943
2. *Bærentzen*, Anne Marie, distriktsjordemoder, Holte. 6 pers.st.
3. *Carlsen*, Holger Fæster, elektroinstallatør, Holte. 5 pers.st.
4. *Larsen*, Andreas, vognmand, Trørød. 1 pers.st.

Konservative Folkeparti, Liste C 2, 1032 st.

5. *Johnsen*, Alice, husmoder, Holte. 11 pers.st. Slutter sig snart til Fr.Clausens gruppe
- 6a. *Larsen*, Arnold Frigast, forlagsdirektør, Holte. 2 pers.st. Udtræder ved bortflytning 20.4.1938 og afløses af
- 6b. *Christoffersen*, Søren, forpagter, »Birkegården«, Nærum. Udtræder ved bortflytning 18.10.1939 og afløses af
- 6c. *Lassen*, Christian, læge, Skodsborg (fik ved valget i 1937 113 pers.st.). Udtræder ved bortflytning 1.3.1941 og afløses af
- 6d. *Elisiussen*, Christian Marcus, hovedbogholder, Holte
7. *Lorentzen*, Niels Peter. 4 pers.st. *Formand* 1.4.1940-31.3.1941
8. *Schacke*, Harry. 39 pers.st.

Radikale Venstre, Liste B, 293 st.

- 9a. *Frydlund*, Poul, ingeniør, Holte. 2 pers.st. Udtræder ved bortflytning 25.6.1942 og afløses af
- 9b. *Poulsen*, Hans, der ved valget i 1937 fik 21 pers.st.

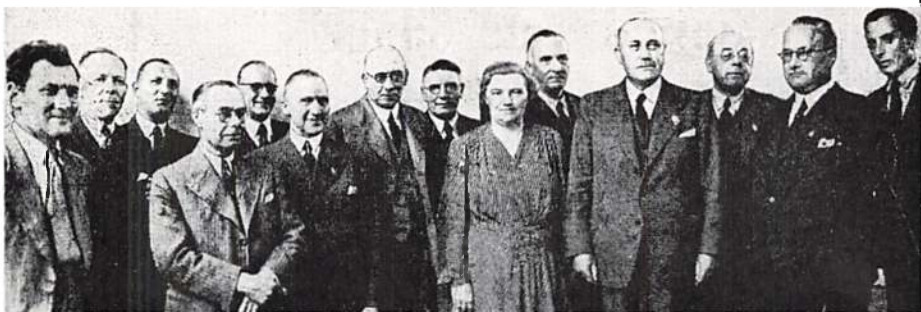

Første sognerådsmøde i det nye rådhus januar 1942. Det fandt sted i et udvalgsværelse, da den store mødesal endnu ikke var færdig.

Omkring bordet ses fra venstre: Villadsen, C. K. Madsen, Hans Rasmussen, kontorchef Axel Undén, sognerådsformanden, Fr. Clausen. Ved bordets højre side: Andreas Larsen, N.P.Lorentzen. Med ryggen til: H.Schacke.

Socialdemokratiet, Liste A, 1768 st.

- 10a. *Bannø*, Christian Pedersen, brugsforeningsbestyrer, Trørød. Udtræder ved bortflytning 15.3.1939 og afløses af
- 10b. *Hübenbecker*, Johan, tromlefører, Gl.Holte (fik ved valget i 1937 21 pers.st.). Udtræder 1.4.1941 p.g.a. kontrovers med gruppe og partiledelse og afløses af
- 10c. *Villadsen*, Carl, Trørød (fik ved valget 1937 5 pers.st.)
11. *Frederiksen*, Carl August, arbejdsmand, Gl.Holte. 4 pers.st.
12. *Madsen*, Christian Kammer, inkassator, Øverød. 1 pers.st.
13. *Nielsen*, Carl Wilhelm. 4 pers.st.
- 14a. *Nielsen*, Jacob. Udtræder ved bortrejse 26.5.1942 og afløses af
- 14b. *Andreasen*, Carl Valentin, tømrer, Holte
15. *Rasmussen*, Hans Christian. 2 pers.st. *Næstformand* i hele perioden

Sognerådet 1.6.1943-46.

Fra venstre: C.K.Madsen, Carl Frederiksen, A.Mossfeldt, Alfr. Jacobsen, P.E.Rosenørn, Bendix Petersen, sognerådsformanden, professor Schneider, Vald.Andreasen, fru Mølsted Jürgensen, Werner Rasmussen, Sv.Andersen, Aage Andersen, Axel Sørensen, Erik Øigaard (Axel Riis fraværende).

Sognerådet

1.6.1943-31.3.1946

Uafhængige Kommunalforening, Liste F., 1759 st.

1. *Schneider, Andreas G., professor, Holte. 35 pers.st. Formand i hele perioden*
2. *Andersen, Svend, direktør, Holte. 79 pers.st.*
3. *Andersen, Aage, stationsforstander, Skodsborg. 16 pers.st.*
4. *Petersen, Bendix, muremester, Holte. 99 pers.st.*
5. *Riis, Axel, civilingeniør, Holte. 125 pers.st.*
6. *Øigaard, Erik, landsretssagfører, »Bjerget«, Trørød. 16 pers.st.*

Konservative Folkeparti, Liste C., 1007 st.

7. *Jacobsen, Alfred, malermester, Vedbæk. 3 pers.st.*
8. *Jürgensen, Anna Mølsted, husmoder, Holte. 16 pers.st.*
9. *Rosenørn, Poul Ernst, fuldmægtig, Holte. 11 pers.st.*
Næstformand i hele perioden

Socialdemokratiet, Liste A. 1981 st.

10. *Andreasen, Valdemar, nu grønthandler, Holte. 2 pers.st.*
11. *Frederiksen, Carl August. 13 pers.st.*
- 12a. *Madsen, Christian Kammer. 14 pers.st. Udtræder ved bortflytning 22.3.1944 og afløses af*
- 12b. *Hvalsøe, Ivar (fik ved valget i 1943 26 pers.st.)*
- 13a. *Mossfeldt, Arne, ekspeditionssekretær, Skodsborg. 4 pers. st. Udtræder efter eget ønske 23.8.1944 og afløses af*
- 13b. *Hansen, Ivar, kommunelærer, Gl.Holte (fik ved valget 1943 50 pers.st.)*

14. *Rasmussen*, Werner, pantefoged, Holte. 14 pers.st.
- 15a. *Sørensen*, Axel, hypotekbankdirektør, folketingsmand, 50 pers.st. Udtræder efter eget ønske 17.1.1945 og afløses af
- 15b. *Nielsen*, Agnes, husmoder, Nærum (fik ved valget 1943 86 pers.st.). Socialdemokratiets første kvindelige repræsentant i kommunestyret

Uafhængige Kommunalforening, Liste F., 1316 st.

Sognerådet

1.4.1946-31.3.1950

1. *Schneider*, Andreas G. 99 pers.st. *Formand* i hele perioden
2. *Petersen*, Bendix. 13 pers.st.
3. *Pedersen*, Carl, skræddermester, Nærum. 9 pers.st.
4. *Zehngraff*, Orla, overingeniør, Holte. 6 pers.st.
5. *Øigaard*, Erik. 23 pers.st.

Konservative Folkeparti, Liste C. 923 st.

- 6a. *Jacobsen*, Alfred. 8 pers.st. Udtræder efter eget ønske 7.7.1947 og afløses af
- 6b. *Larsen*, Andreas, Trørød (fik 9 pers.st. ved valget 1946)
7. *Jürgensen*, Anna Mølsted. 24 pers.st.
8. *Rosenørn*, Poul Ernst. 14 pers.st. *Næstformand* i hele perioden

Socialdemokratiet, Liste A., 1916 st.

9. *Andersen*, Hans Peter, gartner, Nyvang. 18 pers.st.
10. *Lund*, Kjeld, assistent, Nærum. 25 pers.st.
11. *Nielsen*, Agnes. 16 pers.st.
12. *Rasmussen*, Werner. 33 pers.st.
13. *Sørensen*, Erik Ingemann, forretningsfører, Øverød. 18 pers.st.

Venstre, Liste D. 468 st.

14. *Jensen-Brobj*, Jens Chr., folketingsmand. 19 pers.st.

Danmarks kommunistiske Parti, Liste K., 401 st.

15. *Pedersen*, Ejnar Lund, kirkebetjent, Holte. 11 pers.st.

Fotografiet er taget 1.oktober 1952 i anledning af at Søllerød Sogneråd den dag fik »Gentofte-status« og blev Søllerød Kommunalbestyrelse.

Stående fra venstre: Ivar Hansen, H.P.Andersen, Erik Sørensen, G.Ingvardson, E.Øigaard, Zehngraft, Ulrik Schou, Carl Pedersen, Sabroe, Marie Jensen, Villy G. Andersen, Lars Christensen.

Siddende: Werner Rasmussen, sognerådsformanden, professor Schneider, P.E.Rosenørn.

Sognerådet

1.4.1950-30.9.1952

*og Kommunal-
bestyrelsen*

1.10.1952-31.3.1954

Uafhængige Kommunalforening, Liste F., 1491 st.

- 1. Schneider, Andreas G., 88 pers.st. Formand til 30.9.1952, borgmester 1.10.1952-31.3.1954*
- 2a. Pedersen, Carl, 28 pers.st. Udtræder ved bortrejse 10.7. 1953 og afløses af*
- 2b. Hansen, Anna Rasch, kasserer, Holte (fik ved valget 1950 18 pers.st.)*
- 3. Zehngraft, Orla, 7 pers.st.*
- 4. Øigaard, Erik, 28 pers.st.*

Konservative Folkeparti, Liste C., 1697 st.

- 5. Andersen, Villy G., murermester, Holte. 21 pers.st.*
- 6. Christensen, Lars, depotejer, Vedbæk. 53 pers.st.*
- 7. Jensen, Marie Kirstine, bankkasserer, Nærum. 68 pers.st.*
- 8. Rosenørn, Poul Ernst. 17 pers.st. Næstformand til 30.9.*

- 1952, 1. viceborgmester 1.10.1952-31.3.1954
9. Schou, Ulrik Hjartvar, assistent, Holte. 39 pers.st.

Socialdemokratiet, Liste A., 2311 st.

10. Andersen, Hans Peter. 26 pers.st.
11. Hansen, Ivar, inspektør, Holte. 16 pers.st.
12. Ingvardson, Georg, ølhandler, Trørød. 13 pers.st.
13. Rasmussen, Werner. 19 pers.st. 2.viceborgmester fra 1.10.1952
14. Sørensen, Erik Ingemann, direktør. 34 pers.st.

Danmarks Retsforbund, Liste E., 424 st.

- 15a. Jacobsen, Leif Nørmark, disponent, Gl.Holte. 2 pers.st.
Udtræder (efter fordring fra flere sider) 19.3.1951 og afløses af
- 15b. Sabroe, Erik Skovgaard, grosserer, Holte. 8 pers.st. ved valget 1950

*Kommunalbestyrelsen Uafhængige Kommunalforening, Liste F., 1566 st.
1.4.1954-31.3.1958*

- 1a. Schneider, Andreas G. 1020 pers.st. Borgmester til sin død 30.5.1957, efterfølges som kommunalbestyrelsesmedlem af
- 1b. Larsen, Henning, tømrermester, Vedbæk. 13 pers.st. ved valget 1954
- 2a. Kristensen, Thorvald Møller, læge, Nærum. 24 pers.st.
Udtræder ved bortrejse 31.7.1955 og afløses af
- 2b. Hansen, Anna Rasch. 11 pers.st. ved valget 1954
3. Zehngraft, Orla. 12 pers.st.
4. Øigaard, Erik. 78 pers.st. 1.viceborgmester fra 7.6.1957

Konservative Folkeparti, Liste C., 2011 st.

5. Rosenørn, Poul Ernst. 207 pers.st. 1.viceborgmester til 7.6.1957, derefter borgmester perioden ud
6. Andersen, Villy G. 52 pers.st.
7. Christensen, Lars. 101 pers.st.
8. Jensen, Marie Kirstine. 158 pers.st.
9. Schou, Ulrik Hjartvar, nu overassistent. 51 pers.st.

Socialdemokratiet, Liste A., 2365 st.

10. Andersen, Hans Peter. 139 pers.st.
11. Hansen, Ivar. 103 pers.st.
12. Ingvardson, Georg, nu kommissionær. 52 pers.st.

13. *Nielsen*, Marianne, husmoder, Holte. 97 pers.st.
14. *Sørensen*, Erik Ingemann. 303 pers.st. 2.viceborgmester i hele valgperioden.

Venstre, Liste D., 468 st.

15. *Lund*, Alf Helge, konsulent, Holte. 56 pers.st.

Kommunalbestyrelsen *Konservative Folkeparti, Liste C.*, 4835 st.

1.4.1958-31.3.1962

1. *Rosenørn*, Poul Ernst. 720 pers.st. *Borgmester* indtil 13.6.1959, fratræder stillingen af helbredsgrunde og bliver atter menigt medlem
2. *Øigaard*, Erik. 325 pers.st. 1.viceborgmester til 13.6.1959, derefter *borgmester* i resten af perioden
3. *Christensen*, Lars. 166 pers.st.
4. *Jensen*, Helge Lindorf, smedemester, Holte. 72 pers.st.
5. *Jensen*, Marie Kirstine. 478 pers.st. 1.viceborgmester fra 13.6.1959 og valgperioden ud
6. *Nordkild*, Holger, fabrikant, Nærum. 72 pers.st.
7. *Schou*, Ulrik Hjartvar. 162 pers.st.
- 8a. *Zehngraff*, Orla. 64 pers.st. Død 28.6.1958 og efterfølges af
- 8b. *Hansen*, Anna Rasch. 26 pers.st. ved valget 1958.

Socialdemokratiet, Liste A. 2926 st.

9. *Fridorf*, Laurids Fr., børnehjemsforstander, Aggershvide. 377 pers.st.
10. *Hansen*, Ivar. 88 pers.st.
11. *Ingvardson*, Georg. 84 pers.st.
12. *Schunck*, Jørgen, lærer v. Holte Gymnasium, bopæl Trørød. 116 pers.st.
13. *Sørensen*, Erik Ingemann. 438 pers.st. 2.viceborgmester i hele perioden

Venstre, Liste D., 1473 st.

- 14a. *Horn*, Krei, lærer, cand. jur., Holte. 34 pers.st. Udtræder ved bortflytning 16.8.1961 og afløses af
- 14b. *Andersen*, Erhardt, grosserer, Vedbæk. Fik 50 pers.st. ved valget 1958
15. *Lund*, Alf Helge. 389 pers.st.

Kommunalbestyrelsen *Konservative Folkeparti, Liste C., 6100 st.*

1.4.1962-31.3.1966

1. Øigaard, Erik. 1510 pers.st. *Borgmester* i hele perioden
- 2a. Jensen, Helge Lindorf. 100 pers.st. Udtræder ved bortflytning 18.8.1965 og afløses af
- 2b. Svane, John E., redaktør, Holte. 35 pers.st. ved valget 1962
3. Jensen, Marie Kirstine, nu bankfuldmægtig. 637 pers.st. *1.viceborgmester* i hele perioden
4. Nordkild, Holger. 120 pers.st.
5. Remtoft, Ida Dorthea, husmoder, Holte. 159 pers.st.
6. Schou, Ulrik Hjartvar, nu fuldmægtig. 229 pers.st. *2.viceborgmester* i hele perioden
7. Schwarz-Nielsen, Carl-Johan Th., bagermester, Holte. 117 pers.st.
8. Simonj, Henning Bidstrup, ingeniør, Holte. 101 pers.st.
9. Sylvestersen, Frede Kamp, oberstløjtnant, Nærum. 44 pers.st.
10. Werner, Merete, advokatsekretær, Holte. 117 pers.st.

Socialdemokratiet, Liste A., 3141 st.

11. Fridorf, Laurids Fr. 246 pers.st.
12. Jensen, Axel Christian, sygekassekasserer, Nærum. 139 pers.st.
13. Jørgensen, Alice Amalie, husmoder, Nærum. 277 pers.st.
14. Schunck, Jørgen, nu overlærer. 388 pers.st.

Venstre, Liste D., 876 st.

15. Lund, Alf Helge. 144 pers.st.

Kommunalbestyrelsen *Konservative Folkeparti, Liste C., 7739 st.*

1.4.1966-31.3.1970

1. Øigaard, Erik. 1488 pers.st. *Borgmester* i hele perioden
- 2a. Jensen, Marie Kirstine. 578 pers.st. *1.viceborgmester* til 14.9.1966, da hun efter eget ønske udtræder af Kb og afløses som menigt medlem af
- 2b. Lunøe, Karsten, stud.techn., Holte. 208 pers.st. ved valget 1966
3. Nordkild, Holger. 210 pers.st. *2.viceborgmester* fra 14.9.1966 og perioden ud
4. Remtoft, Ida Dorthea. 154 pers.st.
5. Schou, Ulrik Hjartvar, nu ekspeditionssekretær. 297 pers.st. *2.viceborgmester* til 14.9.1966, derefter *1.viceborgmester* i resten af perioden

Borgmester Erik Øigaards 25-års jubilæum 31. maj 1968.

Rundt om bordet ses fra venstre: Ida Remtoft, Nordkild, Schwarz-Nielsen, Merete Werner, Simonj, Ulrik Schou, Schunck, Kørner, Hans Jørgen Jensen og med ryggen til John Rasmussen.

6. *Schwarz-Nielsen, Carl-Johan Th.* 135 pers.st.
7. *Simonj, Henning Bidstrup.* 90 pers.st.
8. *Sylvestersen, Frede Kamp.* 54 pers.st.
9. *Werner, Merete.* 292 pers.st.

Socialdemokratiet, Liste A., 3451 st.

10. *Jensen, Hans Jørgen, forbundssekretær, Nærum.* 330 pers.st.
11. *Kørner, Poul Henning, kriminalassistent, Nærum.* 139 pers.st.
12. *Rasmussen, John, sognepræst, Vedbæk.* 213 pers.st.
13. *Schunck, Jørgen.* 729 pers.st.

Venstre, Liste D., 1276 st.

14. *Burgess, Gytte, husmoder, Hølte.* 142 pers.st.
15. *Lund, Alf Helge.* 379 pers.st.

Kommunalbestyrelsen *Konservative Folkeparti, Liste C.,* 7010 st.

1.4.1970-31.3.1974

1. *Øigaard, Erik.* 1164 pers.st. *Borgmester i hele perioden*
2. *Broberg, Birgitta, husmoder, Holte.* 408 pers.st.
3. *Nordkild, Holger, Vedbæk.* 224 pers.st.

4. *Schou*, Ulrik Hjartvar. 216 pers.st. *1.viceborgmester* i hele perioden
5. *Schwarz-Nielsen*, Carl-Johan Th. 155 pers.st.
6. *Simonj*, Henning Bidstrup, nu projekteringschef. 340 pers.st.
7. *Sylvestersen*, Frede K. 335 pers.st.
8. *Werner*, Merete, nu gift *Petri*. 297 pers.st.

Socialdemokratiet, Liste A., 4506 st.

9. *Hansen*, Ulla (f.Preisler), fuldmægtig, cand.polit., Nærum. 249 pers.st.
10. *Hylstrup*, Erik Lars, generalsekretær, cand. jur., Nærum. 219 pers.st.
11. *Jensen*, Axel Christian, nu Gl.Holte. 195 pers.st.
12. *Nielsen*, Jytte (f.Christensen), ekspeditionssekretær, cand. jur., Holte. 314 pers.st.
13. *Schunck*, Jørgen, nu skoleinspektør. 1006 pers.st. *2.viceborgmester* i hele perioden

Venstre, Liste D., 1088 st.

- 14a. *Lund*, Alf. 215 pers.st. Udtræder efter eget ønske 18.8. 1971 og afløses af

Sidste ordinære kommunalbestyrelsesmøde i borgmester Erik Øigaards regeringstid, 30. marts 1974.

Borgmester Øigaard flankeres af til højre kommunaldirektør Erik Mathiesen, til venstre af stadsingeniør Aage Holm. Rundt om bordet fra venstre: Gyttte Burgess, Edele Kruchow, Sylvestersen, Birgitta Broberg, Schwarz-Nielsen, Nordkild, Merete Werner Petri, Simonj, Ulrik Schou, Schunck, Jytte Nielsen, Ulla Hansen, Hyldstrup.

Bageste række fra venstre: skoledirektør H. Holm, socialinspektør Carl Hansen, cand.jur. Sejer Larsen, kontorchef E. Astrup, afdelingsarkitekt Dannisøe, stadsbibliotekar Annalise Børresen.

På tilhørerlogen ses på anden række som nr. et og to de kommende kommunalbestyrelsesmedlemmer Valdemar Hansen og Møller Hansen.

14b. Burgess, Gyttte. 216 pers.st. ved valget 1970

Radikale Venstre, Liste B., 1345 st.

15. Kruchow, Edele (f.Langberg), rektor, folketingsmedlem, Holte. 306 pers.st.

Kommunalbestyrelsen Konservative Folkeparti, Liste C., 4657 st.

1.4.1974-

1. *Nordkild, Holger, 896 pers.st. Borgmester i hele perioden*
2. *Broberg, Birgitta, 451 pers.st. 2.viceborgmester i hele perioden*
3. *Hansen, Bent Møller, direktør, Holte, 119 pers.st.*
4. *Hansen, Valdemar, underdirektør, Øverød, 85 pers.st.*
5. *Schwarz-Nielsen, C.-J., 146 pers.st.*
- 6a. *Sylvestersen, F.K., 457 pers.st., død 24.4.1976 og erstattet af*
- 6b. *Hansen, Lene, assistent, Skodsborg (114 pers.st. v.valget i 1974)*

Socialdemokratiet, Liste A., 2881 st.

7. *Hansen, Ulla, 159 pers.st.*
8. *Hylstrup, Erik, 125 pers.st.*
9. *Lund, Kjeld, ekspeditionssekretær, Holte (tidl.medl.1946-50). 267 pers.st.*
10. *Schunck, Jørgen, 1067 pers.st. 1.viceborgmester i hele perioden*

Søllerød Kommunalbestyrelse 1977 – i 25-året for overgangen til »Gentofte-status«.

Fra venstre: Rasmus Rude, Ulla Hansen, Kjeld Lund, Bent Møller Hansen, Valdemar Hansen, Schwarz-Nielsen, Lene Hansen, Edele Kruchow, Erik Fabrin, N.O.Jensen, K.S. Levinson (Hylstrup fraværende).

Siddende: J.Schunck, borgmester Nordkild, Birgitta Broberg.

Fremskridtspartiet, Liste Z., 1817 st.

11. *Jensen, Niels Ove, gårdejer, Trørød, 33 pers.st.*
12. *Levinsen, Knud S., advokat, Trørød, 220 pers.st.*

Venstre, Liste V., 1472 st.

- 13a. *Burgess, Gytte, 310 pers.st., udtræder 1.8.1974 og afløses af*
- 13b. *Fabrin, Erik, direktør, Trørød (64 pers.st. v.valget 1974)*

Radikale Venstre, Liste B., 1152 st.

14. *Kruchow, Edele, 594 pers.st. Under orlov 16.4.1975-16.3.1977 remplaceret af*
  - a. *civilingeniør Gunnar Rasmussen*
  - b. *redaktør Eva Rude*

Socialistisk Folkeparti, Liste F., 623 st.

15. *Rude, Rasmus, studerende, Holte, 127 pers.st.*

S.F. opstillede i listeforbund med

Danmarks kommunistiske Parti, Liste K., som fik 266 st. og 0 mandater, og

Venstresocialisterne, Liste Y, som fik 330 st. og 0 mandater.

Desuden opstillede:

Retsforbundet, Liste E (i valgforbund m. Liste A og B) 173 st.

Centrum-Demokrater, Liste M, 252 st.

Tværpolitisk Gruppe, Liste T 1 (Holte-Øverød) 240 st.

»   »   » *T 2 (Gl. Holte-Trørød-Vedbæk)*
241 st.

»   »   » *T 3 (Søllerød-Nærum-Skodsborg)*
159 st.

Alle 3 i valgforbund.

Borgerliste Ø (i valgforbund med Liste C) 425 st.

I alt blev der ved dette det mest brogede af samtlige hidtil afholdte kommunalbestyrelsesvalg i Søllerød afgivet 14.791 stemmer, hvoraf de 88 var blanke og de 15 ugyldige. Det var navnlig brevstemmerne, det var galt med (en havde stemt på statsminister Anker Jørgensen, tre havde stemt på Liste Q, som ikke var opstillet, en havde skrevet et ukendt navn uden parti-

Søllerød Rådhus 1977. Bag hovedbygningen ses den i 1964 opførte tilbygning.

betegnelse, en havde bare skrevet »brevstemme« o.s.v.). Valgdeltagelsen var 68,7 % mod 93,19 ved sidste folketingsvalg i 1973 og 75,4 ved sidste kommunevalg i 1970. Den lå højest i Søllerød distrikt (70,5) og lavest i Nærum distrikt (64,7).

III

Sognerådsformænd og borgmestre 1909 - 78 i kronologisk rækkefølge

Afsnittene »Udvalgsposter og kommunale hverv udarbejdet under medvirken af stud.mag. Poul Olsen

Billenstein, Carl Soelberg

kaptajn, direktør, Holte.

Født 26.2.1860 i København, død 10.7.1952 i Holte. Søn af etatsråd, toldinspektør Alfred Konrad Billenstein (1831-1918) og hustru Nathalie Henriette Soelberg (1837-1910).

Gift 19.1.1893 i Garnisons Kirke med Ellen Holm, f.24.1.1867 i København, d.18.9.1936 i Holte. Datter af skibsfører Jacob Holm (1834-1916) og hustru Agnes Kjerrumgård (1847-1869).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.

1909-31.3.1921, opr. indvalgt på borgerlig fællesliste, repr. Højre, sen. Det konservative Folkeparti. *Formand* 1.4.1909-31.3.1914.

B., der blev student i 1878 (privat dimitteret) og cand.polyt. i 1884, valgte først den militære vej. 1886 blev han premierløjtnant i ingeniørkorpset, deltog i anlægsarbejderne på Københavns landbefæstning og beskæftigede sig her specielt med landmåling og fotografering, hvorved han fik et nøje kendskab til det praktiske arbejde i marken, noget, der senere skulle komme Søllerød kommune stærkt til gode. 1894-98 var han arbejdsbestyrende officer ved 3. ingeniør-division i Fredericia, og herovre blev han tillige knyttet til livsforsikringsselskabet »Dan« som aktuar, et arbejde, der optog ham således, at han ved selskabets overflytning til København fulgte med for at overtage stillingen som administrerende direktør. Denne stilling bestred han indtil 1913, samtidig med at han fra 1905 ledede forsikringsselskabet »National«. Forsikringsarbejdet var snart for ham blevet uforeneligt med det militære, og i 1900 udtrådte han af hæren som aktiv officer med kaptajnsrang og overførtes til forstærkningen

med tjenestepligt indtil 1920. Som forstærkningsmand blev han under 1. verdenskrig indkaldt til sikringsstyrken med tjenestekarver i Rødovre, hvor han forestod forstærkningsarbejderne på Københavns befæstnings vestenceintes nordlige del.

I oktober 1901 var han flyttet til Holte, hvor han året efter på Geelsodde ved Vejlesø byggede den villa, som han skulle komme til at bo i præcis et halvt århundrede – skønt han allerede da var en mand i højmoden alder. Så at sige fra den første dag gjorde han sig bemærket herude. Hans tætte runde skikkelse, der var som ladet med energi og struttende livskraft, var trods sin lidenhed ikke til at overse, hans skarpt-gnæggende stemme, der skar gennem alt, ikke til at overhøre. Næsten omgående så han opgaverne, der lå og ventede på ham, og tog fat på deres løsning; og det kan uden overdrivelse siges, at han blev den mand, der fik den største og mest afgørende indflydelse på kommunens udvikling i dens vanskelige overgangsår.

Hans første opgave lå lige for: at få Geelsodde, der lå som en nu ganske meningsløs gammel enklave under Lyngby sogn, indlemmet i Søllerød, og det lykkedes ham hurtigt at få resultaterige forhandlinger bragt i stand mellem de respektive sogneråd. Som formand for den nystiftede Holte Grundejerforening (1905), hvortil han naturligvis også havde taget det afgørende initiativ, lykkedes det ham dernæst 1908-09 at få »den store vejsag på Dronninggård« bragt i orden. Hermed var han blevet en næsten selvskreven kandidat til det nært forestående sognerådsvalg i marts 1909.

Han blev indvalgt på den borgerlige fællesliste, som var blevet opstillet i et – som det viste sig – heldigt forsøg på at hindre socialdemokraterne i at erobre flertallet af mandaterne, og blev straks valgt til formand. Den lille energiske mands raske greb om tøjlerne mærkedes hurtigt og vakte opsigt langt uden for kommunens grænser. »Under hr.Billensteins formandskab«, skrev dagbladet »København«, »er der blevet ryddet op i gammel slendrian og indført en mere tidssvarende forretningsgang i kommunekontorerne. Forhandlingerne i sognerådet, der tidligere forløb under gemytlig talen i munden på hverandre, har nu fået et mere parlamentarisk præg«. Og man fulgte med interesse den iver, hvormed han gik løs på alle påtrængende opgaver i den hastigt voksende villakommune, og den klarsynede forudseenhed, hvormed han søgte at løse dem. Blandt de mange sager, han tog fat på, havde 3 hans særlige bevågenhed: kloaksagen, skole-sagen og vejsagen.

Han så, hvordan kommunen på uheldigste måde var spaltet på langs af to jernbanelinjer, skovene og Kongevejen, der tilsammen skabte spærringer for en bekvem trafikforbindelse mellem østsogn og vestsogn, og så tidligt som i 1910-11 gik han kraftigt ind for anlæg af en moderne forbindelsesvej, der tog hensyn til den kommende bilalder, d.v.s. førtes i lige linje over forholdsvis plant terræn langs kommunens sydgrænse og uden om alle indsnævrende byområder. Med andre ord: han så nødvendigheden af og muligheden for den »Skodsborgvej«, som først blev anlagt efter 1930. Ligeledes forudså han tidligt Kongevejens

overbelastning med trafik og gjorde sig til talsmand for en automobilvej midt op gennem sognet uden sideveje og med over- eller underførelse af alle tværveje mellem øst og vest. Med andre ord igen: han så nødvendigheden af og muligheden for den »Hørsholmvej«, som først blev anlagt efter 2. verdenskrig. Men han fik i sin formandstid også gennemført store vejforbedringer og reguleringer, f.eks. Nyholte-Søllerød-vejen og vejene Øverød-Gl.Holte og Trørød-Vedbæk.

Det var også B., der i 1913 med sognerådets støtte fik startet det aktieselskab, der muliggjorde oprettelsen af en Holte højere Almenskole. Selv blev han naturligvis bestyrelsens formand og virkede som sådan langt ud over sin sognerådstid; og da tiden var moden, tog han fat på gymnasiesagen, som han også fik drevet igennem med utrættelig energi. Først da det store gymnasiebyggeri i 1933 var afsluttet, fandt han, at arbejdet for hans vedkommende var fuldført og fratrådte som bestyrelsens formand.

Samtidig med sin indtræden i sognerådet var han blevet valgt til næstformand for Københavns Amts Sognerådsforening. Og i klar erkendelse af, at de bymæssigt bebyggede landkommuner havde deres egne problemer at varetage – (problemer, som han ikke fandt megen forståelse af inden for Sognerådsforeningen) – tog han medinitiativ til stiftelsen af »Fællesorganisationen for Kommuner med bymæssig Bebyggelse« og blev dens første formand 1915-20.

Det var hans overbevisning, at et sogneråd burde arbejde rent sagligt og løse alle spørgsmål i enighed uden parti-

kævl og uden skelen til partiinteresser. der sattes over hensynet til helheden, og da »partiuværnet« netop i årene 1910-14 begyndte at præge sognerådsarbejdet under påvirkning af de hidsige kampe i rigsdagen omkring grundlovssagen, kom han mere og mere på kant med sine kolleger i rådet. I marts 1914 afsatte de ham som formand, skønt de lige året i forvejen havde genvalgt ham med stort flertal.

Sin sognerådsbetragtning overførte han også til selve rigsdagen. Herved kom han i 1926 ligeledes på kant med sine partifæller i den konservative vælgerforening, som han havde været formand for uafbrudt siden 1913. Og da han ved folketingsvalget i december havde ladet sig opstille som »løsgænger«-kandidat i Lyngbykredsen på dette ene og enkle program: »Statsadministrationen bør ikke være kastebold for politikerne. Formålet med min opstilling er at rette en alvorlig henstilling til Det konservative Folkepartis ledelse om at tage afstand fra partiernes kamp om taburetterne, og at stille forlangende om, at partiet skal arbejde hen til, at der i overensstemmelse med grundlovens klare bestemmelser sættes faste ministre i spidsen for statsadministrationen« – blev han kort og godt ekskluderet af partiet. Så udviklede han sine ideer i en bog, som han kaldte »Nykonservatisme« (1928). Den blev tiet ihjel og hurtigt glemt.

Lidt af en mystiker var B. Han beskæftigede sig i mange år indgående med de mærkelige profetier, som den franske læge og astrolog Nostradamus ved 1500-tallets midte udsendte i dunkel versform, og i 1920 fremlagde han sine – efter hans egen mening

naturligvis ufejlbarlige – tydninger i en stor bog kaldt »Opklaringen af Nostradamus' Profetier«. Den vakte ikke den opsigt, han måske havde ventet. Nøgterne folk, som der var flest af, rystede bare lidt på hovedet – uden at læse den.

I Søllerødbogen 1950 skrev den da 90årige B. et overordentlig værdifuldt stykke selvbiografi, kaldt »Et Tilbageblik«, hvori han selvsikkert, men ganske lidenskabsløst og uden tom pral af nogen art gjorde rede for sin kommunale indsats, dens motiver og resultater. Det bør læses af enhver, der er interesseret i Søllerød kommunes udviklingshistorie i dette århundredes første trediedel. Og efter endt læsning vil også enhver erkende den fulde berettigelse af de ord, der lød ved hans død: »Han har været Søllerød kommune en god mand og vil blive mindet med taknemmelighed«.

R. af Dbrg. 1917.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Formand for vandsynsmændene 14.11.1907-15.4.1909. Distriktsforstander f.Dronninggård 1909-13. Medl.af *kloakudvalg* 1909-21 (F.), udv.vedr. kom. overtagelse af private veje 1909-10, udv.vedr.kommunens færdselsårer 1910, udv.vedr.postale forhold 1910, sognerådsforeningens udv.vedr.bommenes nedlæggelse 1910, *menighedsrådsudvalg* 18.3.1913 (F), *sognedelingsudv.* 1.4.1913 (F.), *budgetudvalg* 20.11.1913, kommission vedr. kød- og mælkekontrol 1913, udv.vedr. ændringer i sundhedsvedtægt 1913, delegation vedr. Stolpegården 1913, *Vedbæk havneudvalg* 19.5.1915-31.3.1921, udv.vedr.sikringsstyrkens indkvar-

tering 1915, *tørveudvalg* 17.5.1916-31.3.1921, *gas- og vandværksudv.* 18.10.1916-31.3.1921, udv.vedr.centralisation af administrationen 1916, *boligudv.* 12.2.1917-31.3.1921, rådhusudv. 1917, udv.vedr.køb af Søllerød præstegård 1917, udv.vedr.tilskud til Foren.for opf.af billige boliger 1917, *skovudvalg* 18.9.1918-31.3.1921.

Christensen, Peter Hansen

proprietær, Holtegård.

Født 3.10.1870 i Kollerød, Lyngesogn, død 7.1.1918 på Københavns Amtssygehus, begr. i Søllerød. Søn af gårdejer Isak Christensen og hustru Karen Kirstine Pedersen.

Gift 16.9.1909 i Vor Frelsers Kirke, Kbh., med Bodil Oline Olsen, f. 15.1.1878 i Nærum, d. 5.6.1957 i Søllerød. Datter af gartner på Nærumgård Jens Jacob Olsen (1845-1907) og hustru Wilhelmine Bergmann (1841-1912).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1909-21.11.1917, valgt på Borgerlig Fællesliste (upolitisk), sen. nærmest repræsenterende Venstre. *Formand* 1.4.1914-31.3.1917. *Næstformand* 1.4.1917-21.11.1917.

C., der var uddannet som landmand forskellige steder i Nordsjælland, blev i 1897 forvalter på den store avlsgård, som brygger E. Kogsbølle i 1883 havde ladet bygge på Gl.Holtegård's jord ved Kohavevej, og som han nu havde solgt til vekselereren etatsråd N.J.Thomsen (selve hovedgården, Thurah's gamle slot solgte han i 1900 til etatsråd H.N.Andersen). Thomsen solgte allerede i 1898 ejendommen med alle dens jordtilliggender videre til den bekendte store grundopkøber A.F.Ibsen,

som tog bolig på stedet og herfra ledede udstykningerne af de øvrige store gårde, han havde købt herude i Søllerød sogn: Attemosegård (1894), »Paradisgården« (1897), »Kaningården« og »Larsens Gård«, matr.5a af Holte (1898). Holtegårds jorder – og »Larsengården«s med – lod han dog forblive under landbrug, og den nærmeste til at bestyre bedriften var jo selvfølgelig den unge dygtige forvalter Christensen, som allerede i Thomsens tid havde vist, hvad han evnede. A.F.Ibsen døde imidlertid allerede i 1899, og hans broder, den endnu mere berømte og foretagsomme grundopkøber C.L.Ibsen, som havde overtaget alle de nævnte besiddelser og afsluttet de påbegyndte udstykninger, solgte så sidst på året i 1904 Holtegård med alt, hvad dertil hørte, til bestyreren for 157.000 kr. (»heraf for medfulgt besætning og inventar 35.000«). Til udbetaling forlangte han kun de 4000 kr., som P.C. havde sparet sammen. Han havde tiltro,

sagde han, til, at han nok skulle få resten ad åre. Det gjorde han også! Da P.C. døde i 1918, stod ejendommen helt uden behæftelse af nogen art, og hans enke (som selv har fortalt herom) fik ved salget af den til kreaturkommisærerne brdr. Mauritzen 400.000 kr. kontant pr. check. I 1911 havde C.L.Ibsen yderligere overdraget ham en del af Larsengården«s jorder.

Til Holtegårds domæne hørte Kohaveskoven med et idyllisk gammelt skovløberhus ved vejen, og C. tænkte i 1908 stærkt på at udnytte det hele lidt mere til folks fornøjelse. Han indsendte ligefrem et andragende om bevilling til »i månederne april-september hvert år i den ham tilhørende Kohaveskov at sælge til fortæring på stedet diverse spise- og alkoholfrie drikkevarer«, altså noget i retning af Ole Vallerøds skovløberrestaurant i Søllerød, og sognerådet gav det sin velsignelse med på vejen. Men 21.9. samme år dekreterede indenrigsministeriet, at proprietær Christensens andragende ikke kunne bevilges. Udstykning af grundene omkring skoven kunne derimod ingen minister – dengang – forbyde ham. Allerede i 1907 havde han solgt et stort stykke jord i læ af skoven til opførelse af det pompøse optagelseshjem for vildfarne piger, der meget naturligt fik navnet »Skovly«, og flere udstykningsejendomme opstod i de følgende år langs Kohavevej.

I 12 år havde C. klaret hele den store bedrift uden at have en hustru ved sin side. Men heri skete der i hans fyrretyvende leveår en forandring, idet han i efteråret 1909 giftede sig med en datter af da afdøde gartner Jens Jacob Olsen på Nærumgård (se denne),

Bodil Oline Olsen. Ægteskabet, som kun skulle komme til at vare i 8 år, godt og vel, blev meget lykkeligt, men barnløst. Alligevel blev hjemmet ikke tomt; de tog et barn til sig, der fik det, som var det deres eget.

Der var megen gæstfrihed og førtes megen selskabelighed på »røde Holtegård«. P.C.s plejedatter, fru Mia Langhorn, mindes således store jagter og jagtmiddage med prominente gæster som etatsråd H.N.Andersen og prinserne Valdemar og Axel, og festlige sammenkomster med egnens øvrige »proprietærer«, blandt hvilke især bemærkedes den højst originale grosserer Alfred Christensen på Nærum Avls-gård (nuværende Hovedbibliotek).

For de mange fattige i Gl. Holte, som var delvis afhængige af det daglejerarbejde, de kunne få på Holtegård, viste P.C. og hans hustru megen godhed og hjælpsomhed. Alle stræbsomme folk, der var kommet i øjeblikkelig nød, vidste, at der var hjælp at hente hos »proprietæren«s på Holtegård, og det var et føleligt savn for dem, da P.C. var død og gården i 1918 kommet på andre hænder. Ganske betegnende er det også, at lugekonerne da ikke mere, som i P.C.s tid, måtte skrå over gårdspladsen på deres vej hjem fra marken, men fik strenge ordrer til at følge den meget længere vej udenom.

P.C., som altid havde været stærkt optaget af kommunale anliggender, blev ved kommunevalget i 1909 opstillet på den såkaldt upolitiske »borgerlige fællesliste« og valgt. Han blev genvalgt i 1913. Men denne gang havde der ingen borgerlig enighed været. Der var opstillet en borgerliste, som kaldte sig »den antisocialistiske« (man kunne

også have kaldt den »den billensteinske«) og mod den en mellemstandsliste, der kaldte sig selv »Den uafhængige Liste« eller »Samplingslisten«, og som var fremkommet på initiativ af højre- manden, direktør Th.Schouboe (se denne), der stod i en stærk, personligt præget opposition mod kaptajn Billenstein. Proprietær Christensen, der fra først af – lige som sognets øvrige proprietærer – tilhørte Højrepartiet, var blevet opstillet og valgt på den almindelige borgerliste; men i den først følgende sognerådssamling sluttede han sig – på linje med den radikale tømremester Jens Christensen fra Trørød (se denne), der også var valgt på borgerlisten – til den schoubo'ske gruppe, der oprindeligt kun bestod af fru Anna Marietta Sigvard Hansen (se denne) og Schouboe selv. Og det varede ikke længe, før han gled over til Venstre for endelig i 1916 at træde direkte ind i bestyrelsen for Lyngbykredsens Venstreforening. Nu var der gået politik i sognerådet, og det før så fredelige og saglige samarbejde om rent lokale kommunale anliggender uden forstyrrelser udefra, var det forbi med. Sådan udtrykte kaptajn Billenstein det mange år senere, idet han fortsatte:

»Inde i rigsdagen rasede på dette tidspunkt partikampene om den lige og almindelige valgret for kvinder og mænd. Venstre, Radikale og Socialdemokrater var enedes om en grundlov, og der var uro i sindene. Det var næsten uanstændigt at have en konservativ formand for sognerådet; jeg skulle fældes, og valgkampene skånedes mig ikke. Trods alle anstrengelser sad jeg ikke desto mindre efter valget i sogne-

rådet og blev valgt til dets formand, men med freden i rådet var det forbi. Nu stemte Venstre, Radikale og Socialdemokrater sammen, når det passede dem, og året efter valget satte de en venstremand i formandsstolen i mit sted«.

Venstremanden, der blev formand, var altså proprietær P.H.Christensen. Og det skal siges, at han var særdeles kvalificeret og fyldte sin plads med værdighed. En, der kendte ham godt, og som gennem halvandet år nøje havde fulgt forhandlingerne i sognerådet, gav ham i 1915 i anledning af hans 45 års fødselsdag følgende skudsmål:

»Med sin stoute skikkelse og sit joviale og bramfri væsen har han vundet sig mange venner og beundrere, og på sin plads i formandsstolen kommer han idealet meget nær. Altid i nøje kontakt med forhandlingernes gang, er han stedse parat til med en sjælden ro at gribe ind, når situationen nu og da tilspides, og han forstår på en både taktfuld og besindig måde at bringe en sag til hurtig afslutning – eller lade den gå for lukkede døre. Personlige udfald mod ham preller aldeles af, thi han lader sig aldrig rive med, men bevarer altid en stemning, der er en sjælden blanding af koldblodighed og elskværdighed«.

Bagefter – i 1917 – hed det dog om det sogneråd, som P.H.C. havde været leder af: »Det brugte mange ord, men resultaterne var forholdsvis få«.

Ved kommunevalget i marts 1917 havde de borgerlige, under indtryk af socialisternes truende fremmarch i en krigstid med arbejdsløshed og bolignød, kulde og afsavn, varemangel og pris-

forhøjelser uden tilstrækkelige kompensationer, fundet sammen på en fællesliste igen. Men alligevel lykkedes det dem ikke at holde stillingen. Socialdemokraterne erobrede 8 mandater og dermed flertallet, og så måtte proprietær C. vige formandspladsen for entreprenør Lars Peter Jensen.

Han blev altså nu menigt medlem igen. Men et halvt år efter ramtes han af en alvorlig sygdom, Den før tilsyneladende så sunde og livskraftige mand blev en skygge af sig selv, og den 21.november måtte han udtræde af rådet og lade sig indlægge på sygehus. En uge efter nytår 1918 var han død, kun 47 år gammel.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *vejudvalg* 1.4.1909-15.4.1914 (F. fra 1.4.1913) og 1.4.1917-21.11.1917, *regnskabsudv.* 1.4.1909-31.3.1913 og 18.10.1916-31.3.1917 (F. i sidste periode), *forsørgelses udv.* 16.3.1911-21.11.1917 (F. til 31.3.1917), værgerådet 1.1.1912-1.1.1918, *sognedelingsudv.* 25.7.1912, *menighedsrådsudv.* 1913-1916, hospitalskommissionen 1913-1917, indkvarteringsudv. 1915, *tørveudv.* 17.5.1916-21.11.1917, *Vedbæk havnestyrelse* 15.11.1916-21.11.1917, *boligudvalg* 12.2.-21.11.1917, udv.vedr.centralisation af administrationen 1916, udv.vedr.køb af Frederikslund skov 1916, *brændselsudv.* 1917, *rådhusudv.* 1917 (F.).

Snefoged 1898-1918, kommunerevisor 1899, revisor for Stolpegården 10.8.1905-10.10.1907, medl. af Stolpegårdens bestyrelse 1.1.1911-31.12.1914, voldgiftsmand ved tvistigheder om handel med husdyr 1907-1918, medl. af udv. til beh. af ansøgn. om tillægs-

jord fra 22.9.1910, kapitelstakstmand 1911-1914 og 14.7.-19.9.1917, synsmand i h.t. lov af 8.4.1913 fra 17.12.1913, medl. af kommission i henhold til midlertidig lov af 7.8.1914 om regulering af priser på levnedsmidler 16.9.1914-19.1.1917, medl. af kommission til oprettelse af husmandsbrug. Valgmand til amtsrådsvalg 19.4.1916.

Fru Bodil Christensen: medl. af skolekommissionen 1912-1917, tilsyn med plejebørn 1912ff.

Jensen, Lars Peter

entreprenør.

Født 8.1.1867 i Danstrup, Asminderød sogn, død 7.5.1945 i Gl. Holte. Søn af husmand Jens Jensen og hustru Ane Kirstine Pedersen.

Gift 9.8.1891 i Herstedvester kirke med Kirstine Marie Nielsen, f. i februar 1872 i Herstedvester sogn, d.14.5.1915 i Gl.Holte. Datter af arbejdsmand Hans Nielsen og hustru Karen Nielsen.

Medlem af Søllerød sogneråds mindre del 1.1.1898-31.3.1909, Søllerød sogneråd 1.4.1909-14.1.1920, valgt af Socialdemokratiet. *Næstformand* 18.11.1914-31.3.1917. *Formand* 1.4.1917-14.1.1920.

Lars P.Jensen, der tilflyttede kommunen så tidligt som i 1869, var efter sin konfirmation i 1881 et par år tjenestedreng på Højbjerggård i Øverød hos gårdejer Hartvig Mortensen (se denne) og var derefter landbrugsmedhjælper på forskellige andre gårde i og uden for sognet indtil 1.11.1890, da han indkaldtes som soldat. Fra 1891 var han papirarbejder på fabrikken i Ørholm. Som alle sine arbejdskamme-

rater følte også han sig naturligvis trykket af de usle lønninger og usikre arbejdsvilkår, der her blev budt på, men til forskel fra de fleste af de andre var han ikke til sinds at affinde sig med forholdene, og han var i hvert fald den eneste, som rigtig forstod, at de kunne ændres og bedres, hvis blot man lagde sig i selen og tog den tørn, der skulle til. Altså begyndte han kampen for kammeraternes organisering, en kamp, der krævede overvindelse af megen træghed og skepsis hos mange af dem, der ellers bedst måtte kunne forstå nytten og fordelene. Resultatet blev i 1895 stiftelsen af »Papirarbejdernes Forbund«. Men så snart fabrikkedirektøren fik færten af, hvad der var i gære, blev den formastelige kaldt op på kontoret, hvor det blev ham meddelt, at der var en pæn lille formandsplads til ham, hvis han øjeblikkelig ville ophøre med sine socialistiske forehaverder, og i modsat fald var der »porten« til øjeblikkelig udmarch. Han valgte

– som det var at vente – »porten« og stod da pludselig med kone og børn uden eksistensmidler. Han fik så en beskeden stilling som formand og lønnet forretningsfører i Dansk Arbejdsmandsforbund. Lønningen var kun 1 kr. om dagen, så enhver vil let kunne forstå, at han for at holde skindet på næsen tillige måtte søge ekstra arbejde med alt, hvad der kunne forekomme. En betydelig bedring af hans økonomiske forhold indtraf, da han i 1909 startede et entreprenørfirma sammen med sin partifælle og daværende gode ven Fritz Hübenbecker (se denne). Dette firma, som blev overordentlig foretagsomt og indbringende, drev de sammen indtil 1918, da de – af grunde, som vi ikke kender, men nok kan ane – skiltes for at fortsætte hver for sig.

Lars Peter Jensen gjorde sin entré i Søllerød sogneråd efter det berømmelige valg i november 1897, hvor Socialdemokratiet pludselig, uden nogensinde før at have været repræsenteret i rådet, erobrede »den mindre del«s samtlige 5 mandater, og han blev i de næste 20 år genvalgt atter og atter. I august 1910 ønskede han selv at træde tilbage på grund af sin hustrus alvorlige sygdom, der ville kræve et langvarigt sanatorieophold og således fjerne hende fra et hjem med mange børn, hvoraf det yngste endnu kun var godt et år gammelt. Men partiforeningens bestyrelse fik ham dog overtalt til at fortsætte. Hans funktionstid blev ialt 22 år, og i dette lange tidsrum erhvervede han naturligvis efterhånden en enorm indsigt og erfaring i kommunale anliggender, som i forening med hans store grundighed og samvittighedsfyldte interesserethed, smidige

forhandlingsevne og hjertelige omgangstone, gjorde ham til en fremtrædende førerskikkelse. En *ubestridt* fører blev han ikke i sin gruppe, for han fik i 1909 en »medbejler« i Fritz Hübenbecker, der snart gjorde ham rangen stridig. H. var lige så dygtig som J. og fik efterhånden den samme indsigt og meget af erfaringen – og var måske også nok så ærgerrig. Lidt af en »magtkamp« synes at have udviklet sig bag kulisserne mellem disse to vidt forskellige personligheder. »To store kan ikke rummes i én sæk«, siger jo også et gammelt ord.

Da socialdemokraterne ved kommunevalget i 1917 for en gangs skyld havde erobret sognerådsflertallet, var det dog den almindelige mening – også inden for den borgerlige gruppe – at Lars Jensen var den bedste mand, man kunne få til formand. Og han skuffede heller ikke forventningerne. Han blev ligefrem helt populær i B-gruppen (mere end A-gruppen måske syntes om, ymtedes det i krogene), fordi han altid viste en udpræget forhandlingsvenlighed og en naturlig evne til at få stridigheder bilagt, og fordi han altid var »så velsignet ren i linjerne«. Ingen kunne heller stå for hans joviale væsen og lune gemyt eller hans mange raske vittigheder, der ofte bragte forhandlingerne over et dødt punkt.

Men så skete der noget meget overraskende og opsigtsvækkende. Den 14. januar 1920 var sognerådet samlet til ordinært møde på Søllerød rådhus. Men formanden udeblev. Hvorfor, kunne ingen sige med bestemthed. »Han var gået; han havde taget sit tøj, rystet støvet af sine fødder og havde

forladt os. Vi skulle ikke vente ham tilbage. Således lød forklaringen«, skriver kaptajn Billenstein 30 år senere i sine erindringer »Et Tilbageblik«. Så blev næstformanden Th.Oppermann (se denne) nødt til at indtage formandsstedet for den aften, og efter dagsordenens udtømming skiltes man noget desorienteret. Man vidste, at Lars Jensen havde købt en landejendom »Pilchøj« ved Birkerød, men så heller ikke mere – før på næste ordinære møde d.11.februar, hvor følgende skrivelse af 29.januar var fremlagt:

»Til Søllerød Sogneraad! – Ved nærværende undlader jeg ikke at meddele, at jeg i den første Halvdel af Februar Maaned flytter til min Ejendom i Birkerød, og at jeg fra den 15.Februar betragter mig som fast Beboer af Birkerød Sogn – Da jeg nu forlader Søllerød Kommune efter saa mange Aars Arbejde her, finder jeg Anledning til at bringe Sogneraadet min Tak for Samarbejdet. Modtag min bedste Hilsen. L.Jensen.«

Stor forundring bredte sig ud i hele sognet over, at sognerådsformanden havde foretaget dette skridt kun et år før næste ordinære kommunevalg. Der var nogen, som lod en formodning falde om, at han skulle have skiftet politisk standpunkt. Han var arbejdsmand, da han i sin tid kom ind i sognerådet, men nu var han jo stor-entreprenør og arbejdsgiver. Noget sådant var dog aldeles udelukket, sagde alle, som kendte ham. Men vægtige grunde måtte han have haft, mente også alle, som kendte ham.

Ved et ekstraordinært sognerådsmøde d.17.februar, der kun havde et

punkt på dagsordenen: valg af formand, blev Fritz Hübenbecker straks bragt i forslag, og da der ikke fremkom andre forslag, erklæredes han for valgt. Han indtog sit formandsstæde og takkede for valget. Men – og det bed alle meget stærkt mærke i – ikke ét anerkendende ord lød fra hans mund om forgængeren og hans store og påskønnelsesværdige indsats; ikke engang nogle pæne ord, som kunne have foranlediget sognerådet til at rejse sig og dermed vise sin erkendtlighed. Mange partifæller uden for sognerådet undrede sig rigtignok meget over, at den offentlige tak til L.J. var udeblevet, forlød det. Og Søllerød Tidende kommenterede: »Sagen giver anledning til mange betragtninger. Er der uro i lejren? tænker man; har han ikke været kras nok, eller har han måske været for kras? Eller er det rene personligheder, der har været det afgørende?«

»Det må være en stor skuffelse for Lars Jensen«, sluttede bladet, »men på den anden side kan han roligt regne med, at han følges med sympati af langt den største del af befolkningen her i sognet, og han kan også gå med den overbevisning, at han altid har udfyldt sin plads.«

Hvordan den megen borgerlige omarmelse har bekommet L.J. selv, melder historien ikke noget om. Udelt frydefuld har den næppe været ham.

Ved sin bortflytning til Frederiksborg amt udtrådte L.J. naturligvis også af Københavns amtsråd, som han i en årrække havde haft sæde i. Stiftamtmand Ammentorp udtalte i den anledning sin og rådets anerkendelse af hr. Jensens arbejde og beklagede, at rådet fremtidig måtte savne hans livlige og

klare indlæg under dets forhandlinger. Men han forblev endnu i hovedbestyrelsen for Socialdemokratisk Forbund og i forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund.

Allerede i 1926 bortforpagtede han gården »Pilehøj« til en af sine sønner og vendte tilbage til Søllerød kommune og ernærede sig her ved forskellig kommunal beskæftigelse. 1930-40 var han således lagerforvalter på kommunens værker. Iøvrigt syslede han med havebrug og hønseavl og var tillige en interesseret tilskuere ved alt, hvad der nu foregik i hans gamle kommune. »Han kan endnu tale sig varm, når kommunens anliggender drøftes«, hed det om ham i 1926, »ikke med den sure kritik overfor efterfølgerne, der så ofte besjæler tidligere førere, men med sit velkendte lune blink i øjet, der røber en vis stolthed og tilfredshed med eget veludførte arbejde gennem 22 år til vor kommunes gavn«.

Sin yngste søn, Lars Peter Jensen (f.1909) oplevede han at se som folketingsmand, men han nåede ikke at se ham som handelsminister, indenrigsminister m.m. Det ville nok ellers have glædet den gamle mand, der selv begyndte så uendelig småt, men med en glødende tro på en anden og bedre fremtid for folk af hans stand.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander i Gl.Holte 1898-1910.
Medl.af *skoleudvalg* 28.4.1905-29.4.1909, *budgetudvalg* (=regnskabsudv.) 10.8.1908-31.3.1909, 20.11.1913-18.11.1914, 1.4.1917-16.1.1920 (F. fra 20.11.1918), *gasværksudv.* 4.1.-31.12.1906, 29.5.1907-16.1.1920 (F. fra 1.4.1913), *bygningsudv.* 2.1.1907-31.1.1909

(F.), *vejudv.* 2.1.1907-31.3.1909, alderdomshjemsudv. 12.12.1907-16.3.1911 (udv. nedsat efter forslag fra L.P.J.), udv. vedr. ansættelse af kommunelæge 1908, udv.vedr.sundheds- og bygningsreglement 1.4.1909-31.3.1913, udv. vedr.kom.s færdselsårer 1910, *brandudv.* 1.4.1913-16.1.1920 (F.), menighedsrådsudv. 1913-16, sognedelingsudv. 1913-16, *Vedbæk havneudvalg* 19.5.1915-16.1.1920, indkvarteringsudv. 1915, kommission for kød- og mælkekontrol 1915, udv.vedr.centralisation af administrationen 1916, udv.vedr.køb af Søllerød præstegård 1917, rådhusudv. 1.4.1917-16.1.1920, særlige fordelingsnavn 20.11.1918-16.1.1920 (F. for brændselsfordelingsudv.)

Sessionskommissær 1901-1905, medl.af best.f.den fælleskommunale alderdomskasse 21.12.1904, medl.af skolekomm. 2.1.1907-31.3.1909, folketællingskommissær 1911, medl.af kommission til oprettelse af husmandsbrug 1916, medl.af best.f.Gl.Holte Asyl 15.11.1916-16.1.1920, tillige for Søllerød Sogns Børneasyl. Valgmand til amtsrådsvalg 31.3.1910, 19.4.1916, vurderingsmand ved ejendomsskyld 19.6.1918-17.12.1919.

Hübenbecker, Fritz Carl David
entreprenør, Gl.Holte.

Født 3.8.1874 i Virum, Lyngby sogn, død 2.2.1937 i Gl.Holte. Søn af stenhugger og brolægger Johan Carl Hermann Hübenbecker (1843-1908) og hustru Karen Marie Sofie Danielsen (1853-1906).

Gift 11.6.1899 i Vedbæk kirke med Anna Christine Olsen, f.2.1.1879 i Draaby sogn, Hornsherred, d. 26.8.

1959 i Gl.Holte. Datter af kurvemager Lars Olsen (1845-1913) og hustru Ane Marie Sørensen (f.1843).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4. 1909-2.2.1937, valgt af Socialdemokratiet. *Formand* 17.2.1920-31.3.1921. *Næstformand* 1.4.1929-2.2.1937.

H., der var søn af en fra Tyskland (Lübeck) indvandret fattig stenhugger, voksede op under yderst trange kår, først i Virum og senere i Øverød, hvor den efterhånden ret talrige familie havde sit nødtørftige tilhold i en overbefolket, gammel og ussel udlejningsejendom ved torvet (den oprindelige Øverød skole fra 1760'erne med senere tilbygning, der ved en brand i 1904 futede af som en tændstiksæske). Ved 14 års alderen kom han ud at tjene på forskellige gårde i omegnen, og dette drøje og slidsomme livsafsnit varede i 9 år. Så lærte han 1897-99 stenhuggeri og brolægning hos sin far; ikke mindre drøjt og slidsomt. Derefter arbejdede han i 7 år sammen med

stenhugger og brolægger Peter Nielsen i Gl.Holte uden medhjælp og udviklede herunder et sandt mesterskab i behandlingen af det hårde og genstridige materiale (hvad der jo – med henblik på hans senere politiske og organisatoriske indsats – kan lægges megen symbolik i). 1906-08 arbejdede han som stenhugger helt på egen hånd og startede så sammen med Lars Peter Jensen (se denne) en entreprenørvirksomhed, som hurtigt udviklede sig til at blive af det helt store format. Der var, så at sige, efterhånden ikke det vej-arbejde, kirkegårdsarbejde eller kloakarbejde m.m. i sognet, som ikke de to herrer havde entrepris i. I 1918 gik imidlertid de to entreprenører hver til sit. L.P.Jensens selvstændige forretning blev kun af meget kort varighed; men H. fortsatte *sin* lige til sin død – omtrent.

Vi tør vel næsten gå ud fra, at den meget unge Fritz H. allerede har spidset øren, da han i 1888 hørte om, at der nu var stiftet en Socialdemokratisk Forening for Søllerød Sogn. I hvert fald gik han meget tidligt ind i det faglige organisationsarbejde og blev snart formand for Arbejdsmandenes Fagforening. I 1905 valgtes han til formand for partiforeningen efter kleinsmed Erik Nielsen (se denne), og denne post bestred han lige til sin død. Man har med rette betegnet tiltrædelsesdagen som en mærkedag for arbejderpartiet i Søllerød sogn, for ikke alene blev han dermed partiformand, han blev simpelthen gennem en menneskealder et samlingsmærke og arbejdernes ubestridte førstemand inden for snart sagt alle områder.

28.10.1906 vedtoges det at dele den lokale partiforening i en hovedafdeling

(omfattende Nærum, Gl.Holte og Trørød) og to sideafdelinger, en i øst (Vedbæk-Skodsborg) og en i vest (Søllerød-Nyholte), der hver skulle have sin bestyrelse. H. valgtes til formand for hovedafdelingen og var således fortsat at betragte som den ledende, idet han præsiderede på den årlige fællesgeneralforsamling, der traf alle vigtige beslutninger for partiet som helhed i Søllerød sogn. Fællesgeneralforsamlingen besluttede imidlertid allerede 25.4.1909 at ligestille alle de 3 foreningsafdelinger, således at formanden for midtafdelingen ikke længere skulle have nogen særstilling frem for formændene i øst- og vestafdelingerne. Dermed trådte H. tilbage som formand for midtafdelingen, men valgtes samtidig af fællesgeneralforsamlingen til »overformand« for samtlige afdelinger, altså til partifører og hovedbestyrelsesformand. Denne tredeling af foreningen under en hovedbestyrelse opretholdtes indtil 1951, da midtafdelingen deltes i to: Nærum Socialdemokratiske Forening og Socialdemokratisk Forening for Gl.Holte og Trørød – som følge af de mægtige byggerier i midtsognet (henholdsvis »Nærumvænge« og »Skoleparken«).

I 1907 var H. medstifter af Nærum Andelsbageri og blev naturligvis også medlem af dets bestyrelse. Og i 1909 begyndte hans livslange sognerådsvirksomhed, der skulle blive til så stor en gavn for såvel hans parti som for kommunen som helhed. Her fik han med det samme hænderne fulde af arbejde på de betydningsfuldeste udvalgsposter. Men ikke desto mindre kunne han i nogle år afse tid til en aften om ugen at passe udlån og læsestue i det lille

sognebibliotek, som i 1911 var blevet indrettet i Gl.Holte Forsamlingshus, og i hvis bestyrelse han selvfølgelig tillige havde fået sæde. I 1915, da husvildeproblemet havde antaget et ildevarslende omfang, tog han initiativet til dannelsen af en »Forening til Opførelse af billige Boliger i Søllerød Kommune« og blev straks dens formand. Det blev begyndelsen til det sociale boligbyggeri ved Mariehøj og Buskehøj i Gl.Holte med lejligheder så uhørt billige, at sognerådet snart måtte i gang med at bevilge foreningen rentefrihed for optaget kommunelån (en årligt tilbagevendende foranstaltning, om hvis betimelighed, der var *meget* delte meninger rundt om i sognet). I 1920 tog han ligeledes initiativet til oprettelse af Brugsforeningen for Holte By og Omegn. Bag foretagendet stod Arbejdernes Fællesorganisation, som han også var blevet formand for. Formandskabet i Gl.Holtes brugsforening så vel som i de kort efter oprettede brugsforeninger i Nærum og Trørød var han næsten selvskreven til. Og formandsposten i Nærum Andelsbageri blev i 1920 ligeledes hans.

Også uden for Søllerød kommune gjorde arbejderbevægelsen brug af hans store organisatoriske evner og hans solide politiske indsigt og erfaring. Han blev medlem af Socialdemokratisk Forbunds hovedbestyrelse og formand for både den socialdemokratiske amtsorganisation og kredsorganisationen for Lyngby-Amager folketingskreds. Og i 1922 indvalgte han i amtsrådet, hvor han havde sæde til sin død. For fuldstændighedens skyld kan det endelig nævnes, at han fra 1924 fungerede som landvæsenkommissær.

Inden for sognerådet blev han en overordentlig markant skikkelse, som nød stor agtelse og respekt fra alle sider. Hans politiske modstandere erkendte hans dygtighed og saglighed, bøjede sig for hans kommunalpolitiske viden og kunnen og påskønnede hans ærlige og redelige bestræbelser for – trods sin meget afgjorte og altid skarpt tilkendegivne partipolitiske holdning – at se på, hvad der først og fremmest tjente *kommunen* bedst – og at handle derefter. Mange havde nok ventet, at det blev ham, der fik formandsposten, da Socialdemokratiet i 1917 erobrede flertallet i sognerådet. Det blev ikke tilfældet. Men da så i januar 1920 Lars Peter Jensen pludselig havde forladt sognet og efterladt en tom formandsplads, var det en fuldkommen selvfølgelighed, at det blev Fritz Hübener, der indtog den. Han fyldte – som ventet – sin plads og forberedte med fast og sikker hånd sit genvalg ved kommunevalget i marts 1921. Dette bragte imidlertid den borgerlige gruppe flertallet tilbage, og H. rykkede så atter over i oppositionsrækken.

At hans partifæller altid har hævet H. til skyerne, er der jo intet mærkværdigt ved. Mere bemærkelsesværdigt må det egentlig siges at være, at selv så arg en politisk modstander som den konservative kaptajn Billenstein kun havde lovord at sige om H. som menneske og kommunalpolitiker. I det »Tilbageblik«, som han på sine meget gamle dage i 1950 offentliggjorde i »Søllerødbogen« gav han – med specielt henblik på H.s indsats som leder af oppositionsgruppen i årene 1925-37 – sin gamle modstander følgende karakteristik, som måske bedre end

noget andet måler dennes storhed og betydning:

»Socialdemokratiet stod fortsat som en fastsammentømret blok med dens mangeårige fører som leder. Denne var en erfaren og myndig mand, der holdt rene linjer i det saglige sognerådsarbejde og forstod at handle i god forståelse med sognerådsformanden (Fr.Clausen), selv om han var i opposition. De to fornuftige og handlekraftige mænd opnåede hver på sit område, at partierne samarbejdede i fordragelighed til gavn for sognet. Sognets udvikling i disse år var fuldt på højde med de krav, som Københavns udvikling stillede til et fornuftigt kommunalstyre. Her skal blot mindes om de store jordkøb, kirkegårdsordningen, skolen i Gl.Holte, omlægningen af Dronninggårds Allé, de mange vejforbedringer og oprettelsen af Holte Gymnasium. Men så døde socialdemokraternes støtte fører en måned forinden sognerådsvalget i 1937. Inde på rigsdagen havde socialdemokraterne ved lodtrækningen i Rønne opnået at få magten i landstinget, og nu stod partiet derinde i begreb med at sikre sin magtstilling ved hjælp af en grundlovsændring. Også socialdemokraterne i Søllerød stod rede til at skifte taktik«.

Og så fulgte – fortsatte Billenstein – den mærkelige periode på 6 år (1937-43), hvor partierne i sognerådet drev magtpolitik efter de for mindretalsparlamentarismen gældende regler. Borte var både fordrageligheden og sagligheden; politisk storvask og gensidige personlige og injuriefyldte angreb

hørte til dagens orden, og Søllerød sogneråd blev en fabel for det ganske land.

Men netop dette Hübenbeckers samarbejde med Fr. Clausen vakte i de senere år en stærk kritik inden for partiet – akkurat som det var tilfældet for Clausens vedkommende inden for hans parti. Flere og flere vælgere fandt, at H. og hans sognerådsgruppe burde føre en klar og tydelig socialdemokratisk politik. Og allerede på fællesledelsens generalforsamling i november 1928 var det kommet så vidt, at H. selv tilbød at stille sit formandsmandat til rådighed »på grund af de angreb, han havde været ude for«. Fra en enkelt side blev også straks beredvilligt et andet formandsemne foreslået; men flertallet afskar da al videre diskussion ved simpelthen at forlange overgang til næste punkt på dagsordenen: valg af næstformand, og H. kunne derefter fortsætte uantastet som formand – indtil generalforsamlingen i 1931. Da stillede der åbenlyst krav om en ny formand, og for første gang i 25 år kom det til afstemning mellem H. og en modkandidat, Valdemar Andreasen. H. sejrede, men kun med et knebent flertal på 5–6 stemmer, og et sådant genvalg nægtede han rent ud at modtage. I den forvirring, som herved opstod, vedtoges det at indkalde til en ny generalforsamling og nyt formandsvalg 14 dage efter. Her holdt H. en større tale, hvor han først bad forsamlingen forstå, at han ikke efter et kvart århundredes arbejde for partiet ville vælges med et flertal på 5–6 stemmer, og dernæst stærkt pointerede, at det var helt utopisk at tro, at der nogensinde i denne kommune ville kunne skabes et

demokratisk flertal. »Det, det gælder om«, sagde han, »er at skabe så stærk og enig en repræsentation for vort parti som muligt«. Mange gav derpå disse ord deres uforbeholdne tilslutning, og ved det derpå afholdte nyvalg fik så H. 116 stemmer, V. Andreasen 51 stemmer, og kun 4 stemmesedler var blanke.

Der blev ikke oftere løbet storm mod H. som formand. Men da der i 1935 skulle opstilles kandidater til amtsrådsvalget, var der flere, som syntes, at nu skulle der yngre kræfter til her, og at det i det hele taget ville være ønskeligt, om H. snart ville nedlægge nogle af sine alt for mange hverv. Hertil svarede H. imidlertid blot, at han sandelig ikke følte sig så aflægs, at han ville give løfter om at forlade sine hverv, og da han blev varmt støttet af alle sine gamle trofaste kampfæller, skete der heller ikke noget i den forønskede retning. H. blev til sin død stående i alle sine utallige hverv.

Ubegribeligt må det forekomme de fleste, at en mand med så mange og stærkt krævende kommunalpolitiske og fagligt-organisatoriske hverv samtidig kunne passe en stor entreprenørvirksomhed og endda også jævnlige tage sin part af dagens arbejde dér. Men det kunne altså H. – og han gjorde det. Man sagde, at den lungebetændelse, som brat gjorde ende på hans travle tilværelse, var hentet under arbejdet på landevejen i regn og kulde. Det er også meget troligt. Og det er i hvert fald forståeligt, at han – udslidt som han efterhånden var blevet – ingen modstandskraft havde over for et sygdomsangreb af den art.

Uden de evner, han i så rigt mål

havde fået i vuggegave, kunne H. let, både i liv og død, være kommet til at dele lod med Aakjærs »Jens Vejmand«. Nu blev imidlertid hans jordefærd i Vedbæk »den største i mands minde«, og som tak for hans store indsats satte arbejderbevægelsen en smuk og iøjnefaldende mindesten på hans grav.

Medens han levede, var der jo nok – såvel blandt partifæller som blandt modstandere – nogen, som fandt ham »stejl og utilnærmelig, hård og kantet som det materiale, han til daglig bearbejdede«. Men det var en helt overfladisk betragtning, sagde de få, som fik lov til at komme ham rigtig nær ind på livet. De vidste, at på ham passede fuldt ud det gamle banale ord om hjertet bag det barske ydre. Og mindeordene, som lød ved hans død i sogneråd og amtsråd, gik samstemmende ud på, at »han var en mand, man altid kunne stole på, en mand, der altid kæmpede med blanke våben og aldrig gik med dolken i ærmet«.

Udvalgsposter og kommunale hverv (en mængde mindre betydende udeladt af pladshensyn). Distriktsforstander f. Gl.Holte 1909-37. Medl.af kirkegårdsudv. 2.4.1909-21.4.1910 (har da fået overdraget arb.m.kirkegårdsanlæg), *skoleudvalg* 1909-25 (F.), 21.3.1928-3.4.1929, 18.12.1929-2.2.1937 (F. 15.4.1935-15.4.1936), *forsørgelsesudv.* 16.3.1911-31.3.1917, sognedelingsudv. 25.7.1912, skolekommission 1913-37, sygekasseudv. 1913-21, 1925-37, *budgetudv.* (regnskabsudv. + Billenstein og Hübenbecker) 20.11.1913-31.3.1917 *regnskabsudv.* (fra 1929: økonomiudv.) 1917-1937 (F. til 20.11.1918 og igen

17.11.1920-31.3.1921), havneudv. f. Vedbæk 15.11.1916, udv.vedr. køb af Søllerød præstegård 18.10.1916, gasværksudv. 19.6.-20.11.1918 og 1921-37 (F.1935-36), skovudv. 18.9.1918-17.2.1920, 1929-33, best.f.Holte højere Almenskole 17.2.1920, best.f. Gl.Holte Asyl 17.2.1920, brændselsudv. 1918-21 (F.17.2.1920-31.3.1921), *biblioteksudv.* 1929-33, brandudv. (fra 1935: brandkommission) 1933-37, Holte gymnasiums best. 1933-37, *socialudv.* 20.9.1933-2.2.1937, *udv. til gårdkøb i midtsognet* 27.4.1934, museumsudv. 9.9.1936. Medl. af huslejenævn 19.7.1916, komm.kornnævn 25.4.1918, udv.vedr.bygningsreglement i Kbh.s oplandskommuner 16.2.1932. Medl.af sundhedskommissionen 19.4.1933-2.2.1937.

Petersen, Christian

murermester, Holte.

Født 10.11.1877 i Vejlbjby sogn ved Middelfart, død 14.1.1939. Søn af husmand Niels Christian Petersen og hustru Ane Marie Hansen.

Gift 10.6.1904 i Ringe kirke med Karen Marie Nielsen, f. 4.7.1881 i Ringe sogn, d.12.8.1951. Datter af murermester Christen Nielsen (1840-1926) og hustru Anna Poulsen (d. 1920). Søster til murermester Poul Nielsen, Vedbæk (se denne).

Medlem af Søllerød Sogneråd 1.4.1917–31.3.1925, valgt på Borgerlig Fællesliste som repræsentant for Erhvervspartiet. *Formand* 1.4.1921-31.3.1925.

Chr.P. stod i murerlære 1896–99 sammen med sin tvillingebroder Bendix Petersen (se denne), og sammen

arbejdede de derefter som murersvende på deres fødeø (først og fremmest i Ringe og omegn, hvor de begge fandt sig en hustru), indtil de i 1904 slog sig ned i Nyholte som mestre, i fællesskab og i klar forståelse af, hvad der her kunne blive at rive i, om der så end var nok så mange andre murermestre i fuld beskæftigelse. De fik også straks fuldt op at gøre med opførelsen af en væsentlig del af den lige nyanlagte »Skovridergårdens Villaby«, og længe varede det heller ikke, før de ved deres stærkt påfaldende dygtighed, flid og pålidelighed og deres overordentlig solidt udførte arbejde havde vundet et godt navn.

Uadskillige havde de altid været, og derfor søgte de også altid her i Holte at komme til at bo i hinandens umiddelbare nærhed. I mange år boede de i Skovridergårdens Villaby i forskellige af dem selv byggede og i kort afstand fra hinanden beliggende villaer, og o.1920 byggede de sig på en hjørne-

grund overfor jernbaneoverskæringen ved (Gl.)Dronninggårds Allé to næsten ens »tvillingehuse«, så tæt som de overheadet kunne komme op ad hinanden (nuv.Vejlesøvej nr.2 og 4). Her levede og virkede de så i aldrig svigtende samdrægtighed, »indtil døden skilte dem ad.«

»Brdr.Petersen«, der på en storartet måde supplerede hinanden (Chr.P. først og fremmest organisatoren og beregneren, B.P. først og fremmest den kyndige tekniker), var på færde allevegne. De satte deres stærke præg på kommunens udvikling gennem en menneskealder, ikke alene ved alt det, de byggede, men også ved den store offentlige aktivitet, som de på andre områder – og hver på sin led – udfoldede.

Blandt de mange og store bygningsværker, som de gennem årene forestod opførelsen af, og som alle – på enkelte undtagelser nær – står den dag idag rundt om i kommunen som synlige »mindesmærker« over deres virke, kan nævnes: Søllerød vandtårn 1907 (nedrevet o.1972), Nærum Kostskole 1907 og 1911 (bombsprængt 1943), Nyholte kommuneskole 1908, Holte Husholdningsskole 1908, tilbygning til Nærum skole 1910, Holte højere Almen-skole 1913-14 og de store tilbygninger ved skolens overgang til gymnasieskole 1931ff. (et mesterstykke i beregning og teknik: stort bygningskompleks bygget tværs hen over en gammel dyb sø!), Vedbæk skoles udvidelse 1915, Holte tekniske Skole 1920, Søllerød kirkes sakristi 1930, Holte kirke, påbegyndt 1938, fuldendt efter Chr.P.s død (han skænkede kirkeklokken hertil); desuden over 200 villaer og en stor del af Skodsborg Sanatorium. Uden for kom-

munen bl.a.: Kvinderegensen på Amager Boulevard, Amtssygehuset i Gentofte og anneksbygningen til Roskilde kaserne foruden mange skolebygninger og villaer ud over hele Nordsjælland. Uansvarligt »byggesjusk« kunne de ikke så meget som have drømt om at indlade på. Det var kvalitetsarbejde fra A til Z, hvad alle, som idag bebor disse 60–70–75 år gamle villaer, vil kunne bevidne. Brdr.Petersens bygninger vil kunne stå i århundreder overalt, hvor ikke hensynet til »det almene vel« kræver dem fjernet med magt og vold.

Af de utallige offentlige hverv, som betroedes brødrene, fik Chr.P. både de første og de største: næstformand for Murer- og Tømrermesterforeningen 1906-14, medlem af sognerådet 1917-25, sognerådsformand 1921-25 (se nærmere nedenfor), medlem af Københavns amtsråd 1922-28, *sognefoged* for Dronninggård distrikt 1925-28, vurderingsmand for Landbygningernes almindelige Brandforsikring og for Østifternes Land- og Hypothekforening fra 1908, ejendomsskyldvurderingsmand fra 1910.

Ved kommunevalget i 1917 opstilledes han på den borgerlige fællesliste Litra C som repræsentant for det da nystiftede »Erhvervsparti« medens en anden af dette parti's repræsentanter, købmand Emil Nielsen, Nærum, opstilledes på den af venstremanden, sognerådsformand P.H.Christensen, og den radikale overlærer N.P.Lorentzen anførte borgerliste Litra B. Emil Nielsen (se denne) blev foreløbig kun 1.suppleant; men Chr.P. blev valgt og viste sig straks som en forgrundsfigur i drabelig kamp mod den socialdemokratiske flertalsgruppe og dens »manglende begreb om økonomi og sans for sparsommelighed«.

Hans hammer, ført med sindig hånd, faldt med vægt, og hans styrke blev årvågent bemærket på begge sider af forhandlingsbordet. Og da kommunevalget i 1921 nærmede sig, stod det allerede klart for alle, at Chr.P. ikke alene ville blive genvalgt, men også ville blive den kommende sognerådsformand. Samtlige 4 borgerlige partier havde nu – for første gang – sluttet sig tæt sammen om én kandidatliste, så sejren var jo temmelig vis. »Meget skiller i storpolitikken de 4 partier, der her går sammen«, skrev Søllerød Tidende, »men alle er enige om, at en til det yderste gennemført økonomi er en livsbetingelse for vort kommune som for vort samfund i det hele. Skatteprocenten skal ned. d.v.s. *udgifterne* må ned«.

Fra socialdemokratisk side blev valgkampen ført med stor hidsighed (de bevægede »påskekrisedage« i 1920 lå jo heller ikke langt borte). Valgavisen 11.marts havde f.eks. følgende uddyldelse: »Hvad har arbejderne at vente andet end ondt af de udprægede kapitalist- og overklasserepræsentanter, som fylder op på sammenskudspartiernes kandidatliste«. Og 13.marts koncentreredes angrebene i særlig grad om den farligste af dem alle, den stærke murermester fra Holte: »Skal vort parti den 15.marts aflevere kommunen til Chr.P., vil ingen, som kender nærmere til ham, nære den ringeste tvivl om, at der kommer hårde tider for småfolk«. Men når man sådan ligefrem ville drage Chr.P.s retfærdighedssans i tvivl, måtte Søllerød Tidende alvorligt protestere:

»Vi har aldrig tidligere hørt, at han er en hjerteløs mand uden respekt for anderledes tænkende og deres berettigede samfundskrav. –

Tværtimod. – Ligeså lidt som vi vil tillægge Socialdemokratiets ledende mænd en så lavpandet og hjerteløs tænkemåde, vil vi hævde, at de anskuelse, hr.P. og de borgerlige partier nærer om offentlig styre og forsorg, med mindst lige så stor ret, hjemler befolkningen lov til at vente, at der vil blive udvist hensyntagen til alle berettigede krav, fra hvad side de end fremsættes«.

Den ufrivillige komik, som den sproglige ubehjælpssomhed (»lige så lidt som vi vil tillægge – vil vi hævde«) kastede over dette, lagde nok ikke så mange mærke til. Meningen var jo tydelig nok, og at den ikke i mindste måde havde beroliget socialdemokraterne, fik man bevis for på selve valgdagen, da der ud på aftenen var »sat lidt stemning op«.

Lad Søllerød Tidende selv berette herom:

»Den borgerlige fælleslistes forskellige udvalg havde sammen med deres damer en lille sammenkomst på Nyholte Hotel efter dagens anstrengende arbejde, og da de tre borgerlige kandidater, som også havde sæde i det gamle sogneråd, d'herrer Lorentzen, Emil Nielsen og Chr.Petersen blev afhentet på rådhuset og ført ind i selskabet, hilste man dem med kraftige hurra og lykønskninger fra alle sider. Men midt under denne festlige stemning trænger en socialdemokrat sig ind i selskabet og stående på en stol henvender han sig til Chr.Petersen med en bøn om, at når nu Chr.P. kom til magten, han så ville huske på de små familier, og jeg taler på mine meningsfællers, hustruers og børns vegne tilføjede denne partifælle. – Og i hans kølvand følger en flok

hylende og skrigende ungdom, som for det første ingen valget har, og for det andet ved alle mulige lejligheder laver optøjer. Følgen blev da også, at hotellet måtte lukke, efter at slagsmål og råheder kom til udbrud«.

Som sognerådsformand viste Chr.P. sig fuldt ud at svare til de forventninger, man fra borgerlig side havde stillet til ham. Han administrerede med ubestridelig dygtighed og ledede forhandlingerne klart og præcist, altid – som det hed – »veloplagt til at tage en holmgang med en modstander«. Man sagde, at han elskede kampen for kampens skyld, og at dette formentlig lå i, at han af fødsel var såkaldt »Middelfartjyde«, d.v.s. fra Nordvestfyn ved det smalle Lillebælt, hvor den jyske kyst sås i kun et riffelskuds afstand, og hvor forbindelsen mellem de to lande dele fra gammel tid havde været livlig (efter en gammel forvrøvlet, men sejlivet talmåde skal nemlig jyderne være i besiddelse af både større stridbarhed og større forretningssans end fynboerne!). Det får altsammen stå ved sit værd. Givet er det, at han var en mand, der vidste, hvad han ville, og aldrig lagde skjul på sin mening; en mand med sans for realiteter, lidt brysk af væsen til tider, dog med lunet lurende i øjenkrogene og omkring munden et sted dér inde under den store buskede moustache, og altid med en vis sindig-selvbevidst »her kommer Jeg«-fremtræden. Den, der skriver disse linjer her, bevarer i mindet et levende, personligt indtryk af den stilfærdige, men ikke-til-at-komme-udenom-myndighed, hvormed han kunne sige: »og det skulle være nu«, når en given ordre ikke blev

efterkommet helt så prompte, som han ønskede det. Ikkesandt – når man nu lå så godt på hans græsplæne og så fik ordre til at rende helt op til Frederikslunds skov, hvor det øvrige fødselsdags-selskab tulrede rundt som »røvere og soldater«, med en besked til Aksel fra hans mor; men afsted kom man altså, og det allerede inden Chr.P. sindigt havde fået sig drejet om mod huset igen.

Den sparsommelige borgergruppe blev under den siddende Venstre-regering (Ministeriet Neergaard 3.5.1920-23.4.1924) tvunget til endnu større sparsommelighed, end den nok havde tænkt sig. At skulle administrere en hel række upopulære »nedskæringslove« fra rigsdagen uden samtidig at kunne lette skattebyrden det ringeste, var en såre utaknemlig opgave, især for sognerådsformanden, som jo altid var den, der mest direkte måtte stå for skud. De stærke politiske modsætninger på rigsdagen mellem Venstre-regeringen og dens konservative støtteparti, først og fremmest i spørgsmålet frihandel eller told (landbrugsinteresser kontra industriinteresser), kom naturligvis også til at sætte deres præg på samarbejdet inden for gruppen. Og når Chr.P. ved valgperiodens udløb i 1925 udtrykkelig frabad sig genvalg til rådet, kan man nok – som kaptajn Billenstein gjorde det i sit tidligere her citerede »Tilbageblik« (1950) – formode, at han var kørt grundig træet i »vrøvlet« og »spektaklerne«.

Udtrådt af sognerådet fik han efter tømmermester Fr.Christensens død (jvf. bind I s.99) den noget fredeligere bestilling som sognefoged for Dronninggård distrikt, en stilling, som han med sine solide egenskaber var fortrinligt egnet

til. Men allerede i 1928 opgav han både den og sit sæde i amtsrådet for nu helt at koncentrere sig om sin store forretningsgerning. Helbredet var heller ikke længere det bedste.

På det tidspunkt var Erhvervspartiet forlængst gået i opløsning, og Chr.P. havde da tilsluttet sig Holte Konservative Forening, hvor han gentagne gange advarede mod det mere og mere udbrede ønske inden for partiet om afvikling af det gamle samarbejde med Venstre og opstilling af en ren konservativ liste ved kommunevalget. »Vi må løfte i flok«, sagde han på generalforsamlingen 5.1.1932, men, føjede han til, de borgerlige burde have den almindelige betegnelse »C«. Og Fr.Clausen gav begge disse synspunkter sin tilslutning.

Den voldsomme konservative broderstrid mellem Østen og Vesten, som snart efter opstod (se under efterfølgende Fr.Clausen), pinte ham ganske meget i hans sidste år. »Kommunen lider derunder«, sagde han 29.1.1936, »det må ordnes inden valget«. Det kunne han passende talc med Vedbækfolkene om – f.eks. hans egen svoger, Poul Nielsen, ville nogen mene (se under denne). Forøvrigt troede han *nu* på en ren konservativ liste, sagde han. Det kom der også. Ja, der kom hele *to* – i forrygende usamdrægtighed med hinanden, og Chr.P. nåede før sin død aldrig at se andet end indre kommunal kiv og strid og en latterliggørelse af hans kære kommune i hele den danske dagspresse.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af byggeudvalg 1917-21 (F.),
regnskabsudv. 1917-25 (F. fra 6.4.1921),
tørveudv. 1.4.1917-15.10.1919, 17.2.1920-31.3.1921 (F.), vejudv. 19.12.1917-6.4.

1921, udv. til køb af Søllerød præstegård 1917, kirkegårdsudv. 17.11.1920-6.4.1921, skoleudv. 17.11.1920-6.4.1921, udv. vedr. sundheds- og byggevedtægter 6.4.1921-31.3.1925 (F.), udv. vedr. vandstanden i Furesøen 1921.

Vurderingsmand til ejendomsskyld 1909-1935, vandsynsmand 10.1.-22.8. 1917, medl. af best. f. Holte højere Almenskole 6.4.1921-31.3.1925, giftefoged (den første i sognet) 20.12.1922-12.8.1925, sognefoged 12.8.1925-20.9. 1928, valgmand til amtsrådsvalg 15.3. 1922.

Clausen, Frederik

gårdejer, »Harvarthigård«, Øverød. Født 1.5.1889 i Bellinge på Midtjylland, død 22.11.1962. Søn af gårdejer Hans Voldsgaard Clausen og hustru Andrea Karoline Jørgensen.

Gift 1. gang 25.10.1912 i Søllerød kirke med *Anna Jacobsen*, f. 11.3.1893 på »Skovly« i Øverød, d. 1950. Datter af forpagter Julius Jacobsen (1862-1924) og 1.hustru Hanne Jensen (1870-1896).

Gift 2. gang 1956 med fru Emmy Marie *Suaning*, f.Kragh i Odense 18.2.1903, datter af toldforvalter Carl Martin Kragh (1866-1908) og Emilie K., f.Svane, enke efter skoleinspektør O.A.Suaning, Nærum.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4. 1921-31.5.1943, valgt af Det konservative Folkeparti. *Formand* 1.4.1925-31.3.1940 og igen 1.4.1941-31.5.1943.

F.C. kom efter uddannelse ved landvæsenet og aftjening af værnepligten ved gardehusarerne i tjeneste på Havarthigård i Øverød, som da ejedes af en datter af det afdøde berømte ægtepar Hans og Hanne Nielsen (se

Første del s.189) Ane Dorthea (f.1850) og hendes mand, Jens Ole Jensen (f. 1843). I 1912 fik han gården i forpagtning og giftede sig samme år med ejernes datterdatter, Anna Jacobsen fra »Skovly«. Og da så fru Ane Dorthea Jensen (enke siden 1920) døde i 1923, kom gården naturligt i de unge forpagterfolks eje. De havde da i over 10 år ved fælles virke holdt gården i mønsterværdig drift og på smukkeste måde hævdet al god gammel familietradition.

Fra sin tidligste ungdom på den fynske hjemegn var F.C. stærkt politisk interesseret, og det varede da heller ikke længe, før han var dybt engageret i det konservativt-politiske arbejde her i Søllerød. Ved kommunevalget i 1921 opstilledes han som topkandidat på den fællesliste for samtlige 4 borgerlige partier, der var dannet i ønske og håb om socialdemokraternes fordrivelse fra deres midlertidige magtstilling, og der var bag hele den borgerlige front

almindelig tilfredshed med placeringen af denne »homo novus«. Søllerød

Tidende skrev:

»I det nu afgående sogneråd har man savnet en praktisk og anset landmand, hvilket bl.a. har givet sig udslag i, at stenhugger og entreprenør Hübenbecker under krigsrationeringen var kornnævnets formand, en stilling, hvortil det ikke just på forhånd skulle antages, at han besad behørlige kvalifikationer – hvad næppe heller nogen har fået bekræftet ved hans virksomhed. Den plads som landbrugets repræsentant i vort sogneråd, som proprietær P.H. Christensen i mange år beklædte med så megen ære, har stået ledig siden hans alt for tidlige død, og det er en svær arv, forpagter Clausen her kommer til at overtage, thi Christensen var ikke alene en dygtig og begavet mand, men også en i usædvanlig grad afholdt mand. Clausen er et i vort offentlige liv ubeskrevet blad, og man kan næppe udtale noget bedre ønske for ham, end at han – ligesom P.H.Christensen – må vokse med den opgave, der lægges for ham«.

Ønsket om, at han måtte »vokse med opgaverne«, gik smukt i opfyldelse. Allerede i april 1925 sad han, 36 år gammel, i formandsstolen, og dette sæde bevarede han i første omgang uafbrudt gennem 15 år, først og fremmest i kraft af sin ubestridelige dygtighed, sin store begavelse, sit raske initiativ og sit faste, sikre greb om tingene. Mere end nogen anden hidtidig sognerådsformand – selv kaptajn Billenstein medregnet – kom han til at sætte sit præg på sognerådets arbejde

og dermed på hele kommunens udvikling. Men hans tid var jo også netop den, hvor Søllerøds forvandling fra landkommune til københavnsk forstads-kommune for alvor satte ind – og nærmede sig sin fuldbyrdelse. Det bør man selvfølgelig ikke se bort fra. Alligevel skal siges, at han mødte alle denne udviklings vanskelige problemer med et sjældent klarsyn og fremsyn og løste dem med en utrolig viljekraft og konsekvens, sejhed og stædighed – og frygtløshed tillige.

I hans tid blev kommuneskolerne i Vedbæk, Nærum og Gl. Holte udvidet og mangfoldige andre byggerier sat igang og ført igennem. Mange og store nye vejanlæg blev foretaget, før det blev for dyrt at ekspropriere jorden til dem. Og forudsætningerne for senere gennemførte byggeplaner og fredningsplaner skabtes ved de berømmelige kommunale køb i 1934 af Nærumgård («Frøerlund») og Holtegård med jordtilliggende; besluttsomme og raske køb i sidste øjeblik og lige for næsen af Københavns kommune, der havde store og fuldt færdige planer om erhvervelse og udnyttelse af disse samme arealer, og – vel at mærke – i forbindelse med en hos amtsrådet hentet tilladelse til aktivering af gårdene på en særlig konto i kommunens regnskab, således at alle udgifter og indtægter disse vedrørende førtes på denne helt nye konto og aldrig kunne blive til byrde for kommunens skatteydere. Det viste sig tværtimod meget snart, at der kunne noteres millionoverskud på denne konto.

En sag, som i særlig grad havde F.C.s bevågenhed, var omdannelsen af Holte højere Almenskole til Holte Gymnasium – og senere dette gymna-

siums direkte overtagelse af kommunen.

Og så skal endelig omtales hans omsorg for kommunens mindrebemidlede, de ældre og de ensomme gamle især. Ved socialreformens gennemførelse i 1933 blev han det nye socialudvalgs formand, og det hverv gik han op i »med liv og sjæl og hele sit varme hjerte«. »Talrige beboere rundt i kommunen vil da også til stadighed mindes denne vennesele og hjælpsomme socialudvalgsformand«, skrev hans mangeårige (meget yngre) ven og politiske meningsfælle Ulrik Schou ved hans død. Og hertil kan føjes, hvad en gammel politisk modstander, Ewald Nielsen udtalte 10 år senere: »F.C. var en dejlig mand at samarbejde med, og selv om han var konservativ, havde han den største sociale forståelse, jeg har mødt hos noget menneske«. Men, skrev Ulrik Schou videre:

»En personlighed som F.C. med hans begavelse, hans fremsyn og hans dristige initiativ måtte naturligvis møde modstand. Og C. blev i sandhed ikke skånet. Adskillige personer – også inden for sognerådet – som manglede evnen til at forestille sig Søllerød kommunes udvikling i fremtiden, men som uheldigvis havde både indflydelse og midler, satte en stigende hetz i gang. –

Man rejste en storm imod gårdkøbene af en sådan karakter, at det blev nødvendigt for C., der i samme periode havde erhvervet Næsseslottet med hele det nuværende skønne »Furesøparken« til kommunen, påny at afhænde selve slottet til Københavns kommune. – Man rejste indvendinger imod, at gymnasiet

skulle koste borgerne 280.000 kr. i 1938–39 (der var 630 børn) tilsyneladende uden forståelse for skolens værdi. Rådhuset, som også er Clausens værk, søgte man ved alskens modstand og chikanerier at hindre, men man opnåede blot at forsinke (og fordyre) det«.

Den konservative opposition mod F.C.s kommunalpolitik havde fra begyndelsen haft sit særlige tilhold i vælgerforeningens østafdeling, ført an af 4 stærke og uforsonlige herrer: formanden, overretssagfører Manthey-Wagner, overlærer N.P.Lorentzen (begge Nærum), grosserer H.Schacke og muremester *Poul Nielsen* (begge af Vedbæk), men efterhånden bredte den sig også i vestafdelingen, (hvor F.C. var formand siden 1927), især blandt nyere tilflyttere i Holte-, Rudersdal- og Dronninggårdkvartererne.

Det, man navnlig forbitredes over, var dette, at F.C. – efter at de 3 konservative øst-repræsentanter i sognerådet havde sprængt sig ud af gruppen – nu gang på gang fik sin politik ført igennem ved hjælp af socialdemokraternes stemmer. Ja, man beskyldte ham rent ud for at lave »aftaler med Hübenbecker« bag sin egen gruppes rygge, – hvad han dog indigneret måtte afvise som løgnagtigt opspind. Han havde *altid*, sagde han, forhandlet med sin gruppe om en sag, før han talte med Hübenbecker om den.

På et bestyrelsesmøde 17.1.1937 vedtoges det, at intet medlem af sognerådet for fremtiden, kunne beklæde posten som formand i foreningen. Hensigten med dette, her lige i øjeblikket, var jo tydelig nok, og på generalforsamlingen den følgende aften,

hvor ikke færre end 400 af foreningens ca. 435 medlemmer troppede op (en ganske usædvanlig generalforsamlingsdeltagelse!), var der lagt op til rigtig »stovvask«, mistillidsvotum og det hele. Det afværgedes dog altsammen takket være den timelange mesterlige tale, som F.C. holdt (uden manuskript!), og hvori han klart og udførligt gav svar på alle angreb, der i tiden forud var rettet imod ham. Forsamlingens store flertal gav ham hjertelig tilslutning. Men formand for foreningen kunne han altså ikke længere være. Han afløstes her af overretssagfører, baron von Eggers.

Imidlertid stod sognerådvalget for døren, og oppositionen var nu så stor og stærk (man kan næsten sige: hadefuldt), at det viste sig aldeles umuligt – trods lange og opslidende forhandlinger – at komme til enighed mellem »Clausenisterne« og »Rebellerne« i øst og vest om en fælles konservativ liste. Nu opstilledes to gensidigt fjendtlige lister C 1 og C 2, men dog – trods al den vrede, hån og sarkasme, der flommede over alle bredder i begge parters valgaviser – i listeforbund med hinanden. Så risikerede ingen af dem at miste mandater, og det var meget væsentligt ud fra en konservativ helhedsbetragtning, for konservative var de jo allesammen, når det kom til stykket, og undte hverken Venstre eller De radikale nogen fordel på deres egen bekostning. Venstremanden, gartner Fr.Lendal, som i årevis havde nydt godt af en sikker placering på en »borgerlig fællesliste«, og som havde været sognerådsformanden en god og trofast medarbejder og støtte, droppede man ganske stille. »Mohren havde gjort sin pligt, Mohren kunne gå«.

I det politiske spil er der ingen plads for sentimentalitet.

De to konservative lister fik ved valget 4 mandater hver. C 2'erne ville ikke stemme på F.C. som formand i sognerådet. Det ville derimod socialdemokraterne, så han blev alligevel valgt, og sådan gik det også ved formandsvalgene de to følgende år, 1938 og 1939. Ganske vist forsøgte i 1939 de tre C 2'ere (den fjerde var da forlængst sprunget over til C 1-gruppen) et frieri hos socialdemokraterne med tilbud om at ville støtte en af deres gruppe (Bannø – se nærmere under denne) som eventuel kandidat til formandsposten; men det havde de ingen held med, og det var næsten også lidt for »morsomt« – set på baggrund af den forargelse, der netop fra *den* kant var kommet så stærkt til udtryk over »Clausens samarbejde med socialisterne«. Reaktionen i den konservative vælgerforenings vestafdeling blev en anmodning til partiets hovedbestyrelse og dens formand, folketingsmand Christmas Møller om at få d'herrer Schacke og Lorentzen ekskluderet af partiet, men anmodningen blev ikke taget til følge.

Ved formandsvalget i 1940 skete der imidlertid det overraskende, at socialdemokraterne undlod at stemme, og gruppeformanden, murer Hans Rasmussen, gav motiveringen herfor på partiets fællesgeneralforsamling 14. marts: »I 3 år har vi sikret Clausen, men ikke fået den støtte, vi havde ventet. Clausen havde kun brug for vores stemme ved valget til formand. De opløsende tilstande blandt de konservative har bevirket, at vi fandt tidspunktet inde til ikke mere at støtte en

mand, der gang på gang har svigtet
givne løfter til vor gruppe«. Efter
socialdemokraternes samlede frafald
og et enkelt borgerligt »stemmer ikke«
stod stemmerne lige mellem F.C. og
hans argeste personlige modstander,
N.P.Lorentzen; der måtte lodtrækning
til, og ved denne vandt så Lorentzen.

F.C. var endelig bragt til fald. Men
at han snart ville komme igen, fik dog
de fleste meget snart på fornemmelsen.
Lorentzen fungerede ikke tilfredsstil-
lende som formand; det var der ret
almindelig enighed om, og da året var
gået erklærede sognerådsmedlem fru
Alicc Johnsen rent ud over for med-
lemmerne af Holte konservative
Vælgerforening (28.3.1941): »Hr. L.
magter overhovedet ikke opgaven,
sætter sig ikke ind i sagerne, har
administreret meget dyrt etcetera. Jeg
kan *ikke* stemme for hr. L.!« Der var
bare det store spørgsmål, om F.C. selv
overhovedet ville »lege med« mere.
Efter stiftelsen af »Den uafhængige
Kommunalforening« i januar 1940 var
angrebene mod ham – både inden for
og uden for sognerådet – blevet inten-
siverede i en sådan grad, at det var ved
at blive lidt mere, end hans nerver
kunne holde til – de var jo dog ikke
ligefrem af sejlgarn. Der var ved nytår
1941 stærke tegn på, at han agtede at
trække sig helt tilbage. Men så fik han
af den samlede bestyrelse i vælger-
foreningen et så kraftigt tillidsvotum,
at det næsten tvang ham til at tage sin
stilling op til fornyet alvorlig over-
vejelse. Han havde af Christmas Møller
fået at vide, at han under ingen om-
stændigheder måtte gå, selv om nogle
fra oppositionen skulle blive genopstillet
ved det kommende valg. Men på den

anden side havde Christmas M. jo også
pointeret, at det naturligt ville være
en kedelig situation, hvis det kunne siges,
at C. var skyld i eller på nogen måde
årsag til, at socialdemokraterne fik
flertal i Søllerøds kommunestyre. Med
andre ord: F.C. ville stille vælgerfor-
eningens bestyrelse helt frit; kunne der
skabes enighed med øst-folkene om
opstilling af en fælles konservativ
kandidatliste uden ham, ville han selv-
følgelig ikke stille sig i vejen.

En sådan fællesliste var det, som
forholdene nu engang lå, selvfølgelig
ikke muligt at få realiseret. F.C. fortsatte
altså som sognerådsmedlem, og da så
det årlige formandsvalg skulle foregå,
gjorde den socialdemokratiske gruppe
atter helt omkring og stemte den gamle
formand tilbage til hans rette plads. '
Stor overraskelse overalt – og ikke
mindst blandt »menige« socialdemokra-
ter rundt om i hele kommunen. »Det
kom som en bombe«, udtalte et medlem
på hovedbestyrelsesmødet d. 21.april,
»medlemmerne har reageret og kræver
besked om, hvorfor man et år lader
Clausen falde og det næste år vælger
ham igen. Vore medlemmer hævder, at
sognerådsformanden har købt partiet
for 2000 kr. lig med socialudvalgs-
formandspladsen. Vi kan ikke gå ud i
agitation uden at have klar besked om
disse forhold«. Partiformanden, Valde-
mar Andreasen, kunne heller ikke rigtig
»få fat i logikken«. Men gruppeformand
Hans Rasmussen svarede ganske enkelt:
»Lorentzen har vist forståelse over for
vore forslag, men han var ganske
uegnet til hvervet; det var tjeneste-
mændene, der regerede; en forandring
måtte ske, og så stemte vi på Clausen.
Der er ingen »handel« lavet!«

F.C.s egne støtter faldt derimod mere og mere fra, både i sognerådet og i vælgerforeningen, tydeligvis under påvirkning af agitationen fra »Den Uafhængige« (det var nu særlig sagen om »det dyre rådhus«, der satte sindene i så stor bevægelse), og på et møde 17.10.1941 erklærede formanden for den bestyrelse, der i januar samme år havde bevidnet F.C. sin »fulde tillid»: »Hvis borgerne ønsker en noget anden politik, må de, der betaler, også kunne få en politik ført, der føres mere efter deres ønske. Man ved jo snart ikke, om det er et socialdemokratisk flertal med hr. Clausen som flertal.« Den sproglige ubchjælpsomhed røber improvisation i en lidt ophidset sindsstemning; men meningen er dog klar nok. F.C. forstod den i hvert fald: »Jeg har *aldrig* stemt for et socialdemokratisk forslag og kan ikke finde mig i en sådan udtalelse«, svarede han – og føjede til: »Jeg kunne ønske, at de, der udtaler sig, kendte de krav, der stilles til sognerådet«.

I marts 1942 havde F.C. i sit følge kun den konservative fru Alice Johnsen og den radikale Poul Frydlund, og der var nu i den socialdemokratiske vælgerforening en udbredt stemning for at lade ham falde som formand. »Vi har ingen fordel af at støtte den gruppe«, erklærede partiformanden, og Carl Villadsen, Trørød, som huskede Hans Rasmussens erklæring i 1940, sekunderede: »Jeg stemmer ikke på Clausen, der løber fra sine løfter hver gang«. Men Hans Rasmussen, der betragtede C. som den eneste forhåndenværende antagelige mulighed, brød sig ikke videre om at blive mindet om, hvad han havde sagt i 1940. Nu sagde han:

»Det er kun i *mindre* spørgsmål, vi er blevet snydt af Clausen. Jeg skal ikke fremhæve ham, men skulle vi bidrage til, at nogen af de andre emner, der er nævnt, bliver valgt, ville vi i højeste grad skade vore egne interesser«. Det var N.P.Lorentzen, han her først og fremmest tænkte på. Med andre ord: af to »onder« burde man altid vælge det mindste. Det blev, som Hans Rasmussen ønskede det, og dermed var situationen blevet den højst ejendommelige, at formanden i et sogneråd med rent konservativt flertal var valgt med 5 socialdemokratiske, 1 radikal og kun 2 konservative stemmer (af hvilke altså den ene var formandens egen). Men hvad andet havde der været at gøre? spurgte C. på et ret så ophidset bestyrelsesmøde i Den konservative Forening 19. marts. Det havde jo ikke været mulig at opnå konservativ samling om nogen kandidat, og havde *han* ikke ladet sig genvælge ved socialdemokraternes hjælp, ville *Lorentzen* være blevet valgt, og »det ville ikke have været særlig godt!« Og så begyndte »storvasken«:

Skibsreder T.C.Christensen: Det er meget beskæmmende, at vi har en konservativ sognerådsformand valgt ved socialdemokratiske stemmer.

Clausen: Hvis man på nogen måde kunne beskyldte mig for at gå Socialdemokraternes ærinde, var der grund til at bebrejde mig; men da man ikke kan anse Lorentzen for bedre konservativ mand end jeg, har jeg ikke haft betænkeligheder ved at lade mig vælge, som sket er.

Christensen: Efter den forklaring, der gives, giver det indtryk af at være en nødvendig handling, der er

sket, men at man ikke får socialdemokraternes stemmer uden at yde noget til gengæld, tvivler jeg om; jeg beskylder ikke C. for at gøre dette, men mener ikke, C. står frit. Jeg tror, ufreden vil blive ved, idet skatteyderne jo må få indtryk af at bo i en socialdemokratisk kommune.

Arkitekt Bauditz: Når hr. C., der kalder sig konservativ, lader sig vælge af socialdemokraterne, kan jeg kun misbillige dette.

Clausen: Hvad mener hr. B. med at sige: kalder sig konservativ. Denne insinuation må jeg bestemt tilbagevise! Hr. B. må give mig en undskyldning.

Bauditz: De kalder Dem konservativ – jeg kan ikke godkende Deres politik – derfor sagde jeg sådan.

Christensen: Man måtte vel have haft mulighed for at tale sig til rette med den anden konservative gruppe!

Falkenberg Rasmussen: Efter henstilling fra minister Fibiger har C. forhandlet med Fæster Carlsen, men da denne kun ville forhandle, når Schacke også deltog, gik forhandlingerne i stå.

Christensen: Der er begyndt forhandlinger på for sent et tidspunkt! O.s.v., o.s.v. De sidst anførte bemærkninger vidnede unægtelig om manglende forståelse af, hvor dyb og uoverstigelig kløften mellem Schacke og Clausen var blevet. De to kunne faktisk ikke tåle at se hinanden mere.

Resultatet af debatten blev vedtagelsen af en resolution (8 for, 3 imod, 3 »stemmer ikke«), hvori udtryktes dyb beklagelse af, at sognerådsformanden var valgt med 5 socialdemokratiske stemmer. Men den skulle ikke bringes

til offentlighedens kundskab, »for ikke at skabe større uro om den konservative sag«. Et krav, der var stillet fra foreningens øst-afdeling, om Clausens eksklusion af partiet, blev slet ikke berørt.

Året 1942-43 blev – som venteligt – særdeles plagsomt og oprivende for F.C., og man tør nok spørge, hvor længe han ville have kunnet holde til dette både psykiske og fysiske pres, dersom ikke den tyske besættelsesmagt i foråret 1943 allernådigst havde givet sin tilladelse til, at der nu måtte afholdes kommunevalg i Danmark. *Det valg*, vidste alle, ville bringe F.C. til fald, aldeles og uigenkaldeligt. »Den uafhængige Kommunalforening« gik straks sejrssikkert igang med agitationen for en »udrensning« af *hele* den siddende konservative sognerådsgruppe, venner og fjender mellem hinanden – og sognerådsformanden især, så der kunne begyndes på en frisk med en forstandig og forsvarlig økonomisk politik i denne arme »misrøgtede kommune«. Og dens sejr blev stor og overvældende.

Clausens tid var forbi; han var kasseret, og der lød ikke så meget som en tak for, hvad han havde udrettet og betydet for Søllerød kommune, for det hverken kunne eller ville de fleste se i dette ophidselsens øjeblik. Men, som Ulrik Schou skrev i sin foran citerede nekrolog: Det blev sidenhen af andre dygtige og fremsynede sognerådsformænd og borgmestre åbent erkendt, at Clausens dispositioner var rigtige og at de har været til uvurderlig gavn for kommunen, og – fjøede han til – »Clausens personlighed viste sig måske ikke mindst derved, at han aldrig var bitter – heller ikke mod dem,

der vitterlig gjorde ham ondt; så stort var hans sind«.

Takken kom dog omsider – i den 11. time. Det er igen Ulrik Schou, der fortæller:

»Man kan overhovedet ikke beskrive den dybe glæde, han følte og prøvede at give udtryk for, da jeg i overværelse af hans 3 døtre overbragte ham meddelelsen om, at Søllerød Kommunalbestyrelse enstemmigt havde besluttet at tildele ham »borgmesterspension«. Det var ikke pengene, der betød noget, nej, det var dette, at det officielle Søllerød nu anerkendte hans livslange indsats for Søllerød kommune. En såre velfortjent tak, der lod vente 20 år på sig, men som lykkeligvis nåede frem i tide«.

Til slut skal her anføres nogle af de mange tillidshverv, som F.C. ved siden af de nedennævnte kommunalpolitiske bestred gennem årene: Medlem af bestyrelsen for Holte konservative Vælgerforening fra 1915, dens formand 1928-1937; medlem af bestyrelsen for Københavns Amts Landboforening fra 1921 og for Københavns Amts Sognerådsforening fra 1926 (formand 1928-1943). Vurderingsmand for Østifternes Kreditforening 1932-1962. Mangeårig formand for Jagtrettens Afløsning i Nordsjælland.

Udvalgsposter og kommunale hverv (en del mindre betydende udcladt af pladshensyn). Medl. af boligudv. 1921-25, *skoleudv.* 6.4.-30.11. 1921, 18.11.1931-31.3.1933, vej- og kloakudv. 1921-25, 1.4.1937-3.5.1939 (F. 1921-25), prisreguleringskom. 1921-25 (F.), *regnskabsudv.* (*økonomiudv.*) 30.11.1921

-31.5.1943 (F. undt. 1940-41), kontroludv. f. sygekasser 11.1.1928- (F.), Vedbæk havnebestyrelse 1929-43, *biblioteksudv.* 1929-33, 1940-43, byggeudv. 18.12.1929-18.11.1931, 1941-43 (F. 1941-43), skolekommission 29.10.1930-(F. fra 1937), gasværksudv. 1931-33, 1937-43 (F.), brandudv. og brandkom. 18.11.1931-31.5.1943 (F. fra 1937), *forsørgelsesudv.* og *socialudv.* 1933-1940 (F. fra 18.10.1933), Holte gymnasium best. 1933-43 (F. fra 1937), *gårdkøbsudv.* 27.4.1934, børneværnsudv. 10.10.1933-31.5.1943 (F. fra 1937), trafikudv. 19.5.1937-17.4.1940, rådhusudv. 1938, Sjælsøudv. 1939, komm.kornnævn 18.10.1939 (F. til 14.8. 1940), biografitilsyn 1940-43 (F.), luftværnsudv. 1940-43 (F. fra 16.4.41), folkeforsikringslovens §8-udv. 1940-43, udv. til fremme af arbejdsanvisning 26.6.1940, mælkeudv. 18.9.1940.

Medl. af best. f. Agiers Mindelegat 20.2.1924-11.2.1948 (F.), best. f. pastor F.Jensens legat 13.1.1926, best. f. Johnsens legat 21.4.1937. Medl. af best. f. Holte højere Almenskole 19.11. 1930, best. f. Lejerforeningen 21.3. 1934-17.4.1940 (F. fra 1937), best. f. Søll. komm.s sociale boligforening 17.5.1939-31.5.1943 (F. 18.10.39-14.8.40).

Medl. af sundhedskommissionen fra 21.5.1924 (F. 1943). Jordboniteringsmand 1923-46, kapiteltakstmand 1923-45. Medl. af Svinenævn 1937-43 (F.).

Delegeret til Fællesorg. f. Landkommuner m. bymæssig bebyggelse 16.11.1921-1943, delegeret til Sognerådsforeningen 17.3.1922, deltager i egnspanudv.møder 22.6.1932. Medl. af besigtigelses- og ekspropriationskom. vedr. anlæg af et 2. spor Hellerup–Holte

16.4.1930. Medl. af ekspropriationskom.
til Hørsholm Motorvej 1942. Medl. af
Lyngby-Nærumbanens banebestyrelse
15.9.1952-15.9.1946.

Lorentzen, Niels Peter

overlærer, Nærum.

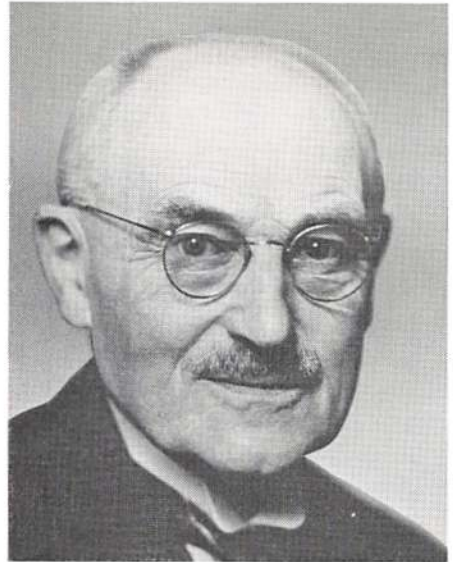
Født 28.9.1871 i Haarlev på Stevns,
død 25.7.1945 på Amtssygehuset i Gen-
tofte. Søn af gårdejer Peter Lorentzen
og hustru Karen Marie Svendsen.

Gift 23.7.1897 med Bodil Marie
Jensen, f. 23.7.1877 i Lyngbe. Datter
af gårdejer Peder Jensen og hustru.

Medlem af Søllerød sogneråd 18.10
1916-31.5.1943, indtrådt som suppleant
på »Uafhængig Samlingsliste« repræ-
senterende Det radikale Venstre, senere
genvalgt på borgerlige fælleslister og
efterhånden med tilslutning til de
konservative, sidst genvalgt på den
konservative udbryderliste C 2. *Formand*
1.4.1940-31.3.1941.

L. tog lærereksamen på Gjedved
Seminarium i 1891 og var i de to
følgende vintre lærer på Karise Højskole.
1893-95 var han andenlærer ved
Sørbymagle skole syd for Slagelse og
1895-1902 lærer ved Horsebørg skole i
Lyngbe sogn nær Sorø, hvor han samtidig
læste til studentereksamen, idet han
tog privatundervisning hos lærere på
Sorø Akademi. Fra april 1902 var han
førstelærer i Stedstrup skole ved Tølløse,
indtil han d. 1. november 1906 ud-
nævntes til førstelærer ved kommune-
skolen i Nærum, en stilling, som skulle
komme til at udfylde hele den sidste
halvdel af hans liv – så omtrent da.

På skolen her i Nærum havde for-
holdene på det sidste været lidt
miserable, og den hidtidige førstelærer

havde midt i skoleåret pludselig fået
besked på ufortøvet at indsende sin
afskedsbegæring. Nu kom en ny mand,
som hurtigt bragte »orden i tingene«
og styrede kursen fremefter med fast
hånd og konsekvent holdning. Som det
hed i Søllerød Tidende 25 år senere i
anledning af hans 25 års jubilæum:
»Han angler ikke efter folkeyndest,
handler, når der skal handles, redeligt
og forsvarligt, og han har hjerte, men
bestræber sig for at skjule det«.

Og den dygtige skoleleder var
åbenbart også en dygtig underviser.
»Lærer L. gav en fortrinlig prøve i
historie under gennemgangen af kong
Hans«, skrev provst Koch efter en
visitats 13.5.1908. Og 25.9.1912 note-
rede provst Nordentoft: «I 7. klasse
underviste førstelærer L. klart og for-
standigt i religion, og børnene var *med*
hele tiden. Hans undervisning i historie
var fornøjelig og dygtig«.

Snart blev han også en fremtrædende
sikkelse i kommunens offentlige liv.

Ved kommunevalget i 1913 stillede han sig på den upolitiske såkaldt »uafhængige liste«, uden dog at blive valgt. Men i oktober 1916 indtrådte han i sognerådet som stedfortræder for den konservative »løsgænger« J.Th. Schouboe (se denne), nu klart bekendende sig som radikal venstremand. Han var da formand for den radikale Vælgerforening i Lyngby-Amager kredsen. Og herefter genvalgte han ustandselig gennem en god snes år på den borgerlige fællesliste, i 1917, 1921 og 1925 som radikal, men i 1929 og 1933 som konservativ. Han havde nemlig efterhånden fået et nært samarbejde med sognerådsformand F. Clausen og knyttet sig til ham i et varmt venskab. Det kom stærkt til udtryk ved festen i november 1931 i anledning af 25 års dagen for hans ansættelse i Nærum, da sognerådsformanden »i en meget smuk tale hyldede overlæreren som skolemanden, borgeren og venen«. Men i løbet af sognerådsperioden 1933-37 kølnedes dette varme venskab betydeligt, og samarbejdet sprang i stumper og stykker. L. kunne ikke godkende den clausenske linje og det clausenske »samarbejde« med socialdemokraterne, og sammen med den konservative grosserer H. Schacke og den radikale direktør H.P. Poulsen (se disse) dannede han en borgerlig 3-mands gruppe, som mere og mere voldsomt modarbejdede sognerådsformandens økonomiske politik. Og det førte så til, at han ved valget i 1937 tog initiativet til opstilling af en konservativ oppositionsliste C 2, der skulle samle alle de utilfredse konservative vælgere i hele kommunen til en befrielseskamp mod Clausen og hans

5 mands-gruppe; alle de utilfredse, der ville som han og hans kampfæller: »Enighed mellem de konservative medlemmer af sognerådet, *sparsommelighed* i stort som i småt, så skatterne derved kan sænkes og borgernes byrder begrænses, og *hensynsfuldhed* mod borgerne og deres velerhvervede rettigheder, navnlig ejendomsretten, og mod vore naturskønheder«.

Listen fik ved valget 4 mandater i det nye sogneråd; men nr. 4 sprang meget hurtigt fra og »gik over til fjenden«, og så var der altså stadig kun 3, nu alle konservative, til at hamre videre på »clausenisterne«.

I april 1940 ved det årlige formandsvalg unddrog socialdemokraterne pludselig Fr.Clausen deres vanlige støtte; stemmerne stod lige mellem ham og Lorentzen, og ved lodtrækningen faldt loddet på sidstnævnte. Næppe med glæde gik L. ind til hvervet, for med den tyske besættelse, som fulgte umiddelbart efter, kom der uvante opgaver og byrder i mængde og vanskeligheder og fortrædeligheder af mange slags, så det kan nok være, at han nærmest følte sig lettet, da socialdemokraterne næste år genoptog deres gamle skik at støtte Clausen og således førte ham tilbage i formandsstolen. Helbredet var heller ikke det bedste nu mere. Sit skoleembede havde han kvittet i oktober 1940. Det havde allerede i flere år knebet for ham at passe det forsvarligt ved siden af den krævende kommunalpolitik. Det mærkedes også på mangt og meget i skolen, så nu blev det efterfølgeren, O.Suaning's opgave at »bringe orden i tingene«. Men formandsposten alene krævede åbenbart også mere, end han i virkeligheden kunne holde til.

Han havde, når det kom til stykket, slet ikke Fr.Clausens »brede ryg«. Heller ikke dennes lederegenskaber. Faktisk magtede han slet ikke opgaverne. Derom var der fuld enighed mellem den socialdemokratiske og den clausenske gruppe.

»Den uafhængige Kommunalforening« af 1940 havde han selvfølgelig sluttet sig til: men da han var så temmelig besluttet på at udtræde af sognerådet ved næste valg, blev der kun en kort overgang tale om opstilling for hans vedkommende. Han nøjedes med at glæde sig over foreningens valgsejr i 1943, der for ham kom til at stå som en bekræftelse på rigtigheden af den politik, han selv havde ført.

Efter hans udtrædelse af sognerådet så man ham tit tilsyneladende rask spadserende i det rappe tempo, som var ham egent, i skovene omkring Holte, hvortil han var flyttet, da han i 1940 opgav sit skolearbejde i Nærum. Men i juni 1945 ramtes han af en lettere hjerneblødning. Efter et kortere ophold på Amtssygehuset i Gentofte syntes han at være i god bedring. Så kom et nyt og heftigere anfald, og hans virksomme liv var afsluttet.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f. Nærum 1929-1933. Medl. af vejudv. og sognebiblioteksbest. 18.10.1916-31.3.1917. Medl. af boligudv. 12.2.1917-31.3.1921, *skoleudv.* 1917-21, 1925-43 (F. 15.10.30-14.4.35, 14.4.36-31.5.43), *biblioteksudv.* 1917-21, 1929-43, nævningegrundlisteudv. 1919-35, byggeudv. 1921-35, 1936-37, *forsørgelsesudv.* (fra 1933: *socialudv.*) 1921-43 (F. 1921-33), Stolpegårdens best. 6.4.1921, sygekassenævnet 1921-

25, brudeudstyrlegat-best. 1921-45, Lyngby-Vedbækbanens best. 30.11.1921-20.10.1925, Værgerådet (fra 1933: børneværnsudv.) 1929-43, best. f. Holte gymnasium 1931-32, skovudv. 1935-36, museumsudv. 9.9.1936, sygeplejerådet 1937-43, udv. vedr. opf. af aldersrenteboliger 19.5.1937, *økonomiudv.* 1940-41, brændselsudv. 1940-43 (F.), kornnævn 1940-43 (F.) mælkeudv. 1940-43 (F.), skolekom. 1941-43.

Formand f. Nationalindsamlingen 1940. Giftefoged 1940-41. Kom.revisor 1943. Medl. af aftenskolenævn og ungdomsskolenævn 1943. Valgmand til amtsrådsvalg 1922 og 1928.

Schneider, Andreas Gotfred

professor ved Polyteknisk Læreantalt, bopæl Holte. Født 10.4.1886 i København, død 30.5.1957. Søn af vekselmægler, kontorchef Wilhelm Georg C. Schneider (1856-1937) og hustru Victorine Collstrup. (1861-1937).

Gift 15.2.1919 i København (Frue Kirke) med Ingrid Kristine Salomon, f. 24.8.1888 i København. Datter af grosserer Frederik Albert Salomon (1861-1917) og hustru Anna Christine Larsen (c. 1865-1948).

Medlem af Søllerød Sogneråd og kommunalbestyrelse 1.6.1943-30.5.1957, valgt på Den uafhængige Kommunalforenings Liste. F. *Sognerådsformand* 1.4.1943-30.9.1952, *borgmester* 1.10.1952-30.5.1957.

A.S. tog studentereksamen i 1905 fra Slomanns Skole og eksamen som bygningsingeniør fra Polyteknisk Læreanstalt i 1910. Han havde imidlertid fattet stor interesse for landmåling, og

derfor gik han efter endt eksamen ikke ind i sit egentlige fag, men blev videnskabelig assistent på læreanstaltens landmålings-afdeling og påbegyndte så i 1914 landsinspektørstudiet ved Landbohøjskolen, som han afsluttede med eksamen i 1917. Indtil 1928 praktiserede han derefter som landinspektør og rådgivende ingeniør i Københavns omegn, men fik også 1924-25 tid til at tage undervisning som elev på Officer-skolens stabsafdelings geodætiske kursus under en speciel vejledning af oberst N.P.Johansen, som fik den allerstørste betydning for ham, afgangseksamen herfra 1926. I 1928 ansattes han ved det nyoprettede Geodætisk Institut og blev året efter udnævnt til statsgeodæt og chef for Geodætisk Afdeling I. Under professor N.E. Nørlunds ledelse gennemgik instituttet i de følgende år en rig udvikling, som også S. havde sin betydelige andel i, idet det blev ham, der planlagde den nye »1. Ordens Triangulation« over den

sjællandske øgruppe, ledede målingernes udførelse og forestod basismålingerne og de astronomiske stedsbestemmelser. 1935 udnævntes han til professor i landmåling og bestyrer af Laboratoriet for Geodæsi og Landmåling ved Polyteknisk Læreanstalt (Danmarks tekniske Højskole), en stilling som han ved sin usædvanlig omfattende videnskabelige og praktiske uddannelse i en fortrinlig grad var egnet til. Nu blev det muligt for bygningsingeniører at aflægge eksamen med geodæsi som speciale. Selv havde han i sin tid efter endt ingeniørexamen måttet søge ekstrauddannelse andetsteds.

I 1937 valgtes S. til formand for Fagrådet for den bygningstekniske Ingeniørvidenskab og dermed til medlem af Læreanstaltens Undervisningsråd. Samtidig valgtes han til medlem af det nyoprettede Akademi for de tekniske Videnskaber og blev dets kasserer. 1941-45 var han Læreanstaltens prorektor.

Foruden talrige afhandlinger i fagtidsskrifter udgav han »Landmaalingsspraktik« (1938) og »Landmaaling. Opmaalingsslære« I (1940) begge i forening med professor N.Thorkil-Jensen (hvis leksikalske redegørelse for S.s vita og acta er blevet nærgående benyttet til den *her* foranstående biografi). –

S., som var flyttet til Holte i begyndelsen af 1930'erne (Margrethevej 23), hørte til »rebellerne« mod det clausenske styre og var naturligvis med til at stifte »Den uafhængige Kommunalforening«. Det ser dog ikke ud til, at han fra begyndelsen spillede nogen særlig fremtrædende rolle. Han var ikke med i selve bestyrelsen, og hans navn er heller ikke at finde på nogen af de kandidat-

forslag til sognerådet, som foreningen opstillede i årene 1940-42. End ikke på den »foreløbige liste til sognerådsvalg«, som blev udfærdiget i februar 1943, da det »store slag« kunne forventes at skulle gå for sig i en nær fremtid, var han med. Vi finder ham først på den »endelige liste« 20.4.1943 – som nr. 6. Men listen fik som bekendt et mageløst valgheld, så han kom altså ind. Og så skete det for alle aldeles overraskende, at listens nr. 1 og helt utvivlsomme og oplagte formandsemne, direktør Svend Andersen, på det første konstituerende møde i det nye sogneråd måtte meddele, at bestyrelsen for det selskab, som han havde den ære at være direktør i, simpelthen ikke ville tilstede, at han optrådte som sognerådsformand. (Det tør vel formodes, at dette standpunkt hos vedkommende bestyrelse udelukkende var dikteret af forretningshensyn og altså heller ikke havde været til at rokke, dersom sagen havde drejet sig om en borgmesterpost). Der sad man, og det kan tænkes, at alles blikke da uvilkårligt er blevet rettet mod den højtansete, stilfærdige videnskabsmand, hvis kloge øjne lyste fast og klart bag de stærke, blinkende brilleglas, og hvis hele person med sin udstråling af sindsro og kontenance rent umiddelbart gav indtryk af naturlig, upåtaget myndighed, indsigt og forstand, arbejdsevne og -vilje, pålidelighed og soliditet. I hvert fald blev han valgt til formand. Og at det var et godt og rigtigt valg, skulle også snart vise sig. Som »Politiken« skrev til hans 60 års dag 3 år efter: »Oprørerne klagede over, at den gamle sognerådsformand, gårdejer Fr.Clausen, var for enerådig. De fik en ny mand, der var fuldt så selvstændig, men han

havde i sin egenskab af landets eneste professor i nivellering et nøje kendskab til de bløde kurvers betydning, og det lykkedes da også at skabe så nogenlunde fred inden for kommunen, selv om Søllerød stadig må betragtes som Stor-københavns urolige hjørne«.

60 års dagen indtraf få dage efter kommunevalget i 1946, hvor han med stor selvfølgelighed var blevet opstillet som Liste F.s spidskandidat, genvalgt med et i de tider usædvanlig højt personligt stemmetal på 99 (den blandt de øvrige 14 valgte sognerådsmedlemmer der kom ham nærmest her, Werner Rasmussen, fik – 33), og derefter med stort flertal genvalgt som formand. Tilliden var altså fortsat stor inden for »Den uafhængige«. Men ikke desto mindre begyndte snart en del foreningsmedlemmer, som åbenbart havde ventet mirakler, at røre lidt utålmodigt på sig. »Hvornår går skatterne ned?« blev der spurgt på generalforsamlingen 5.3.1947, og da S. kun kunne give et undvigende svar, begyndte flere og flere kritiske røster at hæve sig i forsamlingen, den ene skarpere end den anden. Fabrikant Chr.Hedetoft søgte at gyde olje på bølgerne: »Foreningen må passe på, at der ikke skabes uro i kommunen igen. Vi skal ikke kritisere det sogneråd, hvor vi selv har flertal, men vi skal tværtimod støtte de folk, vi selv har valgt ind«. Og det synspunkt kunne S. naturligvis give sin fulde tilslutning. Men bølgerne lod sig dog ikke rigtig neddæmpe. »Kommunen bør ikke udskrive større skatter end nødvendigt«, sagde nu en vred mand. »Sognerådet udskriver ikke større skatter, end det menes nødvendigt«, svarede S. – og fik til gensvar: »Der er udskrevet 20 %

mere, end der er brug for!« Og så måtte S. til at redegøre for, hvorfor det var så vanskeligt at lægge budget, og sognerådsmedlem, skræddermester Carl Pedersen måtte til at minde forsamlingen om, at der jo var noget, der hed socialudgifter.

Bølgerne lagde sig dog foreløbig igen, da det en måned senere blev bekendt, at ligningsprocenten nu var nedsat fra 10½ til 9. Der blev endog udfærdiget en takkeskrivelse til »vore repræsentanter i sognerådet« for denne »gode begyndelse«.

Ved kommunevalget i 1950 lod S. sig – omend nu lidt modstræbende – genopstille og genvalgtes naturligvis også som formand (fra 1.10.1952 ophøjet til borgmesterværdigheden). Men forøvrigt var dette kommunevalg en stor skuffelse for »Den uafhængige«. Allerede i 1946 var Liste F.s mandattal sunket til 5, nu var det yderligere sunket til 4. Skulle man opløse foreningen? spurgtes der på generalforsamlingen 26.4.1950. Nej! mente flertallet, den burde fortsat forblive som sognerådets »samvittighed«. Den blev i hvert fald »de fire«s samvittighed. Gang på gang fik de at høre, at de ikke var initiativrige nok og ikke påpasselige nok. »Kommunens embedsmænd køber for meget på kommunens regning«, sagde tækkemand Frederiksen 21.11.1950, og kontorchef Louw sluttede sig til: »Der bør sættes stærkere pres på gruppens medlemmer for besparelser i kommunens anliggender og administration«. Disse toner lød år efter år, indtil gruppemedlemmet, landsretssagfører E.Øigaard i marts 1953 fik overbevist generalforsamlingen om den soleklare kendsgerning, at »Den uafhængige« ikke var i flertal, men henvist

til samarbejde med de konservative.

Valget i 1954 gav ikke Liste F. nogen fremgang, trods en meget ihærdig valgpropaganda under devisen: »F. betyder: den førende, fællesskabets og de fornuftiges liste«. Men for professor S. personligt blev det en stor valgsejr, idet han fik et hidtil uhørt antal personlige stemmer: 1020 – mod 88 i 1950! Det viste, hvilken agtelse og respekt der stod om hans person, og at utallige vælgere inden for alle slags borgerlige partier betragtede ham som den mand, man i kommunal fællesinteresse burde samles om *nu* uden skelen til det partipolitiske.

Også inden for selve kommunalbestyrelsen nød han agtelse, respekt og beundring fra alle sider. At socialdemokraterne agtede ham højt gav de naturligvis ikke direkte udtryk for, så længe han virkede, og de undlod at stemme, hver gang han var på valg som formand og borgmester; men da han var død, sagde de det højt og tydeligt – med adresse til de sprællevende »stærke mænd«, der nu stod parat til at løfte arven efter ham. Det står på tryk i den socialdemokratiske Valgavis 4. marts 1958:

»Siden valget i 1943 har vor kommunes nu afdøde borgmester, professor A.Schneider ved sin dygtighed, redelighed og smidighed været den naturlige leder af det kommunale styre i Søllerød. Nu er professor S. der desværre ikke mere, og savnet er stort. – Ikke én men 3-4 af de opstillede kandidater på Liste C bærer marskalstaven i tornystret, og den samlede borgerlige gruppe lider under manglen af sin tidligere hæderkronede leder, der virkelig *var* en leder«.

Udvalgsposter og kommunale hverv
 Medl. af *hyplanudv.* 1943-57 (F. fra 1946), *skoleudv.* 1943-46, vej- og kloakudv. 1943-46, *økonomiudv.* 1943-57 (F.), Holte gymnasiums best. 1943-57. *gårdudv.* (= ejendomsudv.) 22.3.1944-30.5.1957 (N.F. fra 1954), byggeudv. f. Nærum nye skole 1946 (F.), *teknisk udv.* 1950-57 (N.F. fra 1954), ungdomsudv. 17.10.1945-31.3.1950, bevillingsnævn 30.9.1953-30.5.1957 (F.), indkøbsudv. 1954-57 (F.). Under *økonomiudv.* 1950-57: medl. af udv. f. andragender, rådhusudv. (F.), personale- og lønudv.

Giftefoged 1943 (får 1946 udvirket, at ekspeditionssekretæren kan foretage viselser i hans eller kontorchefens fravær). Repræsentant i Hovedstads-kommunernes Samråd 22.2.1956 –. R. af Dbrg. 26.6.1934.

Rosenørn. Poul Ernst

fuldmægtig, Holte.

Født 22.1.1895 på Frederiksberg, død 24.10.1975 i Holte. Søn af assistent i Finansministeriet, sen. kontorchef i Generaldirektoratet for Postvæsenet P.O.Rosenørn (1866-1940) og hustru Ines Sybille f. komtesse Holstein (1869-1944).

Gift 7.8.1920 med Edith Høffner, f. 1894 i Frederiksværk, d. 1970 i Søllerød. Datter af direktør Jens Høffner (d. 1919) og hustru Anna West (d. 1947).

Medlem af Søllerød sogneråd og kommunalbestyrelse 1.6.1943-31.3.1962, valgt af Det konservative Folkeparti. *Næstformand* 1.6.1943-30.9.1952, *1. viceborgmester* 1.10.1952-7.6.1957, derefter *borgmester* indtil 13.6.1959.

R. blev student i 1914 og tog filosofi-

kum i 1915, men fortsatte ikke videre ad den studerende vej. Han ansattes samme år som assistent i Københavns Magistrats 3. afdeling og fik her sit blivende virke, fra 1939 som fuldmægtig.

Søllerødborger blev han i 1926 og kom snart ind i bestyrelsen for både Søllerød Grundejerforening og Holte konservative Vælgerforening. I sidstnævnte forening blev han næstformand i 1942 og kort efter formand, en post han bestred indtil 1958. Gennem en længere årrække fungerede han som bestyrelsesmedlem og kasserer i foreningen »De Gamles Vel«, et arbejde han altid gik meget stærkt op i. Sin interesse for ungdommen viste han i arbejdet for oprettelsen af »Søllerød Trop og Ulveflok« under det danske Spejderkorps, for hvis tropsråd han i en periode var formand.

I maj 1943 indvalgte han i sognerådet som spidskandidat på den konservative Liste C, og som sådan genvalgte han ved alle de følgende kommunevalg

til og med 1958, de sidste 3 gange med et stærkt stigende antal personlige stemmer (720 i 1958). Han så det fra begyndelsen som sin opgave at forlige de stridende parter på den borgerlige front, og da sognerådsformanden, professor Schneider på sin side udfoldede samme bestræbelser, kom der også positive resultater ud af det – til glæde og tilfredshed for konservatismen som helhed både inden for kommunen og udenfor. Berlingske Aftenavis skrev i den anledning (25.2.1954): »Af natur er R. skarp og præcis med en lille tilbøjelighed til det stædige. Så meget mere må man anerkende, at det trods alt blev ham, der var med til at forlige de stridende parter. Til at slutte fred skal der som bekendt vises god vilje fra mere end én side«. Der var fred nu mellem de to lister. De var i listeforbund ved valgene og fungerede i perioderne mellem valgene faktisk som én liste med fælles holdning til de problemer, der behandles på Søllerød rådhus, fastslog bladet og fortsatte profetisk: »Der kan næppe være tvivl om, at det bliver R., der kommer til at overtage borgmesterposten, når professor S. til sin tid trækker sig tilbage. Ved sidste valg mønstrede de to lister henholdsvis 4 og 5 mandater. Den uafhængige liste er således passeret af den konservative, og med tiden vil de to lister vel også smelte sammen på selve valgdagen«.

Sådan kom det jo netop til at gå. Ved professor Schneiders død gled R. ganske selvfølgelig ind på borgmesterpladsen, og ved det følgende valg blev de siddende repræsentanter for den tidligere Liste F optaget på Liste C. Men R.s helbred kunne ikke holde til den store arbejdsbyrde, der var lagt på

ham. Godt et år efter valget måtte han frasige sig borgmesterembedet, og ved det følgende valg trådte han ud af kommunalbestyrelsen og dermed også af alle sine mange kommunale hverv.

Takket være disse beslutninger, som ikke var ganske lette for ham at tage, fik han en række gode otiumsår i sin smukke lejlighed i Søllerød Park (blok 14 nr. 17). I november 1973 overflyttedes han som svagelig og ensom enkemand til plejehjemmet »Frydenholm« i Rudersdal, hvor han trivedes forholdsvis vel indtil et par uger før sin død.

Udvalgsposter og kommunale hverv
 Uafbrudt 1.6.1943–31.3.1962: medl. af *socialudv.* (F. 1946-58, N.F. 1958-62), herunder *arbejdsudv.* fra 1954 (F.), *biblioteksbest.* 1954 (N.F.), biografteater-tilsyn, Folkeforsikringens §8-udv. (F.). Medl. af *boliganvisningsudv.* 21-11.1945-1962 (F.), *økonomiudv.* 1946-62 (F. fra 1958), herunder *personaleudv.* og *rådhusudv.* (fra 7.6.1957), *børnebibl.best.* 1946-62 (N.F. 1954), *sygeplejerådet* 1946-62, best. f. Holte gymnasium 1946-50, 1954-59 (N.F. 1954-58, F. 1958-59), *skoleudv.* 16.3.1949-62 (N.F. 1954 –), *boligudv.* 1950-62 (F.), *bevillingsnævn* 7.6.1957-1962, (F.), *indkøbsudv.* 1958-62 (F.), *Sommerlejrfor-eningsbest.* 1958-62 (F.), *ejendomsudv.* 1.4.-22.10 1958, *biografteaterudv.* 1958-62, *udv. f. andragender* 1954-62, *teknisk udv.* 22.10.1958-18.11.1959, *Mølleåplanens adm.udv.* 1958-59, *mus-seumsbest.* 24.6.1959 –, Medl. af *Hoved-stadskommunernes Samråd* 6.4.1957-13.6.1959. *Københavns Sognerådsfor-ening* 1958.59.

Medl. af *børneværnsudv.* 1.6.1943-31.3.1966 (F.), best. f. *Brudeudstyslegat*

fra 1945 (efter overlærer N.P.Lorentzen), ungdomsudv. 17.10.1945, skolekommission 1946-66 (F. til 1958), best. f. Nyholte Sogns Menighedsbørnehave 1963.

Øigaard, Erik

landsretssagfører, Trørød.

Født 22.11.1908 i København. Søn af læge Albert Øigaard (1874-1952) og hustru Kathrine Bendix (1879-1956).

Gift 1. gang 21.12.1933 med Edith Just, datter af grosserer Poul Just (1877-1958) og hustru Ingeborg Pade (d. 1955). Ægteskabet opløst 1961.

Gift 2. gang 27.5.1962 med fhv. solodanserinde v. Det kgl. Teater Kirsten Nellemose. Datter af inspektør Aage Nellemose (d.1919) og hustru Anna Hultgreen (d.1941).

Medlem af Søllerød sogneråd og kommunalbestyrelse 1.6.1943-31.3.1974, valgt på Liste F (Den uafhængige Kommunalforening), fra 1.4.1958 på Liste C (Det konservative Folkeparti). *1.viceborgmester* 7.6.1957-13.6.1959, derefter *borgmester* uafbrudt indtil 31.3.1974.

E.Ø., som opvoksede i et hjem, der var dybt præget af videnskabelige, kunstneriske og musikalske interesser og aktivt virke med sådanne, blev student i 1927 fra Østre Borgerdydsskole og tog juridisk embedseksamen ved Københavns Universitet i 1933. I 1937 fik han bestalling som landsretssagfører i København og var tillige 1945-46 medhjælper hos statsadvokaten for København. Det blev mest ejendomsadministration og bestyrelsesarbejde i erhvervsvirksomheder, han som jurist kom til at beskæftige sig med.

I Landsretten kom han ikke efter 1950, og i det hele taget kom efterhånden det juridiske lidt i 2. række i forhold til det kommunalpolitiske. Af tillidsposter ud over de rent kommunale nævner han selv i »Blå Bog«: formand i bestyrelsen for Forsikrings Comp. for Kongeriget Danmark A/S og for A/S Crome & Goldschmidt, medlem af bestyrelsen for A/S Vølund, for Forsikringsakts. Codan Liv, for A/S Benco og af delegationen for Holte Bank A/S. Og hertil kan føjes: medlem af bestyrelsen for Rural Development College, Højskole for udviklingslandene (fra 1965) og af repræsentantskabet for Sjællands Symfoniorkester (fra 1970).

I begyndelsen af 1940'erne købte E.Ø. en af Søllerød kommunes smukkeste beliggende ejendomme, landstedet »Bjerget« (opført 1909) på Sandbjerghøjderne, hvorfra der intet indkig gaves til naboer, men derimod et udblik over mesteparten af kommunen i et stor-

slået panorama. Og som Søllerødborger sluttede han sig hurtigt til de ideer og kommunalpolitiske synspunkter, der forfægtedes af »Den uafhængige Kommunalforening«. Fra foreningens side blev man også hurtigt klar over, at denne unge landsrettsagfører med sin skarpe forstand og sunde dømmekraft, sin evne til klart og præcist at gøre rede for en sag og til ubarmhertigt at skære igennem al slags væv, var et »emne«. Han blev opstillet til kommunevalget i 1943 som nr.4 på den berømmelige Liste F og valgt, genvalgt 1946, 1950 og 1954 (fra 1950 som nr.2) med stadigt øgende personligt stemmetal og efter borgmester Schneiders død i 1957 ophøjet til 1.vic borgmester. Efter »den uafhængige«s ophævelse kort før valget i 1958 overgik han til den konservative Liste C som nr. 3 og fik ved valget 325 personlige stemmer. 13.6.1959 blev han borgmester i den fratrådte P.E.Rosenørns sted og stod siden da naturligvis som topkandidaten på Liste C. Hans popularitet – i ordets bedste betydning – stod klar for alverden ved det enorme antal personlige stemmer, der faldt på ham ved valget i 1962: 1510. Og selv om også dette tal forblev at være rekorden, stod han dog, så længe han overhovedet lod sig stille, langt, langt over de allerfleste andre i vælernes gunst.

Om sin »målsætning« udtalte han sig til Søllerød Tidende således (8.11.1961) – uden tvivl på en bedre måde, end det blev gengivet:

»Det afgørende må være en kommune, hvori man skaber de bedste mulige forhold for dem, der bor i den, således at man udelukker

industri – i hvert fald industri af sværere kvalitet – og skaber boligforhold, der er absolut gode. Herude skal folk kunne bo – og *bo godt* – og det må være kommunalbestyrelsens primære opgave at skaffe forhold, der tilgodeser dette«.

Hvorvidt han greb boligpolitikken rigtigt an, var der naturligvis delte meninger om i de forskellige befolkningsgrupper. Men ét kunne man i hvert fald blive enige om; at han gjorde en stor og påskønnelsesværdig indsats for at bevare Søllerød kommune som en smuk kommune. Det kunne ved afslutningen af hans 15årige borgmestertid med stor ret siges, at ingen i højere grad end han havde været med til at bestemme udviklingen i denne kommune og give den det præg, den nu havde. Som kommunens repræsentant i Fredningsnævnet for Kbh.s amt havde han stor og afgørende indflydelse på fredninger i Søllerød, og det skyldtes i mange tilfælde *hans* personlige indgriben, når udviklingens tunge hjul ikke havde fået lov til at mase og fladstampe flere kulturværdier og landskabelige skønhedsværdier end højst nødvendigt.

Og en ting endnu kunne man være enige om: at borgmester Øigaard var en formidabel mødeleder. En journalist, der ofte havde siddet ved referentbordet i mødesalen, beskrev det således (6.10.1971): »Præcist styrer han debatten og sørger for, at den ikke bliver for omfattende! Men han kører ikke løbet diktatorisk, blot sørger han altid for at have så mange argumenter parat, at han kan bevare kontrollen over mødet. Det virker næsten ekvilibristisk, når Ø. afvikler et kommunal-

bestyrelsesmøde i Søllerød på en halv times tid«.

Mange yndede at bruge den billige gløse »reaktionær«, når talen var om borgmester Ø.; men forbavsede tit måtte de alligevel indrømme, at manden jo faktisk var »frisindet«. Det sande frisind ytrer sig nemlig først og fremmest i respekten for andres ret til at have en stik modsat mening. Og denne egenskab kunne Ø. ikke frakendes. Han kunne diskutere høfligt og respektfuldt med hvem som helst og blev ikke hudløst fornærmet ved at møde hård modstand eller skarp kritik. »Jeg er ligeglad med, hvad der bliver sagt om mig, når jeg ved, det er forkert«, sagde han.

Men det »poppede« lå slet ikke for ham. Han ville – til manges fortrydelse og småfornærmelse – hverken agere »legeonkel« eller »manegekløvn« for offentligheden og sagde selvfølgelig også bestemt nej til at deltage i et TV-arrangement, hvor en række borgmestre forlystede alt folket i Danmark og nabolandene med gymnastiske øvelser. Han holdt på sin værdighed og var således nær ved at være et særsyn i sin samtid.

R. af Dbrg. d.19.9.1968.

Udvalgsposter og kommunale hverv

Medl. af bygnings- og facadeudv. 1943-46, luftværnsudv. til 22.3.1944 (F.), skoleudv. 1943-46, økonomiudv. 1943-74 (F. fra 1959), byplanudv. 1943-46 og 1950-74 (F. fra 7.6.1954), gårdudvalg = ejendomsudv. fra 1943 (F. fra 1946), forligsnævn i h.t.bck. af 29.5.1943 (om husleje) fra 11.8.1943, best. for Holte gymnasium 1944-46 (F.), 1950-54 og 1959-74.

Medl. af *biblioteksbest.* (F.) og børnebibl.best. 1946-50, Søllerød Boligselskabs best. 1946-74 (F.), Rudegaard Børnehjems best. 1946-50, personale-nævn 20.11.1947-1974 (F. til 1950), best.f. Foreningen til opf. af billige boliger 21.8.1946-1974, best.f. Søllerød sociale Boligforening fra 1.4.1946-31.3.1974 (F. fra 1954).

Medl. af huslejenævn 27.6.1951-, ligningskom. 19.11.1952 – (F. fra 1954-), fredningsnævnet fra 30.4.1952-,

Medl. af biografteaterudv. 1954-74 (N.F. 1954, F. fra 1958), rådhusudv. 1954-74 (F. fra 1962), udv.f. andragender 7.6.1957 (F.).

Medl. af *teknisk udv.* (N.F.) 1958-74, Strandvejsudv. 22.10.1958-7.8.1973, Mølleåplanens administrationsudv. 13.6.1959, *Hovedstadskommunernes Samråd* 13.6.1959-74, bevillingsnævn 13.6.1959-74 (F.), badeudv. 19.10.1960 (F.), byplannævn 31.7.1961-30.7.1973

Medl. af boligbehovudv. 1962-70 (N.F.), udv. til behandl. af boligtilskuds-lån 1962-66, personale- og lønudv. 1962-66 (F.), Skovlyudv. 24.10.1962-31.3.1970 (F.), forskønnelsesudv. 1962 (F.), best.f. »Lions Park« kollektivhus 1962-74, Nærumbanens best. 1962-74, Vedbæk havnestyrelse 1962-74 (F.), § 34-udv. f. Københavnsområdet 1962-70, fællesudv.f.Mølleåkloakværket 1962-74, brandkommission 22.5.1963-74 (F.), bygningsråd 22.5.1962-1974 (F.). Medl. af kulturudv. 1966-74 (F.), byggeudv.f.skolerne 1966 (N.F.), idrætsudv. 1966-74 (N.F.), vurderingsankenævn 30.6.1966-1.4.1968, legatbest. – Søllerød komm.s ungdomsboliger 1966-74 (F.).

Medl. af *biblioteksudv.* 1970-74

(N.F.), Havarthigårdsudv. 20.6.1973-74,
Giftefoged 1959-74.

Nordkild, Holger

fabrikant, Vedbæk.

Født 24.3.1912 i Rørvig. Søn af
forfatter, plantør Georg Nordkild
(1879-1964) og hustru Clara Friderich-
sen (1884-1963).

Gift 2.gang 16.9.1960 med Elin
Klein, f.29.5.1920 i Silkeborg. Datter
af blikkenslagermester Georg Klein
(1892-1971) og hustru Anna Fauersholdt
(1896-1974).

Medlem af Søllerød kommunalbesty-
relse fra 1.4.1958 -, valgt af Det kon-
servative Folkeparti. *Borgmester* fra
1.4.1974 -.

Lige som sin forgænger i embedet,
Erik Øigaard, er H.N. opvokset i et
hjem, der var levende præget af litte-
rære, kunstneriske og musikalske
interesser; men iøvrigt var miljøerne
meget forskellige. H.N.s fader, der var
en ægte nordsjællandsk landmandssøn
fra Græsted, var forstmand af uddan-
nelse, men havde også drømt skue-
spillerdrømme, som efter undervisning
hos en sceneinstruktør havde været
meget nær deres virkeliggørelse. I 1910
overtog han forpagtningen af jagt-
junker Bauditz' planteskole i Rørvig,
og her i plantørboligen blev H.N. født
i foråret 1912. Samme år (1912)
flyttede imidlertid familien til Hillerød,
hvor Georg N. begyndte at drive
medicinsk materialhandel, men efter-
hånden kom ind på en mere og mere
omfattende virksomhed som foredrags-
holder og oplæser og folkelig roman-
forfatter (hans første roman »Kulsvier-
blod« udkom i 1929).

Om H.N. også en gang har drømt
skuespillerdrømme, ved man ikke;
men at han har taget noget af faderens
talent i den retning i arv, er der
næppe tvivl om; der er noget i hele
den ydre fremtræden, i diktationen og
ansigtsmusklernes bevægelse, som umis-
kendeligt røber det. Hans politiske
interesse og arbejdsiver er derimod en
opløst arv fra moderen, der i mange år
sad som medlem af byrådet i Hillerød
repræsenterende Venstre.

Men det blev hverken det kunst-
neriske eller det politiske, forældrene
lod ham oplære i. Efter endt skolegang
i Fredriksborg Statsskole, blev han
sat til det mere solide: en uddannelse
inden for en gros handelen. 25 år
gammel fik han ansættelse som proku-
rist i et firma, men grundlagde allerede
året efter, i 1938, et eget firma først
kaldt »Nordkild & Mygind« og i 1940
ændret til »Nordkilds kemiske Fabrik«.
I 1950 oprettede han tillige »Nærum
Gulv- og Karklundefabrik«, og begge de

nævnte virksomheder drev han indtil 1968, da han bortforpagtede dem. Han var da forlængst kommet ind i en kommunalpolitisk virksomhed, der optog mere og mere af hans tid, kraft og interesse.

Som aktivt medlem af Vedbæk-Skodsborg-Nærum konservative Vælgerforening havde han henledt opmærksomheden på sig, blev i 1958 indvalgt i bestyrelsen og samtidig opstillet til kommunevalget som nr. 8 på Liste C, som nu – efter at Den uafhængige Kommunalforening var gået i sig selv igen – havde alle chancer for et godt valg. Han fik 72 personlige stemmer og kom lige akkurat med ind i kommunalbestyrelsen på dennes 15. og sidste mandat. Men fra da af genvælgtes han gang på gang med stadig finere placering på listen og med et stadigt øgende personligt stemmetal (1962: nr. 6, 120 pers. stemmer, 1966: nr. 4, 210 pers. st., 1970: nr. 3, 224 pers. st.) Der var ingen tvivl om, at her var en af mændene med »marskalstaven i tornystret«. Men der måtte kæmpes hårdt – og til tider ret bittert – om »førstepladsen« med en meget ærgerrig konkurrent som oberstløjtnant F.K. Sylvestersen. Sejren blev dog Nordkilds. Ved valget i 1974 stod han som spidskandidaten og kom ind som flot nr. 1 på personlige stemmer alene (896), medens Sylvestersen som nr. 3 på listen og med kun godt og vel det halve antal personlige stemmer måtte nøjes med kommunalbestyrelsens 6. mandat. Herefter stod N. så stærkt, at der ikke kunne være megen tvivl om, hvem der skulle være E.Øigaards efterfølger i borgmesterstolen. N.s borgmestergering er ikke blevet historie endnu, og

derfor bør også historieskriveren gå uden om den – indtil videre.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *teknisk udv.* fra 1.4.1958 – (F. 1962-74), *biblioteksbest.* og *børnebibl.best.* 1958-62, *sundhedskommission* 1958-62, *Vedbæk havnestyrelse* 1958-74 (N.F.), *byplanudv.* 1958-70, *museumsbest.* 1958-62.

Medl. af *økonomiudv.* fra 1.4.1962 (F. fra 1974), herunder *personale- og lønudv.* 1962-66. Medl. af *boliganvisningsudv.* 1962-74. *Sommerlejrforeningens best.* 1962-70, *boligselskabernes best.* 1962-74, *idrætsudv.* 19.9.1962-74 (F.). *Vurderingsmand f. Søllerød vestre vurd.kreds 3.distr.* 1962-70. *Landvæsenskommissær* 1.11.1965 –. *Vurderingsformand f. Søllerød vestre Kreds* 1970-.

Delegeret til *ekspropriationskom.* 1.4.1966 –. Medl. af *Holte Rideklubs best.* 21.5.1969-31.3.1974, medl. af *boligkommission* 20.8.1969-31.3.1974.

Fra 1.4.1974 desuden: medl. af *bevillingsnævn*, *brandkommission*, *Holte gymnasiums best.* og (under *økonomiudv.*) *biografudv.*, *rådhusudv.* og *personaleudv.* Delegeret til *Kommunernes Landsforening* og *Foreningen af Kommuner i Københavns Amt.* F. f. *Legatbest. f. Søll.Kom.s Ungdomsboliger*, *lokalnævn vedr. politiets virksomhed*, *personalenævn*, *fællesudv.f. Mølleåkværket*, *Nærumbanens best.* Og fra 18.6.1975 medl. af *koordinationsudv.*

IV Menige sogneråds- og kommunalbestyrelsesmedlemmer 1908-78 biograferet i alfabetisk orden

Afsnittene »Udvalgposter og kommunale hverv« udarbejdet under medvirken af stud.mag. Poul Olsen.

Aggerholm, Valdemar
bager, Nærum.

Født 21.7.1883 i Thisted, død 21.10.1964, begravet på Glostrup kirkegård. Søn af murer Christian Aggerholm (1847-1924) og hustru Marianne Pedersen (f.1848 i Tødsø).

Gift 28.4.1907 i Hals kirke med Minda Johanne Frølich, f.14.9.1885

i Hals, d. 12.11.1970 på K.A.S. i Gentofte. Steddatter af gårdejer Ejnar Frølich, f. 1854, og hustru Laurine Kirstine Christiansen, f.1860.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1913-16.5.1915, valgt af Socialdemokratiet.

V.A., der var udlært bagersvend 1.10.1901, havde i en længere årrække arbejde på Nærum Andelsbageri, indtil han i 1915 overtog stillingen som bestyrer for Arbejdernes Bageri i Holbæk. I denne stilling virkede han til 1932. Tidligt kom han ind i arbejderbevægelsen. 1913-20 var han hovedrevisor for Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbund og Arbejdsløshedskasse i København. 1920 blev han medlem af forbundets hovedbestyrelse. 1932-41 var han forbundets hovedkasserer og 1941-59 forbundets formand og forretningsfører. Også i det kommunalpolitiske liv var han aktiv. I sin Nærumtid sad han et par år i Søllerød sogneråd, og 1.4.1921-18.10.1932 var han medlem af Holbæk byråd.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f. Søllerød m.
Skovridergårdens villaby 1.4.1913-16.5.
1915. Medl. af kirkegårdsudv. og
forsøgelsesudvalg 1913-15, kom.vedr.
indf. af kød- og mælkekontrol 1913,
udv. til ændring af sundhedsvedtægten
1913.

Andersen, Erhard C. A.

grosserer, Vedbæk.

Født 27.5.1886 i København, død 9.12.
1974 i Vedbæk. Søn af vinhandler
August Andersen og hustru Alma.

Gift med Clara Hansen, f.1890,
d.1966.

Medlem af Søllerød kommunalbesty-
relse 1.8.1961-31.3.1962, indtrådt
som 1. suppleant på liste D, Venstre.

A. etablerede sig i 1912 under firma-
navn »Erhard Andersen« (korn- og
foderstofbranchen) og erhvervede
grossererborgerskab i 1915. Han var
mangeårig kasserer i Grossistsammen-
slutningen af 1930 og 1956-59 medlem
af Grosserersocietetets repræsentant-
skab. Flyttede til Vedbæk 1932.
Deltog meget aktivt i Vedbæks hjemme-
værn og udnævntes efter sin fratræden
til æresgruppefører.

Ved kommunevalget i 1954
opstilledes han som nr. 3 på liste D,
men opnåede ikke valg. 1958 opstilledes
han påny som nr.3 og placeredes efter
valget som 1.suppleant. Indtrådte i
kommunalbestyrelsen efter Krei Horns
fraflytning fra kommunen 1.8.1961;
men ved det følgende ordinære valg i
marts 1962 rykkedes han efter eget
ønske ned som nr.14 på liste D »til
fordel for yngre kræfter« og blev da
selvsagt ikke valgt. Forøvrigt tabte
partiet ved dette valg det ene af sine to

mandater, så han fik slet ikke nogen
efterfølger i den omgang. I sin korte
funktionstid som kommunalmand
nåede han ikke at markere sig i nævne-
værdig grad; men det stod klart for
alle hans medarbejdere, at han var et
fint og retlinet menneske.

Udvalgsposter og kommunale hverv
16.8.1961-31.3.1962: medl. af *social-*
udvalg, *skoleudv.*, *børneværnsudv.*,
amtsudv. f. skoleidræt, Holte Børnehave-
seminariums best., udv.vedr.ungdom-
mens uddannelsesproblem, skolekom-
mission, tilsyn med sognevandløb.
22.11.1961-31.3.1962 medl.af børne-
biblioteksbest.

Andersen, Hans Peter

gartner, Nyvang.

Født 20.5.1885 i Gøngehuse v.Sand-
bjerg, død 1.4.1962 på K.A.S. i
Gentofte, begravet på Vedbæk kirke-
gård. Søn af parcellist Jørgen Peter

Andersen (1860-1935) og hustru Inger Sophie Nielsen (1864-1932).

Gift 15.3.1907 på Københavns rådhus med Dorteia Christensen, f.28.1.1884 i Undløse v.Holbæk, d.13.12.1964, datter af møllersvend Jens Christensen og hustru Johanne Clausen.

Medlem af Søllerød sogneråd og kommunalbestyrelse 1.4.1946-31.3.1958, valgt af Socialdemokratiet.

Efter sin konfirmation kom han i gartnerlære, først på daværende indenrigsminister Ludv.Bramsen's store landsted »Vikingehøj« i Vedbæk (1900-01), derefter i »Enrum«s gartneri under Viggo Hindbergs vejledning (1901-02) og på handelsgartneriet »Fortly« i Islemark (1902-03), for så endelig at afslutte læretiden på Em-drupborg Højskole, hvor han i årene 1903-06 om sommeren arbejdede i skolens 10 tdr.land store gartneri og om vinteren deltog i den almindelige undervisning. Efter læretiden arbejdede han i København, bl.a. for havearkitekt S.P.Andersen, en tid tillige som selvstændig gartner. Men i 1912 flyttede han tilbage til sin fødeegn, hvor han hovedsagelig virkede som villagartner, først i en årrække hos kaptajn S.Ravn, Kastanievej 6 i Trørød, senere i mange år hos telefondirektør Fr. Johannsen i Vedbæk. Ved sit eget hus i Nyvang, som han fik bygget i 1920, drev han desuden lidt handelsgartneri på et jordtilliggende på ca. 1½ td. land.

H.P.A., der i sin barndoms egn havde set mange uhyggelige eksempler på alkoholens forbandelse blandt fattigfolk, sluttede sig meget tidligt til afholdsbevægelsen N.I.O.G.T. Allerede som gartnerelev i København blev han

5.6.1904 optaget i logen »Retfærdighed«. 1918 overførtes han til »Kærnen« i Vedbæk og blev samme år medlem af kredsrådet »Øresund«. 1934 indvalgte han i »det udøvende råd« som medlem for 1. sjællandske kreds og blev senere (indtil 1959) »Stor-sekretær« og »Stor-rådgiver«. »Han var en højt-begavet og glødende ordensfælle«. udtalte en medarbejder ved hans død, »en trofast værner om ordenens symbol og grundregler. Hele ordenen sørger ved hans død«. Han opnåede også i 1920 at blive frimurer af høj observans.

Tidligt sluttede han sig til Socialdemokratiet, og her i kommunen gjorde partiet flittigt brug af hans emnente arbejdskraft, dygtighed og offervilje. I 1930 indvalgte han i bestyrelsen for partiforeningens Midtafdeling. 1933 blev han dens næstformand og fra oktober samme år dens formand (indtil 1937). I 1930 blev han desuden formandens sekretær i de socialdemokratiske foreningers fællesledelse og

viste sig straks som en storartet møde-referent, der kunne gribe alle de faldende replikker i farten og hurtigt fæstne dem på papiret uden et øjeblik at tabe tråden i det, som fulgte umiddelbart efter, og i det hele taget formåede at gøre klart rede for debatternes indhold og forløb. Det førte ganske naturligt til, at han fra 1934 også blev sat til at redigere Søllerødstoffet i »Social-Demokraten«s omegnsrubrik. Samtidig ophøjedes han til partisekretær, og denne ansvarsfulde stilling bestred han – med en kortere afbrydelse 6.11.1938-16.5.1939 – indtil november 1951, da han afløstes af sygekassekasserer K.Parsager. En stor indsats gjorde han desuden som bestyrelsesmedlem i Arbejdernes Fællesorganisation (sekretær 1945-59) og Arbejdernes Oplysningsforbund (A.O.F.), i hvis udvalg han havde sæde fra 30.2.1932.

Ved kommunevalgene figurerede han på Liste A lige fra 1933; men placeringen var gang efter gang så mærkværdig lav, at der ikke var skygge af chance for valg; den blev endda lavere og lavere for hver gang (1933: nr.9, 1937: nr.11, 1943: nr.12), indtil 1946; da blev han foreslået som nr.5 og røg ved den endelige afstemning op på 2. pladsen, hvor valget jo var bombesikkert. Det kom ingen til at fortryde. Ved de to følgende valg lå han fremdeles i toppen; men i 1958 måtte det med dyb beklagelse konstateres, at han nu var faldet for partiets ufra-velige aldersgrænse. Han blev hjertelig takket for god indsats gennem 12 års aktivt arbejde, og takkede selv for udvist tillid gennem »12 dejlige arbejdsår«.

At han også gjorde et stort arbejde for sine egentlige fagfæller, turde næsten være en selvfølge. 1936-41 var han formand for Dansk Gartnerforbund's Søllerød-Lyngby afdeling, fra 1942 dens kasserer og fra 1941 medlem af forbundets hovedbestyrelse.

Fra alle sider kaldtes der på ham, og alt, hvad han påtog sig, gik han op i med arbejdsiver og interesse. Han var således i 40 år medlem af bestyrelsen for Vedbæk Sygekasse og sad i mange år i bestyrelsen for både »Norden«s og »Sønderjysk Forening«s lokalafdelinger. I 1950 indvalgte han tillige i bestyrelsen for »Historisk-topografisk Selskab for Søllerød Kommune«, og samme år gav han sin første bidrag til selskabets årbog: en – desværre ikke særlig dybtgående, men tiltrængt og derfor meget påskønnet – afhandling om »Arbejderbevægelsen i Søllerød sogn«. I 1953 fulgte nogle interessante meddelelser om »Folkesagn fra Rudeskov«, og efter hans død bragte årbogen 1962-63 en gengivelse af et levende og muntert foredrag, han havde holdt for selskabets medlemmer i 1959: »Vandringer fra Gøngehusene og Trørød til Gl.Holte og Vedbæk« (erindringer fra barndommens og ungdommens egne).

Der stod respekt om H.P.Andersens navn. Selv hans argeste politiske modstandere følte sig uimodståeligt draget af hans personlighed og gedigne menneskelige egenskaber og var glade ved at turde regne ham blandt deres bedste venner. Han var retsindig og viljefast, djærv og munter, en god og omgængelig forhandler, en mand med stærke meninger og med et uforfærdet mod til at forfægte dem, elskværdig af

medfødt tilbøjelighed, men overordentlig skarp og streng i replikken, når *det* skønnedes ham nødvendigt, dog aldrig ud over den grænse, som retfærdigheden bød ham at sætte.

Udvalgsposter og kommunale hverv
1946-58: medl. af *socialudvalg*, *økonomiudv.*, *teknisk udv.* (dog ikke tekn. udv. 1950-54), *boliganvisningsudv.*, *brændselsudv.* (ikke nedsat 1950), *Holte gymnasiums best.*; 1950-54: medl. af *biblioteksbest.* og *børnebiblioteksbest.*; 1950-58: medl. af *skoleudv.*; medl. af *byggeudv. f. skolerne* 18.2.1953-31.3.1958, *bevillingsnævn* 30.9.1953-31.3.1958, *boligudv.* 1954-58.

Hegnssyns- og vurderingsmand 1938-58 (F. fra 30.9.1953). Medl. af skolekommission og sundhedskommission 1946-58; medl. af best. f. Johnsens legat 24.4.1946-18.2.1959. Tilsyn med sognevandløb 1950-.

Andersen, Jens Peter
cyklehandler, Vedbæk.

Født 1.11.1879 i Vedbæk, død 19.2.1939 s.st. Søn af smedemester Johannes Sjødahl Andersen (1835-89) og hustru Jensine Nielsen (1840-1912), der var gårdmandsdatter fra Drøsselbjerg, Vestsjælland.

Gift 4.4.1909 i Vedbæk kirke med Kirstine Hansine Laurentine Larsen, f.22.5.1882 i Aarup på Fyn, d.7.11.1962 i Vedbæk. Datter af arbejdsmand Hans Larsen og hustru Ane Lovise Fløkke.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1917-31.3.1921, valgt på Liste C, fællesliste for Konservative og Venstre.

A. gik i skole hos lærer Mørch i den offentlige skole på Aggershville-

bakken ved Skodsborg og arbejdede i sin »fritid« på Enrum som skopudser og stalddreng. Efter konfirmationen kom han først i lære hos sin ældre broder Niels Estvad A., der havde overtaget faderens forretning i Vedbæk, derefter hos smedemester Lisberg i Borgergade i København, hos hvem han blev udlært 31.7.1899. Svendestykket, en vognfjeder, fik Håndværkerforeningens sølvmedalje. Hos sin læremester arbejdede han derefter som svend, indtil han 16.5.1905 etablerede et selvstændigt cykleværksted i Vedbæk (i ejendommen »Honolullu« på Strandvejen, nuv. nr. 378). 29.6.1907 købte han ejendommen Stationsvej 12, som var opført i 1904 og siden da havde rummet en cykleforretning, hvis indehaver imidlertid var gået fallit. 1913 blev virksomheden udvidet med et større automobilværksted og et garageanlæg for 9 biler. A. fik da naturligvis også selv en bil, et særsyn i Vedbæk i de dage; han var vist nok den første

håndværker i hele kommunen. der tillod sig en sådan luksus. Bilen blev forøvrigt med stor hjælpsomhed stillet til rådighed for andre ved flere forskellige lejligheder, bl.a. når der var syge folk i Vedbæk, der hurtigt skulle have lægehjælp eller bringes på sygehus, eller når der var barselpatienter, der skulle transporteres til eller fra Fødeklubben. A. var nemlig en riddersmand til fingerspidserne, afholdt af enhver; »helt igennem perfekt«, sagde man, en charmerende selskabsmand, en dygtig og fortryllende danser og en eksemplarisk familiefader. Desuden tog han stærkt del i det offentlige liv og foreningslivet. Han var i fire år formand for Vedbæk Håndværkerforening og som bestyrelsesmedlem gennem mange år den drivende kraft i dennes festarrangementer; medstifter af Cyklehandlernes Forsikrings A/S og af Rungsted private Forberedelsesskole; til sin død medlem af Odd Fellow Logen.

Efter hans alt for tidlige død førte hans enke forretningen videre sammen med sønnen Sv.Otto Andersen, indtil denne senere overtog den for egen regning.

Udvalgsposter og kommunale hverv 1917-21: medl.af kirkegårdsudvalg (F.) og boligudv. Medl.af udv. vedr. fredning af udsigtsplads v.Larsensvej 19.9.1917 og udv. vedr. køb af Søllerød præstegård 14.7.1917. Udpeget til at modtage rottehaler i Vedbæk 16.2.1910 (iflg. Rotteloven af 1907).

Fru Kirstine Andersen: tilsyn m. plejebørn i Vedbæk 25.6.1924.

Andersen, Svend

direktør, Holte.

Født 6.1.1889 i Stenløse ved Odense, død 6.10.1951. Søn af husmand Hans Andersen og hustru Karen Marie Poulsen.

Gift 25.3.1917 med Elisabeth Schifter-Holm, f. 16.12.1889 i Gjerlev ved Randers. Datter af gårdejer Kristen Schifter-Holm og hustru Inger Marie Pedersen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.6.1943-31.3.1946, valgt som nr. 1 på Den Uafhængige Kommunalforenings liste F.

Sv.A. tog i 1905 præliminæreksamen i Odense og var derefter i to år ansat på Brahetrolleborg godskontor. 1908-11 var han fuldmægtig på grevskabet Brahesmindes godskontor, og derpå blev han 15.1.1912 ansat i »Danske Lloyd«, hvor han skulle komme til at yde sit livs store indsats. Støt og sikkert avancerede han inden for dette firma: prokurist 1918, underdirektør 1919. 1923 blev han administrerende direktør for forsikringselskabet »Svendborg« A/S i Svendborg og

1926 tillige for »Nordisk Union« i København. 1.11.1929 udnævntes han til adm. direktør for »Danske Lloyd«, hvori nu både »Svendborg« og »Nordisk Union« var indbefattet, og denne ansvarsfulde post varetog han indtil sin alt for tidlige død.

Søforsikringsvæsenet som helhed nød gennem disse år godt af denne dygtige og elskværdige mands indgående viden og rige erfaringer, dels gennem hans store arbejde for uddannelsen af unge forsikringsmænd, dels gennem hans talrige tidsskriftsartikler vedrørende faget, og endelig gennem hans betydelige indsats i de forskellige organisationer og foreninger, i hvis bestyrelse han havde sæde. Han var således medlem af bestyrelsen for Foreningen af danske Søassurandører, af bestyrelse og forretningsudvalg i Dansk Pool for Krigsforsikring, af bestyrelsen for Forsikringsforeningen (formand for dennes søforsikringsgruppe) og af repræsentantskabet for A/S Pensions- og Livrente-Instituttet af 1919.

Hans forfattervirksomhed udstrakte også til botaniske og særlig plantegeografiske arbejder, som han var stærkt optaget af i sin fritid. Denne interesse, som sikkert er blevet vakt allerede i hans fynske barndom på landet, førte ham også ind i bestyrelsen for »Botanisk Rejsefond«. Det største litterære arbejde fra hans hånd på dette felt er den sprænglærde og detailmættede afhandling »Sjældne Planter i Søllerødeggen – før og nu«, som fremkom kort efter hans død i »Søllerødbogen« (1952 s. 5-55). Den vidner ikke blot om stor lærdom, men også om stor kærlighed til den kommune, som han var flyttet til i 1926. Så at sige hver en plet af dennes jord har han været fortrolig med.

30.1.1934 indvalgte han i bestyrelsen for Søllerød konservative Forenings Holte-Afdeling, hvor han sad i 4 år for derefter 24.3.1938 at indtræde i partiets kredsbestyrelse. Dette sidste skete dog ikke uden diskussion. Han havde nemlig straks fra begyndelsen bragt sig i et skarpt modsætningsforhold til parti-formanden, sognerådsformand Fr.Clausen og dennes venner i foreningen som ihærdig og hensynsløs kritiker af den førte sognerådspolitik. Især havde han hamret løs på de kommunale grundkøb og de foreliggende planer om et nyt og kostbart rådhus i Holte. Og da han nu også mere og mere gjorde fælles sag med »dødsfjenderne« i den konservative Østafdeling, besluttede Vest-folkene i 1939 at ekskludere ham. Han appellerede imidlertid sagen til partiets hovedbestyrelse, og her blev den – efter lange overvejelser i et nedsat udvalg – ganske simpelt syltet hen (5.1.1940). Bruddet mellem Sv.A. og partiforeningen var dog ulægeligt, og da »Den uafhængige Kommunalforening« netop samtidig var blevet stiftet (8.1.1940), sluttede han sig straks til denne og dens absolutte krav om »udrensning« af det siddende sogneråd og en ny konservativ politik.

Ved kommunevalget i 1943 blev han opstillet som nr. 1 på den kampberedte Kommunalforenings Liste F, kraftigt agiterende for en kommunalpolitik, der satte »tæring efter næring«, bestræbte sig for »udgifter afbalanceret af indtægter, så nye lån ikke unødigt stiftes og gamle helst nedbringes«, »sparsommelighed med hensyn til nye udgifter og tilbageholdenhed over for nye byrder, der ikke påtvinges kommunen af det offentlige«, »lige hensyntagen til alle borgere i kommunen«, »beskyttelse og bevarelse

af det skønne og særprægede i vor natur-skønne egn imod plathed og forvanskning«, og først og sidst: »ro i og om Søllerød kommune, så den fremtidig kan undgå at give anledning til dagbladsstof med nedsættende tendens.«

Valget blev en stor sejr for »Den uafhængige«, og alle – vel også han selv – ventede, at den nye sognerådsformand skulle hedde Svend Andersen. Men sådan skulle det ikke komme til at gå. På det nye sogneråds konstituerende møde d. 3.juni meddelte han, at han efter ønske fra sit firma »Danske Lloyd« måtte afstå fra at modtage formandsposten. Det vakte nogen forbløffelse og en hel del kritik, både inden for og uden for rådhusalen. Hans politiske position blev nok rokket lidt derved, og han sad kun i rådet den pågældende valgperiode ud.

Udvalgsposter og kommunale hverv

1.6.1943-31.3.1946 medl. af *gasværksudvalg* (F.), *skoleudv.* (F.), *økonomiudv.*, Holte gymnasiums best., skolekommission. Fra 23.6.1943 medl. af best. f. Søllerød kommunes sociale boligforening og Søllerød boligselskab. Fra 6.7.1943 medl. af det kom. kornnævn (F.), fra 17.5.1944 medl. af administrationsudv. og fra 1.4.1945 medl. af ungdomsudv. og boligansv. udv.

Andersen, Villy Godtfred

murermester, Holte.

Født 26.2.1912 i Ålborg. Gift 29.5.1936 med Dagmar Agnes Suldowska, f. 2.9.1915 i København.

Medlem af Søllerød sogneråd og kommunalbestyrelse 1.4.1950-31.3.1958, valgt af Det konservative Folkeparti.

V.A. blev murersvend i 1930, tog murermesterborgerskab i 1939 og blev medlem af Københavns Murerlag 1943.

Han var mangeårigt medlem af bestyrelsen for Holte konservative Forening og blev i 1950 opstillet til kommunervalget som nr. 3 på Liste C. Fra denne sikre plads kom han ind i rådet med 21 personlige stemmer, og i 1954 genvalgte han i samme placering på listen med et forøget personligt stemmetal på 52. Men i 1958 søgte V.A. ikke genvalg og lod sig heller ikke senere genopstille.

Udvalgsposter og kommunale hverv

1950-58: medl. af *byplanudvalg*, *ejerdomsudv.*, *teknisk udv.* og af best. f. Sommerlejrforeningen (F. fra 1954). Medl. af byggeudv.f.skolerne 18.2.1953-31.3.1958 og 22.10.1958-23.5.1966, bevillingsnævnet 30.9.1953-31.3.1958, besigtigelses- og ekspropriationskom. vedr. Lundtoftebanen 1954ff., vurderingsmand vedr. udlån af umyndiges midler 1956ff.

Vurderingsmand f. faste ejendomme
1962ff. Suppleant i ligningskommissionen
1962ff.

Andersen, Victor

garderobeejer, Holte.

Født 6.11.1880 i Hørsholm (i dåben kaldt Hans Sigfred Sophus Charles Victor), død 28.3.1940 i Holte. Søn af postbud i Hørsholm, sen. kioskejer i Holte Carl Christian Andersen (1857-1928) og hustru Anna Cathrine Jørgensen (d. 1918).

Gift 30.10.1910 i Chicago, U.S.A., med Anna Marie Pedersen, f. 13.3.1885 i Århus, d. 9.1.1947 i Holte. Datter af arbejdsmand Niels Pedersen og hustru Andrea Agnes Thyregod.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1933-31.3.1937, indvalgt på den borgerlige fællesliste, indstillet af Den konservative Vælgerforening som repræsentant for »handel og håndværk«, men politisk tilhørende Retsstatspartiet.

A. opholdt sig i en årrække i U.S.A., hvor han i nogle år drev den danske restaurant »Dania« i Chicago. 1919 rejste han hjem til Danmark for at hjælpe sin fader, der var mangeårig indehaver af banegårdskiosken i Holte. I 1924 overtog han selv kiosken og havde den til sin død i 1940. En datter førte forretningen videre indtil 1947.

1933-1940 var han formand for bestyrelsen for A/S Bladhandlerforbundet, og for denne organisation, som omfattede samtlige banegårdskiosker i landet, nærede han den største interesse. Biblioteks-sagen i Søllerød kommune havde også hans hjerte; men det lykkedes ham ikke i den tid, hvor han som sognerådsmedlem bestred formandsposten i Biblioteksudvalget, at udrette noget til bedring af

de jammerlige forhold på hovedbiblioteket i Holte, og han nåede heller aldrig siden hen at se nogen bedring.

I sit talesprog skilte A. aldrig med sin amerikanske fortid. I sin ydre fremtræden bag disken var han såre jævn og »almindelig« – og ikke videre indladende. Men han indeholdt åbenbart en hel del mere end det, som han lod tilfældige kunder få at se.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander for Dronninggård. Medl. af *gasværksudvalg* til 15.4.1936, *kirkegårdsudvalg* til 31.3.1937, *børnebiblioteksbest.* fra 19.4.1933, *vej- og kloakudv.* 9.8.1933-15.4.1935, *bygningsudv.* 15.4.1935-15.4.1936, *biblioteksudv.* 15.4.1935-31.3.1937 (F.), *økonomiudv.* 26.6.1935-20.11.1935, *skovudv.* fra 15.4.1936.

Andersen, Aage Hjalmar

stationsforstander, Skodsborg.

Født 25.2.1882 i København, død 21.10.1947 i Skodsborg. Søn af urmager Jens Andersen (d. 1890) og hustru Jacobine Jørgensen (d. 1905).

Gift 4.5.1909 i København med Rig-mor Margrethe, f. 10.12.1885 i Køben-havn.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.6.1943-31.3.1946, valgt af Den uafhængige Kommunalforening.

A., som var en broder til den kendte mangeårige rektor ved Østre Borgerdyd-skole, Einar Andersen, blev trafikelev i 1899 og ansattes 1.4.1908 som assistent på Klampenborg station, hvor han 1.4.1926 avancerede til trafikkontrollør II og 1.5.1934 til trafikkontrollør I. 1.12.1941 tiltrådte han stillingen som stationsforstander i Skodsborg, en stilling, som han med sit på én gang myndige og elskværdigt-omgængelige væsen var særdeles velegnet til, og som han bestred med stor dygtighed og samvittighedsfuldhed og

passende reformvenlighed, indtil han en oktoberdag i 1947 pludselig, midt under ekspederingen af et lige ankommet tog, sank sammen ramt af en hjertelammelse.

Han holdt meget af Skodsborg og deltog i den forholdsvis korte tid, han boede her, med største interesse i alt, hvad der vedrørte byen og dens offentlige anliggender. Beboerne holdt også meget af ham, og derfor blev der også stor glæde iblandt dem, da han i maj 1943 var blevet indvalgt i sognerådet. Glæden gjaldt nok først og fremmest dette, at der nu endelig igen sad en repræsentant for selve Skodsborg by i sognerådet. Det havde ikke været tilfældet siden overportør H.P.Hansens udtræden d. 16.febr.1927! Men ekstra glædeligt var det jo selvfølgelig, at det netop blev så dygtig og energisk og sympatisk en mand som stationsforstander A., der skulle udfylde pladsen.

Som formand for biblioteksbestyrelsen arbejdede han ihærdigt og personlig stærkt engageret på at finde frem til en tilfredsstillende løsning på det prekære biblioteksspørgsmål i Søllerød kommune; men det lykkedes ham ikke at få noget resultat ud af det. Efter sin udtræden af sognerådet oplevede han at se planerne om oprettelse af et hovedbibliotek på Nærumgård (»Frøerlund«) tage løfterig form; men deres endelige virkeliggørelse skulle han aldrig opleve at få at se.

Udvalgposter og kommunale hverv
1.6.1943-31.3.1946 medl. af *socialudvalget* og *vej- og kloakudv.* Fra april 1944 formand for *biblioteksbest.* og fra oktober 1944 fmd. f. *børnebiblioteksbest.* Medl. af best. f. *Lyngby-Nærumbanen* fra 17.1.1945.

Andreasen, Carl Valentin

tømrersvend, Holte.

Født 3.11.1887 i Øverød, død 6.3.1966 i Ballerup. Søn af brøndgraver Anders Vilhelm Andreasen (1854-1932) og hustru Maren Johanne Jacobsen (1852-1930).

Gift 27.4.1913 i Zionskirken i København med Olga Caroline Kristine Jacobsen, f. 21.6.1892 i Ruds-Vedby sogn. Datter af arbejdsmand Christian Emil Jacobsen og hustru Ida Sparv Nielsson.

Medlem af Søllerød sogneråd 21.5.1942-31.5.1943, indvalgt af Socialdemokratiet.

Fik sin uddannelse hos tømrermester Hans Andersen i Nyholte 1905-1908 og arbejdede 1908-1922 som tømrersvend i Nyholte og omegn. 1922-1929 var han mølleriarbejder på Nærum Andelsbageri, men tog derefter igen arbejde som tømrersvend, nu med bopæl Kollemosevej 5, Holte, i et hus hvortil han havde købt grunden i 1923. I sognerådet indtrådte han som suppleant for den fratrådte

målerkontrollør Jacob Nielsen, men han opnåede ikke genvalg ved det ordinære sognerådvalg året efter. Flyttede 1.10.1965 til Ballerup Plejehjem.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af biblioteksbest., gasværksudv. og kirkegårdsudv. Medl. af best. f. den sociale boligforening 24.6.1942-31.5.1943. Suppleant i børneværnet 1942.

Andreasen, Valdemar Valentin

entreprenør, sen. grønthandler, Holte. Født 26.1.1880 i Øverød, død 12.2.1957. Broder til forannævnte Carl Valentin Andreasen.

Gift 6.12.1903 i Gethsemane kirke, Kbh., med Emmy Caroline Schiødt, f. 20.1.1877 i København.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1913-31.3.1929 og påny 1.6.1943-31.3.1946, valgt af Socialdemokratiet.

Opvokset i et udpræget småkårshjem blev A. efter konfirmationen først herskabstjener (historien siger ikke *hvor*) og senere – 1896-97 – ungkelner (Hotel Nyholte?). 26.1.1898-1.3.1902 havde han bopæl i København og arbejdede som pølsemaker hos »Beauvais«; men derefter flyttede han tilbage til Øverød, hvor han i 3 år bistod sin fader ved brøndgravning. 1905-1918 var han arbejdsmand hos murermestrene Christian og Bendix Petersen (se disse) i Holte. 1918-1921 arbejdede han som kloakmester for kommunen og 1921-1923 som selvstændig entreprenør (forestod f.eks. kloakarbejder i Nyholte og opførelsen af rensningsanlæggene i Kirkeskoven og Rundforbi og vandværket i Skodsborg). I 1920 søgte han stillingen som skatteopkræver i det nyoprettede østre distrikt, men det blev

hans partifælle, gartner Werner Rasmussen (se denne), der fik den. 1923-1951 var han indehaver af en grønthandel på Stationsvej i Holte.

A. var, så at sige, født socialdemokrat, og han kom meget hurtigt efter sin tilbagevenden til hjemstavnen ind i partiets lokale organisations- og agitationsarbejde. 1909-1919 var han formand for Arbejds-mændenes Fagforening og udførte som sådan et arbejde for sine kammerater så stort og så godt, at de i 1913 valgte ham ind i sognerådet, hvor han uafbrudt blev siddende indtil 1929. 1912-1920 sad han i bestyrelsen for Nærum Andelsbageri, 1913-1921 i bestyrelsen for Søllerød Børneasyli; i 1920 blev han desuden vurderingsmand til ejendomsskyld, og 4.6. 1940 beskikkedes han til sognefoged for Dronninggård distrikt.

Ved formandsvalget i fællesledelsen for de socialdemokratiske foreninger i november 1931 var han lige på nippet til at slå selveste Fr. Hübenbecker. Der manglede kun 6-7 stemmer, og det kræn-

kede den gamle hæderkronede fører, som netop havde 25 års jubilæum som formand, i en sådan grad, at han på stedet nedlagde sit hverv. Stor bestyrtelse opstod, og en ekstra generalforsamling måtte i hast indkaldes for at »gøre det godt igen«. Ved denne optrådte V.A. på en bemærkelsesværdig uselvisk, taktfuld og hensynsfuld måde og fik vendt stemningen sådan, at der ved det påfølgende nyvalg nu faldt 115 stemmer flere på Hübenbecker end på ham selv. Den p-nible situation blev reddet, uden at bitterhed opstod fra nogen af siderne.

I 1939 afløste han C.K.Madsen (se denne), der havde fungeret som formand siden Hübenbeckers død i 1937, og det viste sig straks at være et godt og heldigt valg. Læser man de gamle forhandlingsprotokoller fra Socialdemokratisk Forening igennem, kan man ikke undgå at få et meget stærkt indtryk af denne storartede mands fortræffelige lederegenskaber: hans aldrig svigtende ro og besindighed, hans kloge og vægtige tale og hans eminente evne til at mægle og glatte ud med fast og venlig hånd, så snart det trækker op til hidsig broderstrid. Mærkeligt er det da heller ikke, at han i 1943 påny blev opstillet til sognerådvalg (på en sikker 5. plads). Han kom ind, men sad dog kun den gældende valgperiode ud, så trak han sig efter eget ønske tilbage for bedre at kunne passe sin næringsvej. Han overkom ikke længere *alt*. Men formandsposten beholdt han, indtil han i 1949 blev afløst af Erik Sørensen (se denne). »Jeg er nået til den alder, hvor jeg skal og må trække mig tilbage«, sagde han og blev derpå af sin efterfølger hyldet for sin mangeårige indsats i partiarbejdet, medens gamle kammerater stod parat med en erindringsgave.

Udvalgsposter og kommunale hverv
 Distriktsforstander f. Øverød og Rude-
 gård 1913-1929. Medl. af *kloak- og vej-
 udvalg* 1.4.1913-31.3.1929 og 1.6.1943-
 31.3.1946, *boligudv.* 1.4.1917-31.3.1921.
skovudv. 18.9.1918-6.4.1921 (F. fra
 17.2.1920), *gasværksudv.* 20.11.1918-
 31.3.1921, *skoleudv.* 6.4.1921-21.3.
 1928, *biblioteksbest.* 18.5.1921-29, *udv.*
vedr. sundheds- og byggevedtægt 6.4.
 1921-31.3.1929, *kirkegårdsudv.* 3.4.
 1925-31.3.1929.
 1.6.1943-31.3.1946: medl. af *brandudv.*
 og *bygnings- og facadeudv.* 1.6.1943-
 17.1.1945: medl. af *socialudv.* og *skov-
 og kirkegårdsudv.* 17.1.1945-31.3.1946:
 medl. af *økonomiudv.* og *administrations-
 udv.*

Bannø, Jesper Christian

forretningsfører, Trørød.

Født 2.10.1893 i Videbæk, Ringkøbing
 amt. Søn af møllermester Jens Christian
 Pedersen (1860-1918) og hustru Kirstine
 Cecilie Pedersen (1862-1943). Navne-
 forandring 1938.

Gift 28.3.1919 i Nathanaels kirke,
 Kbh. med Paula Kristine Larsen, f. 28.3.
 1898 i Faxe, d. 1945. Datter af arbejds-
 mand, sen. forvalter Jacob Peder Larsen
 (1855-1932) og hustru Frederikke
 Larsen (f.1860).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1937-
 10.4.1939, valgt af Socialdemokratiet.

B. blev oplært i kolonialbranchen i sin
 hjemby 1907-1911. Derefter var han
 ekspedient hos købmand P. Graabech i
 Skjern 1911-12, hos købmand J.C.Nielsen
 i Vinderup 1912-1914 og hos købmand
 Sv. Thøgersen i Jebjerg i Salling 1914-
 1916. Aftjente sin værnepligt ved kyst-
 artilleriet, som menig 1916-17 og som

underkorporal 1917-1918. Var så et års
 tid ekspedient i Møldrup i Himmerland,
 indtil han i 1919 ansattes som ekspedient
 i Hovedstadens Brugsforening, hvor han
 året efter avancerede til afdelingsleder.
 1.3.1924 tiltrådte han stillingen som ud-
 deler ved den nyoprettede Brugsforening
 i Trørød (Arbejdernes Fællesorganisa-
 tion), og da organisationen i 1927 havde
 købt den ejendom, hvor forretningen
 havde til huse (Trørødvej 54), blev han
 bestyrer og forretningsfører. Under hans
 dygtige ledelse gennemgik virksomheden
 en rivende udvikling, der i 1935 førte til
 store ombygninger og udvidelser. I april
 1939 overtog han en tobakshandel på
 Østerbrogade i København og måtte da
 udtræde af sognerådet, som han to år før
 var blevet indvalgt i.

Kort før sin udtræden blev han for-
 øvrigt centrum for nogle meget bevægede
 begivenheder inden for sin gruppe. Sagen
 var den, at de to konservative herrer
 H. Schacke og N.P.Lorentzen fra »C 2«,
 som under valgkampen i 1937 netop

havde slået så stærkt på sognerådsformand Clausen og hans gruppes forargelige samarbejde med socialdemokraterne, nu i marts 1939 i al hemmelighed og under stærk tilskyndelse fra fabrikant I.C.Hempel, »Wesselsminde«, havde betroet den socialdemokratiske partiformand, sognerådsmedlem C.K.Madsen (se denne), at de kunne tænke sig *Chr. Bannø* som emne ved det forestående formandsvalg i sognerådet. Hvis de – hvad der var stor sandsynlighed for – kunne få trediemanden i deres gruppe, fhv. forpagter S. Christoffersen, med, ville der kunne blive et flertal på 9 mod 6 for Bannø – og Fr.Clausen dermed være væltet; men det samme ville jo også kunne opnås med 8 mod 7. Madsen og Bannø selv havde ikke været utilbøjelige til at indgå på dette tilbud – mod visse garantier naturligvis, så som løfte om tildeling af en række formandsposter i de førende udvalg. Men da de havde undladt at meddele deres gruppe noget om disse forhandlinger (det var private samtaler, mente de), opstod der, da sagen ved indiskretioner fra »C 1«s side var sivet ud, den voldsomste uro både i gruppen og ude i partiet. Navnlig blev gruppeformanden Hans Rasmussen (se denne) aldeles rasende, og endnu mere rasende blev han, da Madsen telefonisk forespurgte ham, om det ville ændre hans afvisende holdning, dersom den kommende formand kom til at hedde Rasmussen i stedet for Bannø.

På et møde i hovedbestyrelsen (som naturligvis heller ikke var blevet underrettet) hævdede Hans Rasmussen med stor styrke, at det ville være i højeste grad »usundt« at få et formandsmandat ved hjælp af folk fra C 2, når man ihukom deres holdning overfor Socialdemo-

kratiet i de forløbne 2 år. At sognerådsformand Nørsgaard i Lyngby og folketingsmand H.C.Hansen havde tilskyndet Madsen til at indgå på forslaget, imponerede ham ikke; det ville have haft mere vægt, syntes han, hvis en sådan tilskyndelse var kommet fra gamle sognerådsmedlemmer *her*; men det var *ikke* tilfældet! Og i gruppen stod i hvert fald Madsen og Bannø alene mod de øvrige 4. Hertil svarede Madsen, at han ikke kunne se noget forargeligt i sin handlemåde, og at Schacke havde garanteret ham formandspladsen i socialudvalget og »flere fordele«. »Det er ikke spørgsmål om personer, men princip«, sagde han. »Er det mere princip-urigtigt, at vi modtager tilbud fra en konservativ end, at socialdemokraterne, som sket er, stemmer på en konservativ Clausen, der i de sidste 5 år har regeret i kraft af en mindre gruppe end vor? Der er ingen, der tror, at de to konservative grupper løber sammen i denne periode. Ved at konservative stemmer på en socialdemokrat dokumenteres de konservatives umulighed; jeg mener, det ville styrke os betydeligt under det kommende valg at have haft ledelsen af kommunen i to år«. Men så kom gruppe medlem Carl Frederiksen med en vægtig bemærkning: »Der er slet ingen af vore folk, der er formandsposten voksne, der-til er vi alle for grønne i sognerådsarbejdet«. Og den sluttede Chr. Seidenfaden m.fl. sig fuldstændig til. Og da der heller ikke var mange af de tilstedeværende, som et øjeblik ville tro hr. Schacke i stand til at opfylde de garantier, som hr. Lorentzen – efter sigende – ikke engang ville indrømme var lovet, var det hurtigt besluttet ikke på nogen måde at stile efter formandspladsen.

Tilbage stod så at hele bruddet inden

for gruppen og formå C.K.Madsen til at opgive sin trussel om udtrædelse af sognerådet. Det ordnedes på en følgende ekstraordinær generalforsamling 16.4.1939 – efter lidt forudgående spektakel, hvorunder der bl.a. blev sagt, at Madsens forhandlinger med Schacke ikke var værre end »de studehandler, som Hans Rasmussen afsluttede med Clausen«, og H.R. svarede: »Jeg har ingen studehandler lavet, men altid ført *realitetsforhandlinger* til gavn for partiets medlemmer!«

Udvalgsposter og kommunale hverv

Medlem af *økonomiudvalg*, *skoleudvalg* og *gasværksudvalg*, fra 1938 af rådhusudvalget og (21.12) bestyrelsen for J.P. Johnsens legat. Suppleant i børneværnsudvalget fra 1937.

Billenstein, Carl Soelberg

se foran under sognerådsformænd og borgmestre.

Bjarne, Maren Sofie

husmoder, Holte.

Født 7.1.1879 i Haslev, død 24.4.1964 i Holte. Datter af kusk på Bregentved, sen. købmand i Haslev Hans Peter Kristiansen (1852-1932) og hustru Sofie Olsen (f. 1850).

Gift 20.11.1903 med assistent i finansministeriet, senere finanshovedbogholder og universitetslektor Hans Peter Bjarne (navneforandring fra Hansen 7.4.1905), f. 23.8.1875 i Himlingøje sogn, Præstø amt, d.4.2.1946. Søn af parcellist og maskinbygger Niels Peter Hansen (1832-1908) og hustru Maren Larsen (1849-1927).

Medlem af Søllerød sogneråd 15.4.

1931-31.3.1937, indtrådt som suppleant, Borgerlig Fællesliste B, repræsenterende Det konservative Folkeparti.

Ægteparret B. købte i 1906 en villagrund på Margrethevej 22 i Holte, men først i 1912 blev der råd til at bygge den villa, som skulle blive deres fremtidige hjem, og som de kaldte »Stokagerhus« efter et skovløberhus på Vallø gods, der kunne betragtes som *hans* slægts oprindelige hjemsted.

Fru B. sad 1918-21 i bestyrelsen for Holte konservative Vælgerforening, og var desuden gennem 16 år både bestyrelsesmedlem og kasserer i Holte Husmoderforening, som hun i 1923 også havde været med til at stifte. Ved kommunevalget i 1929 lod hun sig bevæge til opstilling på den borgerlige fællesliste, men så langt nede (nr.9), at der ikke var store chancer for valg. Hun fik dog så mange personlige stemmer (19 – hvilket var adskilligt flere, end 7 af de 8 valgte på listen fik), at hun ikke undgik placering som suppleant, og da grosserer Allan

Hansen, »Egevang«, i april 1931 trådte ud af sognerådet, gled hun ind på hans plads og bestred her sine pligtige gøremål med en sådan dygtighed og omhu, at hun ved det følgende ordinære kommunevalg i 1933 blev genopstillet på den borgerlige fællesliste (nu Litra C) som nr.3 og naturligvis også valgt. Men i 1937 nægtede hun pure at være med mere. Hun ville simpelthen ikke længere sidde til bords med d'herrer Schacke og Lorentzen, hvis hårdhændede metoder i angrebene på sognerådsformanden det havde været yderst pinagtigt for hende at skulle overvære.

Fru B.s interesse for kommunale anliggender og kommunalt virke var dog ikke dermed ganske udslukt. I 1950 stod hun opstillet på *Reisforbundets* Liste D som nr.5, men blev naturligvis ikke valgt. Nok havde partiet denne gang et usædvanlig stort valgheld; men til mere end ét mandat kunne det dog ikke blive, og det tilfaldt den unge Leif Nørmark Jakobsen (se denne).

Efter sin mands død skænkede fru B. hans store værdifulde lokalhistoriske billedsamling til Søllerød Kommunebiblioteker.

Udvalgsposter og kommunale hverv 1931-1937: medl. af skoleudvalg og forsøgelsesudv. (F. fra 1.4.1933). Medl. af skovudv. 18.11.1931-31.3.1933, biblioteksbest. 1.4.1933-31.3.1937 og af socialudv. 20.9.1933-31.3.1937. (F.).

*Kontorchef Hans Bjarne: Fm. f. vand-
synsmændene 10.2.1916-15.4.1920.*

Broberg, Birgitta
husmoder, Holte.

Født 25.9.1934 i Gentofte. Datter af

mosaikfabrikant Colombo D.B.Carnera (f. 1900) og hustru Ragnfrid Liv Høiness (1905-1972); adopteret 1948 af direktør Børge Hofman, med hvem moderen da havde indgået nyt ægteskab.

Gift april 1956 med antikvitetshandler Niels Christian Broberg, f. 29.11.1930 på Frederiksberg. Søn af antikvitetshandler Poul A.C.Broberg (1900-1969) og hustru Ellen Kirstine Birch Andersen (f.1899).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse fra 1.4.1970, valgt af Det konservative Folkeparti. 2. viceborgmester fra 1.4.1974.

B.B. tog sproglig studentereksamen på Gentofte Statsskole i 1953 og opholdt sig derefter et år i England. 1954-55 var hun elev på Handelshøjskolens 3-sproglige korrespondentkursus og 1955-58 deltidsansat i »Verdens Venskabs Forbundet«. Tilflyttede kommunen i 1956 efter ægteskabs indgåelse. Var medstifter af Søllerød konservative Kvindekreds 1968 og dens formand indtil 1973 og som sådan

selvskrevet medlem af Det konservative Folkeparti's kredsbestyrelse. Samtidig var hun medlem af Holte-vælgerforeningens bestyrelse og fra 1977 atter formand for Søllerød konservative Kvindekreds. B.B. er meget sportsinteresseret og har bl.a. været klubmester i Holte Tennisklub og Søllerødmester i tennis.

Ved kommunevalget i 1970 opstilledes B.B. – ikke af vælgerforeningens bestyrelse, men af dens generalforsamling – på Liste C som nr.9. Hun havde ønsket 5.pladsen og var ved afstemningen heller ikke meget langt fra at vinde den, men måtte altså, da det kom til stykket, nøjes med en placering, hvor valgchancen måtte forekomme lidet sandsynligt. Nu stod det til borgerne, om der på selve valgdagen kunne ske »mirakler«. – Og det kunne der! Med 408 personlige stemmer sprang B.B. forbi nr.8 og erobrede 7.pladsen fra kommunalbestyrelsesmedlemmet Karsten Lunøe, der stod genopstillet her i sikker forventning om genvalg. Kommet vel ind i kommunalbestyrelsen befæstede hun hurtigt sin position, og efter sit genvalg i 1974 (som nr.4 og med 451 personlige stemmer) blev hun 2.viceborgmester.

Udvalgsposter og kommunale hverv 1970-1974: medl. af *ejendomsudvalg*, *skoleudv.* (N.F.), *socialudv.* (N.F.), *byggeudv.*, *børne- og ungdomsværn* (N.F.), *fritidskommission*, *fritidsnævn* (N.F.), *skolebiblioteksudv.* (N.F.), *skolekommission*, *best. f. Sommerlejrforeningen*, *stipendieudv.*, *ungdomspensionens best.(»Ungbo«)*, (F.), *best.f.Holte Børnehaveseminarium*. *skolenævnet v.Vangeboskolen*, *best. f. Johnsens legat*. Medlem af Søllerød sogns menighedsråd 1969-70. 1974-1978: Formand for *byplanudv.*,

ejendomsudv., (N.F.), *skoleudv.* (N.F.), *planlægnings- og kulturudv.*, *byggeudv.*, *skolekom.*, *skolenævnet v.Vangeboskolen*, *fritidsnævn* (N.F.), *Skovlyudv.* og *best. for EA/S Holte gymnasium*.

Burgess, Gytt Christa

husmoder, Holte.

Født 24.12.1921 i Hesselager på Fyn. Datter af fabrikant Edvard Meyer (1895-1959) og hustru Augusta Marie Rasmussen (f.1899).

Gift 1948 med Ronald N.J.Burgess, f. 27.9.1909 i Clacton-on-sea, Essex, England.

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.4.1966-31.3.1970, valgt på Liste D, Venstre. Atter medlem 18.8.1971-31.3.1974, indtrådt som suppleant, genvalgt 1.4.1974, på orlov fra 1.8.1974 og endelig udtrådt 31.3.1975.

Tog mellemskoleeksamen fra N.Zahles Seminarieskole 1937 og studentereksamen fra Øregård Gymnasium 1940. Som uddannet korrespondent i tysk og engelsk (eksamen 1943) var hun efter krigen et år censor hos The British Controlcommission i Tyskland og traf her Ronald Burgess, der gjorde tjeneste som officer i de engelske besættelsesstyrker, og som efter deres ægteskabs indgåelse bosatte sig i Danmark som agent for et britisk firma.

Efter tilflytning til Søllerød kommune i 1949 begyndte fru B. med stor interesse at samle en kreds af kvinder i sit hjem, hvor der vinteren igennem drøftedes så vel politiske problemer som emner af særlig interesse for kvinder (hjem, skole og børn). Det førte hende hurtigt ind i Venstrevælgerforeningens bestyrelse og til formandsposten i »Venstres Kvinder i

Søllerød Kommune«, og herfra var vejen ikke lang til skolekommission (1962) og kommunalbestyrelse (1966). Allerede i februar 1962 opstilledes hun på Liste D til det da forestående kommunevalg og det på en så (formodet) sikker plads som nr.2, efter at grosserer Erhard Andersen (se denne) frivilligt havde ladet sig rykke ned på listen; – men da partiet ved dette valg mistede det ene af sine to mandater i rådet, kom hun altså ikke ind i *den* omgang. Men i 1966 generobrede partiet (i valgforbund med Retsforbundet og Det radikale Venstre) det tabte mandat. Det var de konservative, der måtte afgive det. G.B. var dermed indvalgt i kommunalbestyrelsen. Men i 1970 gik valget på ny Venstre imod, og partiet måtte nu afgive sit 2.mandat til sin listeforbundsfælle Det radikale Venstre (rektor Edele Kruchow), medens de konservative måtte afgive yderligere et mandat, denne gang til Socialdemokratiet (Erik Hyldstrup). Fru Burgess gled da atter ud, men vendte tilbage 18.8.1971 som suppleant for den da

fratrådte Alf Lund og genvalgtes i marts 1974 med 310 personlige stemmer. Allerede i august samme år bad hun imidlertid om orlov og afløstes da af suppleanten, direktør Erik Fabrian. 31.3.1975 fratrådte hun endeligt.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *skoleudv.* 1966-70 og 1974 (N.F.), *socialudv.* 1966-70, bevillingsnævn 1966-70, byggeudv. f. skolerne 1.4.-23.5.1966, stipendieudv. 1966-70. *Fra 18.1.1971-31.3.1974*: medl. af *byplanudv.*, *teknisk udv.*, brandkommission, bygningsråd, sundhedskom., fritidskom. (F.), voksenundervisningsnævn, ungdomsskolenævn, legepladsudv. (fra 15.3.1972). *Fra 1.4.1974*: medl. af *økonomiudv.* (rådhusudv., personaleudv.), *biblioteksudv.*, boligkom., boligudv. sundhedskom., voksenundervisn.nævn, ungdomsskolenævn, planlægnings- og kulturudv., »Lions Park« best. Delegeret til Kommunernes Landsforening og Foreningen af Kommuner i Københavns Amt. Medl. af børnebiblioteks best. 1962-66, skolekommission 25.4.1962-31.3.1974, best. f. Søllerød lille Skole 30.6.1966-31.3.1975.

Bærentzen, Anna Marie Jensigne
distriktsjordmoder, Holte.

Født 21.11.1892 i København, død 27.2.1970. Datter af sagfører Jens Petersen (1848-1903) og hustru Mathilde Vilhelmine Knack.

Gift 12.12.1916 i Frihavnskirken med prokurist, sen. grosserer Leopold Carl Bærentzen, f. 6.5.1886 i København. Søn af postbud Chr. Philip Berntsen (1863-1940) og hustru Anna Sophie Petersen (1860-1945).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1937-31.5.1943, valgt på den konservative Liste C 1.

Fru B. tog jordemodereksamen i København 18.9.1916 og nedsatte sig 1.1.1917 som jordemoder i Vedbæk. Fra 1.3.1928 fungerede hun som distriktsjordemoder. I 1937 oprettede hun en fødeklinik i Holte, men helbredshensyn tvang hende allerede i 1944 til ophør med denne. Gennem sit arbejde lærte hun mange små og usle hjem at kende rundt om i sognet, og det vakte hos hende en meget stærk social interesse, som bl.a. gav sig udslag i en ihærdig bestræbelse for oprettelsen af et daghjem for småbørn i Gl.Holte. Det lykkedes også for hende i 1939, og hun var selv dette hjemms energiske formand, indtil det 1.10.1946 blev en kommunal institution.

1932-39 sad hun som et meget fremtrædende medlem af bestyrelsen for Holte konservative Vælgerforening, og det blev da ganske naturligt hende, der i 1937 udpegedes til at være sogneråds-

kandidat efter fru M.S.Bjarne (se denne). Stærkt optaget, som hun var, af sin jordemodergerning, kviede hun sig meget ved at binde sig til så krævende et ekstrarbejde; men hun bøjede sig loyalt for partihensynet og tog det alligevel på sig. I sognerådet blev hun en af Fr.Clausens ihærdigste og mest trofaste støtter over for de hårdhændede opponenter inden for partiet.

Udvalgsposter og kommunale hverv
1937-1943: medl. af *socialudvalget*, bygnings- og facadeudv., best. f. Gl.Holte Asyl. 1937-40: medl. af *biblioteksbest.* og *kirkegårdsudv.*; 1940-43: medl. af *skoleudv.*; suppleant i *børneværnsudv.* fra 1937; medl. af *nævningegrundlisteudv.* 1939-1947.

Carlsen, Aage Holger Fæster
elektroinstallatør, Holte.

Født 13.4.1894 i Hillerød, død 21.8.1957 i Holte. Søn af fuldmægtig André Holger Carlsen og hustru Julie Dorothea Birgitte Fæster.

Gift 13.5.1925 med Margrethe Salomon, f.13.6.1902 i Ordrup. Datter af grosserer Fr.Albert Salomon og hustru Ane Christine Larsen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1937-31.5.1943, indvalgt på Det konservative Folkeparti's Liste C 1.

F.C. blev udlært som elektriker i 1913 og tog elektroinstallatøreksamen i 1914. 1918-1926 bestyrede han Kemp & Lauritzen's filialforretning i villa »Bøgely« på Stationsvej nr.20 i Holte, og derefter etablerede han en selvstændig elektroinstallatørforretning samme sted (fra 1928 i den store etageejendom, som da blev bygget langs gadelinjen foran »Bøge-

ly«). Denne forretning var han indehaver af til sin død. Han var tillige fra 1926 tilsynsførende for NESA i Søllerød kommune.

Han arbejdede energisk for indførelsen af elektriske køkkener og holdt i årene efter 2.verdenskrig en række foredrag om dette emne rundt om i landet på opfordring fra Elektroinstallatørforeningen. Med sin praktiske sans, fremragende forhandlingsevne og roligt-sikre og værdige optræden var han selvskreven til en lang række tillidsposter gennem årene. Han var således mangeårig formand i bestyrelserne for Holte tekniske Skole, Holte Handels-, Håndværker- og Borgerforening, Søllerød Kommunes Handelsforening, Nordsjællands Installatørforening, Nordre Birks Arbejdsgiverforening og A/S Nærum Park.

18.1.1937 indvalgte han i bestyrelsen for Den konservative Forenings Holte-afdeling, og så var vejen ikke lang til en plads i sognerådet. Indvalgt på den konservative Liste C 1 sluttede han sig natur-

ligvis til den »clausenske gruppe«; men med årene fjernede han sig mere og mere fra den og stod til sidst, i 1942, som en skarp modstander af Fr.Clausens genvalg til sognerådsformand, helt på linje med d'herrer Schacke og Lorentzen.

Holte tekniske skole omfattede F.C. med en ganske særlig interesse og han satte hvert år sit stærke præg på dens festlige åbnings- og afslutningshøjtideligheder. Ved svendeprøverne for elektrikere fungerede han altid som skuemester, og længe før indførelsen af tvungne teoretiske prøver havde han ved sin skole ladet sådanne arrangere.

Under den tyske besættelse gjorde han et ypperligt arbejde inden for det lokale luftværnsudvalg, og efter krigen belønnes han herfor med Dansk Røde Kors' fortjenstmedalje.

Udvalgsposter og kommunale hverv
1937-1943: medl. af *økonomiudvalget, skoleudv., biografudv., biografteaterilsyn (F.), skovudv. (F.17.4.1940-16.4.1941)*; 1937-1940: medl. af *bygnings- og facadeudv. (F.), 19.5.1937 medl. af udv. til opf. af aldersrenteboliger; 21.9.1938 medl. af rådhusudv.; 3.5.1939-31.5.1943 medl. af brandkommissionen; 3.4.-17.4.1940 medl. af socialudv.; 17.4.1940-31.5.1943: medl. af gasværksudv., kirkegårdsudv., luftværnsudv. (F. til 1.4.1941), best. for lejerforeningen, best. f. social boligforening, mælkeudv. (fra 18.9.1940). 1941 medl. af alsangskommission og stævneudv.; 1942 medl. af udv. for rådhusets indvielse; 20.1.1943 medl. af aftenskolævn. Uden for sognerådet: Medlem af Ungdomsskolævn (som repr. f. arbejdsgiverorg.) fra 1946; medl. af ligningskommissionen fra 1.12.1952 og af Udvalgd. vedr. ungdommens uddannelses-*

problemer fra 26.9.1956. Suppleant i huslejenævnet 1954.

Christensen, Jens

tømrermester, Trørød.

Født 25.4.1865 i Slagslunde sogn, død 3.12.1956 i Trørød, begr. i Vedbæk. Søn af gårdmand Christen Jensen og hustru Kirsten Christensdatter.

Gift 1. gang 1894 med Inger Jensdatter, f.14.2.1873 i Ganløse sogn, d.7.12.1904 i Trørød, begr. i Søllerød. Datter af gårdmand Jens Hansen og hustru Margrethe Sørensdatter, Ganløse mark.

Gift 2.gang 21.9.1906 i Gørløse kirke med Marie Hansen, f.15.12.1878 i Gørløse sogn, d.6.8.1958 i Trørød, begr. i Vedbæk. Datter af gårdejer, branddirektør Hans Hansen, »Borupgård«, Gørløse sogn (død 1918) og hustru Karen Sylvest (død 1939).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1909-31.3.1917, indvalgt på den borgerlige fællesliste, repræsenterende Det radikale Venstre.

J.C. stod efter sin konfirmation i lære som hjulmand og tømrer i Lillerød 1879-1882. Men da der ikke dengang fandtes tekniske skoler på landet, tog han til København for at fuldføre sin uddannelse dér og gå på teknisk skole, hvor han i 1884 aflagde sin svendep prøve. I de sidste halvandet år af sin læretid i København lærte han også karetmagerfaget. I 1884-1888 arbejdede han som tømrersvend i København, men aftjente også i den periode sin værnepligt som soldat ved artilleriet (5.6.1886-29.7.1887), hvorfra han blev hjemsendt som underkorporal. Da det i 1888 blev næsten umuligt for en tømrersvend at opdrive arbejde her til lands, drog han til Hamborg, hvor han

blev til 1890. Efter et halvt års arbejde i Jylland kom han så tilbage til København, hvor han kom i tjeneste hos en mester, der havde sit meste arbejde ude i Nordre Birk. Ved dette omflakkende arbejde lærte han egnen nord for København godt at kende – og blev selv kendt og velanskrevet herude. Det gav ham i 1894 mod på at begynde sin egen yderst beskedne tømrermesterforretning i Trørød by. Den begyndte i en lejet ejendom; men allerede i 1896 havde han arbejdet sig så godt frem, at han kunne købe grunden matr.6cm på Trørødvej og der bygge sig både et hus og et tømrerværksted. Her virkede han så uafbrudt, indtil han i 1937 overdrog forretningen til sønnen Jens Aage Christensen.

Hurtigt var C. kommet frem i første række blandt sognets håndværkere, kendt og agtet som en solid og pålidelig mester af »den gamle skole«. Sit gode og praktiske greb om tingene demonstrerede han tilfulde under sit mangeårige formandskab i Trørød Grundejerforening, til hvis

stiftelse i 1907 først og fremmest *han* havde taget initiativet, og i Murer- og Tømrermesterforeningen for Søllerød og Hørsholm Kommuner af 1908, som ligeledes han var starteren af og sjælen i, og det var derfor så lige til, at han i 1909 også blev indvalgt i sognerådet, hvor han sad i 8 år. Sine hverv her røgtede han naturligvis lige så godt som alle sine øvrige, og da han i 1917 efter eget ønske trak sig tilbage, blev det ligefrem betegnet som et tab for kommunen. At han trak sig ud af det kommunale arbejde, havde nok hovedsagelig sin grund deri, at han samme år var blevet medlem af skatterådet for Lyngbykredsen, et krævende arbejde, som han holdt ved med til 1930.

I 1923 blev han tillige vurderingsmand for Østifternes Kreditforening og i 1925 yderligere vurderingsmand for Østifternes Brandforsikring (efter foran nævnte sognefoged Fr.Christensen), og begge bestillinger bestred han lige til o. 1950. Han var nemlig til langt op i sin høje alderdom forbavsende rask og mobil; endnu som 80-årig kørte han daglig rundt på cykle med sine forskellige gøremål, og det var først, da han stærkt nærmede sig de 90, at helbredet begyndte at svigte.

Ved hans død skrev den daværende formand for Tømrermesterforeningen Kr.Larsen, Holte: »Jens Christensen var en mand, der i vide kredse nød en usædvanlig tillid, og hvor han med sit redelige sindelag kunne råde og samle sine medmennesker til et fælles bedste, var han altid hjælpsom«. Og påskønnelserne for alt, hvad han havde udrettet, udeblev da heller ikke. Han hædredes på sine gamle dage med udnævnelse til æresmedlem af både Trørød Grundejerforening og Tømrermesterforeningen og af Vedbæk

Håndværker- og Borgerforening, som han naturligvis også i sin tid havde været med til at stifte og siddet i bestyrelsen af.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f. Trørød 1909-1917. Medl. af byggeudvalg (F.) 2.4.1909-31.3.1917, udv. f. alderdomshjem (F.) 1.4.1909-16.3.1911 (udv. ophævet), udv. vedr. sundheds- og bygningsreglement 1.4.1909-31.3.1913, sogneledingsudv. fra 25.7.1912. Medl. af *gas- og brandudv.* samt *kloakudv.* 1.4.1913-31.3.1917, af best. f. Lyngby-Vedbækbanen 15.9.1914-19.9.1917, udv. vedr. boldbane v. Nyholte skole 18.8.1915, udv. vedr. indkøb af motorsprøjte 15.12.1915, udv. vedr. centralisation af administrationen 12.4.1916. Vurderingsmand til ejendomsskyld 1911-26, do. vedr. udlån af umyndiges midler fra 1913 (genvalgt endnu i 1932). Medl. af vurderingsrådet for østl. distrikt fra 1912.

Christensen, Lars Nielsen

direktør, Vedbæk.

Født 30.3.1892 i Bejstrup ved Aggersund, Hanherred, død 30.10.1975 i Vedbæk. Søn af gårdejer Just Christensen (1855-1942) og hustru.

Gift 24.10.1919 med Martha Olsen, f. 1896 på Frederiksberg. Datter af ølhandler i Vedbæk (fra 1897) Christian Olsen (1860-1928) og hustru Maren Kristine Pedersen (1859-1945).

Medlem af Søllerød sogneråd og kommunalbestyrelse 1.4.1950-31.3.1962, valgt af Det konservative Folkeparti.

C. begyndte ved landbruget på sin hjemegn og var en vinter på landbrugs-skole, inden han i 1913 indkaldtes til militærtjeneste ved garden. Under krigen

var han i nogle år inspektør på et par af Nordjyllands mindre herregårde, først på »Kvisselholt« nord for Dronninglund i Vendsyssel og derefter på »Oksholm« på Øland syd for Brovst. Men i 1918 købte han selv en gård i Ledøje. Som garder lå L.C. i Vedbæk indkvarteret hos ølhandler Olsen og lærte her husets 18-årige datter Martha at kende. Det førte senere til ægteskab, der kom til at vare i 58 år. Da Marthas fader var død, overtog Lars C. pr. 1. juli 1928 hans Carlsberg Øldepot i Vedbæk. Den 36-årige landmand klarede omstillingen med glans, blev borger i den lille by med liv og sjæl og drev forretningen videre frem i takt med byens vækst gennem de næste 32 år.

Alt, hvad der vedrørte Søllerød kommune og Vedbæk by specielt, blev han hurtigt stærkt engageret i. Han var i mange år formand for både Vedbæk Grundejerforening, Vedbæk Håndværker- og Borgerforening (senere æresmedlem af denne) og Vedbæk Jagtforening

og udførte desuden gennem årene et stort arbejde i den konservative Vælgerforening. Han var også den drivende kraft ved oprettelsen af »Vedbæk Pigegarde« og i det hele taget en god støtte og omhyggelig rådgiver for forskellige af byens ungdomsorganisationer.

I maj 1949 fik han biografbevilling og genoplivede det henslumrende biografteater, som i 1947 var blevet indviet på Vedbæk Hotel med forventninger, der hurtigt skuffedes. Og det lykkedes ham at holde det lille primitive foretagende gående indtil hotellets nedrivning maj 1962.

Også det rent kommunale liv og de kommunale problemer var han levende interesseret i. Den første kommunale bestilling, han fik tildelt, var brandfogedbestillingen (1938). Den var han ganske vist ikke så glad for (han bad sig fritaget samme år og blev i stedet brandfoged-assistent). Men da han så i 1950 var blevet indvalgt i sognerådet (som det da endnu hed), tog han fat med iver og pligtopfyldelse og udførte i en 12-årig funktionsperiode et meget stort og uegennyttigt arbejde i de utallige udvalg og kommissioner, som han fik sæde i. Arbejdet i havnestyrelsen, som han var formand for 1958-1962, interesserede ham måske allermost. Man sagde, at Vedbæk havn var hans kælebarn. Da han samtidig med valgperiodens udløb i 1962 fyldte 70 år, fandt han imidlertid, at det kunne være nok, og bad sig derfor fritaget for genvalg.

Øl-Lars« – således kaldt i mange år, men efterhånden bare slet og ret »Lasse« – var overordentlig populær i Vedbæk, og hans pludselige død vakte oprigtig sorg hos mange. »Hvad han nåede at

samle af venner gennem sit frodige liv er helt uoverskueligt«, hed det i en af de meget hædrende nekrologer.

Udvalgsposter og kommunale hverv
1950-62: medl. af *teknisk udvalg* (F. fra 28.6.1958-62 herunder udv. vedr. Holtehallens drift fra 16.9.1959), *økonomiudv.*, *mælkeudv.* (F.), best. f. Nærumbanen, best. f. Søllerød boligforening, best. f. Søllerød sociale boligselskab.
1954-62: medl. af *boligudv.* (F.), *byplanudv.*, *indkøbsudv.* (N.F.). 1958-1962: medl. af *ejendomsudv.*, *boliganvisningsudv.* og Vedbæk havnebestyrelse (F.).
Desuden medl. af ungdomsskolenævnet 1950-1954, sundhedskommissionen 1950-1954, ligningskom. 1952-1970.
Brandfogedassistent 1932. Brandfoged i Vedbæk 16.3.-20.4.1938.

Christensen, Peder

stationsforstander, Nærum.

Født 11.5.1884 på Alrø ved Horsens, død 23.8.1948 på amtssygehuset i Gentofte. Søn af husmand Jens Christensen (død i Nærum marts 1927 85 år gl.) og hustru Rasmine Jensen.

Gift 6.3.1914 i Århus domkirke med Karen Marie Johanne Jensen, f. 6.3.1889 i Århus. Datter af arbejdsmand Søren Jensen og hustru Dorthe Kirstine Hansen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1925 -31.3.1929, valgt af Socialdemokratiet.

P.C., der var uddannet ved landvæsenet, kom omkring ved 20 års alderen til Lyngby. Men hvad han her var beskæftiget med, foreligger ikke oplyst. 1910 blev han portør på Nærum station, og på denne plads fik han alt sit fremtidige virke, fra 1919 som stationsmester og

fra 1920 som stationsforstander og postmester.

Tidligt sluttede han sig til Socialdemokratiet. Han var så tidligt som i 1907 medstifter af Socialdemokratisk Ungdomsforening i Lyngby, og i Nærum førte den sociale interesse, som han viste, ham hurtigt ind i arbejdet som revisor i Skodsborg Arbejderforenings Sygekasse og senere som bestyrelsesmedlem i Vedbæk Sogns Sygekasse. Han var også i 1918 en ivrig forkæmper for oprettelsen af den første boligforening i Nærum. Det var dog ikke udelukkende politiske og sociale interesser, han havde. Han var i 1922 medstifter af Nærum Foredragsforening og sad i dens bestyrelse, så længe den overhovedet eksisterede (5 år), og ved oprettelsen af det selvstændige Vedbæk kirkesogn i 1923 blev han medlem af det første menighedsråd. Naturligvis blev han også indvalgt i den komité, der i begyndelsen af året 1925 blev dannet med det formål at arbejde for opførelsen af et særligt menighedshus i Nærum som en

foreløbig erstatning for den kirkebygning, der savnedes hårdt, og som før eller senere måtte komme.

Personligt var han agtet og afholdt af alle i Nærum for sit »beskedne og tilforladelige væsen«. Han var, skrev Holte Avis, »ikke en mand af store og stærke ord, men elskværdig og jævn i al sin færd«. Og der var derfor heller ikke mange i Nærum eller i sognet i det hele taget, som ikke fandt det ganske i sin orden, at han i marts 1925 blev opstillet som kandidat på Socialdemokratiets liste til det forestående kommunevalg – og valgt. Selv i den borgerlige presse kom tilfredsheden til udtryk: »Vel forberedt gennem udøvelsen af sine mange forskellige hverv, udrustet med en sund dømmekraft og et godt hjertelag går P.Christensen ind til sin nye, ansvarsfulde opgave. På begge sider af »bordet« vil man være enige om at byde hans sympatiske person velkommen«.

Hans pludselige død som følge af en hjertelidelse gjorde et dybt indtryk i Nærum.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f. Nærum 3.4.1925-31.3.1929. Medl. af *forsørgelsesudvalg* og *gasværksudvalg* i hele perioden. Medl. af sundhedskommissionen 1937-1943. Forligskommissær i tyendesager 1931-1948.

Christensen, Peter Hansen
proprietær, Holtegård.

Se foran under sognerådsformænd og borgmestre.

Christoffersen, Hans Peter

gårdbestyrer, Trørød.

Født 23.9.1863 i Trørød, død 22.4.1923 på Frederiksberg. Søn af gårdejer Lars Christoffersen (1825-1894) og hustru Ane Katrine Olsdatter (1835-1921). Ugift.

Medlem af Søllerød sogneråds større del 1.1.1907-31.3.1909, valgt af de højst beskattede vælgere, og af Søllerød sogneråd efter den nye kommunallov af 1908 1.4.1909-31.3.1913, valgt på den borgerlige liste A. Højre.

Lars Christoffersen (se denne) på gården matr.2 af Trørød, sen. kaldt »Lindevangen«, havde 5 sønner, og af disse fik de 4 efterhånden hver en god gård ude i Nordsjælland. Men den næstældste, Hans Peter C. måtte efter faderens død i 1894 tage sig af fødegårdens bestyrelse. Han var ugift og forblev at være det, og hans moder, der lige til sin død havde gården i eje, fortsatte da som før sin mangeårige tilvante husmodergering. Så vidt man kan se, forløb dette

nære samarbejde mellem moder og søn gennem mere end et kvart århundrede i den skønneste harmoni. Slægts- og familiefølelsen var stærk og den gensidige respekt gammeldags indgroet.

At Hans Christoffersen kom i sognerådet, var egentlig så lige til. Det var der næsten tradition for i slægten gennem 3 generationer.

Også efter moderens død fortsatte han bestyrelsen af gården på sine medarbejders vegne (i overensstemmelse med arveudlægsskøde af 3.8.1921); men knap to år efter var han selv borte, og dermed gik gården for stedse ud af slægten.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f. Trørød. Medlem af skoleudv. 1907-1909, regnskabsudv. 1907-1909, vejudv. (F.) 1907-13, udv. vedr. rekvirering af heste i mobiliserings-tilfælde 1907-13, udv. f. bygnings- og sundhedsreglement 1909-13, udv. til behandling af ansøgninger vedr. tillægssjord 1910-13. Jordboniteringsmand 22.8.1904. Medl. af vurderingskomm. i henh. til lov af 8.4.1913: 17.12.1913-22.4.1923. Hegnsynsmand 11.2.1914-22.4.1923. Vandsynsmand 22.8.1917-1923. Kapiteltakstmand 19.9.1917-1923. Kåringsmand f. søer og orner 13.2.1918-1923. Voldgiftsmand i tvistigheder ved handel med husdyr 26.7.1922-1923.

Christoffersen, Søren

forpagter, Nærum.

Født 7.4.1892 i Malle sogn, Ålborg amt. Søn af gårdmand Christoffer Hansen Sørensen og hustru Ane Marie Christensen. Døbt Søren Christoffersen Sørensen, navneforandring 6.10.1933.

Gift 13.3.1927 med Sira Birkegaard,

f. 3.1.1905 i Greve sogn. Datter af møller Hans Peter Hansen og hustru Marie Dorothea Larsen. Døbt Sira Hansen, navneforandring 30.5.1913.

Medlem af Søllerød sogneråd 20.4.1938-20.10.1939. Indtrådt som suppleant på den konservative oppositionsliste C 2.

C. var i en længere årrække forpagter af gården matr.6a m.fl. af Nærum, kaldt »Birkegården« (tidl. »Nøjsomhed«), der i 1917 var blevet solgt af gårdejer Hans Chr. Mortensen (søn af Christoffer Mortensen, se denne) til fabrikant Lars Petersen i København. I marts 1938 opgav han forpagtningen og lod besætning og løsøre bortsælge ved auktion, men blev foreløbig boende. Som landmand måtte han ønske et kommunestyre, der satte tæring efter næring og ikke drev på med forøgelse af ejendomsskatter og gældsbyrder, og derfor sluttede han sig i 1937 til oprørerne bag »samlingslisten« C 2. Han blev opstillet som nr. 5, men opnåede ved valget kun at blive suppleant. Allerede året efter faldt det dog alligevel

i hans lod at skulle indtræde i sognerådet. »Hr. Christoffersen, der er kendt som en meget energisk og dygtig mand, vil sikkert være direktør Frigast Larsen en værdig efterfølger«, skrev Søllerød Tidende. Hans sognerådsvirke blev imidlertid ikke af nogen lang varighed. I oktober 1939 flyttede han bort for at overtage »Hvilebjerggård« i Kollerød, som han havde købt.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af biblioteksbest. (F.), biografudv., kirkegårdsudv., trafikudv., børnebiblioteksbest., Holte gymnasiums best. Uden for S. medl. af skolekommissionen fra 1.4.1937.

Clausen, Frederik

gårdejer, Havarthigård.

Se under sognerådsformænd og borgmestre.

Elisiussen, Christian Marcus

hovedbogholder, Rudersdal.

Født 25.7.1894 på Frederiksberg. Søn af malermester F. Elisiussen (f. 1866) og hustru Anna Marcussen (f.1865).

Gift 30.10.1920 i Frederiks kirke (Marmorkirken) med Anna Camilla Larsen, f. 4.12.1894 i København. Datter af skibsrestauratør C. Larsen og hustru Camilla Skov.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.3.1941 -31.5.1943, indtrådt som suppleant på liste C 2, Det konservative Folkeparti.

E. tog realeksamen i 1910 og eksamen i bogholderi og engelsk korrespondance 1912. Jan.1911-okt.1916 var han kontorist og bogholder på V.Weidemanns Tricotagefabrik. Nov.1916-dec.1918 af-

tjente han sin værnepligt og tog eksamen fra Fodfolkets Sekondløjtnantskole 1917/1918. Derefter var han jan.1919-dec.1923 afdelingschef i The United Export Co. og drev så i to år selvstændig virksomhed som frugtimportør. 1926-1928 (maj) var han referent i Landsover-skatterådet og ansattes straks derefter i Ford Motor Company A/S, hvor han i 1936 avancerede til hovedbogholder.

Som borger i Søllerød kommune (bopæl Landsevej 6) tog han fremtrædende del i varetagelsen af grundejernes interesser og sad i bestyrelsen for både Rudersdal Grundejerforening og Rudesø Ejerlag. Som skatteyder med gammel-konservativ borgerlig indstilling over for »ødslerier« i den offentlige husholdning og administration, sluttede han sig til den opposition, der var fremvokset inden for den lokale konservative vælgerforening mod sognerådsformanden, Fr.Clausen, og ved det hidsige kampvalg i marts 1937 lod han sig opstille på partiets oppositionsliste C 2. Han blev ikke valgt, men

fik dog så mange stemmer, at han kom på suppleantlisten, hvor han, som årene gik, rykkede længere og længere op. I det »lange sogneråd«s tid under besættelsen var der en ret hyppig udskiftning af medlemmer, og d.27.februar 1941 blev det meddelt hr.E., at han som nuværende første stedfortræder for den bortrejste læge Chr.Lassen var medlem af Søllerød sogneråd for resten af valgperioden fra 1.marts at regne. Ved det følgende store »udrensnings-valg« i maj 1943 gled han ud for bestandig.

Endelig skal nævnes to tillidshverv, som han vist nok i særlig grad havde sit hjerte med i; det ene som medlem af komitéen for »Skjult Nød« og det andet som medlem af bestyrelsen for foreningen »Kornetskolen 1917/18«.

29.6.1951 forlod han Søllerød kommune og flyttede til Kornerup ved Lejre.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af biblioteksbest., socialudv. og Holte gymnasiums bestyrelse.

Erlandsen, Andreas Christian
skibsreder, Skodsborg.

Født 27.6.1877 i København, død 29.8.1942 på Frederiksberg. Søn af grosserer Alfred C.E. Erlandsen (d.1895) og hustru Wilhelmine Hamann.

Gift 1.gang 2.5.1903 med Henriette Beck, f.24.12.1880 i Bogense. Datter af købmand Hannibal Beck og hustru Laurine Christensen. Ægteskabet opløst i 1925.

Gift 2.gang med Dagmar Kirchhoff.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1921 -31.3.1925, valgt på den borgerlige fællesliste af Det konservative Folkeparti.

Efter at have taget præliminæreksamen

indtrådte E. i 1895 i firmaet Schach Steenberg & Co. I 1900 blev han firmaets medindehaver og i 1906 dets reder. Senere var han medstifter af dampskibsselskabet »Skandia« og blev i 1912 dets direktør. Tillige stifter af og korresponderende reder for dampskibsselskabet »Primula«. Oprettede i 1916 A/S Københavns Bunkerkul Depot og blev dets direktør. Var næstformand for »Reassurance Komp. Royal« og for forsikrings-selskabet A/S »Selandia«; formand i bestyrelsen for »Assurance Komp. Regius« samt formand for selskabet »Fattiges Juleglæde«. Sad desuden i bestyrelsen for de Puggaardske Legater og i overstyrelsen for »Danmarks-Samfundet«, hvor han en tid var næstformand.

Han ejede og beboede i en årrække den store villa »Birkeborg« på Aggershvelebakken ved Skodsborg (bygget af arkitekt Carl Brummer o.1910), men fraflyttede den i oktober 1925 og tog bolig i København, senere på Frederiksberg. Allerede i april 1925 havde han ved auk-

tion solgt sin store kostbare malerisamling, og i september fulgte en auktion over en stor del af hans prægtige indbo. »De kostbare sager spredtes for alle vinde«, skrev Holte Avis, »og Søllerød kommune er atter blevet et rigt hjem og en større skatteyder fattigere«.

Udvalgposter og kommunale hverv 1921-1925: medl. af facadeudvalg (F.), skovudv. (F.), gasværksudv., regnskabsudv. og Vedbæk havnestyrelse.

Fabrin, Erik
direktør, Trørød.

Født 12.5.1941 i Gestelev på Fyn. Søn af forpagter R.H.Fabrin (1902-71) og hustru Gerda Lindegaard (f.1912).

Gift 6.11.1965 med dagplejeassistent Tove Christensen, f.28.11.1944 i Vejle.

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse fra august 1974, indtrådt som 1. suppleant på Liste V., Venstre.

F. var soldat 1960-62 og hjemsendtes som løjtnant af reserven. 1962-64 gennemgik han Niels Brocks Handelsskole, og derefter formede hans fremtidsvirke sig således: 1964-66 sekretær i Venstres Ungdoms Landsorganisation, 1966-70 kontorchef i Polyteknisk Forening, 1970-72 konsulent, Danmarks Forvaltningshøjskole, 1972-73 regionaldirektør for DDRS A/S, fra 1973 direktør for Service & Rengøringselskabet af 1970 A/S.

Sit politiske standpunkt har han næppe haft svært ved at finde i det miljø, hvori han voksede op, og fra sin tidligste ungdom har han forfægtet sit parti's ideer med en energi og en kunnen, der hurtigt er blevet bemærket inden for de »højere cirkler«. 1968-70 var han landsformand

for Venstres Ungdom og 1970-72 formand for Venstre i Københavns amt. Samtidig var han 1967-71 medlem af Venstres hovedbestyrelse og partiets folketingskandidat.

Ved kommunevalget i 1974 opstilledes han som nr.2 på partiets liste (nu ikke mere kaldt D., men V.); men trods en ret betydelig stemmefremgang for partiet (1472 mod sidst 1088) kunne det alligevel kun blive til ét mandat, eftersom der denne gang var ikke færre end 11 forskellige politiske, upolitiske og tværpolitiske lister til at slå om de 15 pladser. F. kunne kun blive 1.suppleant (nr.5 på listen, konsulent P.A.Bøggild, blev i kraft af personlige stemmer 2.suppleant, og nr.15, folketingsmand Henning Christophersen, fik dernæst så mange stemmer, at han røg op på 3.suppleantpladsen). Men allerede i august samme år udtrådte fru Gytte Burgess af kommunalbestyrelsen, og dermed fik F. sin indkaldelse. Han viste sig at være en klar og behændig debattør med saglighed, ind-

blik og overblik og blev hurtigt en forgrundsfigur i rådssalen.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medlem af økonomiudvalg, biblioteksudv., skoleudv., boligkommission, boligudv., planlægnings- og kulturudv., best. f. »Lions Park« kollektivhus og koordinationsudv. (fra 18.6.1975).

Fogh, Sofus Julius Christian

grosserer, Holte.

Født 15.5.1882 i København, død 22.10.1972. Søn af tømrermester Christen Nielsen Fogh og hustru Rasmine Hansen.

Gift 8.5.1908 i Johanneskirken på Nørrebro med Johanne Andrea Marie Jakobsen, f.10.7.1881 i Århus. Datter af skomager Anders Jakobsen og hustru Mette Birgitte Poulsen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1933 -31.3.1937, valgt på borgerlig fællesliste som repræsentant for Det konservative Folkeparti.

F., der var opvokset i et jævnt håndværkerhjem på Nørrebro, frekventerede 1899-1900 de Brockske Handelsskoler og var derefter ansat i V.T.Gigas' Vinlager (efter grundlæggerens død i 1896 drevet af grosserer Otto Sandberg) og i »Co-operative Wholesale«. Fra 2.1.1904 var han i 10 år direktør for A/S Dansk Handelskompagni og fik så i 1915 grossererborgerskab og startede sit eget firma (handel med guld- og sølvvarer en gros og fabrikation af sølv- og plet couverts), som han med dygtighed og energi fik oparbejdet til at blive et af landet betydeligste inden for branchen (»Sølvhuset«, Sct. Pedersstræde 38).

I 1925 flyttede han til Holte, hvor han først havde en villa på Dronning-

gårds Allé og senere på De Conincksvej (nr.19). Boende så nær ved Furesøen blev han snart et af Yachtklubben »Furesøen«s ivrigste ledende medlemmer.

7.2.1930 indvalgte han i bestyrelsen for den konservative Forening, og ved kommunevalget i 1933 opstilledes han på den borgerlige fællesliste som konservativ repræsentant for vestsognet. Partiet havde tiltænkt ham 4.pladsen, men da Venstre krævede denne for *sin* kandidat (Fr.Lendal), måtte han ved den endelige opstilling nøjes med 5.pladsen. Men valgt blev han alligevel. Både i sognerådet og i partiforeningen støttede han ved enhver lejlighed sognerådsformand Clausen på det kraftigste, og han tog også gentagne gange skriftligt til orde i Søllerød Tidende mod hans mange angribere. Kommunens meget omstridte gårdkøb havde i ham en af de varmeste forsvarere, og ved købene af Næsseslottet og arealerne ved Parcelgården og Vejlemose var han så at sige den drivende kraft. At modstanderne inden for partiet fik gen-

nemtrumfet en afhændelse af Næsset og Næsseslottet til Københavns kommune, huede ham særdeles ilde, og derfor var han vagtsomt på sin post, da i 1937 købet af »Wesselsminde« kom på tale. Han vidste, at Københavns kommune havde fingrene ude efter disse skønne arealer med planer om deres udstykning i småparceller; men han vidste også, at der inden for hans parti var en kompakt modstand mod yderligere kommunale jordhandler. Denne modstand måtte overvindes, koste, hvad det ville. Og da direktør Sv.Andersen på et bevæget bestyrelsesmøde i partiforeningen 5.8.1937 havde peget på risikoen for en total sprængning af Det konservative Folkeparti i Søllerød kommune, dersom også denne sag skulle blive gennemført ved socialdemokraternes hjælp, erklærede F. kategorisk: »Købet skal gennemtvinges, selv med fare for sprængning af partiet!«

Forøvrigt var F. en stilfærdig mand og slet ikke nogen stridens mand. På bestyrelsesmøderne i partiforeningen forholdt han sig som regel tavs, og det var også kun sjældent, at han i rådssalen lod sin røst høre. Men når han så endelig fandt det fornødent at tale, var det også altid med vægt.

Karakteristisk for hans stille færden er det, at ingen uden hans nærmeste naboer på De Conincksvej bemærkede hans bortflytning fra kommunen 30.5.1939. Søllerød Tidende bemærkede den i hvert fald ikke. Han flyttede til København, hvor han herefter levede lige så stilfærdigt, udelukkende optaget af sin store forretning. Man får ligefrem det indtryk, at han har skyet al offentlig omtale af sig selv og sit virke. Det er påfaldende, at så stor en københavnsk forretningsmand

kunne gå bort fra denne verden uden omtale i et eneste af hovedstadsbladene.

Udvalgsposter og kommunale hverv 1933-37: medl. af vej- og kloakudvalg, økonomiudv., skoleudv., skovudv. (F.) og biografitilsyn (F.). Desuden medl. af bygningsudv. 15.4.1935-15.4.1936, museumsudv. 9.9.1936-31.3.1937 (F.) og nævningegrundlisteadv. 1935-39.

Frederiksen, Carl August

fagforeningsformand, Gl. Holte.

Født 2.10.1893 i Nakskov. Søn af slagteriarbejder, sen. jordbruger Rasmus Chr. Frederiksen og hustru Marie Dorthea Jensen.

Gift 27.5.1917 i Søllerød kirke med Carla Jenny Henriette Jensen f. 27.11.1896. Datter af Niels Henry Hansen og Marie Hansine Jensen. Adopteret af sin morbroder, vognmand Jørgen Jensen, Gl. Holte.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1937-31.3.1946, valgt af Socialdemokratiet.

C.F. var efter sin konfirmation tjenestdreng på en gård i Avnede 1907-09. I 3 år var han derefter ride- og staldknægt på det lollandske gods »Frederiksdal« og 1912-13 andenkarl hos grosserer Jervelund på Holte Avlsgård. Maj 1913-april 1914 havde han vognmandskørsel hos sin morbroder Jørgen Jensen i Gl. Holte. April 1914-august 1917 aftjente han sin værnepligt som husar (med kortvarige hjemsendelser ind imellem) og fortsatte siden med vognmandskørslen indtil januar 1919. I to år var han så arbejdsmand i Gl. Holte og endelig 1921-38 murerarbejdsmand hos murermester Johannes Svendsen i Skodsborg. 1930-38 havde han arbejdet som ulønnet kasserer

han ved kommunevalget i 1937 blev opstillet på Liste A og det på så sikker en plads (nr. 2), at hans valg på forhånd måtte være givet. Han sad hele den unormalt lange sognerådsperiode igenem og genvalgtes ved det berømmelige valg under besættelsen i 1943 med samme fine placering på listen. Men i 1946 veg han pladsen, da det nu syntes at være på tide, at der også kom socialdemokratiske *kvinder* i sognerådet. Hans faglige arbejde levned ham heller ikke rigtig tid mere. Det understregede han stærkt, da han i december samme år også nedlagde sit hverv som næstformand i partiet. Det var ikke interessen, det skortede på, kunne han med sandhed sige.

for Dansk Arbejdsmands Forbund's Søllerød-afdeling. Nu blev han lønnet kasserer og fra 1940 lønnet formand for samme.

C.F. sad 1929-31 i bestyrelsen for Socialdemokratisk Forenings Midtaddeling, men måtte bestemt frabede sig genvalg af hensyn til sit store arbejde i Arbejdsmandenes Fagforening og afløstes da af sin broder Johannes Frederiksen.

1937 blev han næstformand i den socialdemokratiske fællesledelse for Søllerød kommune og 1941 næstformand i Arbejdernes Fællesorganisation. 1943 blev han formand for Fællesorganisationen efter Hans Rasmussen, genvalgtes i 1944, men trak sig så efter eget ønske tilbage og overlod 30.1.1945 pladsen til Carl Olsen, Mariehøj. I september samme år lod han sig overtale til påny at bestride næstformandsposten, men dog kun for et år.

C.F.s store, uegennyttige parti- og organisationsarbejde førte sammen med hans tillidvækkende egenskaber til, at

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *socialudvalget* 1.4.1937-3.4.1940 og 1.6.1943-31.3.1946, *vej- og kloakudv.* i begge perioder (1937-46), *økonomiudv.* og *byplanudv.* 1.6.1943-31.3.1946, *byggnings- og facadeudv.* 1.6.1943-22.3.1944, *børneværnsudv.* 1.6.1943-28.3.1945, best. f. Søllerød bolig-selskab 23.6.1943-31.3.1946, *ejendomsudv.* 17.5.1944-31.3.1946, *boliganvisningsudv.* 21.11.1945-31.3.1946. Desuden medl. af sygeplejerådet 11.8.1937-31.3.1946, medl. af alsangskomité og stævneudv. 1941, medl. af besigtigelses- og ekspropriationsudv. vedr. Hørsholmvejen 1942. Uden for sognerådet: medl. af sundhedskommissionen 23.6.1943 ff. og ligningskommissionen 1952-66.

Fridorf, Laurids Frederik

forstander på

»Jacob Michaelsens Minde«.

Født 19.7.1910 i Lov, Hammer sogn, død 18.12.1974 i Skodsborg. Søn af gård-ejer Ole Larsen (1872-1954) og hustru

Margrethe Christine Frederiksen (1885-1974).

Gift 15.10.1935 i Fuglse kirke med Esther Hansen, f. 4.11.1914 i Fuglse. Datter af sukkerkoger Christian Emilius Hansen (1892-1959) og hustru Herdis Alma Clausen (1891-1974).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.4.1958-31.3.1966, valgt af Socialdemokratiet.

F. var født og opvokset på en gård i Sydsjælland, og hans opvækst var – som han selv har udtrykt det – præget af den tids familiesammenhold og arbejdsforhold: »alle deltog i bondegårdens arbejde, mere eller mindre, idet piger og karle samt en indsidderhusmand gjorde det grove. Kun et sted var alle lige, nemlig omkring langbordet i køkkenet, hvor alle måltider blev indtaget. Det var en lykkelig barndom med skolegang hveranden dag og kirkegang hveranden søndag«. Landbruget syntes fra starten at skulle blive hans fremtids vej (han var den ældste af 7 søskende), men som 16-

årig begyndte han ved privatundervisning at lægge sig efter visse studier, bl.a. i sprog og matematik, og det førte nogle år senere til optagelse på Haslev Seminarium, hvorfra han dimitteredes med lærereksamen i 1932. Da lærerstillingerne dengang ikke ligefrem hang på træerne, måtte han – som de fleste andre nybagte skolefolk i de dage, både de seminarie- og de universitetsuddannede – pukke i en række år med beskedent honoreret vikartjeneste. Men i 1935 opnåede han plads som førstelærer i Rønnebæk skole på hans hjemegn, hvor han sad til 1944, da han blev førstelærer i Bjæverskov ved Køge.

Både i Rønnebæk og i Bjæverskov sad han i sognerådet, og sidstnævnte sted blev han formand for børneværnet. Gennem dette arbejde vakte hans interesse (og hans hustru delte den) for børnefor sorgen og hans trang til at gøre en indsats for ændringer i det almindelige børnehjemsmiljø, som han mange steder fandt gammeldags og stagnerende.

Og da han var en meget nær nabo til Københavns kommunes skolehjem i Spanager (3 km nord for Bjæverskov), faldt det naturligt, at han kom i samarbejde med dette, og det førte så til, at han i 1948 ombyttede førstelærerstillingen i Bjæverskov med stillingen som skoleleder på hjemmet i Spanager. Hans indsats her vakte så megen opmærksomhed i børneforsorgskredse, at der i 1950 ikke var tvivl om, at han var den rette mand til at overtage den ledige stilling som forstander på Københavns kommunes børnehjem »Jacob Michaelsens Minde« på Aggershvilve ved Skodsborg. Han tiltrådte stillingen d.1.juni, og det blev meget hurtigt klart, at han ikke havde skuffet de store forventninger.

Han oparbejdede »Michaelsens Minde« til simpelthen at blive et mønsterhjem, som magistraten med stolthed fremviste, når gæster fra såvel indland som udland ønskede at se en af Københavns kommunes sociale institutioner.

Som gammel erfaren kommunalpolitiker kom han meget snart ind i det socialdemokratiske partiarbejde her i kommunen. Han blev formand for den socialdemokratiske vælgerforenings Vedbæk-Skodsborg afdeling og opstilledes i marts 1958 til kommunevalget som nr. 1 på Liste A. Han kom naturligvis ind (377 stemte personligt på ham) og blev naturligvis også gruppeformand. Kort efter (2.6.1958) blev han tillige næstformand i fællesledelsen. 1962 genvalgte han som nr. 2 på listen (Jørgen Schunck var da rykket op fra nr. 5 til nr. 1) og fik 246 personlige stemmer. Men efter valgperiodens udløb måtte han trække sig tilbage på grund af en alvorlig virus sygdom i leddene, som han havde pådraget sig på en Ægyptensrejse sammen med sin ven og kommunalbestyrelseskollega af modsat partifarve, den senere borgmester Holger Nordkild. Han havde ikke kræfter mere til at arbejde både på »Michaelsens Minde« og på rådhuset i Holte. Men man kom til at savne dette højt-begavede, åbne og ærlige menneske i salen og i udvalgsværelserne.

Ind imellem sit arbejde her og der havde han beskæftiget sig med mangt og meget. Han havde læst til skolepsykolog, taget initiativ til oprettelse af Holte Børnehaveseminarium (1960), været formand for Vedbæk Menighedsråd, præsident for Søllerød Rotary Klub – og frimurer. Mange og store udenlandsrejser havde han også været »forfalden« til.

22.6.1971 dekoreredes han med Dan-

nebrogskorset for sin store og fremragende indsats i børneforsorgens tjeneste.

Sin selvbiografi til ordenshistoriebiografen sluttede han med disse ord:

»Og så nærmer pensionsalderen sig for mit vedkommende, og *det* morer mig ikke, fordi jeg kan lide mit job og stadig er klar til at forsøge nye socialpædagogiske veje. Hvis jeg ikke når det allsammen, nå ja, så har jeg alligevel haft en spændende tilværelse og et liv blandt børn og unge, hvoraf mange på forhånd var dømt som sociale og menneskelige tabere. Børne- og ungdomsforsorgen er trods alt ikke så ringe endda, og det har gang på gang vist sig, at det nyttede alligevel«.

Det er tydeligt nok at mærke, hvad han selv på dette tidspunkt har anet. Han nåede ikke alt, hvad han havde villet. Men han nåede dog at slå følge med Gladsaxe borgmesteren ud af partiet og stillede sig ved kommunevalget i 1974 på Centrum-Demokraternes Liste M. som nr. 2, naturligvis vel vidende om, at der ingen større risiko var forbundet dermed. Liste M fik ialt kun 252 stemmer, hvoraf de 43 faldt på F. personlig. Netop som han i december 1974 forberedte en større rejse til Østen sammen med borgmester Nordkild, kom budskabet om hans pludselige død. Hans store vennekreds fattede simpelthen ikke, at »Laurids« ikke var mere, skrev Nordkild i sine mindcord kort efter. »Vi har mistet en virkelig ven, og Søllerød kommune er blevet en god borger fattigere«.

Udvalgsposter og kommunale hverv
I begge perioder (1958-66): medl. af skoleudvalg, teknisk udv., Vedbæk havnestyrelse, mælkeudv. og skolekommission

(fra 23.4.1958). I perioden 1958-62: medl. af bevillingsnævn, byggeudv. f. skolerne og badeudv. I perioden 1962-66: medl. af *byplanudv.*, *økonomiudv.* (herunder biografudv. og kultur- og forskønnelsesudv.), biografitilsyn, Holte gymnasiums best., udv. vedr. Skovlyskolen, fællesudv. f. Mølleå kloakværket, Mølleåplanens adm. udv., best. f. Johnsens legat. Desuden: medl. af idrætsudv. fra 19.9.1962, stipendieudv. fra 24.10.1962, best. f. Agiers Mindelegat 16.3.1963-1.2.1969, børne- og ungdomsværn fra 1.4.1966 (N.F. fra 26.10.1966). Medl. af best. f. Holte Børnehaveseminarium 16.8.1961-31.3.1966 (F.). Hegnsynsmand og vurderingsmand vedr. mark- og vejfredsloven fra 1958.

Frydlund, Poul

civilingeniør, Holte.

Født 30.8.1891 i Nykøbing S., død 27.12.1971 i Holte. Søn af kgl. vejer og måler Lars Peter Rasmussen (d. 1922) og hustru Louise Emilie Thorup (d. 1934). Navneforandring 15.11.1913.

Gift 1. gang 6.10.1917 i Nykøbing kirke med Asta Hassing-Jørgensen, f. 5.2.1896 i Sæby. Datter af bankdirektør (trafikminister 1913-20) Jens Hassing-Jørgensen (1872-1952) og 1. hustru Grava Graversen (1874-1901). Ægteskabet opløst.

Gift 2. gang 31.7.1942 med Signe Dietrichson, f. 13.3.1911 i Berlin. Datter af sognepræst Gustav Dietrichson (d. 1954) og hustru Signe Bang. (d. 1959).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1937-25.6.1942, indvalgt på Liste B, Det radikale Venstre.

F. blev cand.polyt. i 1913 og var indtil 1916 assisterende ingeniør i Elektricitets-

kommissionen. 1916-24 drev han rådgivende ingeniørforretning i Ålborg og blev derefter fra nytår 1925 ansat i Lauritz Knudsens mekaniske Etablissement, Haraldsgade 53, København, hvor han avancerede til underdirektør i 1937, direktør 1942 og administrerende direktør 1956-61.

Han var medlem af bestyrelsen for Almindeligt Ingeniørforbund 1926-31 og af repræsentantskabet for Dansk Ingeniørforening 1931-50; medlem af bestyrelsen for Holte Gymnasium 1937-42 og (fra 1939) af bestyrelsen for A/S Det danske Kølehus Cold Stores, A/S Nordjysk Cold Stores og A/S Cold Stores Holding Selskab. Desuden bestyrelsesmedlem i Foreningen af Fabrikanter og Grosserere i Elektricitetsbranchen 1953-61, Interessekontor-Centralen 1954-55 og A/S Laur. Knudsens mekaniske Etablissement 1961-67, formand i bestyrelsen for A/S Nordisk Simplex 1950-69, forretningsfører for Polyteknisk Understøttelsesforening fra 1963 og fra 1944

medlem af Akademiet for de tekniske Videnskaber.

1914-22 redigerede han (s.m. Poul Vinding) en årligt udkommende statistik over elværker i Danmark, og 1915 udgav han (s.m. Karl Løffler) et oversigtskort over elværker i Danmark.

F. var overordentlig interesseret i kommunens offentlige anliggender, aktiv og fremtrædende – til tider fremfarende, og leverede i årenes løb utallige artikler og polemiske indlæg til Søllerødpresen. Og al denne aktivitet bragte ham naturligt ind i sognerådet. Her tog han jævnligt til orde og forfægtede livligt og skarpt sine egne meninger. Disse gik tit sognerådsformand Fr.Clausen imod, og det vakte derfor nogen overraskelse, da han på sognerådsmødet 16.4.1941 fremlagde en skriftlig erklæring om, at han ved dagens valg til de forskellige udvalg ønskede at »stå i valggruppe med fruene Bærentzen, Johnsen og hr.Clausen«.

I juni 1942 fraflyttede han kommunen og afløstes i rådet af sin nære nabo på Søvej i Holte, den næsten endnu mere aktive og flittigt skrivende direktør Hans Poulsen (se denne). Senere flyttede han pany til Holte (Dronninggårds Allé 19).

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af brandkommissionen 1.4.1937-3.5.1939, *bygnings- og facadeudv.* 1.4.1937-16.4.1941, *gasværksudv.* til 15.4.1942, Holte gymnasiums best. til 25.6.1942, *økonomiudv.* 16.3.1938-25.6.1942, rådhusudv. 21.9.1938-25.6.1942, trafikudv. (F.) 24.4.1937-16.4.1941. Desuden medl. af forhandlingsudv. vedr. lån i Privatbanken til rådhus 1940 og forhandlingsudv. vedr. takstnedsættelse på D.S.B. 1941.

Hansen, Allan Berry

grosserer, »Egevang« Nærum.

Født 10.4.1875 i København, død 11.4.1941 på amtssygehuset i Gentofte, begr. i Søllerød. Søn af grosserer Harald Andreas Hansen (1835-1902) og hustru Georginia Cecilie de Dompierre de Jonquières (f. 1847).

Gift 20.4.1900 i Vor Frelsers kirke, Kbh., med Bodil Heering, f. 9.12.1877 i København. Datter af grosserer Peter Nicolai Heering (1838-1924) og hustru Harriet Bramsen (d. 1913).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1929-15.4.1931, valgt på den borgerlige fællesliste. Det konservative Folkeparti.

H., der tog studentereksamen fra Metropolitanskolen i 1893, indtrådte i 1900 som ansvarlig deltager i grossistfirmaet A.N.Hansen & Co., der var grundlagt i 1836 af farfaderen, den i sin tid meget fremtrædende, velhavende og stort belæste grosserer A.N.Hansen (ejer af »Øregaard« i Hellerup og gift med en engelsk dame af slægten Grut) og videreført af

faderen, grosserer Harald Hansen og dennes broder Alfred P. Hansen (»de engelske Hansener« som de kaldtes i Hellerup). Blandt farbrødrene kan foruden den nævnte grosserer Alfred P. Hansen (1829-93), der var fader til den kendte kvægopdrætter på »Kollekolle«, Charles Grut Hansen, nævnes de to datterdøtre berømtheder: politikeren, højesteretssagfører Octavius Hansen (1838-1903), der var fader til øjenlægen fru Estrid Hein og morfader til ingeniøren og digteren Piet Hein, og øjenlægen dr. Edmund Grut (1831-1907), der ejede »Hummeltofte« ved Lyngby og var fader til generalmajor Torben Grut.

A.H. købte i 1905 »Egevang« ved Nærum, hvor han tilbragte hver sommer, indtil han i 1922 flyttede derud som helårsboer. Han dyrkede ivrigt hesteopdrætning på stedet; gav også gerne sit besyv med i de offentlige Søllerød-debatter og lod sig i marts 1929 opstille til kommunevalget på den borgerlige fællesliste, hvor han blev valgt som nr. 7. Fra kommunens østside hilstes han velkommen som manden, der uden smålig lokalpatriotisme ville kunne betragte kommunen som en helhed og altså være i stand til at »sætte sig ind i de lokale forhold, der fordrer særlig hensyntagen i en bestemt sag« (et lille hib til sognerådflertallet for dets påståede konstante favorisering af Vesten). Men det varede ikke længe, før han ved sin selvrådighed og mangel på solidaritetsfølelse havde bragt sig i et uhjælpeligt modsætningsforhold til hele den øvrige borgerlige sognerådgruppe. Allerede et halvt år efter valget besluttede bestyrelsen for Holte konservative Vælgerforening (24.9.1929) at rette henvendelse til bestyrelsen for vælgerforeningen i Vedbæk med op-

fordring til denne om at formå hr. grosserer A.H. til at nedlægge sit mandat som sognerådsmedlem, og, hvis den mødte modstand her (hvad desværre nok i høj grad kunne tænkes), da at forelægge sagen for Lyngbykredsens konservative hovedbestyrelse. Hverken Vedbæk-bestyrelsen eller kredsbestyrelsen var dog til at komme nogen vegne med. Der blev trukket tov om sagen i 4 måneder, holdt tumultuarisk og resultatløst »forligsmøde« mellem A.H. og gruppen (28.1.1930) og derpå igen trukket tov, snart med Vedbækfolkene, snart med kredsbestyrelsen, uden at der skete andet end en større og større uddybning af kløften. Situationen var gået i hårdknude, og der sad den, indtil A.H. selv løste den ved simpelthen at forlade kommunen. 1.4.1931 flyttede han til Lyngby, hvor han så boede i sine sidste 10 år – uden at lade sig friste til kommunalpolitiske forsøg dersteds.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af økonomiudvalget, kirkegårdsudv., gasværksudv. og skovudv.

Hansen, Anna Ingeborg Rasch
kasserer, Holte.

Født 9.10.1891 i Stege landsogn, død 9.12.1962 på Gentofte Amtssygehus, begr. i Søllerød. Datter af sagfører Karl Hansen og hustru Michelle Elisabeth Rasch. Ugift.

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 10.7.1953-31.3.1954 og 1.8.1955-31.3.1958, begge gange indtrådt som 1. suppleant på Den uafhængige Kommunalforenings Liste F; atter 29.7.1958-31.3.1962, indtrådt som 1. suppleant på den konservative Liste C.

A.H. var i henvend 40 år kasserer og sekretær på Københavns Maskinmesterskole. Som borger i Søllerød kommune gjorde hun et mangeårigt stort og påskønnelsesværdigt arbejde inden for Dansk Kvindesamfunds Holteafdeling og førtes ad denne vej også ind i det kommunalpolitiske liv. I 1949 indvalgte hun i bestyrelsen for Den uafhængige Kommunalforening og sad der lige til dens opløsning i 1958, fra 29.9.1954 til lige som foreningens kasserer.

To gange blev hun opstillet på »Den uafhængige«s Liste F uden at opnå direkte valg, men kom dog alligevel begge gange efter nogen tids forløb ind i kommunalbestyrelsen, første gang som suppleant for den i juli 1953 til U.S.A. udvandrede skræddermester Carl Pedersen (for hvem hun ved den endelige opstilling i 1950 efter bedste »kønsrollemønstre« havde måttet vige fra sin først tildelte 4. plads), og anden gang for den i juli 1955 bortflyttede læge Møller Kristensen, der ved valget i 1954, skønt op-

stillet så lavt som på 10. pladsen, havde fortrængt hende fra den nu endelig opnåede sikre 4. plads, i kraft af sit personlige stemmetal (24 mod hendes 11). I marts 1958 opstilledes hun på den konservative Liste C som nr. 9, stadig uden at opnå direkte valg; men ved overingeniør O.Zehngraff's død få måneder senere indtrådte hun påny i kommunalbestyrelsen, hvor hun så blev siddende valgperioden ud. Herefter kunne der ikke blive tale om flere opstillinger. Hun var meget svagelig og træt nu og døde inden samme års udgang (1962).

Frk. R.H. hørte absolut ikke til dem, der tog ordet i rådssalen ved enhver lejlighed. Det var tværtimod sådan, at kollegerne studsede lidt forbavset, når hun en sjælden gang begærede ordet. Kun en eneste gang skal hun have hævet sin røst med overraskende vægt, og det var, da hun nedlagde et kraftigt veto mod et fremkommet forslag om diæter til kommunalbestyrelsens medlemmer. Kommunalbestyrelsesarbejdet var et ærefuldt hverv, hævdede hun, som man bare havde at udføre med flid, samvittighedsfuldhed og *glæde* – og intet andet. Og det skal siges, at hun selv til punkt og prikke fulgte princippet. Talte hun ikke meget i rådet, udførte hun til gengæld et stort, godt og stilfærdigt arbejde i de forskellige udvalg, hvori hun havde sæde; et arbejde, som vidnede om stor interesse for kommunens forhold og en stærk kærlighed til egnen og dens befolkning.

Som formand for Dansk Kvindesamfund arrangerede hun altid – for egne midler – juletræsfest oftest på børnebiblioteket i Holte, og når den var slut, proppede hun juletræet med stads og dingeldangel og det hele i bagsmækken på bilen og kørte det hjem til sin egen

private julefest. Festlig og fornøjelig kunne hun være i sådanne stunder.

»Hun vandt alles venskab og respekt ved sit stilfærdige og milde væsen«, hed det med rette ved hendes død.

Udvalgsposter og kommunale hverv

I 1. og 2. periode (1953-54 og 1955-58): medl. af *socialudvalget*, biblioteksbest. børnebiblioteksbest. og biografitilsyn. I 2. og 3. periode: medl. af ungdomsværn 18.8.1954-31.3.1958, 22.6.1960-31.3.1962, *ejendomsudv.* 7.6.1957-31.3.1958, 22.10.1958-31.3.1962, *byplanudv.* 22.10.1958-31.3.1962, *indkøbsudv.* 7.6.1957-31.3.1958. Desuden: medl. af best. f. Agiers Mindelegat 1.8.1955-1.2.1966, af udv. til varetagelse af ungdommens uddannelsesproblemer 26.9.1956-31.3.1958 og af sundhedskommissionen 7.6.1957-31.3.1962.

Hansen, Anna Marietta Sigvard

husmoder, Holte.

Født 15.7.1871 på Frederiksberg, død 31.8.1954 i København, begr. på Nøddebo kirkegård. Datter af cand.polit., sen. professor, konferensråd Vigand Andreas Falbe-Hansen (1841-1932) og hustru Anna Margrethe Veronique Hansen (1851-1918).

Gift 22.3.1898 i Frederiksberg kirke med landskabsmaler Sigvard Hansen, f. 23.5.1859 i København, d. 27.4.1938 i Hellerup. Søn af snedker Anton Hansen Sivertsen (1827-96) og hustru Marie Larsen Alberg (1828-1905). Ægteskabet opløst 1920. Kaldte sig herefter Falbe-Hansen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1913 -31.3.1921, indvalgt på »Den uafhængige Liste«, sen. valgt på borgerlig fælles-

liste, nærmest repræsenterende Det konservative Folkeparti.

Fru A.S.H. var det første kvindelige medlem i Søllerød sogns kommunalbestyrelse, og hertil var hun veludrustet med de evner og egenskaber, hun så ganske øjensynligt havde taget i arv fra en højt begavet og kultiveret slægt. Hendes fader, professor V.A.Falbe-Hansen, som selv var en fremragende nationaløkonom og statistiker, var broder til den lærde litteraturhistoriker, sprogforsker og oversætter, magister Ida Falbe-Hansen (1849-1922), som specielt blev banebrydende inden for svensk-undervisningen herhjemme (forfatter bl.a. til en fortrinlig »Svensk-Dansk Ordbog«) og tillige en meget fremtrædende agitator for kvindesagen; og til karantænelæge A.Clod-Hansen (1857-1925), som var en stor idrætslig foregangsmand med særlig interesse for kvindegymnastikkens fremme.

Ægteparret Sigvard Hansen var blandt de allertidligste udflyttere til det nyan-

lagte villakvarter ved Røjels mose i Holte. De ejede i henvend en snes år den første villa, som blev bygget på Morlenesvej (nuv.nr.7), og som de kaldte »Rent forkert« efter den bortryddede skov, der havde ligget på stedet. Hele den smukke egn frydede Sigvard Hansens malerøje, og utallige motiver fra dengang har han foreviget i dejlige malerier og raderinger. Men alt det grimme byggeri, som efterhånden trængte sig ind i landskabet overalt, hvor han så hen, ødelagde hans glæde. Han græmmedes og flyttede bort.

Fru A.H., der oprindeligt blev indvalgt sammen med højremanden Th.Schouboe (se denne) på en borgerlig splittelsesliste, der betegnede sig selv som en »samlingsliste«, var – i påfaldende modsætning til sin gruppefælle – stilsfærdig og lidet fremtrædende. Der stod ingen blæst om hende. Det var først og fremmest i udvalgene, hun gjorde sin solide indsats med saglighed, kvindeligt indfølelse og kvindeligt sund sans. Meget betegnende for hende er nok den replik, hun lod falde på sognerådsmødet 20.11.1918 under forhandling om forslag til opførelse af et stort moderne alderdomshjem med 25 værelser til afløsning af det påstået uegnede »Drewsens Hospital«: »Når jeg har været på store alderdomshjem, har jeg altid følt, at de gamle sad som nogle forskræmte fugle i hver deres bur. Jeg tror ikke, at de gamle befinder sig ilde på vort nuværende alderdomshjem«.

Hun var den drivende kraft ved stiftelsen af Dansk Kvindesamfundets Holteafdeling i 1918 og i de første 3 år dens meget energiske formand.

Udvalgsposter og kommunale hverv
I 1. periode (1913-17): medl. af kirke-

gårdsudvalget, skoleudv., forsørgelsesudv. (fra 15.4.1914) og udv. til afhjælpning af bolignød. I 2. periode (1917-21): medl. af *forsørgelsesudv.*, skolekommission, biblioteksbest., *skoleudv.* (fra 14.2.1919 – udv. udvidet fra 3 til 5 medl.), *facadeudv.* (fra 19.6.1918) og skovudv. (fra 18.9.1918). Desuden medl. af udv. til ophævelse af fredskovpligten for Frederikslund skov 12.2.1917 og udv. vedr. opf. af billige boliger 21.3.1917. Kasserer f. Hjælpekassen fra 16.6.1920.

Hansen, Bent Møller
direktør, Holte.

Født 3.9.1929 i Lyngesogn, Sorø amt. Søn af politifuldmægtig, sen. politimester i hhv. Nakskov, Sdr.Birk og Næstved V.Møller Hansen (1903-75) og hustru Gudrun Høding, der var medl. af Nakskov byråd 1946-52.

Gift 9.12.1955 med Mette Holst Andersen, f. 16.11.1929 i Frankfurt am Main. Datter af adm. direktør på Berl. Tid. P. Andersen (1899-1971) og hustru Oda Holst.

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse fra 1.4.1974, valgt af Det konservative Folkeparti.

M.H. tog studentereksamen fra Herlufsholm i 1947, gennemgik Søofficerskolen 1947-48 og havde derefter ansættelse i Statens Ligningsdirektorat indtil 1954, medens han samtidig studerede til juridisk embedseksamen. Som cand.jur. var han fra 1954 ansat i Fjerde Søforsikringsselskab og supplerede i de følgende år sin solide uddannelse yderligere, idet han i 1957 tog Handelshøjskolens diplomprøve i forsikring, i 1960 sammes diplomprøve i regnskabsvæsen og også 1960 Handelsfaglærereksamen. 1968

blev han underdirektør i Søforsikrings-selskabet og har fra 1974 været adm. direktør. Tillige direktør i Forsikrings-aktieselskabet Dannevirke 1973 og adm. direktør s.st. fra 1974.

Den imponerende række af forskellige-arterede tillidshverv, som han gennem årene har formået at bestride, ser i enkeltheder således ud: Medlem af hovedbestyrelsen for Foreningen af Danske Civiløkonomer 1967-71 (1. viceformand 1969-71), medlem af styrelsen for Nordiske Civiløkonom Forbund 1970-72; medlem af bestyrelsen for Foreningen af privat ansatte Jurister og Økonomer 1963-76 (formand 1963-75, medlem af repræsentantskabet fra 1964, i bestyrelsen for efteruddannelsesudvalg fra 1970 og for arbejdsløshedskasse 1974). Medlem af Forsikringsforeningens hovedbestyrelse 1965-71, af bestyrelsen for Dansk Maskinforsikringsforening fra 1969, af Dansk Brandforsikringsforenings komité fra 1972 og af Automobilforsikrings-selskabernes Fællesråd fra

1972 (formand fra 1975). Endvidere fra 1973 medlem af bestyrelsen for Foreningen af Danske Søassurandører, for Taksatorringen for Forsikringsselskabernes Data Central og for Fjerde Søforsikrings selskab A/S (fra 1971 tillige i bestyrelsen for A/S Dannevirke). Og endelig medlem af Rådet for Trafiksikkerhedsforskning fra 1976.

En sådan optagethed i embedsforretninger og i bestyrelsesmøders endeløse trædemølle skulle man ikke synes kunne friste til yderligere arbejdsbyrder og mødeaktivitet. Men M.H. kunne åbentbart tænke sig meget mere endnu. Da kommunevalget kom, lod han sig opstille på den konservative Liste C og det endda på den 5. plads, hvor der ikke skulle kunne være skygge af tvivl om valgchancen, skønt partiet ganske vist ved de sidste valg i 1966 og 1970 hver gang havde mistet et mandat. Det skete forøvrigt også *denne* gang. Der måtte oven i købet afleveres 10. Men dog var der 6 tilbage, så M.H. kunne køre ganske flot ind på 119 personlige stemmer og 547 listestemmer. Tilmed startede han som den konservative gruppes formand og ordfører, for yderligere efter oberstløjtnant F.K.Sylvestersens død 26.4.1976 at blive socialudvalgsformand.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medlem af *socialudvalget* (formand fra 1.5.1976), *økonomiudv.*, *byplanudv.* og *skoleudv.*, udv. til behandl. af boligindskudslån, best. f. Holte gymnasium, planlægnings- og kulturudv. og koordinationsudv. (fra 18.6.1975). Desuden medl. af vurderingskom. i medfør af civilforsvarsloven (fra 25.5.1975), medl. af best. f. »Lions Park« kollektivhus (F.), bestyrelsen f. Mandrup Philipsens legat (F.),

og f. børnerекреationshjemmet »Strandridergården« (F.), begge poster fra 28.4.1976. I tilsynsrådet f. Skolehjemmet »Egevang« fra 1976, i best. f. Lyngby Handelsskole fra 1974.

Hansen, Hans Peter Nicolai

portør, Skodsborg.

Født 18.2.1877 i Jordløse. Søn af indsidders Hans Hansen (1852-1926) og hustru Kirsten f. Hansen (1850-1906).

Gift 1. gang 1900 i Jordløse med Anna Larsen, f. 6.12.1880 i Høve. Ægteskabet opløst 1927.

Gift 2. gang 28.3.1928 på Københavns rådhus med Vilhelmine Lund, f. 27.1.1881 i København.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1921-16.2.1927, valgt af Socialdemokratiet.

H. var 1899-1907 portør på Værsløv station ved Kalundborg og forflyttedes i 1907 til Skodsborg station, hvor han virkede, indtil han i 1924 forflyttedes til Københavns Godsbanegård. Her avancerede han i 1926 til overportør, og som pakhusoverportør II tog han, da pensionsalderen nåedes, sin afsked 29.2.1944.

I oktober 1916, da Socialdemokratisk Forening for første gang besluttede at deltage i menighedsrådsvalget, blev H. opstillet sammen med 3 andre partifæller og valgt sammen med de to af dem (bageribestyrelse L.Voigt, Nærum, og portør S.Petersen, Holte). Han genvalgtes i 1920; men da der i 1922 oprettedes et nyt menighedsråd for Vedbæk sogn, fik han sæde her i stedet for i Søllerød.

Iøvrigt var han en stilfærdig mand, der aldrig trængte sig frem i forgrunden.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f. Skodsborg. Medl.

af boligudvalget 6.4.1921-16.2.1927, forsørgelsesudv. og husvildeboligudv. 6.4.1921-3.4.1925, kirkegårdsudv. 3.4.1925-16.2.1927.

Hansen, Ivar Jørgensen

kommunelærer, sen. rejseinspektør.

Født 29.6.1905 i Assens. Søn af murermester Andreas Jørgensen Hansen (1881-1945) og hustru Johanne Catrine Siod (1881-1932).

Gift 7.11.1931 i Søllerød kirke med Else Marie Hansen, f. 2.11.1907 i Nyrup. Datter af sen. smedemester i Holte Oluf Hansen (se denne) og 1. hustru Marie Christine Mathiesen.

Medlem af Søllerød sogneråd 23.8.1944-31.3.1946, indtrådt som suppleant for A.Mossfeldt. Atter medlem af sognerådet 1.4.1950-30.9.1952 og af kommunalbestyrelsen 1.10.1952-31.3.1962, valgt af Socialdemokratiet.

I.H. kom til Søllerød kommune så tidligt som i 1907, da hans fader, som i

nogle år havde drevet murerforretning i Assens, fra hvis omegn han stammede, nedsatte sig i Holte. 1922 tog han præliminæreksamen ved det kommunalt oprettede kursus på den private Holte højere Almenskole og kom derefter på Blaagaards Seminarium, hvor han tog lærereksamen i 1926. Senere gennemgik han faglærerkursus i matematik, regning og fysik. 1.12.1929 ansattes han som timelærer ved Gl. Holte skole og blev fast ansat kommunelærer samme sted 1.6.1932.

Den dygtige og livlige unge lærer havde let ved at komme i god kontakt med børnene, og han blev ganske naturligt en af dem, der trak det store læs i arbejdet med Søllerød kommunale skolars feriekoloni på Udsholt strand ved Kattegat. Hans stærke sociale interesse førte ham også snart ind i børneforsorgsarbejdet, og med udgangen af skoleåret 1944-45 tog han afsked med skolevæsenet for helt at hellige sig sin stilling som rejseinspektør ved Landsnævnet for børneforsorg. Gennem 30 år var han ansat i Den sociale Ankestyrelse under Socialministeriet, indtil han i 1975 faldt for aldersgrænsen.

I.H. indvalgte 16.10.1940 i bestyrelsen for Socialdemokratisk Forenings Holteafdeling og blev i 1943 på foreningens generalforsamling udpeget som en af distriktets sognerådskandidater. Men da partiets fællesgeneralforsamling 22. april ikke placerede ham højere end som nr.8 på valglisten, opnåede han ved valget kun at blive 2.suppleant. Der kom imidlertid ret hurtigt det ene mandefald efter det andet blandt de 6 valgte. Allerede 22.3.1944 var han rykket op til 1.suppleantpladsen, og 5 måneder senere fik han indkaldelsen til rådet, hvor han så sad

valgperioden ud (det var den unormalt korte på 3 år oven på den unormalt lange på 6 år). Der var ikke tvivl hos nogen om, at han burde genopstilles; men han ville ikke selv høre tale om det; han havde ikke tid, sagde han og holdt urokkelig stand over for mange og stærke overtalelsesforsøg. Men i 1950 var han villig igen, opstilledes som nr.4 og valgte naturligvis. Hermed indledtes en 12-årig frugtbar arbejdsperiode for den socialdemokratiske 5 mands gruppe under Erik Sørensen kloge og besindige førerskab. I.H. opstilledes både i 1954 og i 1958 som nr.3, men hans personlige stemmetal, der kulminerede i 1954 med 102, kunne ikke på langt nær måle sig med Erik Sørensens.

Da Erik Sørensen i 1962 var kørt træt og trak sig ud, lod det til, at I.H. heller ikke havde nogen videre lyst til at fortsætte. Han nægtede ikke at lade sig genopstille, men ønskede ganske åbenbart at få en risikofri placering. Den fik han som nr.8. Partiet kunne ved dette valg

på forhånd højst regne med at holde skansen med de 5 mandater, det havde, og resultatet blev – 4 mandater. I.H. blev 4.suppleant, og da der overhovedet ingen afgang blev fra den valgte gruppe i hele den følgende periode, var han altså godt garderet. Om genopstilling blev der aldrig mere tale. Han havde også i sin nu grånende alder mere end nok at tage vare på i sin travle erhvervsvirksomhed.

Udvalgsposter og kommunale hverv

I samtlige 4 perioder: medl. af *skoleudv.* og best. f. Holte gymnasium. I 1.periode: medl. af *gasværksudv.* (fra 17.1.1945).

I 1. og 4.periode (1944-46, 1958-62): medl. af *socialudv.* I 2.-4.periode (1950-62): medl. af Sommerlejrforeningens best., ungdomsskolenævnet, børneværnsudv., byggeudv. f. skolerne (18.2.1953-31.3.1958), udv. til varetagelse af ungdommens uddannelsesproblemer (fra 26.9.1956), best. f. Nærum Ungdomsgård (fra 16.1.1957) og best. f. Johnsens legat (fra 18.2.1959). Desuden medl. af *skolekommissionen* 23.8.1944-31.3.1962, vurderingsmand til ejendomsskyld (fra 1954) og vurderingsmand vedr. udlån af umyndiges midler (fra 1956, genvalgt 1965).

Hansen, Jacob

inkassator, Holte.

Født 1.6.1877 i Randers, død 3.2.1931 i Holte. Søn af typograf, sen. jordbruger Niels Henrik Hansen og hustru Hedvig Christensen.

Gift 5.11.1899 med Petra Hansine Emilie Mikkelsen, f. 16.9.1878 i Rudkøbing, d. 19.8.1952. Datter af skorstensfejermester Anders Mikkelsen og hustru Elfrida Nicolaysen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1917-3.2.1931, valgt af Socialdemokratiet.

J.H. kom i 1891 i gartnerlære i Lemvig hos den senere kendte Øverødgartner N.Chr.Nielsen (se denne) og fortsatte uddannelsen 1893-96 hos en gartner i Rudkøbing, hvor han traf sin tilkommende hustru. 1897-98 aftjente han sin værnepligt ved infanteriet og var derefter ca. 1 år hjemme på faderens jordbrug ved Randers og 1½ år hos en gartner på Frederiksberg. I ca. 3 år indtil 1.5.1905 var han arbejdsmand på Øresunds Fabrikker; så gartnermedhjælper i Øverød hos sin tidligere læremester fra Lemvig, til han i 1908 blev skolebetjent på den nyoprettede Nyholte kommuneskole. Denne stilling opgav han dog allerede i 1911 for at overtage sin endelige og blivende stilling som målerkontrollør og inkassator for de kommunale Holteværker. Fra 1921 var han tillige inkassator for N.E.S.A.

Hans aktivt udadvendte interesse for kommunale anliggender og sociale

spørgsmål skaffede ham med årene en lang række offentlige tillidshverv. Han var formand for Hjælpekassen 1914-17 og medlem af Værgerådet 1917-24; sad i bestyrelsen for Nærum Andelsbageri fra 1917.

I 1912 blev han medlem af Socialdemokratisk Forening's hovedbestyrelse og kort efter (10.1.1913) valgt til sekretær for formanden. Ad denne vej blev han hurtigt den mere og mere almægtige formand Hübenbecker's »højre hånd« og avancerede i oktober 1916 til pladsen som næstformand efter at murer A. Sørensen (se denne) var trådt tilbage. Denne plads beholdt han, dels i kraft af egen flid og påpasselighed, dels i kraft af formandens altid uforbeholdne støtte, år efter år lige til 1930, da der pludselig i stedet for det sædvanlige akklamationsvalg blev opstillet en sejrende modkandidat, bager Axel Nielsen fra Nærum (se denne). Bag dette stod en ret kraftig Nærum-opposition mod Hübenbecker's og hans sognerådsgruppes forhandlingspolitik med de borgerlige, og det var tanken næste år at styrte formanden selv også – hvad dog mislykkedes. Sin mangeårige formandspost i partiforeningens vest-afdeling havde han 22.10.1925 afgivet til murer Hans Rasmussen (se denne).

Ved sognerådsvalget i 1917 blev J.H. opstillet som nr.8 på Liste A, og da Socialdemokratiet netop ved dette valg erobrede 8 mandater og dermed flertallet og magten, kom han altså ind. Ved det følgende valg i 1921 fik han en sikrere placering som nr.5, og ved begge de sidste valg, hvori han deltog, var han spidskandidat lige i hælene på partiformanden. Det skal da også siges, at han i sin 14-årige funktionstid som sogneråds-

medlem gjorde et godt og markant arbejde, både for kommunen og for sit parti.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f. Søllerød 1917-25 og f. Dronninggård 1929-31. Medl. af *forsørgelsesudvalget* 1917-25 (F. til 6.4.1921), *regnskabsudv.* (efter 1929: *økonomiudv.*) 17.10.1917-6.4.1921 og 3.4.1925-3.2.1931, *skoleudv.* 1.4.1917-18.12.1929 (F.), biblioteksbest. 25.4.1917-27, værgerådet 1.1.1918-17.4.1929, Stolpegårdens direktion 17.2.1920-6.4.1921, biograftilsyn 17.5.1922-3.2.1931, *kirkegårdsudv.* 3.4.1929-3.2.1931, best. f. Søllerød Sogns Børneasyl 3.4.1929-3.2.1931, *vejudv.* 18.12.1929-3.2.1931. Desuden F. f. Hjælpekassens best. 18.3.1914-31.3.1917, medl. af nævningegrundlisteudv. 19.3.1919-3.2.1931, medl. af overnævn til fastsættelse af husleje 21.8.1918. Valgmand til amtsrådsvalg 21.3.1928.

Hansen, Lene

assistent, Nærum.

Født 4.3.1949 i Århus. Datter af direktør, ingeniør Georg Svend Hansen (f. 1916) og hustru, advokatsekretær Stella Thekla H. (f. 1921). Ugift.

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse fra 26.4.1976, indtrådt som 1. suppleant på Liste C, Det konservative Folkeparti.

L.H., som allerede i sit fødselsår blev borger i Søllerød kommune ved forældrenes flytning fra Århus til Nærum, tog i 1966 realeksamen fra Gl. Holte skole, opholdt sig i 1969 på en sprogskole i England og tog i 1970 magistrat-skoleeksamen (med efterfølgende fagskole) fra Københavns kommunes magi-

strats 3.afdeling. 1972 ansattes hun som assistent i magistratens 3.afd. og påbegyndte i 1975, samtidig med sit heldags-job i Københavns kommune, jurastudiet ved Københavns universitet.

I 1967 indmeldte hun sig i »Konservativ Ungdom« og blev allerede året efter formand for »K.U.« i Søllerød kommune. Denne post bestred hun til 1972 foruden (inden for samme åremål 1968-72) diverse bestyrelsesposter i kreds og amt. Tillige var hun »K.U.«s selvskrevne repræsentant i bestyrelsen for Søllerød konservative Vælgerforening. I 1973 var hun »vokset fra« ungdomsorganisationen og blev direkte medlem af Vælgerforeningens bestyrelse, og allerede ved kommunevalget i 1974 stod hun blandt de udpegede kandidater på Liste C, ganske vist kun som nr.12, men da hun ved valget fik ikke mindre end 114 personlige stemmer, røg hun op på 7.pladsen lige under den sidste af de valgte kandidater og blev således straks 1.suppleant. 26.4.1976 døde det mangeårige

kommunalbestyrelsesmedlem, oberstløjtnant F.K.Sylvestersen, og L.H. fik da indkaldelsen til at indtage hans sæde.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Fra 28.4.1976: medl. af biblioteksudv., skoleudv. og socialudv. Fra 17.11.1976: medl. af skolekommission, fritidskom. og voksenundervisningsnævn. Delegeret til Kommunernes Landsforening 28.4. 1976 og til Foreningen af Kommuner i Københavns Amt 25.5.1976.

Hansen, Oluf Karl

smedemester, Holte.

Født 31.5.1880 i Farum sogn, død 27.5. 1957 i Holte. Søn af politibetjent Frederik Christian Hansen og hustru Marie Cecilie Bernbom.

Gift 1. gang 16.9.1906 med Marie Christine Mathiesen, f. 4.4.1876 i Gl. Holte, d. 23.7.1925 i Ny Holte. Datter af træskomand Peter Mathiesen (1849-1927) og hustru Ane Sophie Mathiassen (1849-1937).

Gift 2. gang 14.6.1926 med Anna Elise Olsen, f. 4.9.1888 i København, d. 26.2.1969. Datter af fagforeningsformand, folketingsmand Valdemar Olsen (1862-1933) og hustru Maren Hansen (1861-1939).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1925-31.3.1929, indvalgt på borgerlig fællesliste af Erhvervspartiet, senere »løsgænger«.

O.H. blev uddannet som smed i Birkerød 1895-1900 og gik på teknisk skole sammesteds. 1901 blev han eksamineret beslagsmed ved den kgl. Ride- og Beslagskole og ansattes derefter som driftsbestyrer på Rådvaardams Hesteskofabrik. 1906 nedsatte han sig som smedemester i

Nyrup, Tikøb sogn, hvor han virkede, indtil han i 1910 nedsatte sig i Nyholte som smedemester og beslagsmed.

Allerede i Nyruptiden gik han ind i smedenes organisationsarbejde, hvor han hurtigt kom til at bestride en række tillidsposter. Han blev også i 1906 sprøjtefører i Tikøb brandvæsen. Og i Holte fortsatte han efter den samme linje. 1.10. blev han brandassistent ved Søllerød brandvæsen, 1.1.1915 brandfoged for Nyholte distriktet og 3.9.1921 brandinspektør for hele sognet, en stilling, som han med stor dygtighed varetog indtil 1.4.1948. Inden for organisationsarbejdet blev hans største indsats oprettelsen af Smedemestrenes Ulykkesforsikring og Understøttelsesfond, som han fra 1917 som formand og forretningsfører fik oparbejdet til en velfunderet og kollegialt virkende organisation. Også som formand for den lokale Smedemesterforening ydede han et stort og påskønnet arbejde for sin stand. Af tillidshverv udenfor det rent faglige kan nævnes: formand

for Gardehusarforeningen i København (fra 1925) og vicepræsident for samtlige gardehusarforeninger i Danmark (fra 1934).

Der var gammel tradition for latterliggørelse af det kommunale brandvæsen, og O.H. måtte også gennem årene høre meget i den retning; men han forstod at give svar på tiltale, når han udfordredes af en uberettiget kritik. I virkeligheden blev der under hans energiske og myndige ledelse udviklet et fuldt moderne udrustet, velorganiseret og effektivt lokalt brandvæsen, som opfyldte alle de tidens krav, der kunne stilles i en tætbebygget omegnskommune. Det blev også fuldt ud erkendt ved hans afgang fra tjenesten. Og samtidig fremhævedes det, med hvilken resoluthed og offervilje han i den politiløse tid under besættelsen med korteste varsel påtog sig at organisere og forestå ledelsen af det frivillige lokale vagtværn.

Som lokal formand for det i 1918 nystiftede »Erhvervsparti« henvendte han sig ved nytår 1921 til Den konservative Forening om samarbejde ved det forestående kommunevalg og opnåede, at partiet fik 2 pladser blandt de 8 første på den borgerlige fællesliste. Selv blev han dog først opstillet i 1925, og da var partiet forlængst i gang med at smuldre bort igen. Dets få repræsentanter i Folketinget, indvalgt 1920, var allerede i 1924 gledet definitivt ud. Senere sluttede han sig til Det konservative Folkeparti.

Hans virke i sognerådet blev forholdsvis kort. Men han var altid, både før og siden en interesseret debattør i de forskellige kommunalpolitiske spørgsmål.

Ved sin afgang som brandinspektør fik han af »En sognebeboer« dette skudsmål: »En mand med rank ryg, aldrig

bange for at sige sin mening, ej heller for at stå ved den. En redelig mand, en trofast ven, måske tilsyneladende imellem lidt bister, men altid en ærlig og loyal medarbejder, en mand vor kommune skylder megen tak for et dygtigt udført arbejde».

R. af Dbrg. Brandvæsenets medalje for 25 års tro tjeneste.

Udvalgsposter og kommunale hverv 1925-29: medl. af boligudvalget (F.), kirkegårdsudv., gasværksudv. og vej- og kloakudv. Fra 20.4.1921 medl. af huslejenævnet. Vedr. brandvæsen se teksten ovenfor.

Hansen, Ulla

fuldmægtig, cand.polit., Gl. Holte.

Født 10.10.1922 i Holte. Datter af malermester Bahne Bahnson Preisler (1884-1967) og hustru Ingeborg Larsen (1889-1971).

Gift 1944 med malermester Hartvig Hansen, f. 1916 i Bellinge på Fyn. Søn af vikler Rasmus Chr.Hansen (1895-1955) og Oline Sofie Jensen (1894-1967).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse fra 1.4.1970, valgt af Socialdemokratiet.

U.H. tog studenterekseamen på Holte Gymnasium i 1941 og blev cand.polit. i 1948. 1948-50 var hun ansat i Revisionsudvalget for tyske Betalinger under Handelsministeriet, men var derefter uden erhvervsarbejde (»hjemmegående husmoder«) indtil januar 1965, da hun fik ansættelse i Statens Ligningsdirektorats 1.afdeling, først som sekretær, siden som fuldmægtig.

1961-69 var hun medlem af Dansk Kvindesamfunds hovedbestyrelse og

1961-66 tillige dets hovedkasserer. Fra 18.1.1966 til 26.1.1976 har hun været medlem af bestyrelsen for Socialdemokratisk Vælgerforening Gl. Holte-Trørød, fungerende som kasserer indtil 12.2.1968. Fra 15.4.1969 blev hun sekretær.

Som kandidat til kommunalbestyrelsen blev hun første gang bragt i forslag 19.1.1966 og opstilledes derefter på 5. pladsen uden dog at opnå valg, da partiet denne gang kun opnåede at få 4 mandater. Men et fint personligt stemmetal (251) sikrede hende pladsen som 1.suppleant. Der kom dog ingen indkaldelse i den efterfølgende periode; men ved næste valg var det en afgjort sag, at hun skulle have en fin og sikker placering. Hun blev opstillet som nr.3 og valgt. (partiet genvandt sit 5.mandat). Ved valget i 1974 svigtede vælgerne i betydelig grad partiet til fordel for S.F., V.S., Centrum-Demokrater m.fl. (2881 stemmer mod 4504 i 1970), og U.H., som denne gang var opstillet som nr.4, var da (med 159 personlige stemmer og kun

104 listestemmer til rest) i yderste farezone, men reddede sig dog lige ind (mandat nr.15 ved forholdstalsfordelingen mellem listerne).

Udvalgsposter og kommunale hverv 1970-1974: medl. af *økonomiudvalget* og (fra 15.3.1972) *legepladsudv.* Fra 1970 og fortsat efter 1974: medl. af *byplanudv.*, *socialudv.* (N.F. fra 1974), *teknisk udv.*, *byggeudv.* *ejendomsaktieselskabet Holte gymnasium*, medl. af *skole-nævnet v. Gl. Holte skole*. *Sommerlejrforeningens best.* og *ungdomspensionens best.* (»Ungbo«) og medl. af *bevillingsnævn*. Fra 1.4.1974 desuden: *udv. til behandl. af boligindskudslån* og delegeret til *Kommunernes Landsforening*.

Uden for kommunalbest.: medl. af *Det rådgivende aftenskoleudv.* 1.4.1966, *børne- og ungdomsværnet* (suppleant 1966-70), *ligningskommissionen* 1.12.1966-1.6.1970.

Hansen, Valdemar

underdirektør, Holte.

Født 10.9.1927 i Søllerød. Søn af forannævnte smedemester Oluf Hansen og 2. hustru.

Gift 16.9.1950 med korrespondent Birgitte Nielsen, f. 8.3.1926 i København. Datter af repræsentant Ejnar Nielsen (f. 1898) og hustru Ketty Jørgensen (1901-1977).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse fra 1.4.1974, valgt af Det konservative Folkeparti.

V.H. tog i 1944 realeksamen på Holte Gymnasium og kom samme år i handelslære hos Chr.C.Rahr & Co. (Jern & Stål). Efter lærlingetiden fulgte en soldatertid (1950 sekondløjtnant i den kgl. livgarde)

og derpå en handelsvidenskabelig uddannelse, afsluttet med *Handelshøjskolens diplomprøve* 1958 (udenrigshandel). Under alt dette fortsat tilknyttet *A/S Chr.C.Rahr & Co.*, hvor han i 1963 avancerede til *prokurist* og i 1970 til *underdirektør*.

Fra sin gamle fader, smedemester og brandinspektør Oluf Hansen tog han i arv en stærk interesse for offentlige anliggender og trangen til udadvendt aktivitet i det hele taget. Noget har han vel også i arv fra mødrene side, idet hans morfader, efter hvem han er opkaldt, var den i sin tid meget kendte socialdemokratiske agitator, fagorganisator og folketingsmand Valdemar Olsen.

Efter sammenslutningen i januar 1971 af kommunens to – tidligere skarpt adskilte – konservative vælgerforeninger i øst og vest, blev V.H. bestyrelsesmedlem i »Den konservative vælgerforening i Søllerød kommune« og sad her til 1974 (det sidste år som formand). Siden 1973 har han været medlem af *kredsbestyrel-*

sen (Lyngby-Søllerød). I grundejerforeningen »Skovly« har han været bestyrelsesmedlem siden 1972 (det første år som formand). Desuden har han 1964-67 siddet i bestyrelsen for Round Table nr.7 Lyngby-Søllerød og været dens formand 1965-66.

Ved kommunevalget i 1974 opstilledes han for første gang på Liste C. Han blev opstillet som nr.6 og nåede lige akkurat at blive valgt (mandat nr.14 ved forholdsforholdet mellem valglisterne). Som formand f. biblioteksudvalget lykkedes det ham at føre det gamle spørgsmål om bedre lokaleforhold for Holte Bibliotek igennem ved indretningen af de smukke lokaler i Holte Midtpunkt.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af biblioteksudvalget (F.), social-udv., teknisk udv., idrætsudv., bevillingsnævn, byggeudv., koordinationsudv., planlægnings- og kulturudv., ungdomsskolenævn (F.), ungdomspensionens best. (»Ungbo«), Vedbæk havnestyrelse, Nyholte Skoles skolenævn, Kbh. Amts Museumsnævn 1976-.

Hindberg, Viggo Gustav Philemon
gartner på »Enrum«.

Født 21.3.1853 på Enrum, død 8.3.1930 s.st., begr. i Vedbæk. Søn af gartner Fedor Christian Theodor Hindberg (1807-84) og hustru Anna Lovise Madsen (1827-87).

Gift 1887 med Christine Frederiksen, f. 28.2.1865 i Gram sogn i Nordslesvig, d. 5.7.1946. Datter af dyrlæge i Gram Frederik Frederiksen og hustru Anna Brix.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1909-

31.3.1917, valgt på den borgerlige liste. Højre.

H., der var født og opvokset i den hyggelige gamle gartnerbolig ved indkørslen til »Enrum«, overtog i 1884 sin faders stilling som gartner i den smukke og smukt beliggende herskabshave. Han havde af faderen lært sit arbejde her, og som denne værnedes han alle sine dage om den vidunderlige have med kærlighed og omhu. Noget bedre og skønnere sted end »Enrum« fandtes, for ham at se, ingensteds i verden. Om den aktivitet, han straks fra begyndelsen lagde for dagen, vidner bl.a. hans stærke initiativ i 1887 til dannelsen af »Almindelig dansk Gartnerforenings Kreds for Strandvejen og Omegn«.

I hjemmet var hans politiske interesse tidligt blevet vakt, og mange blev de hverv, som denne interesse i årenes løb førte ham ind i. Han var således i mange år medlem af hovedbestyrelsen for Lyngbykredsens konservative Forening og formand for Søllerød Sogns konservative

Forening Østafdeling. Men sin største indsats kom han dog til at yde inden for kommunalpolitikken. I marts 1909 indvalgte han i sognerådet, hvor han igenem 8 år – uden at forsømme en eneste gang ved møderne – udførte et stort og fortjenstfuldt arbejde til gavn for kommunen som helhed og for Vedbæk specielt, som ganske særlig havde han hjerte. Og i 1910 indtrådte han i bestyrelsen for Vedbæk Kommunalforening. Hans største aktive indsats her var nok krigsårenes slidsomme og utaknemmelige arbejde med den militære sikringsstyrkes indkvartering i privathjemmene, et arbejde, som han, trods alt, fik megen påskønnelse for, fordi han både var virksom og opfindsom i sine bestræbelser for at lette byrderne for beboerne og finde udveje i alle vanskelige spørgsmål.

Som formand i sognerådsudvalgene for kirke og skole fik han store og betydningsfulde opgaver at tumle med og bragte dem alle til en løsning, der satte spor i kommunens udvikling: f.eks. den gennemgribende restaurering af Søllerød kirke i 1912 og de store udvidelser af kirkegården i 1911 og 1916, udvidelserne af Nærum og Vedbæk's skoler i henholdsvis 1909 og 1915 og fuldbyrdelsen af det kommunale skolevæsens overgang fra landsbyforhold til købstadsordning i 1917.

Før sin indtræden i sognerådet var han i 1907 blevet indvalgt i Sundhedskommissionen. Her sad han til 15.12.1915 (i 1912 som formand), og året efter sin udtræden her, indvalgte han 18.10.1916 i Skolekommissionen, hvor han sad, indtil han i 1921 efter eget ønske udtrådte. Også i disse hverv var han naturligtvis pligtopfyldende til det yderste, punktlig

og stadig. Det hed sig, at han aldrig undlod at give møde ved de årlige eksaminer i skolerne, og at han med sit smittende humør og den festivitas, han altid formåede at skabe om sig, var en kær gæst i klasselokalene. Børnene syntes ligefrem, at de frygtede eksamensdage ved hans nærværelse blev til sande festdage.

Med sin udprægede historiske sans og interesse for fortidens minder, sin emnente hukommelse og sin smittende humor, var H. en glimrende og fængslende fortæller om livet på det herskabelige Enrum i de gamle store dage, da lensgreve Chr.Danneskiold-Samsøe tilbragte hvert eneste sommerhalvår herude, og kongefamiliens besøg var en årligt tilbagevendende begivenhed, som alle loyale vedbækianere tog livlig og interesseret del i – på den afstand, som skønnedes passende. Han fortalte gerne derom, men på sine gamle dage dog med lidt vemod i sindet ved tanken på det skønne landsted, som nu henlå øde og ubeboet og med begyndende forfald overalt i og omkring sig.

Udvalgsposter og kommunale hverv
 Distriktsforstander f. Vedbæk fra 15.3.1916. Medl. af *kirksgårdsudv.* 1909-13 (F.), *skoleudv.* 1909-13 (F. fra 19.12.1911), udv. vedr. kommunens overtagelse af private veje 1909-10, *forsørgelsesudv.* 16.3.1911-31.3.1917, sognedelingsudv. 25.7.1912-31.3.1917, best. f. folkebiblioteket 16.11.1911 (F. fra 19.12.1911), udv. vedr. indkvarteringsager 18.8.1915, udv. vedr. Nyholte skole og boldbane 18.8.1915, udv. vedr. køb af Søllerød præstegård 18.10.1916. Desuden medl. af best. f. Grøn og hustrus mindelegat 30.5.1912-8.3.1930 og best. f. Johnsens legat

20.8.1913-8.3.1930. Kapitelstakstmand
1913-17. Vedr. sundhedskom. og skole-
kom. se teksten ovenfor.

Holbek, Carl Andreas Jesper

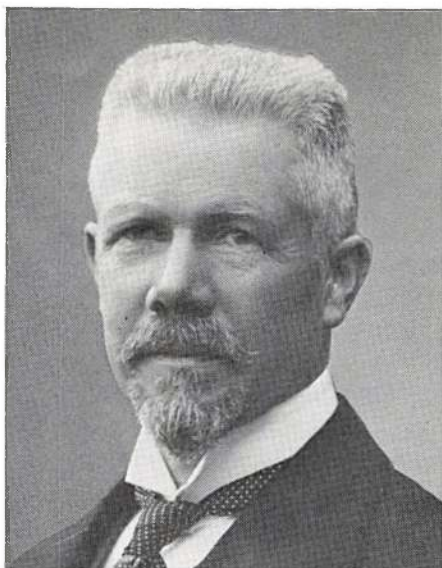
grosserer, Skodsborg.

Født 5.3.1859 i Vinderød sogn ved Frederiksværk, død 24.5.1942 i Gentofte. Søn af kaptajn, sen. generalmajor Gert Marius Holbek (død 1910) og hustru Marie Sophie Bentzien (død 1930).

Gift 3.10.1891 i Jacobskirken, Kbh., med Marie Dorph, f. 6.11.1865 i København, d. 21.11.1948 i Gentofte. Datter af inspektør ved »Haderslev Læreres Skole« i København, professor Poul Dorph (f. 1824, d. efter 1900) og hustru Hansine Marie Schultz (1830-68).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1913-31.3.1917, valgt på borgerlig liste som repræsentant for Højre (fra 1915 Det konservative Folkeparti).

H. tog, kun 16 år gammel, studentereksamen i 1875, men gik dog ikke den studerende vej. Ej heller fulgte han faderen på den militære bane. Han blev handelsuddannet og tog grossererborger-
skab i 1889. I 1900 var han medstifter og blev samtidig bestyrelsesmedlem af Sophus Plums »Sibiriske Kompagni« (en forretning i sibirisk smør med start af filialer til opkøb af smør og anlæg af mejerier i Sibirien), som ophørte med S.P.s død i 1904. Tillige var han indtil 1916 medlem af bestyrelsen for Thorvald Plums smøreksport-firma A/S T & E Plum. Og da dette herefter blev delt, blev han bestyrelsesmedlem både i A/S P & S Plum (forretning med drittelsmør til England og Kontinentet) og A/S T & S Plum (oversøisk forretning med dåse-smør og -mælk samt konserves). Tillige

sad han i bestyrelsen for Genforsikrings A/S »Skandinavia«, Det almindelige Handelskompagni, A/S Nordisk Pelskompagni og Skodsborg Kommunalforening. Fra 1927 var han formand i bestyrelsen for det af ham selv stiftede firma A/S Carl Holbek & Co.

1912-30 var han medlem af S- og Handelsretten. R. Dbrg. 1914.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af regnskabsudvalget 1913-17 (F. 1.4.-17.9.1913), i kraft af sit medlemskab her tillige medl. af *budgetudv.* 20.11. 1913-31.3.1917; medl. af *vejudv.* 1913-17, Vedbæk havneudvalg 19.5.1915-31.3.1917, udv. vedr. centralisation af administrationen 12.4.1916 og udv. vedr. køb af Frederikslund skov 12.4.1916. Valgmand til amtsrådsvalg 19.4.1916.

Horn, Krei

overlærer, cand.jur., Holte.

Født 27.2.1917 i Hjørring. Søn af overlærer Søren Peter Jensen Horn og hustru Karoline Grøn.

Gift 1945 med Inge, f. Bente.

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.4.1958-16.8.1961, valgt af Venstre.

H. tog studentereksamen på Hjørring Gymnasium i 1935 og blev cand.jur. i januar 1947. 1.2.1947 blev han fungerende sekretær i aktieselskabs-registret, 1.2.1949 ansat sekretær s.st. og virkede i denne stilling til 1952. Samtidig var han sagførerfuldmægtig. Lærer ved Flyvevåbnets skoler på Flyvestation Værløse.

Han tilflyttede Søllerød kommune i oktober 1948 og boede på Geelsvej i Holte indtil august 1961, da han flyttede til Sorø. I størstedelen af denne årrække var han formand for den lokale afdeling af Liberalt Oplysningsforbund. »Øvrige offentlige aktiviteter i kommunen falder inden for oplysnings- og undervisnings-sektoren«, hedder det kort og godt i hans yderst knappe selvbiografiske meddelelser.

Ved kommunevalget i 1958 opstilledes han på Liste D som nr.2, og da Venstre i disse år nød usædvanlig stor yndest blandt vælgerne i København og omegnskommunerne, blev der på valgdagen her i Søllerød rigeligt med stemmer til 2 mandater (Liste D fik 1473 stemmer). H. kom da ind i kommunalbestyrelsen på det 12.mandat. Han havde ikke været opstillet før, og han blev ikke siddende sin tid ud.

Udvalgsposter og kommunale hverv

Medl. af børneværnsudv., skoleudv., so-

cialudv., amtsudv. f. skoleidræt, udv. vedr. ungdommens uddannelsesproblemer, ungdomsnævnet. Desuden medl. af: skolekommission fra 23.4.1958 og børnebiblioteksbest. fra 21.5.1958. Tilsynsmand f. sognevandløb fra 21.10.1959.

Hvalsøe, Ivar Carl Johan

murermester, Vedbæk.

Født 30.3.1885 i Vedbæk, død 5.6.1950 s.st. Søn af malermester Hans Frederik Kaas Hvalsøe (1843-92) og hustru Hulda Nathalia Bøchmann (1847-1929).

Gift 5.4.1914 i Marie kirke, Kbh., med Anna Magdalene Sandager, f. 12.12.1888 i København, d. 25.8.1958 i Hørsholm. Datter af murer Hans Sandager og hustru Anna Sophie Albrechtsen.

Medlem af Søllerød sogneråd 16.2.1927-31.3.1929, indtrådt som 1.suppleant for portør H.P.Hansen, Socialdemokratiet, og 12.3.1944-31.3.1946, denne gang indtrådt som 1.suppleant for C.K. Madсен, Socialdemokratiet.

H. kom i 1899 som 14-årig i murerlære hos muremester Nielsen i Vedbæk. Fra 1900 frekventerede han om vinteren Teknisk Selskabs Skole i København, hvor han i 1904 aflagde sin svendeprøve. 1904-11 var han »på valsen« i Tyskland og i Sverige, længst i sidstnævnte land. I Tyskland havde han som rejsekammerat sit jævnaldrende »bysbarn« Chr. Brandstrup, der også senere slog sig ned i fødebyen som muremester. Efter rejselivets ophør arbejdede han i årene 1911-28 som murersvend rundt omkring i Københavns amt, mest i Nordre Birk, for så i juli 1928 endelig at nedsætte sig i Vedbæk som mester. 1929 blev han desuden autoriseret kloakmester.

Det blev en meget betydelig indsats H. kom til at yde inden for det offentlige liv her i Søllerød kommune. Utroligt, hvad denne flittige og energiske mand kunne overkomme ved siden af sin omfattende håndværksvirksomhed. De offentlige tillidshverv, som han – foruden de nedenfor nævnte rent kommunale –

gennem årene bestred, var, nær sagt, uden tal. Han var 1918-28 formand for Murerne Fagforening i Søllerød, Birkerød og Hørsholm kommuner; 1919-28 i bestyrelsen for Fællesorganisationen i Søllerød og for Nærum Andelsbageri; 1922-27 formand for Socialdemokratisk Vælgerforenings Skodsborg-Vedbæk afdeling; 1925-36 medlem af Vedbæk Menighedsråd; 1932-46 formand for Vedbæk Sogns Sygekasse, samt næstformand i sammenslutningen af Københavns amts sygekasser og hovedbestyrelsesmedlem i Centralforeningen for Sygekasser på Sjælland. Endvidere var han fra 1927 af amtet beskikket til fast vurderingsmand ved udlån i faste ejendomme af myndiges midler i stedet for den fra amtsråds kredsen bortflyttede muremester Anton Sørensen (se denne), fra 1937 til sin død ejendomsskylds-vurderingsmand og fra 1939 til 1947 medlem af nævningegrundlisteudvalget.

Udvalgsposter og kommunale hverv
I første sognerådsperiode (1927-29): distriktsforstander for Skodsborg, medl. af boligudvalg, kirkegårdsudv. og (fra 21.3. 1928) byggeudv. I anden sognerådsperiode (1944-46): medl. af bygnings- og facadeudv., gas- og vandværksudv., skoleudv., økonomiudv., biblioteksbest., Holte Gymnasiums best., Vedbæk havnebest., samt best. for Søllerød sociale Boligforening, J.P.Johnsens legat og Grøns legat.

Hübenbecker, Fritz Carl David
stenhugger, entreprenør.

Se under sognerådsformænd og borgmestre.

Hübenbecker, Johan Carl Hermann
tromlefører, Gl. Holte.

Født 4.12.1888 i Øverød, død 12.9.1973 i Gl. Holte. Yngre broder til forannævnte Fritz Hübenbecker.

Gift 9.3.1913 i Søllerød kirke med Klara Metea Hansine Jensen, f. 22.9.1891 i Herstedvester sogn, d. oktober 1974 i Gl. Holte. Datter af arbejdsmand, senere entreprenør Lars Peter Jensen (se denne) og hustru.

Medlem af Søllerød sogneråd 15.3. 1939-1.4.1941, indtrådt som 1.suppleant for Chr. Bannø, Socialdemokratiet.

H. vogtede allerede som skoledreng køer for bønderne i Øverød; efter sin konfirmation i 1903 blev han tjenstedreng og senere tjenstekarl, og fra 1912 tjente han sit brød som arbejdsmand rundt om i sognet, indtil han i 1916 ansattes som tromlefører ved Søllerød kommunes vejvæsen, en stilling, som han bevarede i resten af sin aktive virketid og bestred med stor pligtfølelse og -opfyldelse.

Han var ikke helt af samme format som sin berømte ældre broder og fik heller ikke nær så mange offentlige tillidshverv som denne. Men han nød sine kammeraters og sine partifællers tillid, hvad der bl.a. gav sig udslag i, at de i 1937 indvalgte ham i bestyrelsen for Socialdemokratisk Forening for Midtsognet (udtrådt efter eget ønske 26.4. 1940). Desuden var han i 4 år medlem af og formand for forældrerådet ved Gl. Holte skole og tillige bestyrelsesmedlem og i 3 år formand i forældreforeningen ved samme skole. Som den ædruelige mand, han var, viste han afholdssagen stor interesse og var i 15 år næstformand i den lokale Afholdsløge.

Ved kommunevalget i marts 1937 blev han opstillet på den socialdemokratiske Liste A, men opnåede i første omgang kun at blive placeret som suppleant. Da forretningsfører Chr. Bannø (se denne) i marts 1939 fraflyttede sognet, overtog H. det ledige mandat, men allerede pr. 1.4.1941 androg han sognerådet om fritagelse, og det blev ham bevilget aldeles omgående. Han havde nemlig sat den gamle tillid overstyr, idet han i 1940, kun en måned efter, at en generalforsamling i vælgerforeningernes fællesledelse havde resolveret, at den hidtil så sørgeligt splittede socialdemokratiske 6 mandsgruppe i sognerådet skulle stå ubrydeligt sammen for resten af valgperioden, var brudt ud og i flere tilfælde gået sine egne veje. Han havde simpelthen nægtet at bøje sig for partibeslutningen og fortsat i ord og gerning demonstreret sin uvilje mod at sidde i gruppe med C.K.Madsen. Først havde man besluttet sig til at lade sagen »glide« til det kommende ordinære valg, som jo efter reglerne skulle finde sted i foråret 1941, så skulle man nok

huske den og træffe sine dispositioner derefter. Men dette valg kom, som bekendt, slet ikke på grund af besættelsestidens omstændigheder, og så indkaldte man H. og den øvrige sognerådsgruppe til en forhandling med hovedbestyrelsen. Dette møde udeblev han imidlertid fra og havde jo så ikke andet at gøre end at indsende det omtalte andragende.

Han nåede altså ikke at markere sig på nogen særlig fremtrædende måde i det kommunale liv, trods den meget lange levetid, der – i modsætning til broderen – blev ham beskåret.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *økonomiudv.*, *skoleudv.*, *socialudv.*, *socialboligudv.* og *gasværksudv.*
(indtil 17.4.1940).

Hyldstrup, Erik Lars

generalsekretær, cand.jur., Gl. Holte.
Født 8.8.1924 på Østerbro i København.
Søn af repræsentant Ove E. Hyldstrup (1882-1947) og hustru Jenny Hansen (1889-1953).

Gift 1949 med Birthe Frederiksen, f. 1928. Datter af inspektør Carl Frederiksen (f. 1898) og hustru Ella Lundstrøm (f. 1900).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.1.1970, valgt af Socialdemokratiet.

H. blev student fra Østre Borgerdyds-skole i 1943 og tog juridisk embeds-eksamen ved Københavns Universitet i 1949. 1949-54 var han ansat som sekretær i Boligministeriet og havde samtidig deltidsbeskæftigelse i Kongeriget Danmarks Hypothekbank og i Kgl. Grønlandsk Handel. Fra 1954 har han været generalsekretær i Dansk Boldspil Union.

I 1963 flyttede han fra Rødovre til Søllerød kommune, hvor han straks tilsluttede sig Socialdemokratiet i Trørød-Gl. Holte, gentagne gange opstillet som bestyrelsessuppleant. 15.4.1969 afløste han Ulla Hansen som sekretær og blev senere tillige sekretær i partiets fællesledelse. Allerede ved kommunalvalget i 1966 stod han opstillet på Liste A; men som nr.8 i rækken havde han i den omgang ingen større valgchance. Ved næste valg i 1970 stod han derimod som nr.5 og blev valgt. Det var en glædelig overraskelse for partiet. Det havde kun 4 mandater i den afgående kommunalbestyrelse og havde derfor indgået valgforbund med Partiet SF for – som partiformanden J.Schunck udtrykte det – at »befæste det 4.mandat« (»Rød front i grøn kommune«, skrev Berlingske Aftenavis), og så blev det altså til 5 mandater! I den følgende periode markerede han sin position i gruppen så bemærkelsesværdigt, at han ved valget i 1974 fik anvist 3. pladsen på Liste A, der på forhånd kun-

ne betragtes som aldeles sikker. Så måtte fru Ulla Hansen tage »Urias-posten«; men den klarede hun jo – som foran anført, og så kunne *alle* parter jo kun være tilfredse.

Udvalgsposter og kommunale hverv

I perioden 1970-74: medl. af *byplanudv.*, *ejendomsudv.*, *amtsudv. f. skoleidræt*, *byggeudv.*, *stipendieudv.*, *sygekassens best.* I perioden fra 1970 og fortsat efter 1974: medl. af *skoleudv.* (F. fra 1.4.1974), *idrætsudv.*, *børne- og ungdomsværn*, *fritidskom.*, *skolekom.*, *Holte gymnasiums best.*, *skolenævnet v. Rundforbiskolen.* I perioden fra 1974: medl. af *økonomiudv.*, *socialudv.*, *best. f. Holte Rideklub*, *lokálnævn vedr. politiets virksomhed.*

Ingvardson, Georg Louis Evald

ølhandler, Trørød, sen. fuldmægtig, Gl. Holte.

Født 4.3.1909 i København. Søn af lagerarbejder Georg Carl Ingvardson (1891-1960) og hustru Ida Marie Svendsen (1889-1961).

Gift med Else Hedvig Jensen, f. 16.10.1912 i Smørum. Datter af snedker Ferdinand Severin Jensen (1884-1965) og hustru Kirsten Marie Larsen (1883-1953).

Medlem af Søllerød sogneråd og kommunalbestyrelse 1.4.1950-31.3.1962, valgt af Socialdemokratiet.

I. kom i maj 1923 i lære som porcelænsdrejer på Den kgl. Porcelænsfabrik og blev udlært i maj 1928; virkede derefter i faget, indtil han i 1943 blev selvstændig erhvervsdrivende. I 1945 flyttede han fra Birkerød til Trørød for at overtage »Stjernen«s øldepot og en vognmandsforretning. I 1955 åbnede han en

grønt- og frugtforretning i Nærum og ansattes endelig i 1960 i Kommunernes Landsforening, hvor han blev fuldmægtig.

Lige fra sin ungdom havde han deltaget ivrigt i det faglige og politiske foreningsarbejde. Også her i kommunen blev han sin vane tro, og da den gamle Midtsofnasafdeling af Socialdemokratisk Forening i september 1951 blev delt i to: en for Nærum og en for Gl. Holte og Trørød, blev G.I. snart indvalgt i bestyrelsen for sidstnævnte (14.10.1952). Samtidig blev han formand for fællesledelsen, indtil han 24.11.1954 afløstes af K.Parsager. Da var han også allerede blevet medlem af sognerådet. Hans opstilling ved forårsvalget i 1950 havde forøvrigt sin lille forhistorie, som absolut bør fortælles her:

Man havde i lange tider inden for partiet fulgt den praksis ved kandidatopstilling til sognerådsvalg at lade hver enkelt stemmetal være afgørende for placeringen på listen, helt uden hensyn til lokal

hjemmehørighed. Men derved var det gentagne gange kommet til at gå sådan, at vest- og midtsognet havde besat alle de bedste pladser og dermed også fået alle mandaterne, og det havde vælgerne ved Kysten hver gang været i højeste grad utilfredse med. Vedbæks og Skodsborgs socialdemokrater var nemlig akkurat lige så lokalpatriotiske som »storborgerne« i de respektive Kommunalforeninger. Partiets kandidatliste ved kommunevalget i 1946, der – som det påstodes – helt havde tilsidesat repræsentanterne for Skodsborg-Vedbæk afdelingen (»en af partiets bedste og mest trofaste afdelinger!«) havde bragt gemytterne helt i kog, og en vælger, der kaldte sig »En Kystboer«, røg ud i Søllerød Tidende med et voldsomt angreb på partiledelsen, der skruede sig op til højder som disse: »Det er en hån fra byerne på den anden side skovene, at de i deres overmod og herskertrang tramper kystbyernes befolkning ned og fratager dem al ret til at tale deres sag. En tysk junker kunne ikke gøre det mere brutalt end disse herrer fra Vesten«. Den pågældende fik selvfølgelig både læst og påskrevet for så groft et brud på partidisciplin og -anstændighed – ovenikøbet stillet til muntert skue i den borgerlige avis. Men at partiledelsen alligevel havde fået lidt at tænke på ved denne lejlighed, viste sig ved næste kandidatopstilling i 1950, hvor man – efter først at have placeret de 4 »gamle« sognerådsmedlemmer, der var foreslået genvalgt – kom til »enighed om at lade Kysten besætte plads nr.5« og så iøvrigt at lade resten placere »efter hver enkelt stemmeflertal uden skelen til lokale tilhørsforhold«.

Kystens nr.5 var altså Ingvarson fra Trørød, og han beholdt sit mandat gen-

nem 3 valgperioder. Fra 1955, da han flyttede til Nærum, var han ganske vist ikke længere Kysten's specielle repræsentant, men der var ved forstander L. Fridorfs valg i 1954 sørget for, at kystboerne fik fuld erstatning. Ved valget i 1962 mistede partiet det ene af sine 5 mandater, og I., der var genopstillet som nr.6 på listen, gled dermed ud. At han var rykket ned på 6.pladsen, var nok ikke helt uden forbindelse med hans skarpe holdning over for de oprørske Nærum-vælgeres kværuleren over »kompromispolitikken« i kommunalbestyrelsen på Fællesledelsens møde 26.9.1961, hvor han rent ud erklærede: »Ønsker man, jeg skal deltage i fremtiden, viger jeg ikke en tomme fra den politik, der er ført«. Nærum-vælgerne fylkede sig i hvert fald ved dette valg om »oprørersken« Alice Jørgensen (se denne).

I., som var udtrådt af bestyrelsen for den lokale partiforening i 1955 på grund af »manglende tid«, indtrådte snart igen og blev i 1963 valgt til formand, men afløstes året efter af Hans Jørgen Jensen (se denne).

Ved kommunevalget i marts 1970 opstilledes han påny som nr.6 på Liste A. Partiet havde da sat alt ind på at genvinde det 5.mandat og reddede det også ved listeforbund med Socialistisk Folkeparti; men I. blev ikke valgt. Derimod fik han sæde i *amtsrådet*.

Udvalgsposter og kommunale hverv
 I samtlige perioder 1950-62: medl. af *biblioteksbest.*, *biograftilsyn*, *børnebiblioteksbest.* og *byplanudv.* (fra 21.3.1951).
 I 1.periode 1950-54: medl. af *børneværnsudv.* (til 21.3.1951) og *socialudv.* (fra 21.3.1951). I 1. og 2.periode 1950-58: medl. af *mælkeudv.*, *Vedbæk havnesty-*

relse og rationaliseringsudv. (fra 18.4. 1951). I 2. og 3. periode 1954-62: medl. af *ejendomsudv.* og *økonomiudv.* I 3. periode 1958-62: medl. af boligansyningsudv., boligudv., Holte gymnasiums best. og museumsbest. (fra 24.6.1959). Desuden medl. af best. f. Grøn og hustrus mindelegat fra 28.6.1950.

Isaksen, Alfred Peder

vognmand, Holte.

Født 25.10.1877 i Høsterkøb, død 26.5. 1961 i Holte. Søn af arbejdsmand Frederik Valdemar Isaksen og hustru Inger Abrahamsen.

Gift 27.3.1898 i Søllerød kirke med Ane Marie Andersen, f.7.7.1878 i Søllerød sogn. Datter af arbejdsmand Morten Andersen (1846-1925) og hustru Lovise Amalie Olsen (1858-1939).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1909-31.3.1913, indvalgt af Socialdemokratiet.

Efter sin konfirmation i 1891 var I. tjenestedreng på forskellige gårde rundt om i Birkerød sogn indtil 1894. 1895-96 var han tjenestekarl på »Maltegård« her i sognet og havde derefter i et halvt år arbejde på Holtegårds Bryggeri. 1897-1906 ernærede han sig som arbejdsmand i Trørød og flyttede derefter til Nyholte, hvor han blev retortarbejder på det nyopførte gasværk. I september 1908 søgte han pladsen som skolebetjent ved den ligeledes da nyopførte Nyholte Kommuneskole; men det blev hans partifælle Jacob Hansen (se denne), som fik den. Han fortsatte så sit arbejde ved gasværket, indtil han i 1917 begyndte at dyrke frugt og grøntsager til salg på et lejet stykke jord ved Malmlosevej. Fra 1920 begyndte han tillige så småt at drive vognmandsforretning med den ene

af de heste, han benyttede i gartneriet, og det gik så hurtigt fremad med denne nye virksomhed, at han allerede i 1922 kunne ophøre med det slidsomme og lidet ekstrairindbringende gartneri. I 1928 udskiftedes hestekøretøjet med et lastautomobil (han sagde ikke »bil«, men »automobil«, for han var af den gamle skole, men fulgte dog naturligvis alligevel med tiden). Svigtende helbred tvang ham imidlertid i 1944 til at opgive forretningen og vende tilbage til havebruget, som ved siden af aldersrenten kunne give ham og hans kone, lige hvad de behøvede, fra hånden og i munden. Afholdsmænd havde han alle sine dage været.

1905-06 sad han i bestyrelsen for Dansk Arbejdsmandsforbunds Søllerød Afdeling, og 1906-09 var han formand for samme. Tillige var han 1908-18 kasserer for Socialdemokratisk Forening i Søllerød, og det var disse faglige og politiske hvervs fortrinlige bestridelse, der i 1909 medførte, at hans kammerater stemte ham ind i sognerådet. Men han

blev ikke senere genopstillet; søgte det vel heller ikke.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander i Øverød. Medl. af best. f. Drewsens Hospital. Medl. af kirkegårdsudv. (fra 21.4.1910). Folketællingskommissær 1911.

Jacobsen, Alfred

malermester, Vedbæk.

Født 23.1.1884 i Bissrup Fiskerleje, Holsteinsborg sogn, død 11.7.1975 på plejehjemmet »Frydenholm«, Rudersdal. Søn af fisker og sandgraver Jacob Jacobsen og hustru Christine Larsen.

Gift 1. gang 9.2.1913 i Helligåndskirken, Kbh., med Ella Helene Sofie Rasmussen, f.3.5.1892 i København, død 19.8.1949. Datter af kelner Conrad Holm Rasmussen og hustru Henriette Elisabeth Jensen.

Gift 2.gang 27.5.1955 med Jenny Marie Christiansen, f.26.4.1902, død 20.1.1962.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.6.1943-7.7.1947, indvalgt af Det konservative Folkeparti.

J. stod i lære 1897-1902 hos malermester Johs. Daniel Hansen i Tornemark ved Næstved, som var en dygtig læremester, »retfærdig og bestemt«. Her lærte han – under en daglig arbejdstid fra 6 morgen til 7½ aften – at male både bygninger, møbler, hestevogne og ligkister; ikke mindst lærte han vognstafferingen til gavns – og fik megen glæde og udbytte deraf sidenhen. 1903-09 arbejdede han – med 6 måneders afbrydelse i 1907, hvor han var i trøjen på Sølvgades Kaserne – som svend rundt om på Sjælland, i Jylland og Sverige uden at være

arbejdsløs en eneste dag, og var så endelig i 7 år »mestersvend« hos malermester Georg Petersen i Vedbæk. En mestersvend fik 5 øre mere i timen end de andre, og da den almindelige arbejdsløse var 60 øre i timen, kunne han altså på en 10 timers arbejdsdag tjene 50 øre ekstra – en sum, som ikke var at foragte i de tider. Men fra 1.11.1916 kunne mester kun tilbyde ham almindelig timeløn. Så sagde han farvel og tak, udmeldte sig af svendenes fagforening og tog ind til Københavns Malerlaug, hvor han få dage senere blev optaget. Næringsbrev udstedtes, og fra 27.11.1916 var han da selvstændig malermester i Vedbæk. »Jeg var mig fuldt bevidst«, har han selv mange år senere fortalt, »at det ville blive skrald, og det blev det også. Jeg var blevet gift i mellemtiden, men vi lærte at spise havregrød 5 gange om ugen«.

Forholdene ændrede sig dog snart. Forretningen voksede, og Alfred Jacobsen blev en af de store mestre i Vedbæk, fra hvis værksted mange dygtige svende ud-

gik i løbet af de næste 48 år. En af disse overtog forretningen, da den 80-årige mester i 1964 endelig lagde op.

I det offentlige liv havde J. gennem alle disse år taget stor og livlig del. Han var mangeårigt bestyrelsesmedlem i Vedbæk Håndværker- og Industriforening og dens formand i 12 år 1931-43; fra 1939 bestyrelsesmedlem og kasserer i både Vedbæk Grundejerforening og Vedbæk konservative Vælgerforening; medstifter og i bestyrelsen af Nordre Birks Arbejdsgiverforening 1938, og fra 1945 vurderingsmand i Østifternes Brandforsikring. Særlig meget, rent personligt, betød for ham medlemskabet og arbejdet i »Odd Fellow«-logen.

Ved kommunevalget i marts 1937 var han opstillet på den clausenske Liste C 1, men blev ikke valgt. Ved valget i maj 1943 stillede han på en sikker plads som nr.2 på Liste C i front mod »Den uafhængige Kommunalforening«s Liste F og valgtes på listestemmerne alene (kun 3 stemte personligt på ham). I marts 1946 genvalgtes han (de personlige stemmer var da steget til 8); men allerede i juli 1947 bad han – under henvisning til sin alder – om tilladelse til at træde ud, hvilket bevilgedes ham. Hvad hans egentlige bevaeggrunde har været til dette skridt, foreligger ikke oplyst. Alderen kan næppe have trykket ham særligt på dette tidspunkt – at dømmе efter, hvad han selv skrev så sent som i 1965:

»Jeg har haft en god barndom, skønt under små kår. Jeg har haft en frisk og god ungdom, en god manddomsalder, og da jeg nu er et godt stykke inde i den fjerde snes, håber jeg også på en god alderdom, når den engang melder sig!«

Længe holdt han ud, rask og rørig og

åndsfrisk, og først så sent som i oktober 1972 måtte han, 88 år gammel, lade sig installere på plejehjemmet »Frydenholm«, hvor han tilbragte endnu næsten 3 år.

Udvalgsposter og kommunale hverv 1943-46 medl. af brandudv., bygnings- og facadeudv., gasværksudv., skov- og kirkegårdsudv. (F.), luftværnsudv., *socialudv.*, ungdomsskolenævn, Vedbæk havnestyrelse (F.), best. f. Sommerlejrforeningen. 1946-47 medl. af *teknisk udv.*, *socialudv.* og *skoleudv.* Delegeret til Sognerådsforeningen 1946. Hegnsynsmand 1926ff.

Jacobsen, Ingeborg

husmoder, Holte.

Født 21.1.1881 i København, død 28.12.1941 i Hellerup, begr. i Søllerød. Datter af lærer Christian Thybo-Lindemann og hustru Anna Thychsen.

Gift 31.1.1905 i Odense med direktør Waldemar Jacobsen, f.21.1.1876 på Vejerslevgård, Mors. Søn af proprietær Jacob Jacobsen (d.1916) og hustru Frida Bech (d.1932).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1921-30.10.1930, indvalgt af Det konservative Folkeparti.

Fru J. tilbragte en del af sin barndom og første ungdom i Odense, hvor hendes fader, som tidligere i en årrække havde været forstander L.Budde's medarbejder på opdragelsesanstalten »Holsteinsborg«, var lærer. Hun tog i 1898 præliminæksamen fra den bekendte »Frk.Wintellers Skole« (som blev til »St.Knuds Gymnasium«) og virkede i nogle år som privatlærerinde og vikar ved Odense kommunale skolevæsen. I 1905 giftede

hun sig med direktør Waldemar Jacobsen, som hun havde lært at kende i de år, han opholdt sig i Odense som forretningsfører for A/S Brdr. Tychsen, og fulgte med ham til Sibirien, hvor han siden 1903 havde drevet en større eksportforretning under firmanavn »Jacobson & Dantzer«. Denne blomstrende forretning blev brat slået i stykker ved revolutionen i 1917, og familien Jacobsen, som var blevet forøget med en datter og en søn, måtte over hals og hoved flygte hjem til Danmark, hvor den tog bolig på De Conincksvej ved Dronninggård. W.J. blev herefter først direktør for A/S Nordiske Metalvarefabrikker (1917-19) og så administrerende direktør for A/S »Hellesens Enke og V.Ludvigsen«. Og fru J. blev dansk husmoder under fredelige forhold i Søllerød-idyl. Men hun murede sig ikke inde. Så snart »Dansk Kvindesamfund«s Holte-afdeling var stiftet i 1918, tog hun del i dens møder og arrangementer og vandt ved sin klare intelligens, sit overordentlig

sympatiske væsen og hele sin kultiverede og »lady-like« fremtræden alles beundring og tillid. Og da fru Anna Sigvard Hansen i 1921 forlod kommunen og dermed også sit sæde i sognerådet, var der inden for Kvindesamfundet ingen tvivl om, hvem der skulle være hendes arvtager. Den stærke interesse, som fru J. allerede på mangfoldige måder havde vist for skoleforholdene her i kommunen, måtte i forbindelse med hendes egne lærerindeerfaringer fra ungdomsårene gøre hende selvskreven til at blive fru Sigvard Hansens afløser i skole- og biblioteksudvalg, hævdedes det med stor styrke. Det gjaldt altså om at få denne kloge, forstandige og erfarne kvinde placeret på en sikker plads på den borgerlige fællesliste, der var opstillet, og så agitere på det kraftigste for at få alle de kvinder, der var tilhængere af en borgerlig kommunalpolitik, til at indse, at ingen måtte blive hjemme på valgdagen. At hun selv var villig til at lade sig opstille, havde man heldigvis konstateret, og så blev hun sat som nr.4 på listen og valgt med de konservative kvindestemmer, som der ingen mangel var på i denne villakommune.

Fru J. skuffede heller ikke forventningerne. Hun bestred udmærket de mange vigtige hverv, som vælgerne havde betroet hende, skrev Holte Avis 3-4 år senere: »Som den berejste og kultiverede dame, fru J. er, har hun fortrinlige betingelser for at kunne virke til gavn for de kommunale anliggender, til hvis røgt hun desuden ejer de værdifulde egenskaber: interesse, grundighed og elskværdig forhandlingsevne«. De 14 herrer ved rådsbordet lyttede interesseret, når den enlige dame iblandt dem tog ordet, og i udvalgene følte de hendes

kvindelige synspunkters vægt, hvad enten det drejede sig om skolernes, alderdomshjemmenes, børneasylernes eller biografteatrenes forhold. Hun havde fra 1921 sæde i Søllerød børneasyls bestyrelse, hvor hun afløste socialdemokraten Vald. Andreasen. Partipolitiske hensyn vejede åbenbart ikke med her i asylet; det var sagen, det gjaldt. Andreasen havde selv i sin tid efterfulgt grosserer Malling.

20.10.1930 forlod ægteparret Jacobsen kommunen for at tage bolig i Hellerup. Dermed ophørte truens værdifulde kommunalpolitiske virke i Søllerød. Men også i Gentofte kommune blev der snart lagt mærke til hende. Hun sad i kommunalbestyrelsen her fra 1.4.1937 til sin alt for tidlige død 28.12.1941.

Udvalgsposter og kommunale hverv
1921-30: medl. af facadeudv. (F. 21.11.1928-3.4.1929), *forsørgelsesudv. biblioteksbest.* (F. fra 18.5.1921), *skoleudv.* (F.), *skovudv.* 1929-30: medl. af *gasværksudv.* og udv. vedr. undersøgelse af pristallet. Medl. af skolekommissionen 1921-30. Medl. af best. f. Søllerød sogns børneasyl 6.4.1921-3.9.1925 og best. f. Holte højere Almenskole 3.4.1925-30.10.1930.

Jacobsen, Leif Nørmark
disponent, Gl.Holte.

Født 22.4.1926 i Nykøbing F.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1950-19.3.1951, valgt på Liste E, Retsforbundet.

Retsforbundet (stiftet 1919) fik sin første repræsentation i rigsdagens folketing i 1926 (2 mandater) og havde i de følgende år så megen fremgang, at det i 1933 også fik mod på selv-

stændig opstilling ved kommunevalgene rundt om i landet. Her i Søllerød fik Liste E dog kun ialt 82 stemmer, af hvilke de 23 faldt på spidskandidaten, kommuneingeniør Axel Riis personlig; og i den følgende halve snes år, hvor partiets repræsentation i folketinget, der var nået op til 4 mandater, svandt mere og mere ind, var dets kommunevælgere henvist til samarbejde med andre politiske grupper. Efter krigen og besættelsen fik imidlertid partiet pludselig en vældig renæssance, som nok hovedsagelig skyldtes en udbredt utilfredshed med den fortsatte opretholdelse af krigstidens kriselovgivning og restriktionspolitik, men som ganske utvivlsomt også havde en del af sin forklaring i den nye partifører, overlæge Viggo Starcke's for vælgermasserne uimodståelige charmeoffensiv. Folketingsrepræsentationen steg nu til 6 mandater, og ved kommunevalget i 1950 opstilledes påny en Liste E – i valgforbund med B, C, D og F. Med 424 listestemmer kom Retsforbundet i Søllerød heldigt med ved mandatfordelingen og fik tildelt det 12. mandat.

Spidskandidaten, den ganske unge disponent Leif N. J., som herefter indtrådte i sognerådet, var et ganske ubeskrevet blad, men gik nu frejdigt frem i rampelyset med ungdommelige patentløsninger på alt det, som de gamle sad og kludrede med. Søllerød Tidende refererer f.eks. fra budgetbehandlingen i januar 1951:

»Leif N. J. mente, at kommunen burde sælge alle sine ejendomme og grunde. Også biografen burde sælges, da den kun giver underskud, og biblioteksvæsenet burde være et

privat foretagende. Gas- og vandværket skulle også sælges til private, eventuelt kunne Strandvejsgasværket overtage gasforsyningen. Badeanstalterne skulle ikke være kommunale, og hvis sportsfolkene havde tilstrækkelig interesse for deres sport, burde de selv sørge for deres idrætsanlæg. Skolebespisningen var kommunen uvedkommende, og kun mødrehjælpen havde af en eller anden grund hans interesse. Selv om N.J. ikke havde haft tid til at studere budgettet grundigt, mente han, at der ville kunne spares ca. en million, hvis man fulgte hans anvisninger. Ingen af sognerådets øvrige medlemmer følte trang til at indlade sig i diskussion med taleren«.

Kort efter blev han – af grunde, som dog ikke havde noget som helst med det politiske at gøre – udstødt af den borgerlige fællesgruppe og frataget sine udvalgsposter, og som følge heraf måtte han, om end nølende, gå ind på at nedlægge sit mandat og lade sig afløse af 1. suppleanten, grosserer E.S. Sabroe.

Der var herefter helt stille om hans navn, indtil han i 1962 pludselig dukkede op igen som nr. 3 på det nye parti »De Uafhængige«s Liste U. Retsforbundet, som var ganske tilintetgjort ved folketingsvalget i 1960 efter det starcke'ske eventyr med »trekantregeringen«, havde ved kommunevalget her i Søllerød (i forbund med de radikale) fået ialt 178 stemmer. Men »De Uafhængige« fik (i forbund med Konservative og Venstre) 532 stemmer – som dog kun kom forbundsfællerne til gode.

Så hørte man ikke mere til N.J. i det kommunalpolitiske liv.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *socialudv. og teknisk udv.*
1.1.1950-23.1.1951.

Jensen, Axel Christian

kasserer, Nærum, senere Holte.
Født 10.2.1905 i Nærum, død 5.3.1976 i Gl.Holte. Søn af Marie Thestrup (1879-1975), faderen ukendt.

Gift med Dagny Jensen, f.7.9.1906.

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.4.1962-31.3.1966 og atter 1.4.1970-31.3.1974, valgt af Socialdemokratiet.

J., som levede hele sit liv i Søllerød kommune, havde fra ganske ung taget sit afgjorte politiske standpunkt og var straks gået ind i det faglige og politiske organisationsarbejde. Ved midten af 1930erne blev han medlem af bestyrelsen for Arbejdsmandenes Fagforening; fra oktober 1940 var han dens kasserer og fra o.1960 tillige dens kontorbestyrer. Samtidig gjorde han sig stærkt gældende inden for Arbejdernes Fællesorganisation og Arbejdernes Oplysnings Forbund (A.O.F.) Hans stærke sociale interesser førte ham også tidligt ind i bestyrelsen for Vedbæk Sygekasse. 25.4.1945 blev han dens formand og ledede den dygtigt på sin egen lune og stilfærdige facon indtil 1.4.1962, da sygekasserne i kommunen blev samlet til én for hele kommunen, kaldt »Søllerød Sygekasse«, hvorpå han ganske naturligt fortsatte som formand for denne i den halve snes år, som gik, indtil loven afskaffede alle sygekasser efter det gamle mønster. I bestyrelsen for partiforeningens Gl.Holte-Trørød afdeling (oprettet 1951) sad han indtil 18.1.1972 og hædredes ved sin afgang med udnævnelse til

æresmedlem. Han var naturligvis – kan man næsten sige – også i mange år næstformand for Nærum Andelsbageri og i bestyrelsen for Gl.Holte Brugsforening. Og nævnes bør endvidere hans mangeårige formandskab i Vedbæks afholdsloge »Kærnen« under NIOGT.

I marts 1962 opstilledes han til kommunevalget som nr. 4 på Liste A og valgtes på denne i sig selv sikre plads med 139 personlige stemmer. Ved valget i 1966 afløstes han af sin søn, Hans Jørgen Jensen (se denne). Men ved det følgende valg i 1970 afløste han igen denne, stadig placeret som nr. 4 på listen og nu med 195 personlige stemmer i tilgift. Det blev dog sidste gang, han lod sig opstille; næste gang var aldersgrænsen nået – så godt som. Sygdom var vist også kommet til nu; i hvert fald fik han kun lov til at nyde sit otium i 2 år. Kun smukke og anerkendende ord om hans virke og hans færden var at fremføre, både mens han

levede, og efter at han var død. En, der kendte ham bedre end den, der skriver disse linjer, har karakteriseret ham således:

»Axel Jensen hørte ikke til dem, der brugte mange ord, han var den stille og tankefulde tillidsmand, affholdt af alle, der kom i berøring med ham. Hans rige menneskelige forståelse banede ofte vejen for mennesker, der trængte til en hjælpende hånd, en fornuftig løsning ofte i en snæver situation. Han var lun af sind og gjorde aldrig fortræd; når han tog ordet, var det velovervejet, og der stod respekt om ham«.

Udvalgsposter og kommunale hverv

I begge perioder (1962-66, 1970-74): Medl. af *ejendomsudv., teknisk udv., boligudv. og bygningsrådet*. I 1. periode (1962-66): medl. af byggeudv. f. skolerne, best. f. Sommerlejrforeningen, best. for boligforeningerne og -selskaberne, og (fra 22.5.1963) brandkommissionen. I 2. periode (1970-74): medl. af boliganvisningsudv., boligkom., mælkeudv. (til 1.2.1973), fællesudv.f.Mølleå-kloakværket, Vedbæk havnestyrelse. Uden for kmbst.: hegnsynsmand fra 1962, vurderingsmand efter vej- og markfredsloven fra 1962. Medlem af sundhedskom. 1966-70. Medl. af best. f. Agiers Mindelegat fra 4.2.1963. Delegeret v. ekspropriationskom. fra 1962. Suppleant i ligningskom. 1.12.1966-1.12.1970. Vurderingsmand f. faste ejendomme 1.4.1967-70.

Jensen, Axel Olaf

tømrermester, Trørød.

Født 20.4.1879 i Usserød, død 31.3.1949 i Trørød. Søn af forpagter ved Usserød Værk, sen. vognmand i Vedbæk Jørgen Lars Jensen (1847-1915) og hustru Gunild Elconora Jensen (1854-1925).

Gift 10.3.1905 i Søllerød kirke med Emma Mathilde Larsen, f. 8.1.1877 i Næstved, d.12.10.1945 i Trørød. Datter af stabssergent Niels Larsen og hustru Johanne Cathrine Køhler.

Medlem af Søllerød sogneråd 7.11.1931-31.3.1933, indtrådt som suppleant på den borgerlige fællesliste efter grosserer J.P.Larsens udtræden. Det konservative Folkeparti.

A.J. var af de gamle ansete bondeslægter i Søllerød midtsogn, sønnesøn af Jens Scheuer Jørgensen på »Krog-holmgård« (se denne) og dattersøn af Ole Jensen på »Elleslettegård« (se denne). 1893-98 stod han i lære hos tømrermester P.Rasmussen i Vedbæk,

og efter aftjening af sin værnepligt ved infanteriet i Helsingør 1900 arbejdede han indtil 1917 som tømrersvend i Vedbæk, hvorefter han 28.9.1918 etablerede sig som tømrermester i Trørød. Ved sin dygtighed og arbejdssomhed og sit stilfærdige lunc nød han almindelig agtelse og tillid og undgik naturligvis ikke at få offentlige hverv betroet. I 1910 fik han sæde i Sundhedskommissionen, og i 1913 blev han brandfoged. Ved kommunevalget i marts 1929 blev han opstillet på den borgerlige fællesliste som repræsentant for de konservative, men opnåede kun at blive suppleant. Indkaldelsen kom, da det højagtede mangeårige sogneråds- og menighedsrådsmedlem, grosserer J.P.Larsen var blevet arresteret for grove bedragerier med menighedsråds-kassen. Men da var der kun knap halvandet år tilbage af valgperioden, og han ønskede ikke at blive genopstillet. Et halvt år efter sin udtræden af sognerådet bad han sig også fritaget for sine mangeårige hverv som brandfoged og medlem af Sundhedskommissionen. Hans kommunalpolitiske virke blev altså kun af kort varighed og satte sig derfor heller ikke noget stærkt spor. Men som håndværker stod han som en af sognets fremtrædende skikkelser. »Hans kolleger inden for Søllerød Tømrermesterforening«, hed det ved hans død, »vil savne ham som den gode kollega, der satte sit håndværk højt og altid søgte at værne om dette«.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af byggeudv., *forsørgelsesudv.*
udv. til evt. ændringsforslag i bygningsreglement for Københavns oplands-

kommuner 16.3.1932. Medl. af sundhedskom. 14.1.1910-18.10.1933. Brandfoged i Trørød 1913-18.10.1933. Fru Emma J.: tilsyn m. plejebørn 1920 ff.

Jensen, Hans Jørgen

forbundssekretær, sen. forbundsformand og folketingsmand, Nærum.

Født 26.3.1929 i Nærum. Søn af forannævnte Axel Christian Jensen og Dagny Theodora Jensen.

Gift 16.7.1949 med Grethe Jensen, f.22.11.1926, datter af fisker Niels Jensen (1891-1956) og Johanne Marie, f.Jensen (1888-1967).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.4.1966-31.3.1970, valgt af Socialdemokratiet.

J. tog handelsmedhjælpereksamen og uddannedes som kommis i Trørød Brugsforening: frekventerede 1950-52 Den socialdemokratiske Arbejderskole og studerede samtidig i forbindelse med en handelslærerruddannelse samfundskundskab ved Københavns Universitet, ligesom han besøgte diverse højskolekurser. 1951-66 var han sygekassefunktionær, 1966-70 forretningsfører for Sygekassefunktionærernes Fagforening og fra 1970 forbundssekretær i Dansk Funktionærforbund. 1.4.1977 blev han forbundets formand.

Født og opvokset i et arbejderhjem, hvor der herskede en levende og aktiv interesse for arbejderbevægelsen og dens faglige og politiske spørgsmål og anliggender, var han så at sige forudbestemt til at gå i sin faders fodspor, og han blev vel også snart opsat på at nå et godt stykke videre frem. Tidligt var han på færde med tryksagsuddeling

og et slidsomt, energisk og igangsættende medarbejderskab i D.S.U. 1946 blev han formand for D.S.U. og ofrede i 10 år herefter megen tid og kraft på dette hverv. Men opgaverne voksede hurtigt i antal og omfang. Han blev formand i den socialdemokratiske vælgerforening og 1970 formand for Lyngby-Søllerødkredsen og medlem af amtsbestyrelsen for Socialdemokratiet i Københavns amt (kredsformand 20.5.1970), formand for Arbejdernes Fællesorganisation i Søllerød kommune, formand for A.O.F. i Søllerød og som sådan med til at skabe en af landets bedst fungerende aftenskoler, hed det sig; tillige formand for A.O.F. i hele Københavns amt. Men ikke nok med det. Så tidligt som i 1962 blev han medlem af Sundhedskommissionen for Søllerød kommune og var det i 8 år. Snart blev han desuden sekretær i A/S Vedbæk Afholdshjem, sen. medlem af Arbejdsmarkedsnævnet i Københavnsområdet, af Ung-

domsnævnet i Søllerød kommune og af bestyrelsen for Den nordiske Funktionærsammenslutning. Skrev desuden tidsskriftartikler om fremtidens sygekasse – det moderne helsecenter.

Alt dette vidner om en ildhu og en arbejdssevne og -vilje, der uvilkårligt bringer tanken hen på de gamle kæmper, som faldt: Fritz Hübenbecker, H.P.Andersen og adskillige flere.

Ved kommunevalgene i 1958 og 1962 var han blevet opstillet på Liste A lige i underkanten af valgchancerne. Men i marts 1966 opstilledes han som nr.3 og var dermed sikker på at blive valgt. Af personlige stemmer fik han 330. Og dette antal ville muligvis være blevet fordoblet ved næste valg i 1970, hvis han var blevet genopstillet. Men det blev han ikke, velsagtens fordi han nu var på vej mod endnu højere mål.

Søndag d.4.marts 1974 var der møde på Ungdomsgården i Nærum, hvor repræsentanter for Lyngby-Søllerød kredsens 10 socialdemokratiske vælgerforeningsafdelinger skulle vælge en ny folketingskandidat i stedet for pastor Poul Falk-Hansen (tidligere Lundtofte, nu Tårnbæk), der havde ønsket at træde ud af folketinget for helt at koncentrere sig om sin store og krævende præstegerning. Her faldt af samtlige 830 afgivne stemmer de 546 på Hans Jørgen Jensen. Han slog altså stort begge sine modkandidater, af hvilke den ene var selve kirkeministeren Dorte Bennedsen, der var bragt i forslag af Lyngby-afdelingen. Det var ganske tydeligt, at man ønskede »en af vore egne« valgt. Den stærke forhåndssagitation for H.J.J.s kandidatur havde også slået meget energisk på netop dette, at *han* var manden, der kendte

sin kreds og dens mennesker og det lokale arbejde, som her havde udfoldet sig, og samtidig var dybt engageret i en politik, der ragede langt ud over det lokale perspektiv. Som en gammel fhv. partiformand, Evald Nielsen (se denne) skrev:

»Vi har selv folk til de ledende tillidsposter i vort parti, bør ikke gå over åen for at hente vand, selv om de »fremmede« er nok så gode. Som stiller gennem et halvt århundrede havde *han* i hvert fald erfaret, at blandt de mange gode mænd, der i tidens løb havde repræsenteret kredsen her på tinge, havde ingen nogensinde nået at blive så populær som i sin tid Johan Wilmann; »han var lokal socialdemokrat og arbejder og tabte derfor aldrig kontakten med sin kreds og medlemmerne i Socialdemokratiet i Søllerød-Lyngby kredsen – dette var af uvurderlig betydning«.

Herefter var det den almindelige mening, at H.J.J. fra næste folketingsvalg ville være at finde på en plads i folketingsalen. Det blev dog ikke tilfældet ved folketingsvalget 9.januar 1975, men han indtrådte straks i den følgende session flere gange som midlertidigt medlem for Københavns amtskreds, idet han fungerede som stedfortræder for Ivar Nørgaard, Kjeld Olesen og Helle Degn under disses orlov som udsendte i offentligt hverv. Valget 14.februar 1977 gav heller ikke det forønskede resultat, men kort tid efter kom han alligevel ind på en plads, der pludselig var blevet ledig.

Udvalgsposter og kommunale hverv 1966-70: medl. af byplanudv., social-

udv., teknisk udv., udv. til behandl. af boligindskudslån, best.f.Holte gymnasium, best.f.Sommerlejrforeningen, boligkom. (fra 20.8.1969), ungdomsnævn og det rådg. aftenskoleudv. (F.). Desuden medl. af sundhedskom. 1.4.1962-31.3.1970. Suppleant i huslejenævnet 1962-66. Medl. af voksenundervisningsnævnet 1970.

Jensen, Helge Lindorf

smedemester, Holte.

Født 2.5.1914 i Maarum. Søn af gårdejer Edvard Jensen og hustru Laura Nielsen.

Gift 1939 med Lydia Nielsen, f.24.12.1917 i Maarum. Datter af gård-ejer Rasmus Nielsen (1886-1963) og hustru Karen Olsen (1891-1957).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.4.1958-18.8.1965, valgt af Det konservative Folkeparti.

H.J. blev udlært i smedehåndværket hos en mester i Farum, arbejdede et års tid som svend hos foran nævnte smedemester Oluf Hansen i Holte og begyndte så i 1938, kun 24 år gammel, en selvstændig forretning i en ejendom, tilhørende blikkenslager H.Dahls enke, på den nu i dag aldeles forsvundne Marievej. I dette lejede værksted drev han sin virksomhed i 25 år, flyttede derpå i 1963 til en ejendom, han havde købt på Hanne Niensensvej i Øverød, men allerede pr. 1.september 1965 flyttede han selv til Græsted og overlod virksomhedens drift til andre, indtil han i 1968 lod den helt ophøre og solgte ejendommen.

H.J. var mangeårigt bestyrelsesmedlem i Nordre Birks Smedemesterforening. Han sad også i en årrække

lige indtil sin bortflytning fra kommunen både i bestyrelsen for Holte konservative Vælgerforening og i kredsbestyrelsen.

Ved kommunevalget i 1958 opstilledes han på Liste C som nr.7 og opnåede kommunalbestyrelsens 13.mandat. At han udfyldte den plads, der var ham betroet, på en særdeles tilfredsstillende måde, fremgår alene af den omstændighed, at han ved det følgende valg var rykket op på 3.pladsen og på valgdagen fik 100 personlige stemmer (28 flere end sidst). Nu var han indehaver af kommunalbestyrelsens 4.mandat. Men han blev altså ikke siddende perioden ud. Han rejste – og fik som efterfølger redaktør J.E.Svane.

Udvalgsposter og kommunale hverv
I begge perioder (1958-62, 1962-65): medl. af *teknisk udv.* biograftilsyn (F. fra 1.4.1962), byggeudv.f. skolerne 22.10.1958 – N.F. fra 1.4.1962) og bygningskom. 22.10.1958-15.12.1963

(kom.ophævet). I 1.periode (1958-62): medl. af *socialudv.* I 2.periode (1962-65): medl. af *ejendomsudv.*, *byplanudv.*, *boligudv.* (F.), *boliganvisningsudv.* (F.1.6.-18.8.1965), *Vedbæk havnestyrelse*, *bygningsrådet* (fra 22.5.1963) og *brandkom.* (fra 22.5.1963). Desuden medl. af *ligningskom.* 1.12.1954-18.8.1965, medl. af *landvæsensnævn* 1.4.1958-18.8.1965, *maskinsynsmand* 1.7.1962-18.8.1965.

Jensen, Marie Kirstine

husholdningslærerinde, bankfuldmægtig, Nærum.

Født 17.8.1903 i Lysbro, Balle sogn ved Silkeborg, død 23.5.1974 på Gentofte Amtssygehus. Datter af bestyrer Jens Jensen (1876-1910) og hustru Hansine Pedersen (1872-1964). Moderen gift 2.gang 25.5.1914 med sen. skovfoged i Rundforbi Niels Frederik Nielsen (f.26.3.1886).

Ugift.

Medlem af Søllerød sogneråd og kommunalbestyrelse 1.4.1950-14.9.1966, valgt af Det konservative Folkeparti. *1.viceborgmester* 13.6.1959-14.9.1966.

Marie Jensen var født og opvokset i en skovrig egn ved Silkeborgsørerne, hvor hendes fader bestyrede et teglværk og en gård. Faderen døde, da hun var 7 år gammel; men 4 år efter giftede moderen sig med skovfoged N.F.Nielsen i Vester Palsgaard ved Nr.Snedede (senere mangeårig skovfoged i Rundforbi), og den 11årige pige knyttede sig straks til denne, som var han hendes rigtige fader. Hans faderlige omsorg for hende påskønnedes alle dage og belønnedes de sidste år med hendes datterlige omsorg for ham.

Hun tog præliminærksamen fra Langs Skole i Silkeborg, og da familien i 1919 var flyttet til Rundforbi ved Nærum, kom hun på Hjorths Studenterkursus i København, hvorfra hun nogle år efter dimitteredes. Hun tog også filosofikum ved Universitetet, men det var ikke den akademiske løbebane, hun følte sig tiltrukket af. I 1928 begyndte hun uddannelsen til husholdningslærerinde på Det Suhrske Husholdningsseminarium og tog her afgangseksamen 20.6.1930 med en meget fin 1.karakter. Samme år begyndte hun en virksomhed som husholdningslærerinde ved Søllerøds kommunale aftenkurser på skolerne i Nærum og Vedbæk, der skulle komme til at strække sig over henved 25 år; og ved siden af dette arbejde, som hun med stor dygtighed og iver gik op i, bestred hun om dagen forskelligt kontorarbejde, bl.a. på »Den sønderjyske Dag«s kontor. Efter i 1936 forgæves at have søgt en ledig stilling på kommunekontoret, fik

hun i 1937 tilbudt stilling som assistent i Handelsbankens nyoprettede lille, beskedne kontor i Nærum og tog imod den – uden større lyst forøvrigt, men hvem turde i de tider sige nej til et lille fast levebrød. Bankafdelingen voksede i takt med Nærums udvikling, og Marie Jensens arbejde og ansvar voksede naturnødvendigt med. Hun blev bankkasserer, og hun blev bankfuldmægtig, og alt, hvad hun tog sig på, udførte hun med dygtighed og akkuratesse, med myndighed og humør; nød stor og udelt anerkendelse hos sine foresatte og en overordentlig popularitet hos medarbejdere og kunder. I 25 år nød banken godt af hendes arbejdsindsats.

Anerkendelsen og populariteten strakte sig også langt uden for bankens snævre område. Som det levende og aktive menneske, hun var, tog hun ivrig del i byens offentlige liv og fik med årene en mængde tillidshverv. Hun var styrelsesmedlem i Dansk Kvindesamfund, i Konservativ Forening for Vedbæk-Skodsborg og i De danske Lotters Vedbæk-Nærum afdeling, formand for »F.O.F.« og Den konservative Kvindekreds i Nærum, medlem af arbejdsudvalget for »D.K.B.« (Danske Kvinders Beredskab) og i 2 år dets næstformand, medstifter af »Folkevirke« i Nærum og travlt optaget studiekredsleder i samme.

Det var derfor også kun hende selv, der blev forundret, da hun i foråret 1950 fik opfordring fra den konservative vælgerforening til at lade sig opstille til til det forestående kommunevalg. Hun sagde dog straks ja, fik en sikker placering på listen og indvalgte med det største antal personlige stemmer,

som faldt på denne (68). At hun også røgtede de mange nye hverv, som herved pålagdes hende, med vanlig dygtighed og samvittighedsfuldhed, afspejler sig alene i den voldsomme stigning i antallet af de personlige stemmer, hun siden hen fik fra valg til valg (1954: 158, 1958: 478, 1962: 637). Et andet ubedrageligt tegn ligger deri, at da landsretssagfører E.Øigaard d.13.juni 1959 havde indtaget borgmesterstolen, var der ikke megen diskussion om overdragelsen af 1.viceborgmesterposten til frk. Marie Jensen.

Det var første gang i kommunens historie, at en kvinde indtog en sådan stilling, og Marie Jensen fik rigelig lejlighed til at udfolde sig i den under borgmesterens fraværelser. Højtidelig tog hun ikke sig selv i sådanne situationer. »Måske gør nogle mennesker sig visse begreber om, hvordan en borgmester skal se ud, og måske har jeg ikke altid opfyldt disse forventninger«, udtalte hun selv ved lejlighed, »i alle tilfælde har jeg undertiden følt, at det har givet lidt af overraskelse hos mennesker, der skulle træffe den fungerende borgmester og ikke kendte mig i forvejen«. Men der sporedes ingen tvivl om hendes kvalifikationer. Hun genvalgte to gange til dette hverv, sidste gang i april 1966 – 5 måneder før hun pludselig meddelte, at hun »af personlige grunde« ønskede at trække sig ud af alt kommunalpolitisk arbejde. Hvad der dybest lå bag hendes overraskende beslutning, ønskede hun ikke at sige til nogen. Hun antydede over for en stærkt frittende journalist noget med pludselige skuffelser, som enkelte

mennesker havde beredt hende, men der ud over havde hun syv segl for munden.

Hun blev savnet i kommunalbestyrelsen efter sin fratræden, ikke mindst i sin gruppe, hvor hun havde stået som »et levende og humørfyldt udtryk for det gode venskab og sammenhold, der dengang prægede den«.

Og hun blev savnet af mange venner i Nærum, da hun ikke var mere.

Udvalgsposter og kommunale hverv I samtlige perioder 1950-66: medl. af sko!eudv. (F.), socialudv. (N.F. fra 1954), børneværnsudv. (efter 1.4.1966 kaldt børne- og ungdomsværn) (N.F.), mælkeudv. (N.F.), sommerlejrforeningens best., skolekommissionen (N.F. 1954, F.1962), byggeudv.f.skolerne (fra 18.2.1953) (F.). I 1.og2.periode 1950-58: medl. af best.f. Gl.Holte asyl. I 2.-5. periode 1954-14.9.1966: medl. af økonomiudv. (N.F. 13.6.1959-14.9.1966), Holte gymnasiums best. I 2.og 3.periode 1954-62: medl. af ungdomsnævnet (F.), udv. vedr. ungdommens uddannelsesproblemer (fra 26.9.1956, F. fra 1958). I 3., 4.og5.periode 1958-66: medl. af byplanudv. (N.F.1962), best. f. Nærum Ungdomsgård (F.), best.f. Nærum Menighedsbørnehave (fra 16.9.1959), badeudv. (fra 19.10.1960), best. f. Holte Børnehaveseminarium (fra 16.8.1961 til 31.3.1962), forskønnelsesudv. (1.4.1962-31.3.1966) (N.F.), stipendieudv. (fra 24.10.1962) (F.1966), »Skovly«udv. (fra 20.3.1963), byudviklingsudv. (fra 19.2.1964), udv. til behandl. af boligindskudslån (fra 1.4.1966 (N.F.), best.f. Gl.Holte fritidsklub (fra 1.4.1966), skolebiblioteksudv. (fra 22.6.1966) (F.). Desuden sted-

fortrædende giftefoged 13.6.1959-14.9.1966.

Jensen, Niels Ove

gårdejer, »Kirsebærlunden«, Gøngehusvej 186.

Født 13.6.1926 på »Kirsebærlunden«. Søn af gårdejer Niels Jensen (1887-1965) og hustru Hilda Kristina Hanson (1889-1952).

Gift 11.3.1950 med Gurli Sørensen, f. 27.10.1926 i Thise i Salling, datter af gårdejer Holger Sørensen og hustru Louise Sørensen.

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse fra 1.4.1974, valgt på Liste Z, Fremskridtspartiet.

N.O.J., som var oplært i landbruget på den hjemlige gård under et slidsomt arbejde, der krævede noget mere end 8 timer pr. dag, overtog i 1948, kun 22 år gammel, den ved hjemmet ret nært beliggende »Ellemosegård«, som han ejede og drev, indtil den i 1965 blev solgt til nedrivning på grund af Trørød-bebyggelsens ekspansioner. Derefter overtog han 1.3.1966 fødegården efter sin afdøde fader, og siden da har han ikke alene drevet den, men også i betydelig grad drevet den op. Sin interesse for politik, samfundsforhold og historie fik han tidligt vakt under et ophold på Høng Højskole.

Ved kommuncvalget i 1974 blev han opstillet på det nystiftede »Fremskridtsparti«s Liste Z som nr.2 under erhvervsbetegnelsen »arbejdsmand«, et lille (eller stort?) valgtaktisk fif og samtidig ganske åbenbart ment som en lille drillende snert til den gængse lovlig indsnævrede opfattelse af begrebet »det arbejdende folk«. Partiet fik ikke mindre end 1817

stemmer, hvilket var rigeligt til 2 mandater, så N.O.J. kom ind på kommunalbestyrelsens 13.mandat, skønt hans personlige stemmetal (33) var ringe i forhold til det, som kandidat nr.3, professor B.J. Muus, fik (176). Siden da har han med ihærdighed forfægtet sit partis og sine egne ideer, i rådssalens debatter så vel som i talrige polemiske indlæg i lokalpressen. Født, opvokset og arbejdende gennem hele sit liv i Søllerød kommune kender han sin kommune bedre end de fleste.

Udvalgsposter og kommunale hverv

Medlem af *ejendomsudvalget*, *skoleudv.* og *teknisk udv.*, idrætsudv., fritidskom., brandkom., skolekom. og Vedbæk havnestyrelse. Desuden voldgiftsmand i tvistigheder ang. handel m. husdyr, vurderingsmand iflg. mark- og vejfredslov. Delegeret til Foreningen af kommuner i Københavns amt.

Jensen-Broby, Jens Christian

folketingsmand, statsrevisor.

Født 18.2.1888 på Dybekærgård, Nordrup ved Ringsted, død 22.2.1976. Søn af sognefoged, gårdejer Christian Jensen (d.1940) og hustru Sofie Pedersen (d.1958).

Gift 1.gang 17.6.1914 med Elna Rasmussen, f.17.7.1891, d.1958. Datter af herskabskusk på Giesegård Kristoffer Rasmussen og hustru Sofie Pedersen.

Gift 2.gang 9.7.1968 med E.M.Jensen-Broby, f.6.5.1909.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1946-31.3.1950, valgt af Venstre.

Jensen-Broby vogtede som dreng sin faders kvæg af rød dansk malke race, og det gav ham åbenbart i første omgang afsmag for landbruget. Han kom i tømrerlære 1902-05, besøgte vinteren 1906-07 håndværkerskolen på Rødkilde Højskole, hvor forstander Frede Bojsens politisk-historiske foredrag fik stor betydning for ham, og 1907-09 Teknisk Selskabs Skole i København, hvorfra han afgik som bygningshåndværker. Derefter arbejdede han som svend rundt om i hele landet og i Hamburg, indtil han i 1910 nedsatte sig som selvstændig mester i Ringsted. Men i 1911 tog han på Vallekilde højskole og begyndte så at uddanne sig i det landbrug, han havde svigtet, men nu alligevel længtes efter. I 1914 købte han »Skovbygård« i Broby ved Sorø, giftede sig og sled sammen med sin hustru fra kl.4½ morgen til 10 aften, men fik dog alligevel snart også tid til at beskæftige sig aktivt med politik og politisk organisationsarbejde.

Sin politiske interesse havde han så at sige fået ind med modermælken, har han selv fortalt. Der blev nemlig holdt mange politiske møder i en lille skov, som hørte

til hans faders gård, og hvor utallige af tidens kendteste politikere kom og holdt tale. Og ved sammenkomsterne bagefter i hans hjem lyttede han intenst til samtalerne mellem faderen og gæsterne. Fra 1905 var han overbevist Venstrereformparti-mand, og han forfægtede uforfærdet sit standpunkt over for sine mange socialdemokratiske kammerater, både på Rødkilde og på Teknisk Skole i København. »Venstretømreren« kaldte de ham med en blanding af foragt og respekt. I Ringsted var han medstifter af foreningen Venstres Ungdom og blev i 1912 dens formand. 1915 blev han næstformand i Venstres Ungdoms Landsorganisation og i 1917 formand. Samtidig kom han med i et omfattende landboforeningsarbejde.

Alt dette gjorde, at I.C.Christensen snart lagde mærke til ham og fik ham til at lade sig opstille som folketingskandidat. 18.2.1919 valgtes han i Gudmekredsen, Svendborg amt, ved det sidste suppleringsvalg i enkeltmandskreds, som

afholdtes efter den gamle forfatnings regler, og denne kreds kom han så til at repræsentere i folketinget i samfulde 42 år indtil 1960. Hans enorme indsats som parlamentariker og hans utallige hverv i udvalg og kommissioner m.m. er det ikke her stedet at komme dybere ind på. Her skal kun nævnes, at han fra 14.5. 1929 sad i finansudvalget og fra 1.10. 1947 var dets formand, og at han i denne egenskab blev landskendt som »Danmarks sparemand nr.1«. Særlig navnkundig blev han i 1951, da han betegnede et meget dyrt erhvervet etruskisk bronzeskjold til Nationalmuseets etnografiske samling som »gammelt ragelse«, det ikke var værd at ødsle statens penge på. Hele den akademiske verden stejlede, medens landboerne gned sig fornøjet i hænderne.

I 1943 flyttede han til Holte, til en villa på Dronninggårds Allé, som han herefter altid selv vedligeholdt som den gamle veluddannede tømrermænd, han var. Han sparede også selv, hvor han kunne, og det havde han allerede lært, sagde han, da han som tømrersvend fik 42 øre i timen.

Da Venstre efter krigen havde fået vældig vind i sejlene overalt i landet, ja selv i hovedstaden og de nordsjællandske omegnskommuner, fik Søllerød Venstrevælgerforening af 1930 ved kommunervalget i marts 1946 mod på for første gang at opstille en selvstændig Liste D, og det lykkedes sandelig at formå den ellers så travlt optagne folketingsmand og nyudnævnte statsrevisor Jensen-Broby til at lade sig opstille på den som nr.1. Han fik listestemmer nok og dertil 19 personlige og fik altså sæde i Søllerød sogneråd, som han i den følgende periode naturligvis uundgåeligt kom til at sætte sit præg på ved sin vægtige personlighed

og sin mangeårige store politiske erfaring og indsigt. I 1950 lod han sig påny opstille som spidskandidat, men nu var Venstre i modvind (320 stemmer ialt) og fik overhovedet ingen mandater i det nye sogneråd. I 1954, da der igen syntes at være en rimelig chance for Venstre, lod han sig forsigtigt placere på andenpladsen, hvor valgmulighederne ikke var særlig store. Han havde faktisk ikke tid og kræfter til dette lokalpolitiske stræv ved siden af alt det andet. Til sin lettelse kom han heller ikke ind. Han fik 122 personlige stemmer, men da den valgte kandidat nr.1 (Alf Lund) havde opbrugt næsten alle de disponible listestemmer, blev der kun 35 tilbage til J.-B. I 1958 lod han sig for skams skyld opstille endnu en gang – som nr.14! Havde han ladet sig opstille som nr.2 igen, var han blevet valgt, for partiets stemmetal røg denne gang pludselig helt op til 1473.

Han var siden 1939 formand i partiet Venstre's hovedbestyrelse, og efter hans udtræden af Søllerød sogneråd gjorde den lokale vælgerforening ham til æresmedlem.

I 1958 blev han formand for tilsynsrådet for iagttagelsehjemmet »Egevang« ved Nærum, men det var jo ingen kommunal bestilling.

Udvalgsposter og kommunale hverv

Medl. af *ejendomsudv.* (F.), *teknisk udv.*, *byplanudv.*, *kornnævn* (F.), *boligudv.* (fra 18.12.1946), *udv. til ændring af mælkeordning* (F.), *udv. vedr. tillægsgjord til mindre landbrugsejendomme* (5.1.-19.3.1947), *Storkøbenhavns kommunale mælkeudv.* (fra 9.2.1949). Delegeret i Fællesorganisationen af Landkommuner.

Johansen, Rasmus Martin

snedkermester i Vedbæk, sen. Nyholte. Født 12.11.1868 i Søborg sogn, død 5.4.1935 i Holte. Søn af indsidder Mads Johansen og hustru Petronella (Nille) Rasmusdatter.

Gift 10.6.1900 i Sundby kirke, Kbh., med Juliana Kirstine Marie Axelsen, f.25.12.1869 i Rakkeby sogn, Hjørring amt, d.14.2.1943 i Holte. Datter af Niels Christian Axelsen og hustru Mariane Mikkelsen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1913-31.3.1917, valgt af Socialdemokratiet.

J. blev uddannet i snedkerhåndværket på sin hjemegn og var elev på Teknisk Skole i Hillerød 1886-90. I 1899 flyttede han til Vedbæk, hvor han arbejdede som snedker, indtil han i 1916 etablerede sig som selvstændig møbel- og bygnings-snedker i Holte.

1911-14 sad han i bestyrelsen for Hjælpekassen, det sidste år som dens formand. Om hans deltagelse i det organisatoriske og politiske arbejde inden for

Socialdemokratiet i Vedbækårene foreligger ingen konkrete oplysninger; men den må have været af en vis betydning, siden han i 1913 både blev opstillet og valgt til sognerådet. Selv protesterede han mod opstillingen, men fik kun til svar af Socialdemokratisk Forenings bestyrelse, at det tilstodes ham at nedlægge hvervet som formand for Hjælpekassen. Sognerådsmedlem *skulle* han være. Han kom dog ikke til at høre til de fremtrædende, hvad heller ikke var at vente, når han sad ved siden af kapaciteter som Lars Peter Jensen og Fritz Hübenbecker og – til dels – Valdemar Andreasen. Han hørte til de stiltfærdige slideres gruppe, hvis arbejde i udvalgene kun sjældent bemærkes og derfor heller ikke altid påskønnes efter fortjeneste.

Efter sin udtræden af sognerådet blev han ejendomsskylds-vurderingsmand (1917-24). 8.marts 1928 beskikkede amtet ham til sognefoged for Dronninggård distrikt efter murermester Chr. Petersen (se denne), men annullerede allerede ugen efter den udfærdigede beskikkelse til fordel for gas- og vandmester Erik Johan Nielsen (se denne).

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f. Vedbæk 1.4.1913-15.3.1916. Medl. af byggeudv., sogne- delingsudv., udv. til ændr. af sundheds- vedtægt (fra 18.6.1913), best. f. Grøn og hustrus mindelegat (fra 18.11.1914), Vedbæk havneudvalg (fra 19.5.1915), udv. vedr. indkvarteringsager (fra 18.8. 1915), udv. vedr. køb af Søllerød præste- gård (fra 18.10.1916). Kasserer i Hjælpe- kassen 27.11.1911-31.3.1913, formand 1.4.1913-31.3.1914. Delegeret til Fælles- organisationen f. Landkommuner 20.10.

1915. Vurderingsmand til ejendomsskyld 19.6.1918-5.4.1935.

Johnsen, Alice

husmoder, Holte.

Født 17.11.1890 i København, død 6.8. 1963. Datter af tobaksfabrikant Alexan- der Rasmussen (1833-98) og hustru Marie-Louise Fürst (1860-o.1928).

Gift 11.5.1911 i Holmens kirke med sen. oberstløjtnant Hans Einar John- sen, f.24.7.1879, d.10.10.1967. Søn af skotøjsfabrikant Søren Hansen Johnsen (1836-1907) og hustru Emma Constancia Jørgensen (1835-1915).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.1.1937- 31.5.1943, indvalgt på den konservative Liste C 2.

Fru A.J. havde sluttet sig til den oppo- sitionelle konservative vælgerforenings- fraktion, som krævede mere »sand kon- servatisme« og større sparsommelighed i de kommunale dispositioner, og lod sig derfor ved kommunevalget i 1937 villigt opstille som kandidat på den af de util- fredse konservative vælgere dannede fraktionsliste C 2. Hun kom ind i sogne- rådet på det 4. og sidste mandat, som denne liste opnåede, og stilledes straks over for kravet om »ubrødeligt sammen- hold« i gruppen. Men hun var jo ikke politiker, kun en impulsiv kvinde, der ville forfægte andres meninger så langt, som hun *selv* kunne dele dem, ikke et skridt længere; og det varede da heller ikke længe, før hun brød ud og gik sine egne veje. Hun kunne ikke godkende sin gruppefælle Frigast Larsens fremsatte ændringsforslag til planerne om et råd- hus i Holte, for hun ville slet ikke have noget rådhus dér, og så stemte hun imod.

Hun var i det hele taget ikke så nem at holde styr på, og det tog man hende så ilde op, både inden for gruppen og inden for bestyrelsen bag Liste C 2, at man ganske lige ud bad hende om at nedlægge sit mandat. Det nægtede hun naturligvis pure, og da hun så udeblev fra et partimøde, hvor sagen skulle drøftes, vedtoges der en resolution, som i stærke ord fordømte hendes »uværdige handlemåde« som sognerådsmedlem og erklærede hende uddrevet af gruppen. Mange ærerørige ord blev i denne forbindelse udslynget imod hende, og hun svarede med et sagsanlæg mod fire af sine hidsigste angribere med påstand om straf for æresfornærmelse, erstatning for tort og svie, 10.000 kr., og mortifikation af alle fremsatte beskyldninger. Landsrettens dom i maj 1938 rensede hende for alle beskyldninger og afkrævede hver af de 4 herrer 100 kr. i bøde – plus 100 kr. af hver for fruens sagsomkostninger; men nogen erstatning fik hun ikke, da retten ikke havde skønnet æresfornærmelserne

skadelige for hende. Og så skændtes bagefter parternes forsvarere om hvorvidt dette kunne kaldes »en sejr for fru J.« eller ej.

At fru J. herefter gik helhjertet ind for den kommunalpolitik, som hun var indvalgt til at bekæmpe, er jo, psykologisk set, i sig selv ret forståeligt. Men det var dog ikke *det* alene, som fremkaldte omslaget. Hun havde faktisk meget hurtigt indset, at ét var at være en udenforstående kritiker af sognerådet under skønne valgløfters bedårelse og noget helt, helt andet at sidde som et ansvarligt medlem med realiteterne for øje. Desuden havde hun altid været en erklæret modstander af en reaktionær konservatisme, der »satte foden på nakken af de små«. Hun havde også nu lært sognerådsformandens personlighed nærmere at kende og – stillet over for ham – følt vægten af hans argumenter. Og så gik det sådan i årene, der kom, at hun og hendes gode veninde, fru Marie Bærentzen (som hun i 1939 afløste i bestyrelsen for den Konservative Forening) blev de trofasteste væbnere i Fr.Clausens følge. De fulgte ham i tykt og tyndt, og det måtte de alle tre selvfølgelig høre meget for. Folkeviddet fik travlt.

Et dygtigt og samvittighedsfuldt arbejde udførte fru J. i sine 6 sognerådsår til gavn for kommunen. Men også meget andet ofrede denne varmhjertede og energiske kvinde sin tid og sine kræfter på. Hun støttede på det kraftigste fru Marie Bærentzens bestræbelser for oprettelsen af et daghjem i Gl.Holte og gik personlig fra dør til dør med indsamlingsbøssen. Børnesagen havde i det hele taget hendes store interesse, hvilket bl.a. medførte, at hun i 1940 blev formand i bestyrelsen for børnehjemmet »Betha-

nia«. Da besættelsestiden kom, blev hun den, der trak det største læs inden for Danske Kvinders Beredskab (formand indtil januar 1944), og da der efter krigen en tid var indlogeret jødiske flygtninge på Holte Gymnasium, var det hende en selvfølgelig at tage virksomt del i omsorgen for disse ulykkelige mennesker.

En studiekreds for kvinder, som hun sammen med fru Bærentzen havde startet i 1938 og åbnet sine egne døre for, førte under krigen til dannelsen af Den konservative Kvindekreds i Holte, som endnu er aktiv. Også den gav hun husly i sit eget hjem, og som dens formand formåede hun at skaffe den en meget stor tilgang.

I 1949 forlod hun og hendes mand kommunen og flyttede til Århus, og som årene gik, glemte de fleste fru Johnsen og alle hendes gerninger. Men ved hendes død i august 1963 tog viceborgmester Marie Jensen sig for at genopfriske mindet. Hun gav i rådsforsamlingen en indgående og hjertelig skildring af den afdødes personlighed og virke og sluttede med disse ord: »Alice Johnsen havde en evne til at få sagt præcis det, der lå hende på sinde. Hun var respekteret, og hendes kærlighed til mennesker var tydelig – hun var kort sagt en gæv kvinde!«

Udvalgsposter og kommunale hverv

Medl. af kirkegårdsudv., *socialudv.*, vej- og kloakudv., *skoleudv.* (til 17.4.1940), skovudv. (fra 17.4.1940, F. fra 16.4.1941), best. f. Lejerforeningen, gasværksudv. (fra 15.4.1942), aftenskolenævn (fra 20.1.1943). Repræsentant f. komm.s kvindelige medhjælpere indenfor den civile luftbeskyttelse (fra 15.5.1940) og samtidig repr. i Dansk Luftværnsfore-

ning, Kbh.Kreds. Delegeret v. byplanmøde i Nykøbing F. 1941.

Jürgensen, Anna Henriette Mølsted husmoder, Søllerød.

Født 21.6.1892 i Lyngby. Datter af vognmand Anders Nielsen (1854-1928) og hustru Karen Marie Pries (1861-1936).

Gift 11.9.1920 i Lyngby kirke med vognmand Frode Mølsted Jürgensen, f. 3.6.1893 på Frederiksberg, død 7.6.1957. Søn af silkehandler Julius A.Jürgensen (1857-1929) og hustru Laura (f.1861).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.6.1943-31.3.1950, valgt på Liste C, Det konservative Folkeparti.

Fru Anna M.J., som flyttede til Holte i 1913 (da ansat i R.W.Rasmussens manufaktur-filialforretning, Stationsvej 16), havde allerede da hun i 1943 lod sig opstille til sognerådvalg, stor anciennitet i det konservative politiske arbejde. Som ung pige var hun under navnet Anna Nielsen, stærkt engageret i Højre's ungdomsarbejde i Lyngby og havde været formand i foreningen »Det unge Højre« dersteds. Efter sit ægteskab med vognmand Frode Mølsted Jürgensen i Søllerød (vognmand her siden 1917, 1926 medstifter af og formand for »Holte Taxa«) blev hun et interesseret og aktivt medlem af Den konservative Forening for Søllerød sogn og kom i april 1933 ind i selve bestyrelsen, hvor hun i første omgang sad, til hun i 1937 udtrådte i protest mod det clausenske kommunistyre. I februar 1942 trådte hun ind påny som kandidat for oppositionen inden for foreningen og blev året efter ved den store bestyrelsesomvæltning valgt til næstformand, hvorved hun tillige fik sæde i valgkredsens bestyrelse og repræ-

sentantskab. Det førte så igen til, at hun blev opstillet som nr.3 på Liste C ved det berømmelige kommunevalg i 1943 der skulle »udrense« samtlige konservative medlemmer af det siden 1937 siddende sogneråd. Liste C blev som bekendt ved dette valg hårdt trængt af »Den uafhængige Kommunalforening«s Liste F, der havde mange kandidater, som virkede svært tiltrækkende på utallige gamle konservative vælgere. Men fru M.-J. reddede sig dog ind sammen med fuldmægtig E.Rosenørn og malermester Alfred Jacobsen. Hun genvalgte med stor selvfølgelighed i 1946, men blev ikke genopstillet i 1950. Det vakte nogen undren og megen opsigt ude omkring i kommunen. Helt uden »dramatik« var denne overraskende udtræden af sognerådet nok heller ikke. Men det skal der ikke ribbes op i her. Efter fru M.-J.s eget senere udsagn havde hun selv på forhånd taget beslutningen ud fra den betragtning, at hendes 60 års-dag ville indtræffe midt i den følgende sogneråds-

periode, og længere end til den ville hun alligevel ikke fortsætte.

»Fru Mølsted Jürgensens udtræden beklages«, skrev Søllerød Tidende. »Fruen har været medlem i 7 år og har med den største interesse og megen energi gået op i arbejdet, og der er vist almindelig enighed om, at fru M.-J. i de udvalg, hvor hun har haft sæde, har gjort en god indsats og har været opgaven voksen«. Det var så sandt, som det var sagt (det kunne forresten godt være sagt lidt bedre), og hertil kan føjes, hvad den konservative valgavis udtalte i 1946: »Hun har ført en renlivet konservativ politik og ikke forsømt nogen lejlighed til at tale kvindernes og erhvervenes sag«. Alene den kendsgerning, at hun 1944-46 var formand for Luftværnsudvalget, viser jo forøvrigt, hvad denne kvinde magtede, og hvad man straks fra begyndelsen havde ment, hun var kapabel til at præstere.

Fru M.-J. tog også modigt del i modstandsbevægelsen inden for Søllerød kommune. Blandt de mere fredelige aktiviteter uden for det kommunalpolitiske kan nævnes hendes medlemskab i forældrerådet ved Øverød skole (1933-37) og i bestyrelsen for den lokale afdeling af Sønderjysk Forening.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *socialudv.* (til 16.3.1949), *biografudv.* (til 15.5.1946), *børneværnsudv.* (til 16.3.1949), *skov- og kirkegårdsudv.* (til 31.3.1946), *best. f. Foren. til opf. af billige boliger, best. f. Sommerlejrforeningen, best. f. Gl.Holte Asyl, luftværnsudv.* (F. 22.3.1944-31.3.1946), *skoleudv.* 28.3.1945-16.3.1949 (F. fra 1.4.1946), *udv. til ændr. af mælkeordning (fra 1.4.1946), skolekommissionen (fra 1.6.1946).*

Medl. af nævningegrundlisteudv. 1947-1951 og af nævninge- og domsmandslisteudv. 1955-1959.

Jørgensen, Alice Amalie Heede

husmoder, Nærum.

Født 18.4.1905 i København, død 3.11.1972 i Dianalund v. Stenlille.

Gift med kontorchef Carl Jørgensen.

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.4.1962-31.3.1966, valgt af Socialdemokratiet.

A.J., der var datter af en ret velstående direktør inden for byggeindustrien, drømte som skolepige om en fremtid som farmaceut. Men da hun i 14 års alderen mistede sin fader, var det slut med al skolegang, og hun måtte da siden hen nøjes med at supplere sine erhvervede skolekundskaber på diverse aftenkurser. Med sin tidligt vakte interesse for samfundsopgaver følte hun trang til at gøre noget for de mange, der – lige som hun selv – var ofre for livets uretfærdigheder. Foreløbig var det dog husmodergerningen, der kom til at optage al hendes tid og kræfter. Hun blev gift og fik sit hjem på Hegnsvej i Nærum, hvor der dengang, i begyndelsen af 1930'erne, kun lå 3 huse i så dyb en fred, at skovens hjorte hver dag kom og kikkede ind i haverne. Men da de to døtre, som voksede op her, var blevet »flyvefærdige« og havde forladt hjemmet, følte hun tiden inde til endelig at kunne følge de gamle politiske og sociale interesser. Først tog hun et ophold på Krogerup Højskole, hvor forstanderparret Bodil og Hal Koch's inspirerende undervisning i højeste grad betog hende, og derefter meldte hun sig, ladet med impulser fra Krogerup, til »Folkevirke«s studiekredse i Nærum, hvor hun straks blev revet med af pro-

blemerne og helt automatisk blev drevet til aktiv deltagelse i forrygende diskussioner. Så ringede hun spontant til den daværende formand for Socialdemokratiske Forening i Nærum, Evald Nielsen, og tilbød sin aktive medvirken, og inden hun næsten fik set sig om, var hun midt oppe i det lokale partiarbejde. 1956 blev hun medlem af foreningens bestyrelse, og ved kommunevalget i marts 1958 blev hun opstillet på Liste A, men dog kun som nr.11 og altså uden ringeste chance for valg – med mindre der skete mirakler med de personlige stemmer. Det gjorde der selvfølgelig ikke. De socialdemokratiske vælgere var endnu påfaldende skeptiske over for kvindekvænet (se nærmere herom under efterfølgende *Agnes Nielsen*).

A.J. kom ikke i kommunalbestyrelsen i *den* omgang; men under den følgende valgperiode slog hun sig vældig op på kritikken af den socialdemokratiske kommunalbestyrelsesgruppes »kompromispolitik«. Det var navnlig her i

Nærumkredsen, denne utilfredshed gærede (se også under efterfølgende *P.H.Kørner*), og på Fællesledelsens møde 26.9.1961 kørte man det skarpe skyts frem. Sognerådsmedlemmerne Ingvardson og Schunck forsvarede kraftigt den førte politik og påviste klart, at der ad denne eneste virkelig farbare vej var opnået meget store resultater, takket være først og fremmest den stærke repræsentation, som gruppen havde i de forskellige udvalg, og som den ikke ville få, dersom den bare stillede sig op og »råbte ud af vinduet« – sådan som man f.eks. gjorde nede i Lyngby med magre resultater til følge. Men Alice Jørgensen lod sig ikke overbevise: »Hvorfor skal vi gøre et arbejde for en bedre repræsentation, når det alligevel ikke hjælper – så er det jo ligemeget hvor vi stemmer – vore medlemmer er jo ikke til at skelne fra de konservative«. Og da grupped medlem L.Fridorf havde modargumenteret helt på linje med kollegerne, fortsatte A.J. uanfægtet: »Jeg mener stadig, det er forkert, at man ikke kan finde forskel på vore folk og de konservative. Erik Sørensens nytårsartikel i »Orientering« kunne lige så godt være skrevet af en konservativ – han var jo godt tilfreds med det hele«.

Så kom A.J. naturligvis på opstillingslisten ved forårsvalget i 1962 på en sikker plads som nr.3 og kom ind med en tilgift på 277 personlige stemmer fra »oprørerne« i Nærum og videste omegn. Men der gik naturligvis heller ikke lang tid, før også *hun* indså både nødvendigheden og nytten af den fordømte »kompromispolitik«. Det fremgår bl.a. af en udtalelse, som hun lod falde til Søllerød Tidende i anledning af sin 60-års dag i april 1965:

»Jeg sidder i kommunalbestyrelsen som medlem af en mindretalsgruppe, og det er demokratiets lov, at man som mindretal må forhandle sig igennem, og at man ikke altid kan få tingene som man selv ønsker dem. Men jeg har altid (!) ment, at de mange menneskelige problemer, en kommune beskæftiger sig med, udelukkende bør afgøres netop med hensyntagen til det menneskelige og bør være hævet over partipolitik«.

Ved valget i 1966 rykkede hun ned på 6.pladsen og blev ikke valgt (partiet fik kun – som sidst – 4 mandater, og hendes personlige stemmer var faldet til 79), og siden blev hun ikke mere opstillet. I juni 1972 forlod hun kommunen og flyttede til Lårup Smedie pr. Dianalund, hvor hun få måneder senere døde.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *socialudv.*, *biblioteksbest.*, *børnebiblioteksbest.*, *mælkeudv.*, *bevilgningssævn*, *børneværnsudv.*, *Nærum Ungdomsgårds best.*, *museumsbest.*, *sygekassens best.*, *best. f. Nyholte sogns menighedsbørnehave* (fra 21.8.1963) og *tilsynsråd f. private alderdoms- og plejehjem* (fra 19.1.1966).

Jørgensen, Anders Simon
arbejdsmand, Øverød.

Født 6.1.1864 i Øverød, død 7.3.1946 s.st. Søn af indsidder og arbejdsmand Jørgen Hansen (1832-1903) og hustru Kirsten Marie Andersen (1835-1916).

Gift 15.3.1885 i Søllerød kirke med Elise Christiansdatter, f. 18.5.1866 i Skummeslev, Sverige, d.24.3.1946 i Øverød. Datter af gårdejer Christian Johansson og hustru Anna Marie.

Medlem af Søllerød sogneråd

17.1.1920-31.3.1921, indtrådt som suppleant for sognerådsformanden Lars Peter Jensen, Socialdemokratiet.

J. kom efter konfirmationen i 1878 ud at tjene på gårdene og var landbrugsmedhjælper indtil 1884, da han fik arbejde på den nyoprettede »Holte Træsyrrefabrik«, der var bygget i engen vest for Søllerød sø, og som med udnyttelse af nåletræsbestanden i Geels skov skulle producere tjære, træsyre, eddikesyre, terpentiner, trækul m.m. Det blev dog kun en kort fornøjelse for de to entreprenante herrer, der havde sat den i gang. Den ene af dem, grosserer Isidor Hartvig satte allerede samme år livet til ved indånding af giftige uddunstninger fra træsyreren, og den ingeniør H.J.Brooke, som hans kompagnon i 1885 havde solgt fabrikken til, måtte allerede i 1886 opgive al videre drift, som det hed: »på grund af vore nåletræsers fattigdom på tjære og træsyre«. I 3 år lå bygningerne derefter øde hen. Så købte

snedkermester Fr.Christensen dem (se denne) og omdannede dem – efter delvis nedrivning – til værksted og bolig for sig selv.

Efter det lille intermezzo som industriarbejder vendte J. tilbage til landbrugsarbejdet og var indtil 1895 daglejer på Havarthigård. 1896-1935 ernærede han sig ved almindeligt arbejdsmandsvirke, men var dog 1906-09 arbejdsformand under kommunen ved nedlægningen af gas- og vandledningerne fra de nye Holteværker. Gennem 58 år slagtede han grise for folk på de små steder. Han var i en årrække medlem af bestyrelsen i Dansk Arbejdsmands Forbund og blev i 1906 formand for den nyoprettede Søllerøddafdeling af Socialdemokratisk Forening. Det førte ham til opstilling ved kommunevalget i 1917. Han opnåede dog ikke valg, men kom på suppleantlisten, hvor han efterhånden rykkede op, og da sognerådsformanden Lars Peter Jensen i januar 1920 pludselig nedlagde både formandsposten og mandatet, blev han indkaldt. Men da var der kun godt et år tilbage af valgperioden, og ved valget i 1921 mistede socialdemokraterne igen det mandat, der var vundet i 1917. Han gled ud og kom ikke siden ind igen.

Fra 1935 var Andr.J. og hans kone aldersrentenydere. De nåede at fejre deres diamantbryllup i 1945, han var da endnu i fuld vigør og hun i hvert fald oven senge; men lige året efter døde de begge med kun få ugers mellemrum. Han havde da boet omtrent på den samme plet i 82 år, og hun havde hørt til i Øverød, siden hun som 17årig i 1883 kom hertil fra Sverige som tjenestepige.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af vejudv., forsørgelsesudv. og skovud. Medl. af best. f. Agiers mindelegat 1912-29.

Kierkegaard, Valdemar Skyum

overlærer, Gl.Holte skole.

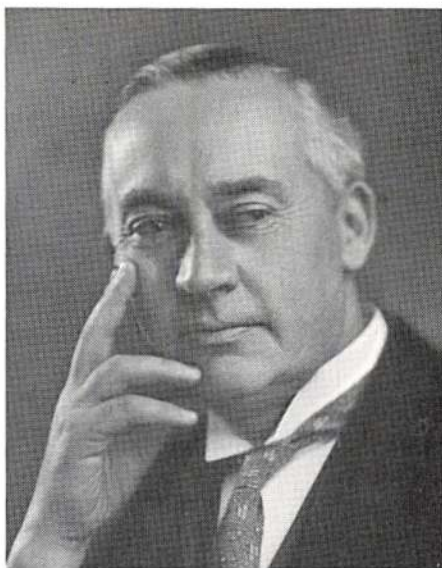
Født 27.10.1882 på Køng Højskole ved Glamsbjerg på Fyn, død 24.1.1933 i Gentofte på Amtssygehuset. Søn af højskoleforstander Niels P. Kierkegaard (død 1922) og hustru Signe Skyum.

Gift 16.9.1905 med Jonna Golodnoff, f.15.10.1883 i København, d.22.3.1932 på Amtssygehuset i Gentofte. Datter af bankbogholder Vilhelm Golodnoff og hustru Thora Farrer.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1929-24.1.1933, valgt af Socialdemokratiet.

V.K., der var født og opvokset på en folkehøjskole af de små og »sekundære«, bevarede alle dage det folkeligt »grundtvigske« i sig og slap heller aldrig sin umiddelbare kristentro. Hans tilknytning til Socialdemokratiet skyldtes nok i første række hans næsten ubegrænsede menneskekærlighed og hans stærkt medlidende følelse for medmennesker i nød og trang. »Marxist« var han i hvert fald ikke.

I de første unge år havde han forsøgt sig som lærer på sin faders højskole, og under et længere ophold i København havde han i 3 semestre fulgt universitetsforelæsninger i historie, dansk og svensk og samtidig læst hos kgl. skuespiller Peter Jerndorff. Muligt, at han på det tidspunkt har haft en lille drøm om at blive skuespiller. Hans søster Astrid blev det og virkede bl.a. på Århus Teater og Folketeatret i København, inden hun giftede sig med

en Ø.K.mand og rejste til det fjerne Østen for en årrække. 1906-09 var han lærer i dansk litteratur på Rødkilde Højskole og kom derfra på Silkeborg Seminarium, hvor han tog lærereksamen i 1912. 1914-23 var han ansat ved Gentofte kommunale skolevæsen og blev så i august 1923 den foretrukne blandt 55 ansøgere til det ledige overlærerembede ved den da nyopførte skole i Gl.Holte.

I sin Gentoftetid var han blevet landskendt, dels som oplæser af danske klassikere rundt om i landet, dels som skønlitterær forfatter (digtsamlingen »Sønnesange« 1917 og fortællingen »Slægtens Brødc« 1922) og pædagogisk forfatter (Gyldendals Lommeordbog 1922, Børnenes danske Ordbog med tilhørende Stiløvelser, udgivet 1921-24 i samarbejde med kommunelærer A.Noesgaard). I Gl.Holtetiden var radiofonien kommet frem, og nu blev det mere ad den vej, han ydede sin oplæsningskunst. Turnéerne rundt i

landet blev sjældne, folk kunne jo nu høre ham i højtaler og øretelefon. Men foreningerne i Søllerød kommune var han altid parat til at hjælpe med lødig underholdning. Han var en fin oplæser med smukt klingende organ og en jerndorffsk udpenslet sprogbehandling – og en ganske let jyskfarvet sprogton, som han må have taget i arv fra faderen, der var god vestjyde af oprindelse.

Gennem sin oplæsningsvirksomhed var han kommet til at bevæge sig en hel del i kunstnerkredse, og det førte ham naturligt ind i Dansk Solistforbund og efterhånden i dets bestyrelse, hvor han i 1922 blev næstformand og redaktør af medlemsbladet »Solisten«. Hvor afholdt og beundret han var i disse kredse, fremgår til fulde af de utallige bevægede, svulmende og højstemte mindeord, som stod at læse i medlemsbladet ved hans alt for tidlige død.

I Gentofte havde han siden 1921 været formand for Socialdemokratisk Forening. Her i Søllerød bekendte han også straks kulør og kom i 1926 ind i Søllerød sogns menighedsråd på den socialdemokratiske liste. Og ved kommunevalget i 1929 opstilledes han blandt spidskandidaterne på Liste A og blev valgt. Lidt tvivl om hans socialistiske »ægthed« kom ganske vist til udtryk på partiforeningernes fællesgeneralforsamling d.24.februar; men sognefoged Erik Nielsen fejede den til side; han ville netop *særlig* anbefale dette valg, sagde han, for »V.K. ville sikkert gavne partiet ganske overordentligt«. Og V.K. selv takkede rørt for udvist velvilje og tillid.

Både i menighedsrådet og i sognerådet blev han – ligesom det var tilfældet

på hans skole – fra alle sider mødt med den største agtelse og hengivenhed. Man lyttede til hans kloge og vægtige ord og besnæredes af hans frodige temperament og personlige charme. Ingen kunne stå for hans faste, hjertelige håndtryk, hans muntert indtrængende blik og hans glade, rungende latter. Han var »vennesæl« i rigtig gammeldags forstand.

Men så knækkedes han pludselig ved sin hustrus død i marts 1932. Den sygdom, han selv i det skjulte havde båret på, fik på snigende måde magten, og det, han havde været, kunne han snart kun forcere frem, når han mødte gamle venner. Og vennerne ængstedes ved synet af ham. Kun i 10 måneder overlevede han sin hustru.

Hans begravelse i Søllerød blev næsten som en fyrstes, og kort tid efter foranstaltede lærere og lærerinder ved hans skole en indsamling blandt skolebørn, forældre og venner til en mindetavle, som blev ophængt på skolen ved en mindehøjtidelighed i maj 1933.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af forsørgelsesudv., skoleudv. og biblioteksbest.

Knudsen, Lauritz Peder
fabrikant, Søllerød.

Født 12.11.1863 i Odense, død 18.2.1917 i København, begr. i Søllerød. Søn af rendemester (vand- og gasmester) Rasmus Knudsen og hustru Poulina Marie Pedersen.

Gift 28.9.1889 i St.Knuds kirke, Odense, med Vilhelmine Marie Sivertsen, f.5.5.1855 i Odense, d.26.2.1937 i Søllerød. Datter af stentrykker

Christian Sivertsen og hustru Marie Vilhelmine Hansen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4. 1909-31.3.1913, valgt på Borgerlig Fællesliste.

Om L.Knudsens uddannelse og beskæftigelse i den tidlige ungdom ved vi intet udover, at han ved sit bryllup i 1889 står anført i Sct. Knuds sogns kirkebog som urmager. 9.2.1893 grundlagde han en Ur- og Instrumentmagerforretning i Colbjørnsensgade i København. Senere flyttede han til Vesterbrogade 41, hvor fabrikationen samtidig udvidedes til at omfatte elektriske maskiner og apparater, og da han i 1910 var flyttet til egen nybyggede fabrik på Gl.Kongevej 3, begyndte for alvor det store opsving. Allerede før krigen lykkedes det så småt at vinde terræn på det udenlandske marked, og med krigen kom en fuldstændig beherskelse af det hjemlige marked, idet L.Knudsens »mekaniske etablissement« nu var i stand til at levere elektri-

ske apparater, der både var bedre og billigere end de tyske, som før havde domineret markedet. Hvor det gjaldt elektriske kontakter og afbrydere havde fabrikken allerede i betydelig grad distanceret udlandet, fordi den i stedet for det tyske »omdrejer«-system anvendte det engelske »vippe«-system og det endda i så forbedret en form, at englænderne selv var begyndt at efterligne den. Virksomhedens omsætning, der 1911-12 havde været på 190.000 kr. og 1913-14 på 637.000 kr., var i 1916-17 steget til 2 millioner, og de beskæftigedes antal var nu over 300.

Ved nytår 1917 var L.K. i gang med byggearbejder, der skulle udvide virksomheden til det dobbelte, og det skete i tilknytning til udvidelse af andre virksomheder så som Nordisk Kabel-fabrik, der leverede messing til de nye vippe-kontakter, og Bing & Grøndals specialfabrik for teknisk porcelæn, der leverede materiale til stikkontakter, lampefatninger, lampeskærme og meget andet, og som var oprettet her under krigen, da importen af kunstporcelæn var standset, og Knudsen derpå havde opfundet værktøj til hjemlig porcelænsfremstilling. Hans pludselige død midt under sit arbejde i februar 1917 forårsagede ingen afbrydelse af de store planer. Hans enke førte en kort tid forretningen videre, indtil den i maj samme år omdannedes til et aktieselskab, som fuldendte udvidelserne. En ny fabrik opførtes i 1921 på Haraldsgade nr. 53. Her blev senere civilingeniør Poul Frydlund (se denne) direktør.

L.K. og hans hustru flyttede til Søllerød kommune i 1901. De havde købt en stor ny villa på hjørnet af

Søllerødvej og Attemosevej (matr. 2ai af Søllerød), som lige året forinden var blevet erhvervet af en grosserer C.Olsen ved en tvangsauktion, og her havde de så deres smukke hjem i de 16 år, de endnu havde at leve sammen. Enkefru Marie Knudsen blev boende her til 1920, hvorefter hun solgte ejendommen til grosserer O. Willer-Petersen og flyttede til Søvej i Holte.

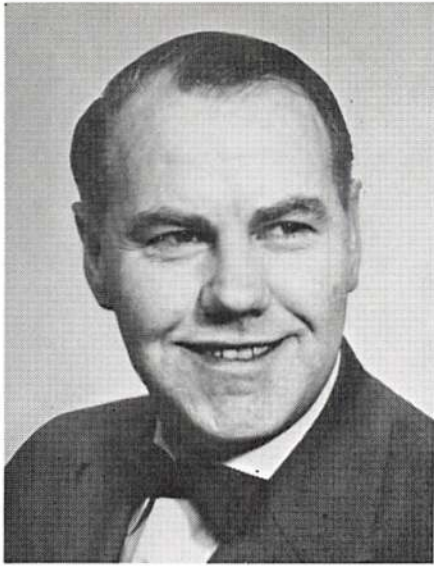
Den travlt optagne forretningsmand blev stærkt interesseret i sin kommunes anliggender og ofrede forbavsende megen tid og kraft på dem. Han sad i sognerådet i 4 år, og inden han var udrådt af dette, var han i 1912 blevet indvalgt i menighedsrådet, hvor han sad til 1916. På sognerådsarbejdet satte han sit stærke præg ved sine energiske og utrættelige bestræbelser for at forbedre forholdene, og hvor han ikke kunne komme igennem med offentlige bevillinger til sine ideers fremme, betalte han gladelig omkostningerne af sin egen lomme. Det var f.eks. ham, der i 1909 bekostede anlægget af det fortovej på Søllerødvej, som beboerne ønskede, men sognerådet ikke ville gå med til, og i 1910 betalte, hvad det kostede at få gennemgravet og reguleret den stejle og dybt sandede bakke i hulningen på Søllerød-Nærumvejen ned mod Attemosevej, så den kunne blive mere farbar for hestevognene. Og det var ham, der i 1911 købte forsamlingsbygningen i Gl.Holte og her bekostede indretningen og driften af et børneasyl. Også Søllerød Sogns Børneasyl i Drewsens Hospital og senere på Øverødvej, som hans hustru sad i bestyrelsen for 1912-16, viste han sig altid meget rundhåndet overfor.

I det hele taget støttede han kristeligt

og kirkeligt arbejde overalt, hvor det var ham muligt og nærliggende. Den københavnske kirkesag og navnlig kirkesagen på det forsømte Vesterbro lå ham varmt på sinde. Han var således en ivrig og formående forkæmper for opførelsen af både Eliaskirken og Gethsemanekirken, og det var ikke småsummer, han ofrede her heller, over 60.000 kr. gav han alene til opførelsen af Gethsemanekirken. Desuden var han formand for missions-kurstedet »Nyborg Strand«, hvor der årlig samledes tusinder af mennesker til store kristelige møder: studentermøder, ungdomsmøder, præstekonventer m.m. Her var han ofte til stede – og parat med tegnebogen, hvis der eventuelt skulle vise sig pengemangel til det ene eller det andet.

Hans fysik havde nok aldrig været særlig robust, og han sled sig alt for tidligt op. Kun godt og vel 52 år fik han at leve i.

Udvalgsposter og kommunale hverv 1909-13: Fattigforstander i Søllerød, medl. af skoleudv. (F.) til 19.12.1911), skolekommission, regnskabsudv. (F. fra 17.3.1910), gasværksudv. (F. til 19.12.1911), best. f. folkebibliotek (F. til 19.12.1911), udv. vedr. forslag til sundheds- og byggevedtægt (F.), udv. vedr. kommunens færdselsårer (fra 16.6.1910), sognedelingsudv. (F. fra 25.7.1912). Delegeret til valg af kommission ang. oprettelse af husmandsbrug 21.4.1910. Delegeret til udv. vedr. jernbanetakstforhøjelse 16.3.1911. Valgmand til amtsrådsvalg 31.3.1910. Folketællingskommissær 12.1.1911.

Kristensen, Thorvald Møller
læge, Nærum.

Født 4.9.1912 i Nr.Omme (Vestjylland),
død 18.10.1972 i Tacoma, Washington.
Søn af gårdejer Mikkil Christian Kristen-
sen og hustru Karen Merrild Jensen.

Gift 30.4.1949 med koncertsangerinde
Lilian Göte. Datter af grosserer Albert
Göte, Hellerup.

Gift 17.6.1954 i Søllerød kirke med
stud.jur. Jytte Skov-Petersen, f.21.1.1936
i Odense, d.22.1.1961 i Tacoma (U.S.A.).
Datter af ingeniør Sejer Skov-Petersen
og hustru Grethe Aaquist.

Gift 5.4.1962 i Tacoma, Washington,
med Jutta Carow, f.5.3.1918 i Berlin.
Datter af bankdirektør Otto-Max Carow
og hustru Suzie Hiltawsky.

Medlem af Søllerød kommunalbesty-
relse 1.4.1954-31.7.1955, valgt på »Den
uafhængige Kommunalforening«s liste.

K. blev først i 25-års alderen student
fra Høng Studenterkursus (1937), og
deraf kan man allerede se, at det ikke var
den lige vej, der førte ham til lægestudiet.

Først arbejdede han hjemme på faderens
gård; så stod han i 1928 til søs som elev
på »Georg Stage«, og efter vel over-
ståede strabadser der aftjente han sin
værnepligt og fungerede dernæst fra
marts 1931 til august 1932 som kornet
ved feltartilleriet. 1932-35 var han kon-
trolassistent ved landbruget, åbenbart
uden egentlig uddannelse dertil, og kom
så endelig på studenterkursus. Sin medi-
cinske embedseksamen tog han i 1947,
men havde forinden gjort vikartjeneste
på Folkekuranstalten i Hald ved Viborg
februar-december 1944. Efter hospitals-
tjeneste som turnuskandidat i Nyborg
februar 1947-februar 1948 var han i
nogle måneder vikar på amtssygehuset i
Nykøbing F. og blev så i maj 1948 ansat
som reservelæge på Skodsborg Sanato-
rium. Denne stilling beholdt han dog kun
i to år. Han havde nemlig i oktober 1948
tillige nedsat sig som praktiserende læge
i Nærum. Men rastløs, som han åbenbart
har været, opgav han i 1955 pludselig
denne virksomhed også og drog til Sve-
rige, hvor han blev 2.underlæge ved
Länslasarettet (amtssygehuset) i Härnö-
sand, for så året efter at drage videre til
U.S.A., hvor han efter meget skiftende
hospitalstjeneste endelig i 1960 opnåede
at få amerikansk jus practicandi og i 1963
nedsatte sig som læge i Tacoma i staten
Washington.

I Nærum havde han tilsluttet sig Den
uafhængige Kommunalforening og givet
sit besyv med ved flere lejligheder.
I marts 1954 opstilledes han til kom-
munevalget på foreningens Liste F som
nr.10, men erobrede i kraft af 24 person-
lige stemmer 4.pladsen og kom ind,
medens den egentlige nr.4, frk. Rasch
Hansen, og nr.5, tømremester Henning
Larsen (se disse) med henholdsvis 11 og

13 pers. stemmer måtte gå på ventelisten som suppleanter. Langvarigt blev hans sæde i kommunalbestyrelsen ikke; han måtte jo udtræde, da han o.1.august 1955 pludselig var draget til Sverige, og sporene efter ham blev vist ret hurtigt udslettede.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *biblioteksbest.*, biografitilsyn, børnebiblioteksbest. og *socialudv.* Formand for sundhedskom. 1.4.-17.11.1954. Medl. af best. f. Agiers Mindelegat 19.5.1954-1.8.1955 (valgt f. perioden 1.2.1954-31.1.1960).

Kruchow, Edele

rektor ved Sortedams gymnasium, bopæl Holte.

Født 22.10.1915 på Frederiksberg. Datter af grosserer H.Ph.E.Langberg (d.1927) og hustru Kamma Hansen (d.1956).

Gift 6.3.1943 med cand.mag., senere lektor Harry Kruchow, f.30.1.1907 i Varde, d.1967 i København. Ægteskabet opløst 1953.

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse fra 1.4.1970, valgt af Det radikale Venstre.

E.K., der blev student i 1936, tog i januar 1944 skoleembedseksamen ved Københavns Universitet (hovedfag historie) og blev samme år ansat som time-lærer ved Holte gymnasium (1944-45 tillige ved N.Zahles Skole), 1948 blev hun fast ansat adjunkt, forflyttedes i 1957 til statsskolen i Lyngby, hvor hun året efter udnævntes til lektor, søgte og fik så i 1960 det rektorat ved Sortedams gymnasium, som hun stadig har.

E.K. har været medlem af bestyrelsen for Historielærerforeningen (1949-61)

og af styrelsen for Gymnasieskolernes Lærerforening og har tillige i de før-politiske dage syslet med videnskabeligt-litterært arbejde; har f.eks. skrevet: »Dansk landbrugs andelsbevægelse, forudsætninger og første vanskelige år« (1946) og s.m. Jørgen Barfod: »Danmark under 2.verdenskrig« I-II (1959). Men sådan noget er der desværre ikke tid til for en mere end travlt optaget politiker og skoleadministrator. Siden da har »syslerne« og hvervene ligget på et andet plan: medlem af den danske FN-delegation 1965-66 og 1974-75, formand for Danske Kvinders Nationalråd 1967-72 og for Dansk Samråd for Forenede Nationer 1968-70, medlem af folketinget 1971-77, medlem af Europa-Parlamentet og af Europarådet 1975-77.

Også det lokalpolitiske i hjemkommunen har E.K. vist interesse for og kunnet ofre tid og kræfter på. Første gang, hun lod sig opstille på Liste B, var ved kommunevalget i 1958, hvor ca. en trediedel af samtlige 430 stemmer, som blev af-

givet på denne liste, faldt på hende personlig som nr.1. Det kunne naturligvis ikke blive til noget mandat. Heller ikke ved de følgende valg i 1962 og 1966 fik partiet nær stemmer nok til et mandat, og tilmed stod hun begge disse gange adskilligt lavere på listen (nr.1 og 2 var da skiftevis fru Eva Rude, hvis mand, programsekretær Hans Rude havde været opstillet i 1954 og 1958, og rektor E. Rossing); men i 1970, da hun atter var blevet nr.1, og partiets stemmetal var svulmet op til 1345, blev hun med 306 personlige stemmer indvalgt på kommunalbestyrelsens 5.mandat.

Kommunevalget i 1974 førte til genvalg for E.K. på 594 personlige stemmer alene, medens nr.2, ingeniør *Gunnar Rasmussen* (21 pers.st.) fik tildelt de afgivne 377 listestemmer og valgtes til 1. suppleant og nr.5, fru *Eva Rude* i kraft af 57 personlige stemmer rykkede op på pladsen som 2.suppleant. Men E.K. var nu så optaget af sit folketingsarbejde i forbindelse med arbejdet i Europa-Parlamentet og Europarådet, at hun snart måtte se sig nødsaget til at andrage om orlov fra arbejdet på Søllerød rådhus. Det bevilgedes hende 16.4.1975, og følgen blev da en midlertidig indkaldelse af Gunnar Rasmussen. Han fungerede i ca. halvandet år og afløstes da af Eva Rude, som forøvrigt allerede i den foregående periode 1970-74 havde haft lejlighed til at remplacere E.K. under dennes fravær i 2 måneder som delegeret ved FN's generalforsamling.

Med folketingsvalget i februar 1977, der berøvede Det radikale Venstre halvdelen af dets mandater, afsluttedes – foreløbig i hvert fald – E.K.s landspolitiske virke på Christiansborg, og d.16.

marts 1977 vendte hun tilbage til det lokalpolitiske på Søllerød rådhus.

Udvalgsposter og kommunale hverv i begge perioder (1970-74, 1974-78): medl. af *socialudv.*, kulturudv. (fra 1974 kaldt planlægnings- og kulturudv.), bevillingsnævn. *I 1.periode 1970-74:* medl. af *skoleudv.*, fritidskom., gruppeformandsudv., Havarthigårdudv. (fra 20.6.1973), legatbest. f. Søllerød kommunes ungdomsboliger, stipendieudv., ungdomsskolenævn (N.F.), voksenundervisningsnævn (F.). *I 2.periode 1974ff:* medl. af *ejendomsudv.*, *teknisk udv.*, udv. til behandl. af boligindskudslån, Holte gymnasiums best. *Desuden fra 1970:* medl. af nævningsgrundlisteudv., medl. af sundhedskommission, medl. af best. f. Nyholte sogns menighedsbørnehave og f. Sct.Georgsgildernes vuggestue, medl. af skolenævn v. Rundforbi skole, supplerende vurderingsmand f. østre vurderingskreds 1.distrikt.

Kørner, Poul Henning

kriminalassistent, Vedbæk.

Født 4.1.1917 i Århus. Søn af trafikkontrollør Valdemar Andreas Henrik Kørner (1867-1942) og hustru Margrethe Ehlers (f.1887, levede endnu i 1974, bosat i Helsingør).

Gift med Edith Larsen, f.1921 i København. Datter af forvalter Henry Larsen (1892-1968) og hustru Sofie Jensen (f.1897).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.4.1966-31.3.1970, valgt af Socialdemokratiet.

Som søn af en Statsbanetjenestemand med stadigt skiftende tjenestesteder kom K. i sin barndom til at føre en slags

nomadetilværelse, uden fast hjemsted noget sted i længere tid. Før den skolepligtige alder boede han i Århus, og de 9 skoleår blev derefter delt mellem København, Roskilde, Fredensborg og Hillerød. I Hillerød kom han i M.Mørk's Skole, hvor han i 1933 tog mellemskoleeksamen. Med tanke på en fremtid som havearkitekt begyndte han derefter at uddanne sig som anlægsgartner. 1937 startede han en selvstændig virksomhed i Ordrup og fik samme år tildelt sølvmedalje på »6.nordiske havebrugsudstilling«. Men i 1940 skiftede han pludselig erhverv, hvad enten det så var, fordi det gik sløjt med gartneriet, eller fordi han bare var kørt træet i det og længtes efter forandring. I hvert fald blev forandringen stor. Han blev nemlig fra oktober 1940 ansat som politibetjent, foreløbig med tjenestested i Espergærde under kystpolitiet. De var 3 mand til at bevogte strækningen Espergærde-Snekkersten, og den var – som han selv ved lejlighed har udtrykt det – »tilpas lang til, at vi

altid kunne være dér, hvor vi egentlig helst ikke skulle være; men de illegale transporter var jo begyndt, og det gjaldt naturligvis om, at de kunne foregå uforstyrret«.

1941 forflyttedes han til København, hvor han fik tjeneste på politistationen »Under Elmene« på Amager, indtil han i august 1944 overgik til kriminalpolitiet med tjeneste i Københavns Opdagelsespoliti. Kort efter denne ansættelse blev han interneret ved det pludselige tyske angreb mod det danske politi d.19. september og deporteret til en tysk koncentrationslejr, hvorfra han først efter befrielsen vendte hjem i en af Folke Bernadottes berømte hvide busser. Efter krigen blev navnlig Vesterbro hans arbejdsområde, og i dette ofte vanskelige job skaffede han sig stor respekt ved sin dygtighed og fasthed og sine sunde og karske menneskelige egenskaber. 1958 udnævntes han til kriminaloverbetjent og 1969 til kriminalassistent og var fra 1967 tjenestegørende under Rigspolitichefen.

Siden 1952 var han bosat i Nærum, hvor han meget snart også gik aktivt ind i det lokale politiske arbejde. 1961-69 var han formand for Socialdemokratisk Forening i Nærum og 1964-69 tillige næstformand for Fællesledelsen i Søllerød kommune.

Som nybagt formand satte han 19.9. 1961 sit navn under en resolution som Nærum-bestyrelsen tilstillede den socialdemokratiske sognerådsgruppe, og hvori der ankedes stærkt over den førte forhandlingspolitik med de borgerlige. Man ønskede her i Nærum, at gruppen i langt højere grad ville vise sit sande ansigt og følge en skarpere socialistisk linje. »Vi er klare over«, hed det, »at en sådan

linje kan skabe vanskeligheder under gruppens arbejde i kommunalbestyrelsen, men det er vor opfattelse, at det til gengæld vil styrke partiets stilling i kommunen«. Under alle omstændigheder ville man ved det kommende kommunvalg kun stemme på kandidater, der klart tilkendegav deres positive indstilling til den her skitserede linje. Sognerådsgruppen stod imidlertid fuldstændig enig bag gruppeformanden Erik Sørensens skarpe afvisning af denne resolution på partimødet 23.november: »Hvis vor gruppe ændrer sin form til at være skarp, vil vi blive sat uden for meget arbejde i vor kommune«. J.Schunck udtalte, at dette jo blot var den evindeligt gentagne kritik lige fra Hübenbeckers dage; han havde også selv engang deltaget i den, men »var blevet klogere«. Og L.Fridorf erklærede, at ham var det gået akkurat lige sådan. Nærumfolkene skulle hellere tage og overvære debatterne i kommunalbestyrelsen, sagde G.Ingvardson, man så dem jo aldrig på tilhørerpladserne ved de åbne møder!.

Ved kommunevalget i 1966 opstilledes K. på en sikker plads som nr.2 på Liste A og blev valgt, og så snart han havde fået sin egen fod indenfor, gik det ham åbenbart som alle andre: han blev »klogere«, d.v.s. forstod, at resultater til gavn for partiets vælgere kun opnåedes ved forhandling og ikke ved »råben ud af vinduet« (som G.Ingvardson ved lejlighed udtrykte det). Ifølge et interview i Frederiksborg Amts Avis i anledning af sin 50 års dag i 1967 skal han endda have udtalt: »Kommunale opgaver har heldigvis ikke meget med politik at gøre«. Han blev ikke genopstillet i 1970.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *ejendomsudv.*, *teknisk udv.* (herunder idrætsudv.), *økonomiudv.* (herunder biografteaterudv.), brandkommission, byggeudv. vedr. Rundforbiprojektet (fra 23.4.1969), bygningsråd, best. f. Holte Rideklub (fra 21.5.1969), mælkeudv., Mølleå kloakudv., Nærum Ungdomsgårds best. Desuden: delegeret v. ekspropriationskommissionen, vurderingsmand f. faste ejendomme (fra 15.3.1967, suppleant fra 1.4.1962), vestre vurderingskreds 4.district.

Larsen, Andreas

vognmand, Trørød.

Født 4.2.1893 på Frederiksberg. Søn af jernbaneassistent Lars Peder Larsen (1860-1904) og hustru Anna Andersdatter (1860-1918).

Gift 18.10.1914 i Mariendalskirken, Frbrg. med Laura Jakobine Michaelsen, f.11.2.1889 i Sundbyvester. Datter af overformand Lars M.Michaelsen og hustru Thora Johanne Marie Ahrentzen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1937-31.5.1943, valgt på den konservative Liste C 1, og igen 7.7.1947-31.3.1950, indtrådt som suppleant for Alfr.Jacobsen.

A.L. begyndte sin selvstændige tilværelse som telegrafbud 1907-12 og blev efter udstået soldatertjeneste ansat som portør ved Statsbanerne med tjeneste først på Københavns godsbanegård og derefter på Klampenborg station. I 1918 flyttede han til Trørød og begyndte her 1.7.1919 på Rundforbivej en vognmandsforretning med fragtkørsel til København og hvad der ellers måtte byde sig af kørsel for folk herude. De første år var ikke nemme at komme igennem. »Mulighederne var jo ikke særlig store i starten«,

har han selv fortalt, »da der egentlig kun var liv herude i de 4 sommermåneder, og i disse måneder skulle jeg helst tjene, så familien kunne eksistere hele året«. Men takket være sommerudlejning af huset til landligere gik det nogenlunde, og i 1924 havde han allerede bragt det så vidt, at han kunne købe den gamle »Trørødgård«, der siden 1917 havde henligget som en tilgroet brandtomt, og opbygge den med stor beboelse, hestestalde og de fornødne vognrum.

Da fragtkørslen til København, ikke alene fra Søllerød kommune, men fra hele hovedstads-omegnen, efterhånden havde antaget et betydeligt omfang, indså A.L. hurtigt, at der måtte være et behov for et fast tilholdsted inde i byen for de mange vognmænd, og han blev da en af de mest aktive initiativtagere til oprettelsen af »Københavns Fragtmandshal«. Senere blev han selv direktør for dette foretagende og havde altså sin store andel i dets vældige ekspansion.

I 1930 blev han medlem af Trørød

Grundejerforenings bestyrelse og året efter dens formand, men nedlagde i 1937 taktfuldt sit hverv, da han var blevet indvalgt i sognerådet. Som bestyrelsesmedlem i Vedbæk-Nærums Konservative Forening havde han fået stærk berøring med kommunalpolitikken, og det førte til, at han i marts 1937 – i »oprør« mod sin forenings ensidigt østorienterede og vestfjendtlige politik under Manthey-Wagners førerskab – lod sig opstille som nr. 2 på den clausenske Liste C¹, en placering, som naturligvis medførte indvalg.

I sognerådet fik han bl.a. det byrdefulde og utaknemlige hverv at være formand for vejudvalget. Det var, da tiderne for alvor begyndte at kræve nye vejanlæg, vejforlægninger, udvidelser og reguleringer, og megen kritik måtte han høre fra sognets talrige og altid beredte »bedrevidende«, ikke mindst, da han – i stærk indre strid med sine egne følelser – fik gennemført den af trafikudviklingen nødvendiggjorte sørgelige skamfering af det gamle Trørøds centrum.

Ved sommervalget i 1943 blev han sammen med alle de øvrige konservative sognerådsrepræsentanter væltet under »Den uafhængige Kommunalforening«s voldsomme stormløb og indtrådte så igen som formand i Trørød Grundejerforening. Men ved forårsvalget i 1946 var der bud efter ham igen fra den konservative vælgerforening. Han blev denne gang opstillet som nr. 4 på Liste C. Men »Den uafhængige« var da endnu alt for stærk. Liste C fik kun 3 mandater. Dog undgik han ikke sin skæbne. 7. juli 1947 blev han indkaldt som 1. suppleant for den udtrådte malermester Alfr. Jacobsen, Vedbæk,

og sad så valgperioden ud, atter prægende sognerådarbejdet med sin kloge besindighed og sunde fornuft. Ved det følgende valg lod han sig imidlertid loyalt rykke ned på 6.pladsen for at give kvindernes kandidat, frk. Marie Jensen, den bedst mulige placering på listen.

Udvalgsposter og kommunale hverv
I 1. periode 1937-43: medl. af bygnings- og facadeudv. (F. 17.4.1940-16.4.1941), kirkegårdsudv. (fra 16.4.1941), gas- og vandværksudv. (fra 17.4.1940), skovudv., trafikudv. (F. fra 17.4.1940), Vedbæk havnestyrelse, vej- og kloakudv. (F.), økonomiudv. (fra 24.11.1937), forhandlingsudv. vedr. takstnedsættelse på D.S.B. 1941, delegeret v. byplanmøde i Nykøbing F. 1941. *I 2. periode 1947-50:* medl. af socialudv., skoleudv., teknisk udv., ungdomsskolenævn, Vedbæk havnestyrelse (F.). *Desuden:* brandfoged i Trørød fra 1933, forligskommissær fra 150, mangeårigt medl. af best. for Agiers Mindelegat (fra 11.2.1948) og f. Grøn og hustrus Mindelegat (fra 18.8.1948).

Larsen, Arnold Frigast

forlagsdirektør, Holte.

Født 17.2.1903 i Jordløse på Fyn, død 9.1.1973 i København, begr. i Slagelse. Søn af tidl. møllersvend, sen. kirkebetjent Hans Peter Larsen (1865-1932) og hustru Anna Kristiane Pedersen (1870-1929).

Gift 11.4.1924 i Hamburg med koncertpianistinde Dora von Stammer, f. 3.5.1904 i Odessa, Rusland.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.

1937-20.4.1938, valgt på den konservative Liste C 2.

F.L., som var født under ret små kår, var helt igennem selvuddannet. Faderen havde oprindeligt været mester-møllersvend, men havde på grund af allergi over for netop mel måttet skifte erhverv og var – efter at have prøvet forskelligt – tilsidst blevet kirkebetjent ved Sct.Mikkels Kirke i Slagelse; og da sønnen havde afsluttet den pligtige skolegang i den almindelige folkeskole og var blevet konfirmeret, var han åbenbart ikke i stand til at hjælpe ham stort videre frem. Men F.L. kunne altså klare sig selv. De fornødne albuer havde han og dertil en god forstand og en glubende kundskabstrang.

Da han i september 1932, 29 år gammel, flyttede til Holte, var han blevet direktør for Dyva & Jeppesens Bladforlag, som i de dage levede højt på ugebladet »Tempo« og andre lignende tryksager for ukræsn læsere med snæver åndelig horisont. Produkternes *indhold*

har han dog næppe selv beskæftiget sig videre med. Hans egen litterære smag lå adskillige favne højere, og hans belæsthed og kundskabsfylde siges at have været betydelig.

Som borger i Søllerød kommune sluttede han sig temmelig omgående til den anti-clausenske oppositionsgruppe inden for Den konservative Vælgerforening, og han blev i 1937 en af de drivende kræfter ved opstillingen af den såkaldte »samlingsliste« C 2, hvor han selv fik sig placeret som nr. 2, 99 procent sikker på valg. »Vi tror ikke på det heldige i, at kommunen spekulationsmæssigt forsøger at tjene penge ved jordsalg eller skoledrift«, udtalte han under valgkampen; »chancen og risikoen herved overlader vi gerne til det private initiativ«. Iøvrigt ville han støtte »vore egne håndværkere« og »vore egne arbejdere«. »Ja«, svarede sognerådsformanden, »vore egne kan jo nu være trygge. Kommunens forholdsvis nye mand, der har slået sig på kritikken mod Badmintonhallen, bliver sikkert bedre troet end de medlemmer af sognerådet, der har levet mere end en halv menneskealder sammen med vore egne«.

Man anede allerede, hvilke spektakler der måtte komme i det nye sogneråd. De kom så sandelig også. Men F.L. fik ikke så forfærdelig længe lejlighed til at deltage i dem, for allerede i april 1938 forlod han kommunen igen. Han havde mageskiftet sin villa på Grønnersvej med en gammel fornem lystejeendom fra 1820, »Claytorpe« ved Kvistgård station med et jordtiliggende på 15 tdr. land. Bladforetagendet gik altså åbenbart mere strygende end nogensinde. »Har fraflyt-

ningen fra vor egn en særlig årsag?« frittede Søllerød Tidende. »Flere omstændigheder har været årsagen«, lød det sfinx-agtige svar.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *biblioteksbest.* (F.), biografudv., Holte gymnasiums best., kirkegårdsudv. (F.), trafikudv. og *økonomiudv.* (til 16.3.1938). Desuden medl. af børnebibliotekernes best.

Larsen, Henning

tømrermester, Vedbæk.

Født 9.4.1918 i Rungsted. Søn af fisker Jens Larsen (død før 1920) og hustru Johanne Jørgensen (f. 1889 og endnu levende i 1976, boende hos sønnen i Vedbæk).

Gift (2. gang) med Anna Sømod, f. 28.9.1938.

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 7.6.1957-31.3.1958, indtrådt som 1. suppleant på Liste F »Den uafhængige Kommunalforening« for afdøde borgmester A. Schneider.

H.L. blev efter endt uddannelse i 1940 tømrersvend hos August Andersen i Vedbæk og arbejdede bl. a. med på opførelsen af Holte nye rådhus. 1945 købte han sin mesters forretning, som han drev indtil 1970, da han pludselig ramtes af en blodprop i hjernen, som lammede ham og satte en stopper for al håndværksmæssig virksomhed. Inden denne dybt tragiske hændelse indtraf, havde han ikke blot været en dygtig og driftig håndværker, men også påtaget sig en lang række betydningsfulde tillidshverv. Han var formand for Vedbæk Håndværker- og Borgerforening 1952-70 og

som repræsentant for denne forening tillige medlem af Vedbæk havnestyrelse; næstformand i Søllerød Tømrermesterforening 1952-65 og igen fra 1970; vurderingsmand for De forenede Kreditforeninger siden 1956 og vurderingsmand for Søllerød kommune (3.distrikt, Søllerød Øst) siden 1966. Disse 3 sidstnævnte hverv bestrider den sygdomsramte altså endnu, og de danner tilsammen hans nuværende økonomiske eksistensgrundlag.

Som formand i Håndværkerforeningen fik han mange kommunalpolitiske spørgsmål tæt ind på livet, og levende interesseret, som han var i alt, hvad der vedrørte kommunen, dens østre del naturligvis især, lod han sig i 1954 opstille til kommunevalget som kandidat for Den uafhængige Kommunalforening. Han placeredes på Liste F så højt oppe som på 5. pladsen. Men »Den uafhængige«, som nu var i begyndende modvind og sin opløsning temmelig nær, fik kun

4 mandater ved valget, og H.L. måtte da foreløbig nøjes med suppleantens afventende rolle. Han blev indkaldt 7.6.1957 i anledning af borgmester Schneiders død; men da var der kun godt og vel trekvart år tilbage af valgperioden, og med udløbet af den var det også slut med »Den uafhængige«. Tre af repræsentanterne for Liste F i den afgåede kommunalbestyrelse stillede sig ved det følgende valg på den gamle konservative liste C og blev genvalgt på den. Men blandt dem var Henning Larsen ikke. Han var nok knap så konservativ, som han var »uafhængig«. I hvert fald blev han aldrig nogensinde genopstillet.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *byplanudv.* og *teknisk udv.*
Medl. af Vedbæk havnestyrelse 1.4.1962.
Vurderingsmand f. Søllerød østre vurderingskreds 3. distrikt 1966.

Larsen, Jens Peter

fhv. grosserer, Holte.

Født 27.9.1854 i København, død 17.2.1934 på Kommunehospitalet s.st. begr. i Søllerød. Søn af smedemester Otto Wilhelm Larsen og hustru Nicoline Damkier.

Gift 3.11.1883 med Nicolette Mossin, f. 29.5.1853 i København, d. 20.6.1927 i Holte. Datter af skomagermester Christian Mossin og hustru Anna.

Medlem af Søllerød sogneråd 16.11.1921-7.11.1931, indtrådt som 1. suppleant på Borgerlig Fællesliste efter købmand Emil Nielsen.

J.P.L., som var af gammel københavnsk håndværkerslægt, fik handelsuddannelse 1870-74. Hvad han foretog

sig de første 15 år efter endt uddannelse, vides ikke; men i 1889 blev han indehaver af et firma »Lars Larsen«, der gjorde i hørkram, og drev, åbenbart med god fortjeneste, denne forretning til 1901, hvorefter han blev repræsentant for Skandinavisk-Amerikansk Petroleumsselskab. 1916 trak han sig tilbage og levede resten af sine dage som rentier.

I 1905 var han flyttet til Holte, hvor han havde bygget sig en villa ved skovbrynet ud mod den idylliske engdal vest for Søllerød sø – uden anelse om, at denne eng ganske kort tid efter skulle forvandles til et grimt, surt og trist Gas-, vand- og elektricitetsværksareal. (Senere boede han i mange år i villa »Rudehøj« ved Rudersdal og i de allersidste år i villa »Solhjem« på Sofievej, som han ikke oplevede at se blive klemt inde mellem røde etagekolosser).

Her i Holte vandt han straks stor anseelse og det varede ikke længe før

han fik indflydelse på mangt og meget. Hans statelige patriarkskikkelse og hans rolige, værdige og alfaderlige fremtræden vakte respekt og beundring i vide kredse, selv om måske nok en og anden fandt ham lidt for »hellig«, revsende og moraliserende. Og da han selv var ladet med virketrang og ærgerrighed, var det kun så lige til, at han med de kirkelige interesser, han så stærkt lagde for dagen, hurtigt blev engageret i et mangfoldigt og omfattende kirkeligt arbejde.

I 1912, da menighedsrådene genoprettedes efter loven af 10. maj samme år (de første menighedsråd var nedlagt ved 1903-lovens udløb 1.1.1910), blev J.L. opstillet som kandidat til Søllerød Menighedsråd og valgt, og straks på det første møde 3.1.1913 blev han udpeget til næstformand (formand var selvfølgelig sognepræsten). Snart blev han tillige kasserer, og begge disse poster genvalgtes han til med den største selvfølgelighed år efter år; næstformandsposten beholdt han til 1925 og kassererposten lige til katastrofen indtraf i 1931. Et mægtigt arbejde kom i disse år til at påhvile næstformanden og kassereren. Der var først og fremmest de mange og store kirkegårdsudvidelser og så de mange udskiftninger inden for kirkebetjeningen og endelig præstevalget i 1922. Og det skal siges, at han udførte alt med ubestridelig dygtighed og punktlighed.

I 1915 indtrådte han i bestyrelsen for Søllerød Sogns Børneansyl efter bankbestyrer Nissen og fik også straks her kassen betroet. Den fik han helt ukontrolleret i sin varetægt gennem de næste 16 år, for han var jo soliditeten og pålideligheden selv, en Herrens

udmyge tjener og en varm ven af de små. En ven af de unge var han også, og derfor blev han tillige et meget virksomt og interesseret medlem af bestyrelsen for det kristelige »F.D.F.« (Frivilligt Drenges Forbund). Andre bestyrelseshverv fik han i Den konservative Vælgerforening (næstformand 1917-27) og i Sønderjysk Forening for Søllerød Sogn.

Ved kommunevalget i 1921 blev han opstillet på den borgerlige fællesliste som nr. 9; men da listen kun fik de 8 valgt ind, måtte han foreløbig stille sig afventende som 1. suppleant. Han kom dog ikke til at vente ret længe, for 16. november samme år udtrådte pludselig købmand Emil Nielsen, Nærum, og J.L. indtog da hans sæde. Det blev til genvalg både i 1925 og 1929, for dygtig var han jo og udførte et mægtigt arbejde på de udvalgsposter, der blev ham betroet. Ham tilkom f.eks. en stor del af æren for, at Frederikslund skov efter kommunens overtagelse fik gode spadserestier med bænke på forskellige smukke udsigtssteder og således blev en offentlig, folkeyndet park. Men det kneb for ham i begyndelsen med det politiske fodslag. Han gik mod sin gruppe, når det passede ham, og i sommeren 1923 kom det så vidt, at Vælgerforeningens bestyrelse måtte henstille alvorligt til ham »enten at følge den borgerlige gruppes beslutninger eller at udtræde af sognerådet«.

Dygtig var han – og højagtet, som næsten ingen anden blev det i hele sognet. På sin 70års dag i 1924 blev han varmt hyldet fra alle sider og skamrost i den lokale presse ud over

alle bredder. Og på 75 års dagen i 1929 var der vældig festmiddag for ham på Nyholte Hotel med festsang af overlærer Vald. Kierkegaard og en endeløs række af festtaler, der overgik hinanden i varm hengivenhed og beundring og alle mundede ud i lovprisning af hædersgæstens åbne, ærlige og retlinede karakter. »Et eksempel til efterfølgelse«, fastslog kommuningeniør Riis.

Ikke længe efter dette begyndte der imidlertid at gå rygter om uorden i menighedsrådets regnskab. Men der var ingen, der rigtig kunne fæste tiltro til dem, og de, der vidste besked, søgte at dysse dem ned, medens de foretog hastige privatindsamlinger til dækning af den kassemangel, som J.L. tilfældig var kommet til at gøre sig skyldig i. Men i den første uge af november 1931 slog lynet pludselig ned med et brag, som gav genlyd over hele sognet og lamslog en mængde mennesker: »Grosserer J.P. Larsen arresteret for underslæb!« Og så kom det under forhørene frem, at han siden 1923 havde benyttet den ubegrænsede tillid, han nød, til, ved svigagtig bogføring, snedigt og systematisk at bedrage Asylkassen, præstelønningskassen, kirkebetjeningskassen, kirkepyntningskassen, kirkebøsseskassen samt menighedsråds-kassen. Og ikke nok med det. Gennem alle disse år havde han – uden fjerneste kontrol fra hverken menighedsrådets eller sognerådets side og tildels på sit »glatte ansigt« – modtaget store kommunebidrag til menighedsråds-kassen til anvendelse, som han udtrykte det, for de mange nødlidende fromme menne-

sker, der kviede sig ved at søge offentlig kommunehjælp, men nok ville modtage hjælp fra menighedsrådet. Og disse penge, som han selv skulle uddele, havde han i stor udstrækning holdt uden for menighedsrådets regnskaber og ladet gå i sin egen lomme. Det hele skulle – efter hvad han selv sagde under forhørene – være begyndt med, at han »lånte« af kassen for at hjælpe et familiemedlem, der havde været ude for et økonomisk sammenbrud.

Forsvareren indstillede ham til rettens mildeste dom. Men dommeren fandt, at der her var tale om en grov forbrydelse, ovenikøbet med den skærpende omstændighed, at den var begået af »en fremtrædende kristen mand, som havde benyttet den tillid, han nød inden for menigheden, til at bedrage sine kristenbrødre«, og idømte ham 18 måneders forbedringshusarbejde samt tilpligtede ham at udrede 32.700 kr. i erstatning til Søllerød Menighedsråd og 4395 kr. til Børneasylet.

En benådningssøgning var kort efter dommen blevet indsendt. Den afvistes imidlertid, og i stedet kom en fængslingskendelse, hvorefter J.L., der havde ligget syg på Lyngby Sygehus, indsattes til afsoning af den ham idømte straf. Men på kongens fødselsdag d. 26. september samme år kom alligevel benådningen, og han blev løsladt. Kun halvandet år levede herefter den fuldstændig nedbrudte olding. Hans død på kommunehospitalet og begravelse i Søllerød i februar 1934 omtaltes kun med ganske få linjer i Søllerød Tidende.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af brandudv. (F. til 20.4.1927),

gasværksudv. (F.), *skoleudv.*, skovudv. (F. fra 11.4.1922). Valgmand til amtsrådsvalg 15.3.1922, 21.3.1928.

Lassen, Christian

læge på Skodsborg Sanatorium.

Født 1.11.1897 i Sønderborg, død 5.5.1962 i Frederikshavn. Søn af skomagermester Peter Lassen og hustru Maria Hansen.

Gift 1. gang 10.1.1933 i Sønderborg med Emma Sofia Rudholm, f.9.2.1903 i Skellefteå, Sverige, d.13.1.1951 i Frederikshavn. Datter af landbrugare Gustav Rudholm og hustru Christina Östlund.

Gift 2. gang 19.11.1955 i Frederikshavn med fysioterapeut Wilde Sperati Jordan, f. 27.8.1913 i Kristiania. Datter af købmand Richard Jordan og skuespillerinde Lulli Sperati.

Medlem af Søllerød sogneråd 20.10.1939-28.2.1941, indtrådt som suppleant på den konservative Liste C 2.

Som dansk sønderjyde med tysk statsborgerskab i en prøjsisk provins måtte den ganske unge C.L. – lige som tusinder af andre landsmænd – under 1. verdenskrig gøre krigstjeneste i den tyske hær. Kun 18 år gammel sendtes han i 1916 til vestfronten, hvor han i to år opholdt sig i det frygtelige skyttegravs-helvede, indtil han i marts 1918 under den store tyske forårs-offensiv blev hårdt såret og bragt på lazaret. Her modtog han Det prøjsiske Jernkors 2 for tapper indsats under kampene. Først efter krigens afslutning kunne han i 1919, 21 år gl., begynde at tænke på sin uddannelse. Fra marts 1919 til juni 1922 gennemgik han et kursus i massage og sygegymnastik på

Skodsborg Sanatorium; derefter læste han privat til student og tog eksamen i 1924, hvorefter han tog fat på lægestudiet, som han afsluttede med den medicinske embedseksamen i 1932. Fra juli samme år til september 1935 gjorde han lægetjeneste på Skodsborg Sanatorium; derefter var han i et halvt år turnuskandidat på Sundby Hospitals kirurgiske afdeling og i 4 måneder kandidat på Københavns Amtssygehus, og blev så endelig i september 1936 ansat som kurlæge på Skodsborg Sanatorium.

Stærkt optaget af kommunalpolitikken og udpræget konservativ i synspunkter sluttede han sig i 1937 til den schacke-lorentzen'ske opposition mod det clausenske styre og lod sig ved kommunevalget i marts samme år opstille på denne konservative oppositionsliste C 2 som nr. 6. »Vi kan ikke være med til at stifte gæld med den begrundelse, at det er til gavn for vore børn«, skrev han i sin henvendelse til

vælgerne, »thi når disse skal betale prisen, har de intet at takke os for. Fremfor meget andet påhviler det os snarere til vore børn at overlevere den rige fylde af landskabelige skønhedsværdier, som vor kommune rummer, gældfri og ubehæftet, og på det kraftigste at modarbejde den ublu modernisering af vor egns naturværdier i vindskibeligt øjemed«. Kun de 4 første på listen opnåede imidlertid valg. C.L. blev 2. suppleant, men rykkede snart op til at blive 1. suppleant efter, at listens nr. 5 forpagter Søren Christoffersen (se denne) var sluppet ind i sognerådet, og da *han* i oktober 1939 var trådt ud igen, kom altså turen til C.L. Han anmeldte straks sin indtræden i den oppositionelle 3 mands-gruppe og overtog de samme udvalgsposter, som Christoffersen havde haft. At han også – skønt stående udenfor Folkekirken – blev medlem af Skolekommissionen, vakte lidt gammeldags indignation her og der. Det blev dog ikke noget langvarigt sæde, han fik i sognerådet. 26.2.1941 meddelte han sognerådsformand Lorentzen, at han d. 1.marts flyttede til Frederikshavn og altså måtte udtræde.

C.L. virkede herefter som praktiserende læge i Frederikshavn til sin død. Fra april 1957 var han tillige jernbanelæge.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *biblioteksbest.* (F. fra 17.4.1940), *biografudv.* (til 17.4.1940), *børnebiblioteks best.*, *Holte gymnasiums best.*, *kirkegårdsudv.*, *trafikudv.* (F. fra 17.4.1940) *socialudv.* (fra 3.4.1940), *gasværksudv.* (fra 17.4.1940), *Vej- og*

kloakudv. (F. fra 17.4.1940), skovudv. (fra 17.4.1940). Medl. af skolekommissionen.

Lendal, Frederik Theodor

handelsgartner, Gl.Holte.

Født 31.3.1878 i Dronninglund, Vendsyssel (i kirkebogen indført under navn Frederik Theodor Carlsen som søn af ugift pige Marie Jensen), død 1957 i Gl. Holte. Adoptivforældre: skolelærer i Dronninglund J.Lavridsen og hustru Marie Langkilde. Navneforandring 26.8.1904.

Gift 1. gang 3.5.1903 med Rosa Sofie Jørgensen, f. 4.12.1879 i Middelfart, d. 1929 i Gl. Holte. Datter af arbejdsmænd Jens Jørgensen og hustru Ane Pedersen.

Gift 2. gang 4.3.1933 med Frederikke Sophie Lund, f. 4.2.1894 i Aadum sogn v. Ringkøbing.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4. 1921-31.3.1937, ved hvert valg indvalgt på Borgerlig Fællesliste som repræsentant for Venstre.

F.L. var en af de mange jyder, der gennem årene har siddet i Søllerød sogneråd. Efter sin konfirmation kom han i gartnerlære, først hos C.M. Thomsen i Frederikshavn 1892-93, så på Ibsens plante- og havebrugsskole i Odense 1894-96 og endelig i Chr. Olsens blomstergartneri s.st. 1896-97. 1897 tog han eksamen fra Havebrugsskolen i Odense og var derefter gartnermedhjælper på Kattingeværk ved Roskilde Fjord, indtil han i 1899 blev soldat (26. batallion i Odense, korporal 1900). 1901-02 var han undergartner ved Sindssygehospitalet i Middelfart, traf dér i byen sin tilkommende hustru,

og gjorde så sit indtog i Søllerød kommune, som skulle blive hans hjemsted for resten af livet. 1.1.1903 tiltrådte han stillingen som gartner hos etatsråd H.N.Andersen på Holtegård, hvor han også snart blev sat til at passe det private vand- og elektricitetsværk, som etatsråden havde anlagt. 1909 opgav han den tjenende stilling og blev selvstændig handelsgartner på 4 tdr. land god jord, han havde købt ved Egebækvej. Lidt småt har det nok gået til en begyndelse. Han søgte i hvert fald i august 1911 den ledige kommunale stilling som målerkontrollør ved Holteværkerne. Men det blev Jacob Hansen (se denne), som fik den, og så tog F.L. fat på gartneriet med fornyet iver. Nu kom også udviklingen. Snart kunne han lægge yderligere 4 tdr. land til. Hovedvægten blev lagt på frugtdyrkning og -handel, af træfrugter især blommer og af bærfrugter især hindbær og jordbær, og hele den store produktion, som efterhånden gav det

dagligt arbejde til 10-12 mennesker, gik dag efter dag, år ud og år ind dels til Grønttorvet i København og dels til Skodsborg Sanatorium, hvis hovedleverandør han var gennem årtier lige fra 1911. »Hortulania« var blevet en stor og anset virksomhed. I 1952 solgte han 7 tdr. land af det efterhånden 9 tdr. land store gartneri til kommunen; men han var fortsat aktiv på det stykke jord, der blev tilbage, lige til sin død.

En meget væsentlig del af sin arbejdskraft nedlagde han i de mange offentlige tillidshverv, som han gennem årene blev sat til at bestride. 1913-21 sad han i bestyrelsen for Nyholte Grundejer- og Kommunalforening og i 4 år tillige som formand for Gl. Holte Grundejerforening. 1918 kom han i bestyrelsen for Sjælland-Bornholm's Venstreforening, et hverv, der i 1922 førte til, at han blev formand for Venstres Vælgerforening i Lyngby-Amagerkredsen. Denne formandspost beklædte han i 20 år, og da der i 1930 dannedes en Venstreforening for Søllerød kommune, blev han også mangeårig formand for denne indtil 1952, da han afløstes af Alf Lund (se denne), og fortsatte som almindeligt bestyrelsesmedlem til sin død. 1919 blev han kredsformand for hesteforsikringen »Kongens Lyngby« og samme år tillige medlem af Søllerød Sogns Sundhedskommission (formand 1943-50).

Det var altså ikke at undres over, at han ved kommunevalget i 1921 blev opstillet blandt spidskandidaterne på den borgerlige fællesliste. Han blev valgt og gjorde sig straks bemærket som en af de mest markante og frem-

trædende skikkelser i sognerådet. Det var ham, man måtte tilskrive den største del af æren for, at det i 1923 endelig lykkedes at få anlagt den kirkegård i Vedbæk, som der havde været tale om lige siden 1909. Gang efter gang blev han genvalgt, og efter det sidste valg, hvor han var med, i 1933, fik han et af de byrdefulde og utaknemligste hverv som formand for vejudvalg og byggeudvalg. Som Fr. Clausens håndgangne mand måtte han dele alle de drøje hug, der faldt på denne, navnlig i den berømmelige sag om kommunens gårdkøb (Holtegårds og Nærumgårds jorder). Men han var lige så lidt som Fr. Clausen til at rokke i overbevisningen om deres fornuftige berettigelse. Som han selv udtrykte det i samtale med kommunearkivar Sv. Aage Thomassen 1.5.1949: »Såfremt dette køb ikke var kommet i stand, havde Københavns kommune nu været ejer af disse jorder. Købet skete i sidste øjeblik og vakte stor fortrydelse i Københavns magistrat, som netop havde været ude efter dem. Søllerød kommune har tjent 1 million kr. ved den handel«. Den hilsen, han fik fra den konservative oppositionsgruppe, da han i 1937 måtte trække sig tilbage, lød således i valgpropagandaen for Liste C 2:

»Clausen og Lendal er daarlige
Sjæls-Hyrder,
de har kun paaført os mægtige
Gælds-Byrder.«

»Ud af Raadet træder Lendal,
han gav ingen Glæder, men Kval«. Det var takken for 16 års fremragende kommunalvirke – fra den kant. Det var i det hele taget lidt tragisk, som det gik for L. her tilsidst. Han var

ikke blevet opstillet af Venstreforeningen, for den havde denne gang hellere villet anbefale sine medlemmer at stemme konservativt. Han havde opstillet sig selv og naturligt søgt om listeforbund med sin gamle værkfælle Clausens liste C 1, men var blevet afvist. Clausen havde, forståeligt nok, vredet sig svært ved det. Det gjorde ham ondt for Lendal, sagde han på det konservative opstillingsmøde, men C 1 var pisket til at tage listeforbund med C 2, hvis repræsentanter jo dog – trods alle fjendtligheder – var *konservative*. Enhver anden mulighed ville komme til at koste alt for mange konservative mandater. Og så gik det altså sådan ved valget, at der i hele kommunen kun faldt 65 stemmer ialt på Lendals liste og heraf kun 3 på ham selv personlig. Men måske han alligevel bagefter i mellemstunder har prist sig lykkelig over, at han ikke kom med i det famøse sogneråd 1937-43, hvis gruopvækkende indre stridigheder gjorde det til en fabel for det ganske land.

Udvalgsposter og kommunale hverv I samtlige perioder 1921-37: Medl. af kirkegårdsudv. (F. 6.4.1921-15.4.1953 og 15.4.1936-31.3.1937) *vej*udv. (fra 30.11.1921. F. fra 3.4.1925) og best. f. Gl. Holte Asyl. *Iøvrigt:* Medl. af boligudv. 1921-25 (F.), forsørgelsesudv. 1921-25, gasværksudv. 1921-25 og 1935-37, skovudv. 1921-25 og 1933-37 (F. fra 15.4.1935). Medl. af udv. vedr. undersøgelse af pristallet 3.4.1925 –. Medl. af Vedbæk havnestyrelse 19.12.1928-3.4.1929. Medl. af fællesudv. til s.m. sundhedskom. at behandle grundvands-spørgsmål 10.9.1930-. Medl. af udv. vedr. anlæg af kunstig strandbred i

Vedbæk 14.1.1931. *I perioden 1933-37:* Medl. af Holte gymnasiums best., *socialudv.* 20.9.1933-15.4.1935 og 26. 6.-20.11.1935, *Sjælsøudv.* 14.2.1934 –, *gårdkøbsudv.* 27.6.1934 –, *Lejerforeningens best.* 21.3.1934 –, udv. f. museet i Gl.Holte 9.9.1936-. *Brandsynsvidne* 14.1.1910-20.3.1918. Medl. af sundhedskommissionen 16.4.1919-31.12.1949 (F. fra 1943). Deltager i møder i egnsplanudv. 1932. Delegeret v. *Byplanmøde* i Århus 16.5.1934. *Valgmand til amtsrådsvalg* 15.3.1922.

Levinsen, Knud Søren

advokat, Trørød.

Født 13.8.1915 i Sorø. Søn af dommer Niels Levinsen (1883-1959) og hustru Ellen Grøn (1882-1957).

Gift 1. gang 16.5.1946 i København med Karen Mørck, datter af kontorchef, overretssagfører Lars E. Mørck og hustru.

Gift 2. gang 18.9.1970 i Harburg, Tyskland, med Käthe Schwarz f. 19.9.1922, datter af købmand Otto Schwarz (1885-1953) og hustru Ida Rogmann (1892-1971).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse fra 1.4.1974, valgt på liste Z, Fremskridtspartiet.

K.L., hvis fader ved genforeningen i 1920 var blevet dommer i Frøs og Kalvslund herred (fra 1935 dommer i Åbenrå), tog præliminæreksamen på Realskolen i Rødning 1931 og studentereksamen på Haderslev Kathedralskole 1934 (mat.-nat.). Derefter drev han i flere år samtidigt juridisk studium ved Københavns Universitet og polyteknisk studium på Læreanstalten. Sidstnævnte

studium opgav han først så sent som i 1940, koncentrerede sig derpå helt om juraen og blev cand.jur. i januar 1943 med 1. karakter. Efter et kort vikariat som sekretær ved Københavns Byret ansattes han 8.3.1943 som advokatfuldmægtig i København. Selvstændig advokatforretning påbegyndte han i juni 1946; fra 12.4.1947 var han tillige landsretssagfører, og i 1957 fik han procedureret til Højesteret. Samme år udnævntes han til at deltage i behandlingen af offentl. beneficerede sager i Københavns Byret, Østre Landsret og Højesteret for 10 år (udn. fornyet i 1967 og fra 1.1.1977 ændret til at omfatte de København omliggende retskredse i stedet for).

I 1952 blev han desuden sekretær for engros-brancheforeninger inden for bildele, cykler og motorcykler. Fagbladet »Cyklebranchen« havde han været medredaktør af siden 1946, nu blev han i 1952 eneredaktør og fort-

satte med denne hobbyprægede bestilling indtil bladets sammenslutning med andre lignende i 1972. Også en længere række bestyrelsesposter i forskellige selskaber har han bestridt.

Ved kommunevalget i 1974 blev han opstillet som nr. 1 på det fremstormende Fremskridtsparti's Liste Z og fik i kraft af de 1817 stemmer, som faldt på denne (heraf de 220 på ham selv personligt) kommunalbestyrelsens 5. mandat, hvorefter han fik nok at gøre med også at være advokat for sit parti's fra alle sider hårdt angrebne ideer.

Medlem af og næstformand for skatterådet for Lyngby-Søllerød skatterådskreds fra 1.jan.1976.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Med. af økonomiudv., biblioteksudv., planlægnings- og kulturudv. samt boligforeningernes og -selskabernes best.

Lorentzen, Niels Peter

overlærer, Nærum.

Se foran under sognerådsformænd og borgmestre.

Lund, Alf Helge

agronom, direktør, Holte.

Født 25.6.1907 på Frederiksberg.

Søn af seminarieførstander, cand. theol.

Einar Lund (1875-1935) og hustru Charlotte Marie Fenger (1878-1933).

Gift 3.6.1934 med Else Solveig Olsen, f. 12.4.1907 i Enderslev ved Hårlev.

Datter af gårdejer, sognefoged Mads Olsen (1861-1939) og hustru Sofie Nielsen (1869-1958).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.4.1954-18.8.1971, valgt af Venstre.

L. tog i 1924 realeksamen på Østersøgades Gymnasium og blev derefter uddannet i praktisk landbrug i Brørup ved Vejen og Råby på Møn og på Næsgaard Agerbrugsskole ved Stubbe-købing. 1927-28 var han på Askov Højskole, og 1932 tog han eksamen som agronom (cand. agro.). Herefter var karrieren denne: 1932-34 regnskabs-assistent i Næstved; 1934-41 assistent ved De samvirkende sjællandske Landboforeningers sekretariat, samt 1940-41 konsulent for Sjællands Pelsdyravlerforening; 1941-1974 landskonsulent og sekretær for Dansk Pelsdyravlerforening og samtidig redaktør af foreningens medlemsblad »Dansk Pelsdyravl«; tillige 1947-74 sekretær i Subsektionen for Pelsdyravl under Nordiske Jordbrugsforskeres Forening og 1954-1974 sekretær i Board of the Scandinavian Fur Farm Organisations. Og

ind imellem alt dette udfoldede A.L. en omfattende og betydelig forfattervirksomhed. Han har selv skrevet »Pelsdyravl i Danmark«, 1943, og »Håndbog i Minkavl«, 1955 (begge udgivet af Landhusholdningsselskabet) og været medforfatter af »Mink, Avl og Opdræt«, nordisk håndbog for minkopdrættere (udgivet i alle de fire nordiske lande, her i Danmark på Landhusholdningsselskabets forlag 1961). Desuden har han skrevet talrige artikler i inden- og udenlandske fagblade og -bøger og været medarbejder ved Politikens håndbøger: »Mine dyr, i hus og have«, 1958, og »Husdyr i farver«, 1973.

I 1950 flyttede L. fra Lyngby til Søllerød kommune, hvor han straks tog særdeles aktiv del i det offentlige liv. Allerede i 1952 blev han gartner Lendals efterfølger som formand for Søllerød kommunes Venstreforening, og ved kommunevalget i 1954 opstilledes han som nr. 1 på foreningens Liste D. Venstre her i Søllerød havde i 1946 for første gang forsøgt sig med en selvstændig liste (hidtil havde man jo altid søgt indpas i sognerådet via den »borgerlige fællesliste«) og opstillet ingen ringere end folketingsmand Jensen-Broby (se denne). Det havde givet godt resultat i første omgang. Men ved valget i 1950 svigtede vælgerne. Det har jo altid været sådan i nyere dansk politisk historie, at hvad Liste D vandt ved et valg, tabte Liste C tilsvarende – og omvendt, og Venstres position i hovedstadsområdet var jo desuden så ung endnu og ubefæstet. Nu var der åbenbart medbør igen. Spidskandidaten A.L. blev valgt, og i 1958 fik han endda en partifælle ved

sin side: Krei Horn (se denne). Men 1962 bragte et nyt tilbageslag, og fra da af »red den herre alene«. Som tilhænger af den bredest mulige borgerlige front havde han det fortrinligste samarbejde med de konservative i udvalgene, men, som han udtalte det op mod valget i 1966: 10 konservative var nu alligevel for meget over for 4 socialdemokrater og 1 venstremand. Det blev også straks anderledes: 9 konservative, 4 socialdemokrater og 2 venstremænd (A.L., som fik 379 personlige stemmer, og fru Gytte Burgess, se denne), og i 1970 endnu mere anderledes: 8 konservative, 5 socialdemokrater, 1 venstremand og 1 radikal, for slet ikke at tale om den store omvæltning i 1974.

A.L. udtrådte af kommunalbestyrelsen i august 1971, og samtidig nedlagde han sit formandshverv i Vælgerforeningen. For 13 års dygtigt og anerkendelsesfuldt arbejde her hædredes han året efter med udnævnelse til æresmedlem. Vedrørende hans politiske virksomhed kan yderligere anføres: i perioder formand for Lyngbykredsens Venstre, Københavns Amts Venstre og Venstres Hovedbestyrelse, kandidat ved amtsrådsvalgene 1954-66, folketingskandidat i 1953 og samtidig valgmandskandidat til det sidste landstingsvalg før grundlovsændringen. Blandt de mange offentlige hverv, som han ved siden af de rent lokal-kommunale har haft at bestride, kan nævnes: Medlem af Byplannævnets hovedstadsafdeling fra 1971 og af repræsentantskabet i Københavns Telefon A/S fra 1970; formand for Husdyrvoldgiften i Lyngby retskreds fra 1962; medlem af Lions Club i Søllerød fra

1957 og dens præsident 1966-67. Desuden i bestyrelsen for Københavns Amts Sognerådsforening, Den liberale højskole »Bredidablik« og grundejerforeningen »Skovly«.

Udvalgsposter og kommunale hverv
 Medl. af *teknisk udv.* 1954-71, *skoleudv.* 1954-58, *socialudv.* 1954-58, *byplanudv.* 1958-71, *økonomiudv.* 1958-62 og 1966-71. *Desuden:* medl. af amtsudv. f. skoleidræt 23.6.1954-31.3.1958, børnebiblioteks best. 19.5.1954-31.3.1958, udv. til ændring af sundhedsvedtægt 1955 (F.), bevillingsnævn 1958-66, Holte gymnasiums best. 1958-62, udv. vedr. Holtehallens drift 16.9.1959 -, badeudv. 19.10.1960 -. *Endvidere flg. udv. og kom., alle indtil 18.8.1971:* idrætsudv. (under tekn.udv.) fra 19.9.1962, Skovlyudv. fra 24.10.1962 (N.F. fra 1.4.1966), brandkom. fra 22.5.1963, bygningsrådet fra 22.5.1963, kulturudv. (under økonomiudv.) fra 1.4.1966 (N.F.), boligkom. fra 20.8.1969 (F.), gruppeformandsudv. fra 1.4.1970, legatbestyrelsen og bestyrelsen f. »Lions Park« kollektivhus, ligeledes fra 1.4.1970.

Medl. af skolekommissionen 28.4.1954-31.3.1958, sundhedskommissionen 17.11.1954-18.8.1971 (F.). Voldgiftsmand i tvistigheder ang. handel med husdyr 1954-71.

Lund, Kjeld

ekspeditionssekretær, Holte. Født 2.12.1918 i Sakskøbing. Søn af manufakturhandler Ove Lund (1867-1937) og hustru Anna Hedvig Emerentia Nissen (1877-1958).

Gift 19.3.1955 m. Karen Jensen, f.26.8.1925 i Herning. Datter af

tekstilhandler Otto Jensen, Roskilde (1904-57) og hustru Maren Andersen (1905-62).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1946-31.3.1950 og af Søllerød kommunalbestyrelse fra 1.4.1974, begge gange valgt af Socialdemokratiet.

K.L. kom efter endt skolegang (Sakskøbing priv.realskole, Nakskov kom.gymnasiums mellem skole) i 1933 i kontorlære på A/S Maribo Dampmølle. 1936 tog han handelseksamen i Maribo og fortsatte derefter sin uddannelse ved Søværnets Intendantur (frivillig tjeneste) 1936-37, idet han samtidig aftjente sin værnepligt. Vinteren 1938-39 tilbragte han på folkehøjskolen »Købmandshvile« i Rungsted, og efter et år som kontormedhjælper på Rigshospitalet, blev han 1.2.1940 ansat ved Søllerød kommunes ingeniørkontor som kontorassistent ved vej- og kloakvæsenet. 1942-47 var han fungerende sekretær ved den tekniske forvaltning. 1.2.1947 blev han leder af kommunens

folkeregister og rationeringskontor og var samtidig fra 1.1.1946 boligudvalgets kontorleder og sekretær. Senere blev han ekspeditionssekretær. Som leder af rationeringsafdelingen udarbejdede han et forslag til »Turistrationeringskort«, der skulle lette vilkårene for udenlandske gæster de første år efter krigen, og dette forslag gennemførte ministeriet på landsplan.

Hans første socialdemokratiske tillidshverv i 1940ernes begyndelse faldt inden for Omegnskommunernes Handels- og kontormedhjælperforbund og Søllerød D.S.U. Snart fulgte mere på: bestyrelsesmedlem i Arbejdernes Fællesorganisation, Søllerød (fra o. 1942), Socialdemokratisk Forening, Nærum (1946 ff), A.O.F. (fra 1945 og stadig endnu i 1977), medlem af Søllerød sogneråd (se nedenfor), leder af A.O.F.s Aftenskole (1950-1975, med afbrydelser af mere eller mindre kort varighed).

Hertil kom tillidsposter uden for Socialdemokratiet og arbejderbevægelsen: bestyrelsesmedlem (kasserer) i »Foreningen Købmandshvile's Venner« og i en årrække redaktør af skolens blad, bestyrelsesmedlem i Lejerforeningen for Nærum og Omegn (o. 1945-o. 1950), og i Søllerød Marineforening (nogle få år o. 1946); formand for Kolonihaveforeningen for Nærum og Omegn (1946-1950); samarbejdede også i årene 1950 med foreningen »Tilbage til Samfundet«, (støtte til tidligere straffefanger).

K.L. var initiativtager til oprettelsen af nævnte Kolonihaveforening, som foranledigede anlæggelsen af den af havearkitekt, prof. C.Th.Sørensen projekterede, europæisk berømte have-

koloni i Nærum. Ligeledes var han forslagsstiller til Marineforeningens »Georg Stage-Fond«, der siden stiftelsen har sendt Søllerøddrenge ud med skole-skibet »Georg Stage«. Desuden var han medskaber af »Centerskolen i Det Grønne Område« 1967 og administrativ leder af samme indtil 1974 og i 1969 initiativtager til stiftelsen af »Kunstkredsen i Det Grønne Område«, hvis ledelse han stadig bestrider.

Ved kommunevalget i 1946 opstilledes han på Liste A, først som nr. 11, men sprang ved den endelige opstilling på fællesgeneralforsamlingen op til pladsen som nr. 4 og kom dermed ind i sognerådet (partiet fik ved dette valg 5 mandater). Hans valg vakte en vis opsigt, ikke alene fordi han med sine kun 27 år på bagen var Danmarks yngste sognerådsmedlem (det var dengang!), men også – og navnlig – fordi han nu i sin dobbeltstilling som kommunal tjenestemand og sognerådsmedlem skiftevis ville blive sin egen overordnede og sin egen underordnede. Ville det ikke sommetider blive lidt vanskeligt? spurgte Ekstrabladet ham. Nej – det skulle nok kunne gå, med udvisning af den fornødne takt, mente han.

Sognerådsbyrderne blev dog efterhånden så store for den travlt optagne tjenestemand, at han allerede ved det følgende valg måtte bede sig fritaget for genopstilling.

I 1974 indvalgte K.L. i bestyrelsen for Socialdemokratisk Forenings Holteafdeling, og ved kommunevalget kort efter opstilledes han som nr. 2 på listen og indvalgte påny i »sognerådet« efter et kvart århundredes fravær.

267 vælgere gav ham deres stemme direkte.

Udvalgsposter og kommunale hverv
I perioden 1946-50: medl. af socialudv., skoleudv., biblioteksbest., børnebibl. best., Holte gymnasiums best., Søllerød boligselskabs best. (til 17.3.1948), ungdomsskolnævn, ungdomsnævn, boligudv. til bekæmpelse af bolignød (fra 18.12.1946). Uden for kom.bestyr. 1950-74: sekretær i udv. til anvisn. af værelser (1948) – 17.1.1951, medl. af af ungdomsnævn 18.8.1954-26.9.1956 og 25.4.1962-31.3.1966 (N.F.), rådgivende aftenskoleudv. 25.4.1962-31.3.1966 (F.), ungdomsskolnævn 1.4.1970 –
I perioden fra 1974: medl. af biblioteksudv., skoleudv., teknisk udv., boligudv., boligkom., boliganvisningsudv., ekspropriationskom., fritidskom., legatbest. f. Søll. kom.s ungdomsboliger, fællesudv. f. Mølleåkkloakværket, planlægnings- og kulturudv., skolekommission, Vedbæk havnestyrelse. Delegeret til Foren. af kommuner i Kbh. amt.

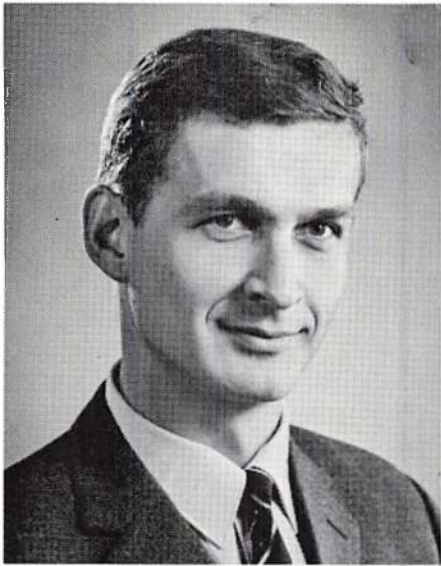
Lunøe, Karsten

stud.techn., Holte.

Født 13.1.1944 i Fakse, død 22.2.1975 i Hørning. Søn af forpagter Emil Lunøe (1885-1947) og hustru Agnes Bagge Hansen (f.1910-75).

Gift 7.10.1967 i Hellerup kirke med Jette Holm, f. 1942 i København. Datter af fabrikant H.Holm (f. 1913) og hustru E.Jönson (f. 1914).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 14.9.1966-31.3.1970, indtrådt som suppleant på liste C, Det konservative Folkeparti.

K.L. begyndte sin skolegang i Gentofte kommune, men kom, da moderen i 1957 flyttede til Holte (Agnetevej 11) i Nyholte kommuneskole, hvor han i 1961 tog realeksamen. I 1967 afsluttede han uddannelsen i Flyvevåbenet, og i 1971 blev han Teknicum-ingeniør og ansattes samme år ved radiofabrikken Bang & Olufsen A/S i Struer som produktchef. Efter 3 års tjeneste her, hvor han i 1973 afsluttede eksamen som merkonom, tiltrådte han 1.6.1974 stillingen som salgs-eksportchef hos Scan-Speak A/S i Hørning mellem Århus og Skanderborg med ansvar for firmaets afsætning. Men godt et halvt år efter var den højtbegavede og dygtige unge mands flittige liv allerede afsluttet.

I Holte var han hurtigt kommet ind i det konservative ungdomsarbejde. Han blev i 1963 medlem af Søllerød KU, 1964 medlem af bestyrelsen og 1965 formand, i 1966 amtsformand i Kbh.s amt til sin indtræden i kommunal-

bestyrelsen. Samtidig var han medlem af KU's hovedbestyrelse 1965-67 og derefter revisor i KU's landsorganisation 1967-70. Desuden sad han i bestyrelsen for Gl.Holte Ungdomsklub og for Søllerød Sommerlejrforening.

Ved kommunevalget i 1966 blev han opstillet som nr. 11 på Liste C, tilsyneladende uden ringeste valgchance. Men i kraft af 208 personlige stemmer rykkede han straks op på 1. suppleantpladsen, og allerede d. 14. september indkaldtes han i kommunalbestyrelsen ved viceborgmester Marie Jensens udtrædelse. Han var da kun 22 år gammel og slog således fuldstændig Kjeld Lunds tidligere rekord som de danske sogneråds »Benjamin«. I 1970 placeredes han på valglisten som nr. 7, og det ville jo før i tiden have været en helt sikker placering. Men de konservative fik ved dette valg kun 8 mandater, og da nr. 9, fru B.Broberg, med sine 408 personlige stemmer erobrede 7. pladsen og nr. 13, ingeniør Simony, med sine 340 stemmer tog den næste, kom han alligevel ikke ind igen.

Som kommunalbestyrelsesrepræsentant var han 1967-70 medlem af Det konservative Folkeparti's kommunale udvalg.

Også i Struer var han en særdeles aktiv foreningsmand. Han blev næsten omgående bestyrelsesmedlem i Den konservative Forening for Struer Kommune (1971-73), og i den meget nære naboby Holstebro blev han straks i 1971 medlem af »Junior Chamber« og i 1973 1. vicepræsident.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *ejendomsudv.*, *mælkeudv.*,

best. f. Gl. Holte fritidsklub og f. Sommerlejrforeningen. Suppleant i børne- og ungdomsværnet.

Madsen, Christian Kammer

inkassator, Øverød.

Født 31.7.1904 i Voer sogn i Vendsyssel. Søn af arbejdsmand Niels Jensen Madsen og hustru Petra Elisa Jensen.

Gift 30.10.1927 i København med Erna Trolle, f.15.5.1905 i Græshave sogn på Lolland. Datter af lærer Herluf Trolle og hustru Bertha Emilie Michelsen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1937-22.3.1944, valgt af Socialdemokratiet.

C.M.K. er vendelbo og er døbt i den kirke, hvor slægten Scavenius til Voergård, også den berømte minister Erik Scavenius, ligger begravet i eget kapel. Han blev uddannet som bager-svend og kom i 1925 – efter aftjening af 5 måneders værnepligt i Ålborg – til Kastrup, hvor han fik arbejde i et bageri, som tilhørte en slægtning af ham. Her havde han og hans medsvende døgnarbejde på skift for at tilfredsstille efterspørgslen fra Hammers restauration »Krudthuset« ved lufthavnen. Selve lufthavnen var endnu på den tid blot en stor græsplæne, hvor nogle fåreflokke gik og holdt græsvæksten i passende højde, og en beskeden administrationsbygning af træ, og lufttrafikken var ikke just overvældende. Men »Krudthuset« var et yndet udflugtsmål for masser af mennesker, indfødte københavnere og fremmede turister, som ikke drømte om at komme op at flyve, eller skal vi sige: nøjedes med at drømme om det. Der var altså nok

at bestille for C.M. i det lille bagcri, og i den fritid, som var ham tilmålt, besøgte han A.O.F.'s foredrag og studiekredse og fik derigennem vakt sin interesse for både læsning og politik. Hjemme i Vendsyssel havde det altid, når den politiske diskussion kom igang, været navne som Pinstrup, Vilhelm Lassen og Niels Neergård, der havde svirret ham om ørene. Det var Venstreførernes bedrifter, der forherligedes. Nu var det ganske andre navne og ganske andre bedrifter, han hørte og læste om, og så stod det ham klart – som han selv har udtrykt det – at »det var efter den røde fane man skulle marchere i fremtiden«.

13.4.1932 flyttede han til Øverød og begyndte her i en helt ny livsstilling som inkassator for Dansk Folkeforsikring. Senere blev han assurandør for samme selskab. Det politiske arbejde kom han også snart ind i her og det endda i første række. I 1934 indvalgte han i bestyrelsen for Socialdemokratisk

Forenings Vest-Afdeling og sad her lige indtil han i 1944 forlod kommunen. Samtidig blev han medlem af Arbejder-nes Oplysningsudvalg, og da dettes mangeårige formand, den højt begavede og kundskabsrige journalist Andreas Madsen var død i 1935, valgtes han 25.1.1936 til dennes efterfølger, men overlod dog allerede halvandet år senere pladsen til postbud Carl Nielsen (se denne). I maj 1935 blev han medlem af fællesledelsen for de socialdemokratiske foreninger og delegeret for D.s.U.s bestyrelse for vestsognet, og allerede i november samme år valgtes han til næstformand i fællesledelsen efter bager Axel Nielsen (se denne). Efter Fr.Hübenbeckers død i februar 1937 fungerede han som formand indtil generalforsamlingen i november, hvor han enstemmigt blev udpeget til at være Hübenbeckers efterfølger som partileder. Da var han allerede indtrådt i sognerådet, valgt som nr.3 på Liste A ved forårsvalget 1937.

Sognerådsperioden 1937-43 blev den mest bevægede i hele det lokale Socialdemokrati's historie. Det var nemlig ikke blot de konservative grupper, der skændtes, så det fløj om ørerne. Også inden for den socialdemokratiske 6-mands oppositionsgruppe var der dyb splid, først og fremmest på grund af et uforsonligt modsætningsforhold af mere og mere personlig art mellem C.K.Madsen og gruppeformanden Hans Rasmussen (se denne). »Bannø-sagen« i foråret 1939 (se nærmere om denne under J.Chr.Bannø) piskede bølgerne så højt op, at M. erklærede at ville udtræde af sognerådet, og hele gruppen stod på nippet til at sprænges. Om M.s udtræden af

sognerådet ville hovedbestyrelsen dog ikke høre tale. Derimod sås det gerne, at han trådte tilbage som partiformand. Det skete også på fællesledelsens generalforsamling i november 1939, hvor han blev afløst af Valdemar Andreasen. Men dermed var stridens kulminationspunkt endnu ikke nået.

Nogle måneder senere rejstes der pludselig fra visse hold inden for partiet nogle overordentlig ærerørige (og aldeles grundløse) beskyldninger mod M., som førte til, at sognerådsgruppen spontant udstødte ham af sin midte, og på det møde, som i den anledning fandt sted mellem hovedbestyrelsen og den splidagtige sognerådsgruppe 28.3.1940, kom det til et indre opgør så yderst pinligt, at en af deltagerne midt under det hele udbrød: »Lad os dog blive enige og ikke lade modstanderne se, at vi har det ligesom de!« Hans Rasmussen kørte det allergroveste skyts frem og forlangte simpelthen M.s eksklusion. Men forsamlingen, som hurtigt havde vejret, hvad der egentlig stak bag ved det hele, afviste dette forlangende med 18 nej mod 3 ja og 1 blank stemme, og på en følgende ekstraordinær generalforsamling (14.april) stilledes der et absolut krav om M.s genoptagelse i sognerådsgruppen og om de 6 mands ubrydelige sammenhold i resten af valgperioden. Efter læge Lassens pludselige udtræden af sognerådet i 1941, overtog C.K.M. formandsposten i biblioteksbestyrelsen – vel nok første gang en mand fra oppositionen blev valgt til formand, højst usædvanligt og meget omtalt.

Ved kommunevalget i 1943 gled Hans Rasmussen ud, han havde passeret aldersgrænsen og ønskede ikke

mere at blive opstillet. M. derimod blev opstillet som nr.4 på partiets valgliste og kom således påny ind i sognerådet. Men hans funktionstid blev i denne omgang ikke særlig lang. Han var nu dybt engageret i modstandsbevægelsen, og i marts 1944 måtte han pludselig flygte til Sverige, hvorefter sognerådet jo ikke kunne gøre andet end indkalde suppleanten, murermester I.Hvalsøe.

C.K.M. vendte ikke tilbage efter krigen, men forblev i Sverige og fik sin familie derover. Her har han siden da ernæret sig som konditor, deltaget i politisk og folkeligt arbejde og – efter eget udsagn – »systet lidt amatøræssigt med astronomi«.

Udvalgsposter og kommunale hverv
I begge perioder (1.4.1937-31.5.1943 og 1.6.1943-23.3.1944): mdl. af biograf-udv. (F. 3.5.1939-31.5.1943), gasværks-udv., Holte gymnasium best., *økonomi-udv.* (til 3.4.1940 og igen fra 16.4.1941), *biblioteksbest.* (fra 17.4.1940). F.22.4. 1941-44. *I perioden 1937-43:* medl. af skovudv., rådhusudv. (fra 21.9.1938), socialboligudv. (19.5.1937-17.5.1939), trafikudv. (til 16.4.1940), børnebibl.best. (fra 16.4.1941), *socialudv.* (fra 20.5. 1942). *I perioden 1943-44:* medl. af *skoleudv.*, best. f. Sommerlejrforeningen og f. Søll.kom.s sociale boligforening. *Desuden:* medl. af skolekommissionen 24.2.-1.4.1937 og igen fra 1.6.1943, medl. af best. f. Søll.sogns børneasyll 1.4.1937-23.3.1944. Beskikket til *sognefoged* f. Søllerød distrikt 15.3.1941.

Manthey-Wagner, Christian

overretssagfører, Nærum.
 Født 21.6.1883 i København, død 4.2. 1961 s.st. Søn af oberst Carl August Wagner (1847-1906) og hustru Anna Pauline Manthey (1850-1909).

Gift 17.7.1909 med Johanne Emilie Spies, f.24.10.1885 i København. Datter af fabrikant Vilhelm Lorenz Spies (død 1920) og hustru Petrea Caroline Rasmussen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4. 1925–2.11.1928, valgt på Borgerlig Fællesliste repræsenterende Det konservative Folkeparti.

M.-W., der blev student i 1904, cand.jur i 1910 og overretssagfører i 1914, var allerede efter sit giftermål i 1909 flyttet til Nærum, hvor han havde bygget den statelige villa på Skodsborgvej nær skoven, som skulle blive hans hjem for resten af hans dage.

Som født organisator kom han tidligt ind i et politisk og nationalt arbejde, som optog ham stærkt og i mange årtier

lagde beslag på næsten al hans »fritid«. Hans politiske liv er forholdsvis hurtigt fortalt. Han blev indvalgt i Søllerød sogneråd 1.4.1925, men udtrådte i november 1928, da han blev medlem af Skatterådet for Lyngby Skattekreds (næstformand her). Året før sin udtræden af sognerådet var han blevet formand for Lyngby-Amagerkredsens konservative Vælgerforening og bestred dette hverv til 1938. Samtidig var han formand for foreningens lokale Vedbæk-afdeling og sluttede sig til den Schacke-Lorentzen'ske bevægelse mod det Clausen'ske kommunestyre med en sådan iver, at det i 1938 pådrog ham (sammen med 3 andre) dom med bødestraf for injurier mod et sognerådsmedlem af Clausens gruppe (se nærmere under Alice Johnsen).

Det var først og fremmest forsvarssagen og det sønderjyske spørgsmål, der lå ham på sinde. Opvokset i et udpræget nationalt og konservativt miljø, hvor en glødende begejstring for forsvarssagen forenedes med den varmeste interesse for den sønderjyske sag i håbet om genvinding ad åre af de i 1864 tabte landsdele, havde han modtaget påvirkninger, som satte deres uudslettelige præg på al hans senere tænken og handlen. Hans varmhjertede fader (broder til fru Charlotte Schrøder i Askov), der både var en fremtrædende politiker og en dygtig og initiativrig artilleriofficer, havde deltaget som frivillig i den franske hærs fra først af forhåbningsfulde kamp mod det tyske overfald i 1870 og var senere blevet en ivrig foregangsmand i den danske »skyttebevægelse«, der havde tanken rettet mod et kommende nyt tysk

overfald på Danmark. Og sønnen videreførte hans gerning her.

M.-W. sad 1916-26 i bestyrelsen for Københavns Skytteforening og var senere dens formand. Han tog aktivt del i Rekykorpsets øvelser, ligesom han i mange år med utrættelig energi gav møde hver søndag morgen ved de øvelser og skydninger på Amager, der foranstaltedes af det »Københavns frivillige Luftforsvarskorps«, som han naturligvis selv havde været medstifter af og også i mange år var formand for – indtil hærloven af 1937 forbød alle frivillige militære korps. Han skal have været den første organisator af »Luftmelde-tjenesten« og her have vist et sjældent initiativ.

Under 1.verdenskrig organiserede han forskellige hjælpeaktioner til fordel for sønderjyske landsmænd i tysk krigstjeneste og støttedes heri varmt af sin hustru, som var et meget energisk medlem af »Den sønderjyske Fond«s direktion. De var begge med til at ordne indsamlingerne til de mange sønderjyske hjem, hvis forsørgere var faldet eller invaliderede under krigen og at tilrettelægge indkvarteringen ved de meget store besøg af sønderjyder i hovedstaden efter genforeningen (B.Fabricius i Søllerødbogen 1960-61 s.392). M.-W. var desuden stifter af »Dybbøldagen« og ungdomsforeningen »18.April«, som også fik sin afdeling her i Søllerød kommune, formand for »Sønderjysk Samfund«, medlem af »Grønseforeningen«s forretningsudvalg og hovedbestyrelse, medlem af forretningsudvalget for »Dannebrogskomiteen« 1919-23 og kasserer i »Komiteen til Vedligeholdelse af franske Krigergrave i Danmark«.

Af offentlige hverv blandt de mindre følelsesbetonede, som han bestred, kan nævnes: formand for hegnsyns- og vandsynsmændene i Søllerød kommune, medlem af værgerådet for Søllerød kommune, medlem af repræsentantskabet for Københavns Brandforsikring og medlem af bestyrelsen for Lyngby-Nærumbanen. Hvad sidstnævnte hverv angår, bør det understreges, at han i en lang årrække var en af denne banes allerivrigste forkæmpere, og at det var ham, der i 1921 fandt på den gode idé at lade godstrafikken på strækningen Nærum-Vedbæk opretholdes indtil videre, lige som det også var ham, der sammen med generalmajor Ulrich tog initiativet til Søllerød og Lyngby kommuners overtagelse af banen i fællesskab.

Under den tyske besættelse gik det med M.-W. som med flere andre stærkt nationalt følende landsmænd, hvem den udbredte danske forsvarsnihilisme og fædrelandsforagt var gået på nerverne (digteren Valdemar Rørdom f.eks.): han imponeredes af den tyske nationalbegejstring og offervilje, kampånd og militærdisciplin og lod sig efterhånden drive til en så ekstrem politisk holdning, at det ved befrielsen kostede ham en kortere tids internering. Det var for så vidt meningsløst altsammen, for han havde jo intet af nazismens egentlige væsen i sig og havde heller aldrig kunnet drømme om at begå handlinger i dens rette »ånd«. Han var af en stiltfærdig og i virkeligheden fin og ædel natur, varmhjertet og med en næsten utrolig og helt igennem uselvsk offervilje overalt, hvor han følte sig kaldet.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af boligudv., facadeudv. (F.), *forsørgelsesudv.*, *regnskabsudv.*. Vedbæk havnestyrelse. Medl. af sundhedskommissionen 17.3.1915-19.4.1933. Formand f. hegnsynsmændene 18.9.1918-16.3.1938. Formand f. vandsynsmændene 19.5.1920-16.3.1938. Vurderingsmand til ejendomsskyld 1920-35. Medl. af Værgerådet 18.3.1924 -. Sognerådets repræsentant i Nærumbanens driftsbestyrelse 20.10.1925-17.1.1945.

Michelsen, Carl

hofjuvelerer, Skodsborg,
se I side 172.

Mogensen, Christian Frederik

murerarbejdsmand, Gl.Holte.
Født 7.5.1892 i København, død 18.4.1934 på Rigshospitalet, begr. i Søllerød. Søn af arbejdsmand Lars Frederik Mogensen og hustru Karen Rasmine Olsen.

Gift 16.5.1913 med Eleonora (Nora) Petersen, f.25.12.1889 i Søllerød sogn. Datter af arbejdsmand Rasmus Petersen og hustru Lovise Pouline Olsen. Ægteskabet opløst efter 1929.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1929-20.11.1929, valgt af Socialdemokratiet.

M., der ernærede sig ret kummerligt ved alt forefaldende murerarbejde, var en stiltfærdig, redelig og besindig mand, som vandt tillid overalt. Kammeraterne betroede ham i 1926 hvervet som kasserer for Dansk Arbejdsmandsforbund, og i det politiske arbejde befæstede han sin position så stærkt, at partiet ved kommunevalget i 1929 placerede ham som nr.6 på valg-

listen, altså med alle rimelige chancer for valg. Han kom også ind, men måtte allerede i november samme år bede om tilladelse til at udtræde igen. »Grunden hertil«, skrev han, »er økonomiske vanskeligheder særlig som følge af min kones langvarige ophold på hospital«. Altså akkurat den samme situation, som Lars Peter Jensen i 1910 var stedt i (se under denne). Men L.P.J. var en helt uundværlig kapacitet og fik derfor ikke lov til at gå. En sådan kapacitet kunne man – trods alt – ikke kalde Chr.M., og derfor lod man den dybe medfølelse få overhånd ved afgørelsen. Hans eget helbred var heller ikke for godt. Han afløstes af nr.7 på valglisten, murer Hans Rasmussen, der – hvad stillfærdighed og besindighed angår – unægtelig var af en noget anden støbning.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af kirkegårdsudv. og vej- og kloakudv.

Mortensen, Olaf

tømrermester i Vedbæk.

Født 7.5.1882 i Veggerløse sogn på Falster, død 9.11.1937 i Holte (dræbt ved trafikulykke på Geels bakke). Søn af arbejdsmand, sen. bager i Tårnborgh v. Korsør Christen Mortensen og hustru Line Nielsen.

Gift 7.5.1910 med Nielsine Kristine Svarre, f.29.12.1886 i Korsør. Datter af Jens Svarre og hustru Else Marie Sørensen.

Medlem af Søllerød sogneråd 19.9.1917-31.3.1933, første gang indtrådt som suppleant på Liste A, Socialdemokratiet.

O.M. stod i tømrerlære 1897-1901 og var 1906-07 elev på håndværker-

skolen i Hillerød. 1907-17 var han tømrersvend og -formand, 1918-37 selvstændig tømrer i Vedbæk. 1911-17 var han medlem af bestyrelsen for Høstmørrernes Fagforening (Københavns amts 1.afdeling) og fra 1919 forretningsfører for Tømrersvendenes A/S i Nordre Birk.

Den dygtige håndværker og aktive partimand blev ved kommunevalget i foråret 1917 opstillet som nr.9 på Liste A og kom lige netop *ikke* ind (partiet fik som bekendt ved dette valg 8 mandater). Men allerede i september samme år kaldtes der på ham i anledning af banearbejder Frederik Nielsens udtræden som nyudnævnt skatteopkræver, og siden da opnåede han 3 gange genvalg med finere og finere placering på listen: nr. 6 i 1921 og nr. 3 i 1925 og 1929. Under samlingen 1929-33 bragte hans holdning ved flere lejligheder ham imidlertid lidt på tværs af partiet, og på de socialdemokratiske foreningers fællesgeneralforsamling 9.11.1930 måtte Fr.

Hübenbecker påtale hans divergens med sin gruppe under sognerådets behandling af spørgsmål som lønforhøjelse for forskolelærere, ansættelse af skolebetjent i Gl.Holte og indførelse af ti-rate systemet ved skatteopkrævningen. O.M. måtte gentagne gange over for en lidt knurrende forsamling præcisere, at hans holdning i disse spørgsmål udelukkende havde været dikteret af økonomiske betragtninger, og at han aldrig nogensinde havde gået imod sin gruppes beslutninger, hvor det gjaldt *politiske* spørgsmål. Det tog man så til efterretning, idet man dog samtidig ved en énstemmigt vedtagen resolution slog fast: »Den socialdemokratiske sognerådsgruppes medlemmer *forpligtes* for fremtiden til at følge gruppens beslutninger i *alle* kommunalpolitiske spørgsmål«. Men sagen gik ikke i glemmebogen. Ved det følgende kommunevalg i marts 1933 fik O.M. bundplaceringen som nr. 15 på Liste A, og dermed var hans sognerådsgerning slut for bestandig.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af byggeudv. 17.10.1917-6.4.1921 og 3.4.1925-21.3.1928, gasværksudv. 1917-33 F. 17.2.1920-6.4.1921), facadeudv. 19.6.1918-31.3.1933 (F. til 6.4.1921), særlige fordelingsudv. 20.11.1918-31.3.1921, boligudv. 14.2.1919-31.3.1933 (F. til 6.4.1921), nævningegrundlisteutd. 19.3.1919-9.11.1937, udv. vedr. sundhedsvedt. 21.5.1919-6.4.1921 og igen fra 3.4.1925, Vedbæk havnestyrelse 17.11.1920-31.3.1931, *økonomi*-udv. og brandudv. 3.4.1929-31.3.1933. Desuden medl. af udv.vedr.badeanstalt i Vedbæk 19.3.1924 og udv. vedr. kunstig strandbred i Vedbæk 14.1.1931. Supplerende vurderingsmand til

ejendomsskyld 1924-36. Valgmand ved amtsrådsvalg 1922 og 1928.

Mossfeldt, Arne

ekspeditionssekretær, landsretssagfører, Skodsborg.

Født 29.6.1903 på Frederiksberg, død 13.8.1973. Søn af togfører Hans Mossfeldt og hustru Elna.

Gift 31.10.1931 med Anna Andrea Kirstine Løvgreen Østerlin, f.15.8.1903 i København. Datter af stavedore Valdemar Chr.Østerlin og hustru Bodil Nathalia Sofie Løvgreen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.6.1943-23.8.1944, valgt af Socialdemokratiet.

M. begyndte i 1917 som elev i Sygekassen »Fremtiden« og avancerede her i løbet af den næste snes år jævnt og støt til topstillingerne. 1920 blev han skriver, 1922 kontormedhjælper, 1924 assistent; tog så i 1926 studentereksamen fra Statens og Hovedstads-kommunernes Kursus og begyndte på det juridiske studium, hvorunder han yderligere avancerede til overassistent i 1929 og fuldmægtig i 1930. Den juridiske embedseksamen aflagde han i 1937 ved Københavns Universitet og steg derefter videre i graderne inden for »Fremtiden«: ekspeditionssekretær 1939 og viceforretningsfører 1944. 1949 blev han forretningsfører for De samvirkende Sygekasser i København og 1963 administrationschef for Sammenslutningen af Sygekasser i København og på Frederiksberg. 1970 fratrådte han efter 53 års virke i sygekassevæsenets tjeneste. Ved siden af dette store og krævende arbejde havde han 1939-44 fungeret som sagførerfuldmægtig og derefter som landsretssagfører.

Som borger i Søllerød kommune stillede han sig beredvilligt til tjeneste for Socialdemokratiet, og at man også gerne ville benytte sig af sådan en kapacitet inden for partiet, kan jo ikke undre. Lidt kan det derimod undre, at man under forberedelserne til kommunevalget i 1943 fra først af ikke havde tiltænkt ham en bedre plads på listen end som nr. 12; men ved den endelige opstilling på fællesgeneralforsamlingen d.22.april indså man tydeligvis fejltagelsen, idet han her straks røg op på 3.pladsen, hvor valgchancen var 100 procent.

Desværre blev hans sognerådsvirke ikke særlig lang; kun godt et år efter sit indvalg fraflyttede han kommunen. Få måneder senere udtrådte også hypotekbankdirektør Axel Sørensen (se denne). Det var åbenbart følelige tab for partiet her i Søllerød. »To betydende mænd, Axel Sørensen og Mossfeldt har forladt sognerådet«, noteredes det af fællesledelsens bestyrelse 15.4.1945.

»Dette må beklages, da de begge var energiske og udmærkede kræfter for vort kommunale arbejde, som vil blive savnet«.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *socialudv.*, brændselsudv., *økonomiudv.* (fra 22.3.1944), best. f. Johnsens legat (fra 23.6.1943), best. f. den sociale boligforening (fra 22.3.1944).

Nielsen, Agnes

husmoder, Nærum.

(egentlig hed hun *Elna Annis Olivia*, men hun kaldte altid sig selv Agnes).

Født 8.8.1887 i Gl.Holte, død 19.10.1961 i Nærum. Datter af arbejdsmand Anton Jensen og hustru Augusta Emilie Carlsen.

Gift 27.8.1905 i Søllerød kirke med murersvend Jens Olaf Nielsen, f.31.7.1882 i Hillerød, d.26.11.1964 i Nærum. Søn af fyrbøder Ole Nielsen og hustru Ane Margrethe Dorothea Jensen.

Medlem af Søllerød sogneråd 17.1.1945-31.3.1946, indtrådt som suppleant på Liste A, og 1.4.1946-31.3.1950, valgt af Socialdemokratiet.

Fru A.N. og hendes mand havde, lige fra de blev gift, deltaget overordentlig aktivt i det socialdemokratiske partiarbejde. Det var f.eks. fru A.N., der i årene lige efter 1920 samlede alle de kvinder, som arbejdede for tilfældig dagløn rundt om i gartnerier og herskabshaver, og fik dem overtalt til at danne den første kvindelige fagforening her i sognet. Selv blev hun naturligvis dens formand og fortsatte dermed, lige til den i 1940erne indgik som led i Dansk Gartner Forbund. Senere blev hun formand for Kvindeligt

Arbejderforbund i Søllerød og var tillige medstifter og medlem af Det socialdemokratiske Kvindeudvalg. Som opkræver i spareforeningen »Julens Glæde« gik hun år efter år gennem årtier troligt rundt til de mange små hjem, samlede ind og satte hen og uddelte, når tiden var inde. Det var i de tider, da der endnu var stærke mindelser tilbage i sognet af ældre slægters himmelråbende fattigdom, – den, fru A.N. var gammel nok til selv at kunne huske.

At hun burde sidde i sognerådet, var vist aldrig faldet hende ind, før andre fortalte hende det. Muligheden havde i hendes yngre dage overhovedet ikke foreligget, og det varede i det hele taget forbavsende længe, før man inden for Socialdemokratiet – og det gjaldt ingenlunde Søllerød alene – kunne bekvemme sig til almindelig anerkendelse af kvinders politiske aktivitet. I de borgerlige sognerådsgrupper havde der her i Søllerød siddet kvinder uafbrudt

siden 1913. Men først så sent som i 1937 begyndte kvindenavne at vise sig på Liste A – forsigtigt og risikofrit i bundplacering fra nr. 10 og nedefter. Ved kandidatopstillingen til kommunevalget i 1943 gik man i *første* omgang så vidt som til at placere en kvinde på en valgsikker 5.plads, og den udpegede her blev netop fru Agnes Nielsen. Men det vandt ingen tilslutning på fællesgeneralforsamlingen. Her flyttedes der fuldstændig om på numrene, fornedrede ophøjedes og ophøjede fornedredes, mandlige repræsentanter klemtes ind foran A.N. og pressede hende ned på 9. pladsen. Her fik hun imidlertid ved selve valget så mange personlige stemmer, at hun kom på suppleantlisten som nr. 3. Allerede i løbet af et års tid stod hun på grund af hele to udtrædelser af den socialdemokratiske sognerådsgruppe som 1.suppleant, og da så i januar 1945 også folketingsmand Axel Sørensen udtrådte, kom hun ind som *den første socialdemokratiske kvinde i Søllerød sogneråd*.

Ved det følgende valg i foråret 1946 var hun først blevet tiltænkt 2.pladsen, men måtte ved den endelige afstemning bytte plads med gartner H.P.Andersen og rykke ned på nr.5, som dog også viste sig sikker nok. Efter 5 års tjeneste i sognerådet vurderedes hun i 1950 til 6.pladsen og kom ikke ind igen, skønt hun fik langt det største antal af de afgivne personlige stemmer. Hun blev aldrig siden genopstillet.

Udvalgsposter og kommunale hverv i begge perioder 1945-50: medl. af biblioteksbest., børnebiblioteksbest., biografudv. (til 15.5.1946), skovudv. (ophører 1946), socialudv., børneværnsudv.,

skoleudv. (fra 28.3.1945). *I perioden 1946-50:* medl. af børnebibl.best., sygeplejerådet og kødudv. (fra 25.6.1947). *Uden for sognerådet:* medl. af aftenskolenævn 1943, medl. af skolekommissionen 1950—.

Nielsen, Axel Valdemar

bagersvend, Nærum.

Født 19.3.1895 i Holløse, Vejby sogn, Frederiksborg amt. Søn af møllebestyrer Jens Peter Nielsen og hustru Maren Kirstine.

Gift 1917 i København med Agnes Jørgensen, f. 17.4.1897 i Horsens. Ægteskabet opløst 13.10.1939.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1933-16.10.1935, valgt af Socialdemokratiet.

A.N. stod i lære 1910-12 på Ebberød-gård, hvor en onkel til ham var bager, og derefter indtil 1914 hos bagermester Garn i Tårnbæk. 1914-35 var han ansat på Nærum Andelsbageri, fra 1918 som mestersvend, og flyttede så til København, hvor han fra 1.11.1935 med bopæl Griffenfeldtsgade 25 fortsatte i sit erhverv.

Den meget aktive partimand sad 1926-29 i bestyrelsen for partiforeningens Midtafdeling og valgtes i november 1930 til næstformand i fællesledelsen efter Jacob Hansen (se denne), og ved kommunevalget i 1933 opstilledes han på Liste A som nr.3, en sikker placering, der uundgåeligt førte ham ind i sognerådet. 6.pladsen var først tiltænkt ham, og den skulle jo også – som forholdene *dengang* lå – være nogenlunde sikker; men Fr. Hübenbecker, hvis store bevågenhed han nød, ønskede åbenbart ikke at se ham stående dér lige på vippen og gjorde derfor ved den

endelige opstilling sin stærke indflydelse gældende. Hans ret kortvarige sognerådsvirke blev dog ikke særlig bemærkelsesværdigt. Ved sin bortflytning fra kommunen i oktober 1935 afløstes han i rådet af murermester I. Hvalsøe (se denne) og som parti-næstformand af af inkassator C.K.Madsen (se også denne).

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f.Skodsborg og Nærum. Medl. af gasværksudv., facadeudv., kirkegårdsudv., *økonomiudv.*, Holte gymnasiums best., børneværnsudv. (fra 18.10.1933), gårdkøbsudv. (fra 27.6.1934), udv.vedr.Stolpegårdens overdragelse til amtskom. 15.8.1934, best.f.Lejerforeningen 21.3.1934.

Nielsen, Carl Vilhelm

postbud, Vedbæk.

Født 10.9.1886 i Øster Egede, Syd-sjælland, død 1.4.1972.

Søn af slagter Jørgen Christian Nielsen og hustru Johanne Marie Jensen.

Gift 7.5.1914 i Frue Kirke, Kbh., med Anne Kirstine Bengtson, f. 9.12 1881 i Vester Kippinge, Falster. Datter af gårdmand Jøns Bengtson og hustru Karen Marie Mogensen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1933-31.5.1943, valgt af Socialdemokratiet.

C.N. stod i lære som slagter i Fakse 1900-04 og var landvæsenselev på »Gyldenbøj« ved Fakse 1905-10. Efter 3 år som forvalter på »Frydenlund« i Skodsborg etablerede han i 1914 en slagterforretning i Nærum, men måtte snart efter sælge den igen på grund af indkaldelse til militær bevogetnings-tjeneste i anledning af krigsudbruddet. Hjemsendt fra denne militærtjeneste ernærede han sig så ved forskelligt løst arbejde, indtil det 1.februar 1918 lykkedes ham at få ansættelse som postbud ved Vedbæk Posthus.

1931-40 sad han i bestyrelsen for Socialdemokratisk Forenings Vedbæk-Skodsborg afdeling og blev da naturligtvis ved kommunevalget i 1933 opstillet som »Østen«s kandidat. Han blev endda foreslået som nr.3 på listen, men måtte, da det kom til den endelige afgørelse, pænt bytte plads med forannævnte Axel Nielsen. Alligevel kom han ind.

I 1937 blev han påny foreslået som nr.3, men måtte atter rykke ned på 6.pladsen – denne gang til fordel for parti-næstformanden C.K.Madsen. Han klarede dog også denne gang skæret, da partiet stadig havde vist sig i stand til at erobre 6 mandater, og blev siddende hele den følgende unormalt lange sognerådsperiode ud.

1934 blev han bestyrelsesmedlem i Trørød Brugsforening og i 1937 formand

for Arbejdernes Oplysningsudvalg for Søllerød Kommune.

Udvalgsposter og kommunale hverv I begge perioder 1933-43: distriktsforstander f. Vedbæk. Medl af byggeudv., skovudv., kirkegårdsudv. (F. fra 20.11.1935), Vedbæk havnebestyrelse, best. for Lejerforeningen, økonomiudv. (til 17.4.1940 og igen fra 16.4.1941), børneværnsudv. (til 16.4.1941 og igen fra 20.5.1942), skoleudv. (15.4.1935-16.4.1941), Holte gymnasiums best. (F. 20.11.1935). I perioden 1937-43: medl. af rådhusudv. 3.5.1939-, luftværnsudv. 17.4.1940, aftenskolenævn 20.1.1943. Desuden medl. af nævningegrundlisteudv. 1933-51.

Nielsen, Christen Emil
købmand, Nærum.

Født 21.1.1875 i København, død 29.1. 1955 i Lyngby. Søn af snedkermester Peter Valdemar Nielsen og hustru Ane Martine Erbo.

Gift 25.4.1903 i Vedbæk kirke med Petra Louise Jensen, f.31.12.1878 i i Rådvad. Datter af metalstøber Lauritz Peter Jensen og hustru Henriette Augusta Petersen.

Medlem af Søllerød sogneråd 21.11.1917 – 31.3.1921, indtrådt som suppleant på borgerlig fællesliste nærmest repræsenterende Venstre, sen. med tilslutning til det i 1918 stiftede Erhvervsparti, og 1.4.1921-16.11.1921, valgt på borgerlig fællesliste som repræsentant for Erhvervspartiet.

E.N., der blev skaberen af den første egentlige fabriksvirksomhed i Nærum, fik sin første uddannelse hos en urtekræmmer på Nørrebrogade i København 1889-93. Efter nogle år som ekspedient hos kolonialhandlere i Aarup på Fyn og i Nakskov etablerede han sig i 1900 som selvstændig kolonialhandler i København; men allerede i 1902 flyttede han til Trørød, hvor han overtog den gamle købmandsforretning Trørødvej nr. 59, som endnu eksisterer den dag

idag. Den da lidt primitive butik bragte han hurtigt i en god gænge, moderniserede den og ombyggede den helt i 1908 – og forlod så i 1910 det hele for at prøve en virksomhed, der kunne tilfredsstille hans åbenbare trang til at skabe og forme noget fra grunden af og se det gro og udvikle sig. Han startede nu en manufakturforretning i Nærum, foreløbig under beskedne forhold i en eksisterende ejendom på hjørnet af Nærumgade og Skodsborgvej, og allerede i 1911 havde han bragt den så vidt, at han på en åben grund lige overfor kunne bygge en stor kombineret beboelses- og forretningsejendom (nuv. Nærum Hovedgade 109) og her skabe et »Vare-Hus«, som Nærum aldrig før havde set magen til. Her var både manufaktur og tricotage, herreekvipering og dame- og børnekonfektion, fodtøj og møbler, samt fine ting i glas og porcelæn. Og dertil 4 usædvanlig store udstillingsvinduer med blikfangende »lokkemad« for de forbipasserende. Snart fik han også en varebil – også noget helt ukendt i Nærum.

En så dygtig og dynamisk personlighed som E.N. var naturligvis velkendt og velanskrevet ud over hele sognet. Allerede i Trørød var han blevet belæstet med offentlige hverv, brandfogedbestillingen f.eks., og i Nærum varede det ikke længe, før han blev formand i den lokale Grundejerforening, som i disse byens begyndende udviklingsår havde sager nok at tumle med. I november 1917 indtrådte han i sognerådet som suppleant for den på grund af sygdom udtrådte tidligere sognerådsformand, proprietær P.H.Christensen (se denne) og fik her som medlem af regnskabsudvalg, gasværksudvalg og

forsørgelsesudvalg et stort og besværligt arbejde, der tog hans tid og kræfter i en sådan grad, at han følte, det gik ud over hans private virksomhed. Ved valget i 1921 blev han genvalgt som borgerlistens repræsentant for det nyopdukkede (men ikke længe levende) »Erhvervsparti«. Men allerede i november samme år bad han sig løst fra sit mandat, hvilket blev ham tilstået – efter megen modstræben fra den borgerlige flertalsgruppes side. »Denne begivenhed er i de sidste dage bleven drøftet hele sognet over«, skrev Søllerød Tidende, »og nægtes kan det ikke, at hr. Nielsen ved sit uventede ønske om at udtræde har bragt sine gruppefæller i en beklagelig situation og bidraget til at vanskeliggøre dem arbejdet, som i forvejen kan være vanskeligt og besværligt nok«.

Men sagen var den, at han nu pludselig igen var blevet opfyldt af nye planer – ovenikøbet meget dristige planer, som foreløbig ville kræve al hans tid og kraft. Han havde indset, at der efterhånden var kommet alt for mange handlende inden for hans branche her på egnen, og da han altid havde haft lyst til at forsøge sig med en fabrik, syntes han, at det var tiden nu, inden han blev for gammel, at gøre dette forsøg. Altså tog han fat. Han realiserede hele sit varelager og begyndte at indrette butikslokalerne til en »Skjorte- og Linnedfabrik« med fuldt moderne maskineri og elektrisk drivkraft.

Den nye fabriksvirksomhed tog sin begyndelse i slutningen af 1923 og vandt sig straks en anelig kundekreds blandt detaillister landet over. Det varede ikke længe, før han havde over 20 damer i arbejde med at lave alle

slags skjorter og pyjamas (varemærke »Herkules«). I 1929 udvidede han virksomheden med en – kaffeforretning. Men grebet af sin evige uro og trang til forandring brød han i 1931 pludselig op igen, realiserede sit kaffelager og flyttede fabrikken til Lyngby, nu drevet som et familieaktieforetagende.

Udvalgsposter og kommunale hverv
 Medl. af forsørgelsesudv. (til 6.4.1921),
 gasværksudv. 19.12.1918-16.11.1921
 (F. fra 6.4.1921), særlige fordelingsnævn
 20.11.1918-31.3.1921, udv.vedr.
 restaurationspriser 19.8.1919 -?. *I pe-*
rioden 6.4.-16.11.1921: medl.af regn-
 skabsudv., vej- og kloakudv., midlertidig
 medl.af best.f.Lyngby-Vedbækbanen.
 Brandfoged i Trørød 2.1.1907-18.8.1910.
 Brandsynsvidne i Nærum 27.4.1911-
 25.4.1917.

Nielsen, Evald Christensen

blikkenslager, Nærum, sen. Vedbæk.
 Født 8.7.1892 i Førslev sogn, Ringsted
 herred. Søn af arbejdsmand Ludvig
 Nielsen (1855-1935) og hustru Maren
 Kirstine Jørgensen (1853-1938).

Gift 20.11.1936 med Henriette
 Kirstine Jørgensen, f.11.2.1902 i
 Næstved. Datter af vognmandskusk
 Julius Jørgensen (1869-1925) og hustru
 Mathilde Kuhlenhenke (1875-1942).

Medlem af Søllerød sogneråd
 3.2.1931-31.3.1933, indtrådt som
 suppleant på den socialdemokratiske
 Liste A.

E.N. flyttede med sine forældre til
 Nærum i 1898, og al hans skolegang
 kom da til at foregå her, først i poge-
 skolen henne i »Bagergården« og så fra
 1901 i den nyopførte kommuneskole på

Skodsborgvej. Som søn af en fattig arbejdsmand, der måtte tjene sit sure brød ved de beskæftigelser, der frembød sig, blev han tidligt sat til at supplere familiens indkomster med de skillinger han selv kunne skrabe sammen. Kl. 4 om morgenen, længe før skoletid, drog han af sted med bagerbrød til gårdene oppe i Store-Holte og fik til løn hvert sted et stykke wienerbrød og en 2 øre. Wienerbrødet spiste han, og 2 ørene hjembragte han. Om eftermiddagen efter skoletid gik turen til snart den ene og snart den anden af gårdene i Nærums omegn, hvor han hjalp til med at hakke roer, høste eller tage kartofler op, hvilket atter kunne indbringe nogle kærkomne 2 ører. Men tid til leg var der dog også, og Nærum havde glimrende tumlepladser for legelystne drenge og piger, især omkring gadekæret. I vintermånederne hændte det jævnligt, at han måtte hjælpe sin fader med at hugge skærver på Geels bakke eller ude ved Strandmøllen.

Turene frem og tilbage foregik naturligvis til fods. Men det generede ikke nogen dengang. Faderen gik f.eks. i flere år daglig til og fra savværket i Nivaa, hvor han havde fundet beskæftigelse. Og da E.N. selv i 1907 – efter et par års tjeneste som bydreng ved den nyoprettede brugsforening i Skodsborg – var kommet i lære hos gas- og vandmester Godtfred Strømmand i Ordrup, måtte han både sommer og vinter vandre gennem skoven til Skodsborg station for at tage det første morgentog til Charlottenlund. Han skulle være på arbejdspladsen kl. 6 og slap ikke derfra før kl. 5½ eftermiddag. Selv om søndagen skulle han være der fra 8 til 11 for at pudse værktøj. Efter endt læretid arbejdede han som svend forskellige steder i Københavns omegn, og i 1919 slog han sig ned som blikkenslager i Nærum.

Selvfølgelig var han, lige fra han kunne tænke og ræsonnere, socialdemokrat med liv og sjæl. Som medlem af Midtsognets Socialdemokratiske Forening (indvalgt i bestyrelsen 29.10.1928) var han blandt dem, der i slutningen af 1920'erne syntes, at der trængtes til »nyt blod« i partiets hovedledelse, og som krævede en skarpere politisk kurs ført af partiets mindretalsgruppe i sognerådet. Det skyldtes i høj grad *hans* virke, at Jacob Hansen (se denne) i 1930 blev styrtet fra sin mangeårige post som næstformand i partiet, og det følgende år gik han – omend forgæves – i aktion mod selveste »paven« Fr. Hübenbecker. Han var ved kommunevalget i 1929 blevet opstillet som kandidat, men i så lav en position på listen, at valg var udelukket. Imidlertid døde Jacob Hansen i februar 1931, og

så blev der kaldt på E.N. Men han blev ikke genopstillet, da valgperioden var udløbet, hvad så end grunden har været. Man aner Hübenbeckers finger i spillet.

I 1941 indvalgte han påny i Midtsogns-bestyrelsen, blev næstformand i 1942 og formand i 1946 (indtil 1950).

14.12.1947 afløste han Erik Sørensen (se denne) som næstformand i partiets fællesledelse og bestred dette hverv indtil 8.2.1951, da han afløstes af Bernhardt Jensen. 1955 blev han formand for den nye lokale Nærum afdeling og øvede i en årrække som sådan en ikke ringe indflydelse.

Også uden for det rent politiske var han aktiv. Han havde fra 1926 gennem en årrække sæde i Arbejdernes Oplysningsudvalg og var fra 1942 formand for Nærum Handelsforening.

1.9.1969 forlod han Nærum for at tiltræde stillingen som vicevært i Folkepensionistboligerne »Piilskov« ved Dronninggårds Allé, og i denne stilling er han, trods sin høje alder, »still going strong«.

Hans hustru, *Henriette Nielsen* (populært kaldt slet og ret Jette), bør – skønt hun aldrig fik sæde i kommunalbestyrelsen – nævnes for sin store indsats i midtsognets partiarbejde. Hun sad som medlem af den lokale partiforeningsbestyrelse 1942-50, samtidig med at hendes mand var næstformand og formand, førte an med struttende energi og humør i alt, hvad der drejede sig om møder, fester og studiekredse, påtog sig formandskab i Socialdemokratisk Kvindeudvalg, lokalt så vel som i kreds og amt, og i Arbejdernes Radioklub – og var ikke mindst en uforlignelig agitator og organisator, hver

gang der lagdes op til kommunevalg eller folketingsvalg.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af kirkegårdsudv. og skovudv.
Medl. af nævningegrundlisteutd.
1931-35.

Nielsen, Frederik

banearbejder, sen. skatteopkræver, Skodsborg.

Født 21.7.1874 i Kundby sogn, Holbæk amt, død 24.12.1954 i Skodsborg. Søn af husmand i Thorslunde Anders Nielsen og hustru Margrethe Witthøft.

Gift 1.7.1924 i Vedbæk kirke med Karen Nielsen, f.1.7.1879 i Hedensted sogn, Vejle amt, d.14.1.1954 i Skodsborg.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1913-19.9.1917, valgt af Socialdemokratiet.

F.N., som skal være kommet til Skodsborg i 1905, må have gjort sig aktivt gældende i den lokale afdeling af Socialdemokratisk Forening, som i 1906 blev dannet for Skodsborg og Vedbæk; især vel efter, at dens første formand, togfører P.Nørgaard, Skodsborg, i 1909 var blevet ekskluderet af partiet på grund af egenhændig optræden og opstilling af en ikke godkendt socialdemokratisk særliste ved kommunevalget. Men noget konkret kan ikke anføres. Vi ved kun, at han ved kommunevalget i 1913 blev opstillet på Liste A som nr.5 og valgt, og at han i 1917 blev genvalgt med samme placering på listen – efter nogen strid med Werner Rasmussen (se denne), der havde gjort krav på pladsen, men, da det kom til stykket, måttet nøjes med at være nr.7. Hvilket alt sammen tyder på, at han har haft Fr.Hübenbeckers særlige betydning.

På Hübenbeckers og hele partiledelsens bevågenhed tyder det også, at F.N. i august samme år blev udpeget blandt 48 ansøgere til stillingen som skatteopkræver i Skodsborg. Særlige kvalifikationer til så ansvarsfuld en stillingsbestridelse ejede han ingen af, men han var jo anset for at være en ordentlig og hæderlig mand. Som følge af denne udnævnelse måtte han da nedlægge sit sognerådsmandat.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f. Skodsborg. Medl. af vejudv., regnskabsudv. (fra 1.4.1917) og gasværksudv. (fra 1.4.1917).

Nielsen, Jacob

målerkontrollør, Gl. Holte.
Født 4.5.1877 i Vissenbjerg sogn, Odense amt, død 8.8.1960 i Brønshøj. Søn af fodermester Lars Nielsen og hustru Marie Jensen.

Gift 1.gang 1903 med Anna Margrethe Rasmussen, f.1879, d.1932.

Gift 2.gang 1941 med Mary Nancy Palsbo, f.26.3.1887 i København, d. 2.5.1973. Datter af arbejdsmand Niels Palsbo og hustru Sylfrede Frederikke Nielsen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1933-20.5.1942, valgt af Socialdemokratiet.

Fra sit 7. til sit 16.år tjente J.N. hos bønder på sin hjemegn. 1893-97 stod han i skomagerlære i Ellested-Kullerup mellem Nyborg og Ringe, og efter udstået soldatertjeneste arbejdede han samme sted et par år som svend, indtil han i 1900 flyttede til København, hvor han først havde ansættelse på en skotøjsfabrik og derefter fra 1902 fungerede som arbejdsformand i Poul Sørensens Haandskomagerværksted. 1907 nedsatte han sig som selvstændig skomager i Nyholte, men flyttede et halvt år efter til Gl.Holte, hvor han drev forretning i en halv snes år. 1.4.1917 ansattes han som målerkontrollør ved Søllerød kommunes gasværk og forblev i denne stilling til 1.3.1940, da han blev pensioneret. I 1920 var han blandt de mange, som forgæves søgte den da ledige plads som skatteopkræver.

1911-33 sad han i bestyrelsen for Hjælpekassen og var også i nogle år formand for denne (1920-21). Gl.Holte Brugsforenings bestyrelse var han medlem af fra stiftelsen i 1920, og indtil han i 1948 fraflyttede kommunen. I Arbejdernes Fællesorganisation blev han i 1937 Chr.Seidenfaden's efterfølger som kasserer og bestred dette hverv indtil 1942, da han afløstes af brugsforeningsbestyrer R.Malmberg, og i Socialdemokratisk Forening for Midtsognet

fungerede han en tid som formand 1932-33) og en tid som kasserer (1938-41).

Ved kommunevalget i 1933 opstilledes han som nr.4 på Liste A og blev selvfølgelig valgt. Ved næste valg i 1937 ville man først placere ham på den mildest talt usikre plads som nr.8; men ved den endelige opstilling i Fællesledelsen rykkede han op på 5.pladsen og valgtes påny. Det blev drøje år med kiv og strid over hele linjen, også inden for hans egen gruppe, og da han slet ikke var nogen stridens mand og heller ikke videre stærk i helbredet, holdt han ikke den unormalt lange valgperiode ud til enden. I maj 1942 måtte han bede sig fritaget af helbredshensyn. Han havde fået nok.

Sin 70 års dag fejrede han på Egebækvej, hvor han i mange år havde boet. Men godt et halvt år efter forlod han kommunen og flyttede 21.1.1948 til Brønshøj.

Udvalgposter og kommunale hverv 1933-42 medl. af biblioteksbest, forsørgelsesudv., socialudv., børneværnsudv. og skoleudv (1933-37 og igen fra 17.9.1940). 1937-42 desuden medl. af bygnings- og facadeudv., kirkegårdsudvalg, trafikudvalg (1938), gasværksudv. (17.4.1940), mælkeudv. (18.9.1940). Medl. af bestyrelsen for J.P.Johnsens legat (fra 1937) og Søllerød sociale Boligforening (fra 17.4.1940).

Nielsen, Jytte Helen Elisabeth

ekspeditionssekretær, cand.jur., Holte. Født 12.1.1920 i København. Datter af overkonstruktør Carl Frederik Christensen og hustru Martha Olsen.

Gift 17.4.1940 med adjunkt, sen. lektor, ved Holte Gymnasium Niels Nielsen, f.27.2.1908 i Vorning ved Randers. Søn af forpagter Niels Chr. Nielsen og hustru Margrethe Skriver.

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.4.1970-31.3.1974, valgt af Socialdemokratiet.

J.N. blev student fra Holte Gymnasium i 1937 og havde da formodentlig allerede tabt sit hjerte til sin fremragende dygtige dansklærer, med hvem hun 3 år senere giftede sig. I adskillige år optog husmodergerningen hende helt; men efterhånden fik hun tid til at koncentrere sig om det juridiske studium, som hun afsluttede med embedseksamen i 1953. Samme år ansattes hun som sekretær i Mødrehjælpen i København. 1.9.1964 blev hun fuldmægtig s.st. og 1.4.1976 ekspeditionssekretær i Københavns kommunes social- og sundhedsforvaltning.

Sin politiske overbevisning fik hun

grundfæstet gennem sit arbejde i Mødrehjælpen, og fra nu af tog hun mere og mere aktivt del i det lokale parti-arbejde. 1959-60 fungerede hun som sekretær i Socialdemokratisk Forenings Fællesledelse, og 1961-65 var hun formand for Nyholte-afdelingen. Også kvindesagen havde naturligvis hendes store interesse, og hendes lokale arbejde som formand for Dansk Kvindesamfundets Virum-kreds 1953-59 førte hende for en tid ind i Dansk Kvindesamfundets hovedbestyrelse og forretningsudvalg. I 1971 og 1972 var hun efter indstilling fra Danske Kvinders Nationalråd udpeget af udenrigsministeren til som repræsentant for DKN at ledsage den danske FN-delegation. Siden december 1973 har hun været formand for Udvalget for Husmoderferie.

Ved kommunevalget i 1962 blev J.N. opstillet som nr.5 på Liste A, men opnåede ikke valg, da partiet kun fik 4 mandater ind. I 1966 blev hun slet ikke opstillet. Men i 1970 fik hun så til

gængæld topplacering som nr.2 lige efter partiformanden J.Schunck og var dermed på forhånd valgsikret. 314 vælgere satte direkte kryds ved hendes navn.

Udvalgposter og kommunale hverv
Medl. af biblioteksudv., socialudv., økonomiudv., udv.til behandl. af bolig-indskudslån, best.f.Holte Børnehaveseminarium, skolenævnet v.Nærum-gårdskolen. Uden for kom.best. medl. af ligningskommissionen 1962-66.

Nielsen, Marianne Johanne
husmoder, Holte.

Født 24.3.1897 i Hallenslev ved Høng, død 29.11.1971. Datter af installatør Anders P. Jensen og hustru Hanne.

Gift 26.12.1920 i Skt.Knuds Kirke i Odense med bogbinder Ejner Nielsen, f.14.8.1896 i Odense, d.28.12.1968. Søn af væver Rasmus Nielsen og hustru Karen Dorthea.

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.4.1954-31.3.1958, valgt af Socialdemokratiet.

M.N. flyttede i 1907 som 10årig med sine forældre fra en lille sjællandsk landsby til Odense, hvor hun tilbragte alle sine ungdomsår, indtil hun i 1920 blev gift med bogbinder Ejner Nielsen. De unge nygifte bosatte sig først i København, men flyttede allerede i 1922 til Søllerød kommune, som herefter blev deres hjemsted for resten af livet. I mange år boede de i Vedbæk og flyttede så i 1945 til Holte (Rønnebærvej 12), hvor E.N. siden 1938 havde haft sit værksted. Han udførte meget bogbinderarbejde for Søllerød kommunebiblioteker og underviste desuden i en

lang årrække på de kommunale aftenskoler i bogbinding, og fru Marianne bistod ham troligt såvel i dette arbejde som i hans arbejde på Husflidskolen i Kerteminde med uddannelse af aftenskolelærere i faget. Hun levede også aktivt med i hans arbejde for Arbejdernes Radioklub, som han for det meste var formand for; og begge var de desuden i årene før 2.verdenskrig ivrige amatørskuespillere og boltrede sig af hjertens lyst i gæve folkekomedier ved utallige foreningsforestillinger i Vedbæk og Skodsborg (det var før den mere højtidelige »Vedbæk dramatiske Forening«s dage). Men sit kæreste »fritidsarbejde« havde M.N. dog nok i Søllerød Sommerlejrforening, hvor hun i over 30 år sommer efter sommer fungerede som feriebørnenes muntre, djærve og alt ordnende »tante« i kolonierne på Udsholt strand ved Kattegat (1934-51) og Sjællands Odde (1952-65), en strålende indsats, der 17.3.1967 belønnedes med udnævnelse til æresmedlem af foreningen og et

smukt kalligraferet æresdiplom, hvori udtryktes en »tak for mange års trofast, dygtigt og uselvisk arbejde«.

Men alt dette var dog ikke nok for hendes virketrang. I maj 1935 indvalgte hun i bestyrelsen for Socialdemokratisk Forening's Øst-Afdeling, og i januar 1936 blev hun medlem af Arbejdernes Oplysningsudvalg for Søllerød Kommunc. Samtidig var hun Socialdemokratiets repræsentant i Vedbæk Menighedsråd. Ved kommunevalget i 1937 blev hun bragt i forslag som kandidat på Liste A; men da det store flertal af partiets medlemmer endnu ikke havde fået rigtig fidus til kombinationen: kvinder og politik, kunne det kun blive til bundplacering som nr.15.

Efter sin flytning til Holte avancerede hun jævnt og støt inden for partiet. Hun blev straks bestyrelsesmedlem i partiforeningens Vest-Afdeling, avancerede i 1947 til næstformand og sad 1952-59 på selve formandspladsen. En sådan ære var ikke tidligere tilkommet nogen socialdemokratisk kvinde i dette land. I 1949 var hun tillige blevet medlem af den socialdemokratiske hovedbestyrelse her i kommunen. Hun var da også blevet medlem af Holte Menighedsråd. Og endelig skal det nævnes, at hun i mange år var en meget aktiv formand for partiets Kvindeudvalg i Holte.

Ved kommunevalget i 1950 blev hun placeret som nr.8 på listen. Det var bedre end sidst, men gav dog stadig ingen valgchance. Den kom først i 1954, da hun – efter at generalforsamlingen havde vraget selve den gamle hæderkronede viceborgmester Werner Rasmussen (se denne) – placeredes som nr.5. Det var ganske vist lige på

vippen, men valget forløb dog så heldigt for partiet, at det 5.mandat blev reddet. Som kommunalbestyrelsesmedlem fik M.N. kun sæde i ét af de betydningsfulde udvalg, og hendes fremtræden blev i det hele taget ikke så stærk, som det måske var ventet. Ved det følgende valg i 1958 blev hun ved genopstillingen rykket ned på 7.pladsen og gled dermed ud for stedse. Fem stærke mænd, alle markante personligheder, dannede herefter partigruppen i kommunalbestyrelsen for de næste 4 år.

Efter sin udtræden af kommunalbestyrelsen blev M.N. i 1960 formand for Fælleskvindesudvalgets forretningsudvalg.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *socialudv.*, bevillingsnævn, børnebibl.best. og skolekommission.
Uden for kom.best.: medl.af børneværnsudv. 1943-66, biblioteksbest. 1962-66, sundhedskommission 1954-66, best.f. forældrekredeens børnehave i Trørød 1964-66.

Nielsen, Poul

murermester, Vedbæk.

Født 18.2.1879 i Boltinge ved Ringebæk på Fyn, død 20.5.1949 i Vedbæk. Søn af murermester Christen Nielsen (d.1926) og hustru Anna Poulsen (d.1920). Broder til fru murermester Chr.Petersen i Holte.

Gift 27.1.1911 i Stefanskirken, Kbh., med Agnes Hansen, f.24.8.1874 i København. Datter af købmand Chr.Hansen og hustru Marie Nielsen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1921-31.3.1937, valgt på borgerlig fællesliste

som repræsentant for Det konservative Folkeparti.

P.N. stod i murerlære hos sin fader 1893-98 og gik samtidig på Teknisk Skole i Odense. 1899-1900 aftjente han sin værnepligt ved infanteriet i Nyborg. Juni-oktober 1900 arbejdede han som murersvend i Nyborg og derefter hos sin fader, indtil han 12.3.1901 trådte i tjeneste hos murermester Rasmussen i Rungsted. 10.10.1910 nedsatte han sig som selvstændig mester i Vedbæk (Margrethevej 4) og oparbejdede her efterhånden en betydelig forretning, fra 1943 i kompagni med sin nevø Finn Petersen. Virksomheden omfattede da både murer-, entreprenør-, jord & beton- og vej & kloakarbejder, og det var ikke få offentlige byggeforetagender, han med årene fik at forestå. Det sidste store arbejde, han fik i entreprise, var den nye kommuneskole i Nærumvænge 1948.

Megen tid og kraft ofrede han også

med sin store praktiske dygtighed på foreningslivet og mange slags offentlige hverv. I Rungsted var han formand for Skytteforeningen, og i Vedbæk kom han snart i bestyrelsen for både Kommunal- og Grundejerforeningen og Den konservative Vælgerforenings Østafdeling. Desuden var han fra 1925 ejendomskyldsvurderingsmand, fra 1928 repræsentant for Danske Grundejeres Brandforsikring i Københavns Amt og fra 1940 medlem af bestyrelsen for samme.

P.N.s opstilling ved kommunevalget i 1921 som den ene af Kystens to konservative repræsentanter på den borgerlige fællesliste blev hilset med stor tilfredshed over hele den borgerlige front. Her kom en »rolig og bramfri mand med en stor og prøvet arbejds-evne«, skrev Søllerød Tidende; støt og tillidvækkende ligesom sin svoger, murermester Chr.Petersen herovre i Holte. Det gik også i høj grad efter forventningerne i de 3 følgende sognerådsperioder, selv om der nok nu og da var »kurrer på tråden«, når der lå sager for, som var egnede til at pirke ved de lokalpatriotiske følelser. P.N. blev belæst med betydelige udvalgsposter og formandskaber, blev f.eks. i oktober 1924 formand i Vedbæk havnestyrelse efter tømremester P.Nielsen og i august 1925 formand i bygningskommissionen efter afdøde sognefoged Fr.Christensen, og da han tillige konstant var formand for sognerådets byggeudvalg, fik han en mægtig indflydelse på alt byggeri i kommunen. Men i 1933 brød modsætningen øst-vest inden for den borgerlige gruppe ud i lys lue, og i det drama, som hermed tog sin begyndelse, kom P.N. til at spille en betydelig rolle.

Allerede på opstillingsmøderne i 1933 i anledning af det forestående sognerådsvalg ytrede der i Vestens konservative vælgerforening stærk tvivl om ønskeligheden af P.N.s genopstilling. Det antydedes, at han »melede sin egen kage« lidt vel rigeligt. Men det kom ikke rigtig frem, på hvad måde han gjorde det. Han blev opstillet på sin vanlige førende plads lige under sognerådsformanden og genvalgte til alle sine hverv. Men i august samme år forlød det, at han var udtrådt af vej- og kloakudvalget, og et par måneder efter fik offentligheden at vide, at det skyldtes en klage fra en fremtrædende Vedbæk-murermester over, at P.N. udførte kloak- og W.C.installationer uden om Søllerød sogns kloak-regulativ. Han havde ladet udføre sådanne installationer på en ejendom i Vedbæk uden indsendelse af tegninger til ingeniørkontoret og »ikke uvidende om, at arbejdet var gjort af en *ikke*-autoriseret vand- og gasmester fra Rungsted«. Sognerådet havde på denne klage svaret, at man i højeste grad havde misbilliget P.N.s fremgangsmåde og øjeblikkelig anmodet ham om at træde ud af vej- og kloakudvalget, samt betydet ham, at man forbeholdt sig sin stilling ved det kommende nyvalg til efteråret af formand for Bygningskommissionen. Det svar var Vedbækhåndværkeren imidlertid ikke tilfreds med. P.N. måtte også fjernes fra *byggeudvalget* hævdede han: »Sognerådet kan ikke forlange, at noget menneske skal eller vil respektere den af sognerådet valgte formand for byggeudvalget som overordnet for os andre i byggesager!« Sognerådet ville dog nødig gå videre i sagen, men kort efter gled P.N. ud af

både bygningskommission og byggeudvalg.

Så gik der »politik« i sagen. De to andre konservative repræsentanter for Vedbækforeningen i gruppen, grosserer H.Schacke og overlærer N.P.Lorentzen støttede P.N. og angreb sognerådsformanden for hans handle-måde over for denne, og det radikale sognerådsmedlem, direktør Hans Poulsen, sluttede sig til med stærk beklagelse i avisen over, at der nu manglede sagkyndighed i byggeudvalget! »Udtrådte P.N. frivilligt?« spurgte han inkvisitorisk. Og nu var spillet gående. 2.januar 1934 kom der skrivelse fra Vedbæk-vælgerne til Holtevælgerne med krav om valg af en anden sognerådsformand. Men Holtevælgernes bestyrelse fastholdt urokkeligt Fr.Clausens kandidatur, hvor efter »de tre« fra Østen demonstrativt udeblev fra de konservative gruppemøder for så efter kort tids forløb at erklære sig for en selvstændig udskilt gruppe.

»P.N. bør træde ud af sognerådet« hed det på den konservative general-forsamling i Holte 30.1.1934. »Det er P.N. selv den eneste, der kan bestemme noget om«, svarede Fr.Clausen resigneret. »P.N. må ud af sognerådet, før bliver der ikke fred«, tordnede der på et Holte-bestyrelsesmøde 11 måneder senere, og så gik man til mange og lange, men forgæves forhandlinger med »de tre« og Øst-formanden, overretssagfører Manthey-Wagner. P.N. blev siddende. Men da valget kom i 1937 med oprivende skændier mellem Østen, der ikke ville vide af en fællesliste med Fr.Clausens navn på, og Vesten, der ikke ville vide af en fællesliste med Poul Nielsens navn på, opstod der pludselig splid inden for

Vedbækforeningens rækker, og det lykkedes da at få etableret en fællesliste med F.C. på, men ingen P.N., hvorpå Schacke og Lorentzen lavede deres egen fællesliste (C 2) – ligeledes uden P.N.

Et års tid efter sin udtræden af sognerådet blev P.N. (januar 1938) valgt til formand for Østens konservative forening i Manthey-Wagners sted og stod som sådan fortsat i spidsen for den forbitrede kamp mod Fr.Clausen og hans svindende sognerådsgruppe. Clausens fald som sognerådsformand i 1940 frydede ham, men hans genvalg i 1941 ved socialdemokraternes hjælp harmede ham i en sådan grad, at han appellerede sagen til partiets hovedbestyrelse, og da denne et halvt år efter endnu ikke havde foretaget sig det mindste, nedlagde han d.16.september i protest sit mandat som formand og udmeldte sig både af foreningen og af Det konservative Folkeparti, og næstformanden, assurandør F.G.Martin, samt grosserer H.Schacke og overlærer N.P.Lorentzen fulgte omgående hans eksempel.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f. Trørød 1921-37.
Medl. af byggeudv. 1921-34 (F.), igen fra 15.4.1935 (F. fra 15.4.1936), boligudv. 1921-25, kirkegårdsudv. 1921-37, vej- og kloakudv. 1921 - 9.8.1933, 15.4.1935-31.3.1937, udv. f. sundheds- og byggevedtægter 1921-29 (F. fra 3.4.1925), facadeudv. 1925-33 (udv. da sammenlagt med byggeudv.), gasværksudv. 1925-37 (F. 18.11.1931-31.3.1933 og 15.4.1936-31.3.1937), regnskabsudv. (fra 1929 kaldt økonomiudv.) 1925-37, Vedbæk havnestyrelse 1925-37, brand-

udv. 7.3.1926-15.4.1935 (F. fra 20.4. 1927) skovudv. 1929-33, *socialudv.* 15.4.-26.6.1935, 20.11.1935-31.3.1937, best. f. Johnsens legat fra 16.12.1936.

Medl. af bygningskommissionen 1915-1933 (F. fra 1925). Medl. af huslejenævn 1916-19. Ejendomsskyldsvurderingsmand 1926-43. Valgmand til amtsrådsvalg 1928.

Nordkild, Holger

fabrikant, Vedbæk,
se foran under sognerådsformænd og borgmestre.

Olafsen, William Christian

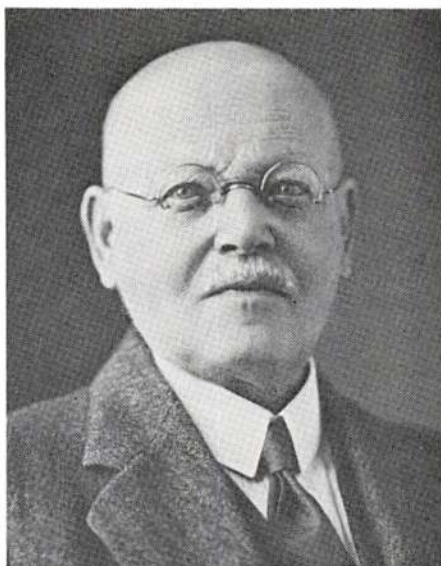
postmester, Holte.

Født 6.10.1863 i Vaalse sogn på Falster, død 24.11.1939 i Kbh. Søn af forvalter på »Valnæs« Lauritz Chr.Vilh. Qvist og mejerske Johanne Jensine Brammer.

Gift med Viola Alfrida Helene Andersen, f.20.8.1869 i Nykøbing F., død 22.5.1926 på Bispebjerg Hospital. Datter af handelsgartner Alfred Andersen og hustru Poulina Margrethe Magdalene.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1929-31.3.1933, valgt på Det radikale Venstres Liste C.

O. uddannedes ved postvæsenet 1880-85. 1.1.1886 ansattes han som assistent ved Finansministeriets 2.Revisionsdepartement og blev i denne stilling, indtil han 1.5.1892 blev bureau-ekspedient ved det bevægelige postkontor på ruten København-Gedser-Warnermünde. 1.10. udnævntes han til postmester i Nr.Alslev på sin fødeø, og i de 20 år, han sad i dette embede,

udfoldede han en meget stor offentlig virksomhed: formand for A/S Nr.Alslev Realskole 1898-1916, medlem af Nr.Alslev sogneråd 1903-16, bestyrer af Nr.Alslev Bank 1904-12 og formand for De samvirkende Elektricitetsværker i Maribo Amt 1911-16.

1.7.1916 forflyttedes han til Holte som postmester og telegrafbestyrer ved det da her lige nyoprettede posthus og fik straks god brug for alle de rige erfaringer, han gennem et langt og mangesidigt praktisk virke indtil da havde indhøstet. Hidtil havde stationsforstanderen fungeret som »postmester«, og det meget primitive postkontor havde været installeret på selve stationen i et lillebitte snævert rum, hvor der kun lige knebent var plads til ekspedienten, så at betjeningen af publikum havde måttet foregå gennem en skyderude i døren ud til forhallen. Det faldt i O.s lod at skulle opbygge fra grunden af et for en forstadskommune i rask udvikling fuldt ud tidssvarende postvæsen, og

han klarede naturligvis opgaven med glans, myndig embedsmand af »gammel skole« som han var, pligt-opfyldende og påpasselig, punktlig og korrekt og ordens-krævende til finger-spidserne; lydhør over for ønsker og krav fra publikums side, men aldrig ladende nogen i tvivl om, hvem der havde afgørelsen; elskværdig og imødekommende, så langt som det passede ham at være det.

Politisk havde han sluttet sig til Det radikale Venstre lige siden dets stiftelse i 1905 efter sprængningen af Venstrereformpartiet, og efter sin ankomst til kommunen her trådte han snart i venskabelig forbindelse med kirkeminister Th.Povlsen, der omtrent samtidigt var blevet Holtebo. Han blev medlem af den lokale partibestyrelse og fik med den erfaring, han havde fra sit mangeårige sognerådsvirke i Nr.Alslev, en ikke ringe indflydelse; hans ord havde vægt i forsamlingerne.

En vis uvilje inden for partiet mod den borgerlige fællesrepræsentation i sognerådet havde længe gjort sig gældende og var også kommet direkte til udtryk ved kommunevalget i 1925, uden at det dog var kommet til afgørende brydninger. Men den politiske kurs, som Det radikale Venstre havde fulgt under ministeriet Madsen-Mygdal's regime, og som i foråret 1929 førte til dets nære regeringssamarbejde med Socialdemokratiet i ministeriet Stauning-Munch, undgik naturligvis ikke at øve sin stærke indvirkning på den lokale partiafdelings holdning i det rent kommunalpolitiske. Ved kommunevalget i marts 1929, en måned før folketingsvalget, besluttede Det radikale Venstre i Søllerød at opstille sin egen

Liste C uden for den fællesborgerlige Liste B og at placere den ansete og kommunalpolitisk erfarne postmester som spidskandidat nr.1. Han blev også valgt, men rigtignok – og helt mod forventning – på bekostning af socialdemokraterne, som måtte afgive det ene af deres hidtidige 7 mandater. Borgerlistens vælgere, som faktisk havde næret alvorlig frygt for dette valg, kunne nu triumfere. De havde under *alle* omstændigheder et flertal på 8 mod 7, og i virkeligheden kunne man jo godt tale om et borgerflertal på 9 mod 6, for postmesteren var jo ikke socialist, og der kunne meget vel tænkes tilfælde, hvor han ved afstemninger ville føle sin samhørighed med flertalsgruppen.

Kun 4 år sad O. i sognerådet. Ved valget i 1933 blev han efter eget ønske ikke genopstillet, fordi han ved årets udgang skulle fratræde sit embede på grund af alder, og det var ikke sikkert, at han herefter ville blive boende i kommunen. Til hans efterfølger som spidskandidat med valgchance udpegede man så direktør Hans Poulsen (se denne). Ved en storstilet fest på Nyholte Hotel, hvor der »omkring de festligt smykkede borde fylkede sig en række af de mest fremstående medlemmer af foreningen og en smuk buket af nydelige damer«, blev den afholdte og højt respekterede postmester stærkt hyllet og takket for »den kloge og myndige måde, hvorpå han altid havde varetaget de radikale interesser«, og så var hans offentlige virke forbi. 1.11.1933 overdrog han sit embede til efterfølgeren postmester Draskou og havde da på sit uniformsbryst det dannebrogskors, som et par dage før var blevet ham tildelt.

Han blev boende i Holte, hvor man jævnligt så ham færdes rask og rørig. Men en novemberdag i 1939 trådte han ved sporvognsstoppstedet ved »Helmerhus« på Rådhuspladsen uforvarende bag om en holdende »Linje 15« ud foran en »Linje 14« i fart, ramtes af dennes forperron og kvæstedes så hårdt, at han døde deraf få dage senere.

Udvalgposter og kommunale hverv
Som enegænger mellem to store grupper holdtes han uden for alle udvalg. Andre kommunale hverv ses han heller ikke at have haft.

Olsen, Jens Peter

malermester, Holte.

Født 9.6.1867 i Ferslev, Horns Herred, død 20.11.1950 i Holte. Søn af parcellist Hans Olsen og hustru Sidse Hansen.

Ugift.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1932-31.3.1933, indtrådt som suppleant på den fællesborgerlige Liste B repræsenterende Det konservative Folkeparti.

O. nedsatte sig – efter de obligate vandringsår i udlandet – i 1898 som malermester i Nyholte sammen med sin broder Laurits O. og oparbejdede hurtigt en betydelig forretning. De store villabyggerier på Dronninggårds Allé, ved Røjels mose, i Søllerødbakkerne og på den gamle skovridergårds jorder syd for Geels bakke gav i årene op til 1914 rigeligt med arbejde for mere end ét malerfirma, og det var kvalitetsarbejde, der udførtes af dem alle, »Brødrene Olsen« indbefattet.

Lige som flere andre store Nyholte-håndværkere (muremester P.Petersen og

tømrermestrene Hemming Pedersen og Hans Olsen) kom O. som bygherre i årene 1905-07 til at sætte sit afgørende præg på den lille stationsbys fysiognomi, så den kom til at ligne en beskeden begyndelse til en købstad. P.Petersen byggede den statelige »Petersborg« ved viadukten, Hemming Pedersen den gråpudsede forretningsejendom Stationsvej 10 (ved siden af gartner N.C.Nielsens nyopførte røde ejendom nr.8), Hans Olsen den (sen. ombyggede og nu forsvundne) kolos: Kongevejen-Maricvej og J.P.O. den stærkt iøjncfaldende hvidkalkede ejendom Stationsvej nr.12, hvor han i bagbygningen på Esthersvej (nuværende Rønnebærvej) etablerede et nyt malerværksted og i facaden mod skoven lod indrette en viktualieforretning og et konditori.

J.P.O., der i mange år havde siddet i bestyrelsen for Holte Handels-, Håndværker- og Borgerforening, kom på sine ældre dage også for en tid ind

i det direkte kommunale arbejde. Ved kommunalvalget i 1929 lod han sig som medlem af Den konservative Vælgerforenings Holte-afdeling opstille på den borgerlige fællesliste – på en tilpas »ufarlig« plads. Han blev kun 3. suppleant, men den følgende sognerådssamling bød på så mange personudskiftninger inden for den borgerlige gruppe, at han alligevel i den sidste ende kom ind. Der var da kun et år tilbage før næste valg; men han nåede alligevel at gøre sig så fordelagtigt bemærket, at der ikke hos nogen kunne være tvivl om, at han burde genvælges.

Ved kandidatopstillingen i januar-februar 1933 var der inden for den konservative vælgerforening en overgang stærk stemning for en ren konservativ liste. Der herskede stor forbitrelse mod partiet Venstre, som netop i de dage havde indgået det famøse »Kanslergade-forlig« med Socialdemokratiet og Det radikale Venstre, og mange ville derfor helst nu skille sig af med denne traditionelle partner i det kommunalpolitiske arbejde. »Det er en hård kost at byde en konservativ vælger at stemme på en venstremand netop i øjeblikket«, udtalte apotheker A. Rønning, Holte. Men flertallet sluttede sig dog til sognerådsformand Fr. Clausens synspunkt: »Det er ikke kærlighed til Venstre, der dikterer, at man ønsker fællesliste, men ønsket om at bevare et borgerligt flertal i sognerådet. Erfaringerne fra de sidste sognerådvalg beviser, at det er klogt at have fællesliste. Hellere en »bunden« venstremand end en venstremand, der står frit. Der er jo kun tale om 1 venstremand og 1 fra handel og håndværk. Vi må lære at stemme på *person*«.

Resultatet blev altså som sidst: en fællesliste for Konservative og Venstre. Vestens konservative krævede herefter at få 4 kandidater på sikre pladser (Clausen, fru Bjarne, J.P. Olsen og J. Chr. Fogh) og tilstod Østens konservative 2 (Poul Nielsen og H. Schacke). Men da Venstre jo også ville være med her og krævede gartner Lendal stillet på 4. pladsen, opstod der en lidt pinlig diskussion om, hvor vidt det skulle være Olsen eller Fogh, der måtte rykkes ned på usikker plads. Partiet ville meget gerne have den aktive grosserer Fogh ind, men ville altså også meget gerne beholde den gode malermester. »Det må der stemmes om«, blev der sagt. »Nej, der må ikke«, erklærede J.P.O., »for jeg trækker mig tilbage«. Så var den sag afgjort, og O.s kortvarige kommunalpolitiske rolle var dermed udspillet.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *biblioteksudv.* (F.), biograf-teatertilsyn, facadeudv., kirkegårdsudv., (F.), *økonomiudv.*, børnebibl. best. (fra 10.8.1932).
Brandfoged f. Dronninggård distr.
22.9.1911-3.1.1915.

Olsen, Peter

arbejdsmand, sen. kloakmester, Vedbæk.
Født 3.11.1855 i Vedbæk, død 18.8.1933 s.st. Søn af arbejdsmand, senere klokker og ringer ved Vedbæk kirke Ole Andersen (1823-94) og hustru Louise Jacobine Petersdatter (f.1827).
Gift o.1880 i Søllerød kirke med Hansine Christoffersen, f.7.6.1860 i Trørød, d. december 1940 i Vedbæk.

Datter af indsider Christoffer Hansen (1818-76) og hustru Ane Jensdatter (1824-96).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1909-31.3.1913, valgt af Socialdemokratiet.

P.O. var efter sin konfirmation landbrugsmedhjælper forskellige steder i sognet. Senere var han i en årrække dagvogns- og kaperkusk hos vognmand Julius Nielsen i Skodsborg. Derefter ernærede han sig som murerarbejdsmand, indtil han 20.10.1915 fik autorisation som kloakmester i Vedbæk. Først da han i 1930 var fyldt de 75, lagde han op og blev aldersrentenyder.

Opvokset i de fattige såkaldte »Københavnshuse« under Enrum og i et hjem, hvor kårene var så små og usle, at det følte som en stor økonomisk gevinst, da faderen i 1871 opnåede stillingen som klokker (d.v.s. kirkebetjent) og bælgtræder i Vedbæk kirke for en årlig løn af 50 rdl (at udbetale med 12½ pr. kvartal), drogcs P.O. naturligt mod arbejderbevægelsen, da

denne i 1880ernes slutning for alvor begyndte sit agitationsvirke her i sognet. Han var i 1890erne med til at organisere arbejdsmændene og blev siden formand for D.A.F. I 1906 var han aktiv ved oprettelsen af Søllerød Socialdemokratiske Forenings underafdeling for Skodsborg og Vedbæk og fik straks her den betroede stilling som kasserer. Derved henledes hovedbestyrelsens opmærksomhed på ham, og i 1909 blev han bragt i forslag som kandidat på den valgliste, som man håbede og regnede med skulle skaffe partiet flertal i det første sogneråd efter den nye kommunallov. Han blev først opstillet som nr.7 foran den prøvede og erfarne købmænd Engelsen, Nærum (se denne) og umiddelbart efter de lokale partiformænd for henholdsvis Skodsborg-Vedbæk og Søllerød-Nyholte, portør P.Nørgaard, Skodsborg, og murer J.P.Thomsen, Øverød. Men så skete der det, at begge de nævnte herrer hver på sin led diskvalificerede sig selv – med det resultat, at den første simpelt hen blev strøget af listen og den anden rykket ned på den tvivlsomste plads som nr.8, medens til gengæld P.O. ophøjedes til at være nr.5. I sin vrede herover opstillede Nørgaard sig selv på særliste. Man bad ham under trussel om eksklusion opgive dette egenmægtige splittelsesforsøg. Det nægtede han og blev så sammen med sine to stillere ekskluderet. Med to indbyrdes fjendtlige socialdemokratiske lister over for en enig og stærk borgerliste, måtte arbejderpartiet nu med største ængstelse se hen til valgets udfald. Og det blev også – i betragtning af de først stillede forventninger – et betydeligt nederlag. Særlisten fra Kysten fik ganske vist

kun 31 stemmer og intet mandat; men det var, som om broderstriden havde gjort mange vælgere modløse og holdt dem hjemme. Arbejdernes Liste B fik kun 537 stemmer og 6 mandater, medens borgernes Liste A fik 829 stemmer og 9 mandater.

Folk, der har kendt P.O., har givet ham skudsmålet »en solid og stilfærdig mand«. Sine sognerådshverv udførte han også helt i overensstemmelse med denne karakteristik. Han var ingen forgrundsfigur, og i gruppe med folk som Hübenbecker og Lars P.Jensen ville han heller aldrig have haft store muligheder for at blive det. Ved valget i 1913 blev han påny bragt i forslag som repræsentant for Vedbækkysten, men vragedes ved den endelige opstilling til fordel for snedker Martin Johansen (se denne).

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af vejudv. 1909-13, udv. vedr.
kom. overtagelse af private veje 25.11.
1909, sognedelingsudv. 25.7.1912.

Formand f. Hjælpekassen 1907-11.
Suppleant i Værgerådet 16.11.1911.

Oppermann, Theodor

museumsdirektør, kunsthistoriker,
»Maglemosegård«.

Født 8.10.1862 på Frederiksberg, død
7.2.1940 på »Montebello«, Helsingør.
Søn af kontorchef i Justitsministeriet,
kancelliråd Rudolph Theodor
Oppermann (1827-65) og hustru
Christiane Margrethe Wolff (1831-82).

Gift 1.3.1895 i Frue Kirke, Kbh., med
Marie Franziska Thomsen, f.1.7.1862
i København, d.17.8.1939 på »Monte-
bello«. Datter af geheimekonferensråd,

professor Julius Thomsen (1826-1909)
og hustru Elmine Hansen (1832-90).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1917-
31.3.1921, valgt på borgerlig fællesliste
som repræsentant for Det konservative
Folkeparti. Næstformand fra 19.12.1917.

Th.O., der blev student i 1881,
studerede i en årrække mineralogi ved
Københavns Universitet og opnåede
i 1886 »accessit« for en prisopgave inden
for dette fag; men samtidig havde han
gået til undervisning hos billedhuggeren
Vilh.Bissen og på Kunstnernes Studie-
skole hos maleren Frantz Schwartz,
og det blev mere og mere hans lyst
og trang at gå kunstnervejen. Fra
1887 deltog han regelmæssigt i de
årige kunststillinger. Men snart blev
det kunsthistorien, der særlig fangede
hans interesse. Han blev knyttet til
Ny Carlsberg Glyptotek og var
inspektør for dette 1897-1915. 1921-32
var han direktør for Thorvaldsens
Museum, hvor han videreførte det af
forgængeren Mario Krohn påbegyndte

prisværdige reorganiseringsarbejde. Hans kunsthistoriske forfatterskab var omfattende og vægtigt. Blandt hans betydeligste værker fremhæves gerne især den helt grundlæggende monografi af billedhuggeren H.E.Freund (1916) og levnedsskildringen »Thorvaldsen« I-III (1924-30) med deskriptiv kommentar til mesterens værk. Sin i mange henseender konservative kunstbetragtning luftede han som mangeårig aktuel kunstkritiker ved Berlingske Tidende.

1902-10 var han næstformand og sekretær i »Kunstforeningen« og 1917-39 Søllerød kommunes repræsentant i Københavns Amts Fredningsnævn. Tillige sad han i mange år som bestyrelsesmedlem i Turistforeningen for Danmark. Interesser af mere jordbunden karakter plejede han som bestyrelsesmedlem i A/S Kryolith-Mine & Handels-Selskabet og Ålborg Portland-Cementfabrik.

Som mangeårig ejer (1912-35) og beboer af den afsides og skønt beliggende »Maglemosegård« ved Trørød Hegn tog han med iver og interesse del i de lokale kommunalpolitiske spørgsmål og undgik derfor heller ikke at blive indfanget til tjeneste for de konservative vælgere i østsognet. Han var fra 1916 uden embede og havde altså forholdsvis god tid til at være sognerådsmedlem indtil videre; men han lod sig ikke genopstille, da han i 1921 atter var kommet i embede som direktør for Thorvaldsens Museum. Hans autoritet var stor inden for sognerådet. Det var ham og ikke den ellers så erfarne kaptajn Billenstein, der blev udpeget til at være næstformand, og det blev altså også ham, der måtte gribe tøjlerne hin aften i januar 1920,

da den socialdemokratiske sognerådsformand Lars Peter Jensen (se denne) pludselig og uden varsel udeblev fra det berammede møde.

R.Dbrg.1913, D.M.1929, desuden dek.m. ordener fra Belgien, Finland, Italien og Polen.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af vejudvalg 1917-21, regnskabsudv. fra 20.11.1918, udv. vedr.fredning af udsigtsplads i Vedbæk 19.9.1917. Delegeret til Dansk Boligkongres i Kbh.20.6.1917 og til hygiejnisk møde i Kbh.18.6.1919.

Medl. af Fredningsnævnet f.Kbh.s Amtsrådsreds 1917-39.

Pedersen, Einar Johan

kirkebetjent, Holte.

(navneforandring 1961 til *Sundbro*).

Født 12.7.1907 i Dronninglund sogn, Vendsyssel. Søn af landarbejder sen. tankvognskusk i Ålborg, Niels Chr.Carl Pedersen (1879-1911) og hustru Ane Johanne Marie Sørensen (1879-1975).

Gift 17.6.1933 på Københavns rådhus med Karen Ingeborg Jensen, f. 8.9.1906 i Herlufsholms sogn. Datter af gårdejer Peter Jensen og hustru Marie Nielsen. Ægteskabet opløst 1959. Svensk gift 1961.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1946-31.3.1950, valgt på Liste K, Danmarks kommunistiske Parti.

E.P. blev uddannet i skrædderfaget i Ålborg 1922-26. Efter en række arbejdsløshedsår, hvor han om sommeren cyklede rundt i det sydlige udland søgende job ved hvad som helst og om vinteren samlede kundskaber på den internationale højskole i Helsingør,

nedsatte han sig i 1933 som skrædder i Reykjavik. Men hans lunger tålte ikke det islandske klima, og allerede efter 2 års forløb måtte han vende hjem og tage arbejde som skræddersvend, først i Helsingør (1935-38) og så i Holte. I 1939 måtte han gennemgå en sanatoriekur, og efter udskrivning fra denne blev han af Søllerød sogns menighedsråd indstillet til tjenesten som kirkebetjent ved den nye Holte kirke fra 1. februar 1940. Denne stilling bestred han samvittighedsfuldt i meget nær hen ved 19 år, men måtte så opgive den af helbredsgrunde. Senere tog han eksamen som ejendomsmægler og etablerede sig oppe i Nordsjælland et sted under nyt navn (Sundbro) og med speciale i gamle bondehuse. I 1970 flyttede han til Uppsala i Sverige.

Sideløbende med kirketjenesten i Holte havde han været stærkt engageret i socialt arbejde, især arbejde for beskæftigelse af de erhvervshæmmede og »handicappede«. Han var således bl.a.

knyttet til L.A.B. som amtssekretær i Frederiksborg amt 1942-44 og til de tuberkuløses landsforening »Boserupsminde« som vejleder og værkstedsleder og blev tillige stifter af »Invalidernes Handlesselskab«, som i en årrække tog sig af salget af de erhvervshæmmedes produkter.

Som offer for arbejdsløsheden og som ivrig læser af Marx og Engels, havde E.P. så tidligt som i 1932 sluttet sig til Danmarks kommunistiske Parti. Han bekendte sig nu som »kristen kommunist«, og indvalgte som sådan i Søllerød sogneråd ved det første kommunevalg efter krigen.

Kommunisterne havde ellers aldrig før spillet nogen rolle her i kommunen. Stiftelsen af den første lokale parti-afdeling i januar 1932 havde nok vakt lidt uro inden for socialdemokraternes rækker, men på hovedbestyrelsens generalforsamling i Nærum d.28. januar blev man alligevel enige om, at der ikke var nogen grund til ængstelse, »da man efter de fremkomne oplysninger om, hvem der dirigerede denne organisation, måtte anse denne for at være dødfødt«. Og den formodning bekræftedes også tilsyneladende i 1930'ernes følgende økonomiske opgangstid. At der ingen trang var til udenlandske efteråbninger her, fik »nationalsocialisterne« at føle, da de i 1937 opstillede en liste til kommunevalget og fik – 7 stemmer ialt for hele kommunen. Men så kom krigen og besættelsen og dermed – efter 22. juni 1941 – kommunisternes betydningsfulde deltagelse i modstandskampen, som stortilgen imponerede en masse mennesker – langt ind i de borgerliges rækker. Denne udbredte kommunistbegejstring ytrede sig på

opsigtsvækkende måde ved folketingsvalget efter befrielsen i 1945, idet partiet da opnåede at erobre ikke mindre end 18 mandater, og det måtte naturligvis også sætte sit præg på kommunievalgene landet over et halvt år senere, Søllerødvalget iberegnet. Ganske vist var der allerede nu betydelig tilbagegang i de kommunistiske stemmetal i forhold til folketingsvalget (»Det er ikke så moderne at være kommunist nu, som det var i efteråret«, skrev Søllerød Tidende); men der var alligevel stemmer nok til et sognerådsmandat, og at disse stemmer for en meget stor dels vedkommende kom fra borgerlige vælgere, røbedes alene af de navne, som figurerede på Liste K's kandidat- og stillerliste.

Partiet havde med megen optimisme opstillet hele 11 kandidater. Men kun nr.1 blev valgt, og det var altså kirkebetjent Einar Pedersen (som personligt fik 46 af de 401 stemmer, der faldt på listen). Under valgkampen havde denne kæmpet bravt for skabelsen af en »enhedsfront mod reaktion og velhaverstyrke« i form af listeforbund mellem Socialdemokratiet, Kommunistpartiet, Det radikale Venstre, Retsforbundet og Dansk Samling. Men det var selvfølgelig gået helt anderledes. Socialdemokraterne ville intet have at bestille med »splittelsesmagerne« i arbejderbevægelsen; Retsforbundet og Radikale Venstre stillede sig på fællesliste i forbund med »Den uafhængige Kommunalforening« og forærede således »reaktionen« et mandat uden selv at få noget; Dansk Samling ville køre sit eget løb – og kørte mod sin fuldstændige tilintetgørelse; og så måtte jo også kommunisterne køre alene –

med det resultat, at E.P. i det nye sogneråd kom til at stå helt alene og fuldstændig isoleret, uden adgang til et eneste udvalg, uden informationer af nogen art og uden anden mulighed for at gøre sig gældende end denne ene: at tage ordet i de offentlige rådsmøder – hvad han da også flittigt gjorde.

Allerede ved det følgende kommunievalg i 1950 var kommunisternes stemmetal blevet næsten halveret og mandatet gået tabt igen. E.P. var ikke med på listen denne gang, men blev genopstillet i 1954, hvor han med 93 personlige stemmer tog meget nær ved halvdelen af de stemmer der blev afgivet på Liste K i hele kommunen, uden dog – selvfølgelig – at blive valgt. Herefter lod han sig ikke mere opstille, og for partiet selv gik det mere og mere tilbage, indtil bunden nåedes i 1962 med 66 samlede stemmer. Men da var også – vel at mærke – Socialistisk Folkeparti samtidig begyndt at gøre sig kraftigt gældende.

Pedersen, Hemming

tømrrermester, Holte.

Født 16.12.1871 i Køng sogn mellem Næstved og Vordingborg, død 7.4.1957 i Holte. Søn af parcellist Svend Pedersen og hustru Karen Nielsen.

Gift 3.1.1902 i Lundby kirke med Ellen Sofie Pedersen, f.7.4.1877 i Lundby sogn, d.sept.1939 i Holte. Datter af gårdejer og sognefoged Peder Pedersen og hustru Ane Kirstine.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1909-31.3.1913, valgt på borgerlig fællesliste A.

H.P. stod efter sin konfirmation i tømrrerlære 1887-91 hos tømrrermester

Johan Jacobsen i Over Vinding nær ved sin fødeby og fortsatte som svend sammesteds, indtil han i 1894 skulle aftjene sin værnepligt. Efter hjemsendelsen fra militæret 8.10.1894 arbejdede han som svend forskellige steder og aflagde sin svendeprøve i Næstved 12.5.1897. Fra 1898 var han i nogle år ansat hos tømrmester Peter Rasmussen i Vedbæk og fik så endelig 17.4.1901 borgerskab som selvstændig tømrmester i Nyholte. Han begyndte sin foreløbig ret beskedne virksomhed i Norske Allé oppe i Dronninggårdkvarteret, men flyttede snart ned i selve stationskvarteret, som da endnu kun var i sin vorden som by betragtet. Her var nok at tage fat på, og det varede ikke længe, før han havde oparbejdet en betydelig tømmerforretning, der efterhånden tillige omfattede snedkeri og tømmerhandel. Da Holte i 1907 fik sit elektricitetsværk, var han den første håndværker på egnen, der indlod sig på noget så moderne som at lade

værkstedsmaskineriet gå ved elektrisk drivkraft. Og det var ganske typisk for ham. »Utrættelig, flittig, omhyggelig og initiativrig var han, har altid været det og er det«, hed det med rette om ham ved hans 35 års jubilæum i 1936.

I 1906 anlagde han på matrikel 2 h af Dronninggård en ny vej, kaldt Esthersvej (sydligste ende af nuværende Rønnebærvej) og byggede her samme år på det østre hjørne ved Stationsvejen den store, endnu eksisterende etage- og forretningsejendom Stationsvej nr.10 (i sammenbygning med den af gartner N.C.Nielsen samtidigt opførte ejendom Stationsvej nr.8), og i de følgende år opførte han omtrent alle de huse, som indtil de store nedrivninger i begyndelsen af 1970'erne lå ved Esthersvej og Marievej. Selv boede han og havde værksted i en ejendom på Esthersvej, men solgte den o.1915 til blikkenslager Dahl og flyttede om på Marievej nr.4 ved Kongevejen, hvor senere også hans store tømmerlager blev placeret. I 1920 opførte han etageejendommen Kongevejen nr.23, hvor han tilbød at afgive plads for det nyoprettede Holte Apothek og således til gavn for hele omegnen løste et længe stående problem om dettes mulige placering.

Blandt større bygningsarbejder i Nyholte, hvor H.P. forestod det solide og altid veludførte tømmerværk kan nævnes: funktionærboligen ved gasværket (1907), posthuset ved stationen (1915-16) og Hotel Nyholtes tilbygning med teatersalen (1921), her tillige alt snedkerarbejdet. Store dele af Skodsborg Sanatoriums kompleks var også hans værk. Desuden udførte

han mange arbejder i Lyngby, Farum og Birkerød (Birkerød Kro f.eks.).

Ved siden af sit store og omfattende praktiske arbejde fik han også lejlighed til at deltage i det offentlige liv og i sit fags organisation. Han var brandfoged for Dronninggård distrikt en tid, kasserer i den gamle, oprindelige Holte Borgerforening, bestyrelsesmedlem i Holte Grundejerforening og i Tømrermesterforeningen, og måtte altså også i 4 år som sognerådsmedlem udføre krævende kommunale hverv. Men alt det her nævnte var for ham egentlig kun pligtarbejder, noget han påtog sig, fordi han nu engang var borger i kommunen. Han havde ikke sit fulde hjerte med i det, og fik sig da også i hvert enkelt tilfælde listet ud af det igen, så snart lejlighed bød sig, eller han fandt det forsvarligt over for sin borgerlige samvittighed. Det var selve håndværksarbejdet, der havde hans virkelige interesse, dette med *selv* at tage fat og ikke bare kommandere og sætte andre i gang. »Hans største glæde er arbejdsglæden og glæden ved sit hjem«, udtalte i 1915 en, som kendte ham godt.

I 1928 lod han virksomheden om-danne til et familie-aktieselskab, og i 1933 fik hans søn Svend Aage Pedersen (f.1907) borgerskab og indtrådte som aktiv medleder af firmaet.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f. Nyholte-Rudegård.
Medl. af kirkegårdsudv., best.f.
Drewsens Hospital. Brandfoged f.
Dronninggård distrikt 12.11.1908-22.9.
1911. Folketællingskommisær 1911.

Pedersen, Niels Carl Julius Ernst
skræddermester, Skodsborg.

Født 21.7.1894 i Barløse på Fyn, død 17.4.1968 i Nærum, søn af skræddermester Claus Peder Pedersen (1866-1942) og Dorthea Catrine Jensen (1864-1943).

Gift 27.4.1918 i Odense med Johanne Christine Marqvardsen f. 15.2.1896 i Tarup, datter af John Arentzen Marqvardsen (1863-97) og Andrea Madsinc, f. Pedersen (1862-1955).

Medlem af Søllerød sogneråd og kommunalbestyrelse 1.4.1946-10.7.1953, valgt på Liste F, Den uafhængige Kommunalforening.

N.C.P. flyttede som nygift i 1918 til Skodsborg, hvor han etablerede sig på Strandvejen nr.153. Her virkede han i 25 år og vandt megen anseelse i byen. »Håndværks- og forretningsmæssig dygtighed parret med godt humør og evne til at omgås mennesker har ført til, at han nu ligger lunt i svinget«,

skrev Søllerød Tidende ved hans jubilæum, og det var vist en almindelig opfattelse blandt folk, at han var groet godt fast her i Skodsborg. Men få måneder efter sit jubilæum meddelte han til de flestes overraskelse, at nu emigrerede han til Californien for at gå i kompagni med sin søn i dennes skrædderforretning. Den 13. juli 1953 drog han af sted med sin familie, og ved sin flid og indsigt lykkedes det ham at gøre forretningen til en blomstrende virksomhed. Han vendte dog atter hjem til Nærum 10 år efter. Her døde han et par år efter ganske pludseligt af en blodprop.

Da »Den uafhængige Kommunalforening« blev dannet i 1940, meldte han sig straks til og kom også straks ind i bestyrelsen. Hans navn figurerede ligeledes fra begyndelsen på alle de forslagslister til sognerådvalg, som foreningen opstillede i årene 1940-42, og ved det endelige valg i maj 1943 stod han som kandidat nr.9 på liste F. Men først ved kommunevalget i 1946, da han var avanceret til 2.pladsen på listen, opnåede han valg. Han blev genvalgt i 1950 som nr.4 (pladsbytning siden sidst med landsretssagfører E.Øigaard), men kom altså ikke til at sidde den anden valgperiode ud. Meddelelsen om hans pludselige fra-træden blev modtaget med den største beklagelse, udtalte borgmester Schneider på det første kommunalbestyrelsesmøde, som afholdtes efter hans bortrejse: »I de 7 år skræddermester P. har været medlem af sognerådet og kommunalbestyrelsen, har han udført et godt og samvittighedsfuldt arbejde og med omhu og interesse løst de opgaver, der har været betroet ham. Personligt har det

været mig en fornøjelse at arbejde sammen med ham«.

Udvalgsposter og kommunale hverv
I begge perioder: medl. af skoleudv. (F. 1.4.1949-31.3.1950), socialudv., biblioteksbest., børnebibl.best., biograf-tilsyn, best.f. Agiers Mindelegat (fra 11.2.1948), børneværnsudv. (fra 16.3.1949), tilsynsrådet f.lagttagelses-hjemmet »Egevang« (fra 19.10.1949).
I perioden 1946-50 desuden: medl. af Nærumbanens best. 1.4.1946-31.3.1950, medl. af udv. til ændr. af mælkeordning, kødudv. 1947 (F.), udv. vedr. Nærum nye skole 1948-.
I perioden 1950-53: medl. af Vedbæk havnebestyrelse.

Pedersen, Niels Christian

murersvend, Nyvang.

Født 8.4.1880 i Nøddebo sogn, død 25.8.1974. Søn af hegnsmænd Jens Pedersen (1842-1903) og hustru Birthe Kirstine Jacobsen (1837-1905).

Gift 21.5.1909 i Karlebo kirke med Marie Sophie Margrethe Petersen, f.5.1.1885 i Karlebo sogn, d.2.8.1976. Datter af gårdejer Hans Petersen og hustru Karen Marie Hansen.

Medlem af Søllerød sogneråd 21.10.1920-31.3.1921, indtrådt som suppleant på Liste A, Socialdemokratiet.

P. hjalp sin fader ved skovarbejde 1894-96 og kom derefter i murerlære i Hillerød. Svendebrev udstedt 2.5.1900. 1900-03 arbejdede han, med bopæl hjemme hos forældrene i Grønholt, som murersvend i Hillerød og omegn. I 1903 aftjente han sin 6 måneders værnepligt i infanteriet. Efter et par år som murersvend i Vedbæk drog han

i 1906 på valse i Tyskland, og efter sin hjemkomst herfra tog han i 1907 arbejde hos murermester Svendsen i Vedbæk og forblev i dennes tjeneste indtil omkring 1930. Siden da havde han løsarbejde ved faget rundt om i oplandskommunerne mellem København og Søllerød.

P., som var blandt de første dristige nybyggere ude i »ødemarken« nord for Trørød, var også en af de første, der meldte sig under fanerne i Midtafdelingen af Socialdemokratisk Forening. Fra 1913 var han endda medlem af bestyrelsen. Desuden var han i en årrække bestyrelsesmedlem i både Skodsborg Arbejderforenings Sygekasse og Skodsborg og Omegns Brugsforening. Ved kommunevalget i 1917 opstilledes han som nr.11 på partiets liste og fik naturligvis i første omgang kun suppleantens lod; men da hele 3 af de valgte trådte ud i løbet af valgperioden, kom han alligevel med tilsidst. Han nåede dog ikke at tiltrække sig opmærk-

somhed i nogen særlig grad, noget udvalg var det for sent at putte ham ind i, og genopstillet blev han aldrig.

Pedersen, Søren

portør ved Holte station.

Født 15.7.1871 i Haldagermagle ved Fuglebjerg, død 28.5.1964 på »Hegnsgården« i Nærum. Søn af vejmand Peder Pedersen (1831-1920) og hustru Ane Sofie Jensen (1832-92).

Gift 27.5.1894 i Holmens Kirke med Clara Cathrine Petersen, f.18.11.1872 i København, d.1948 i Holte.

Medlem af Søllerød sogneråd 16.6.1915-31.3.1925, opr. indtrådt som suppleant på Liste A, Socialdemokratiet.

S.P. var i sine ganske unge år fra 14-20 års alderen beskæftiget ved landbruget. 1892 kom han til København for at aftjene sin værnepligt på »Prøvestenen«, og de 4 måneders tjenestetid her gav ham åbenbart smag på hovedstadslivet. Han blev i byen efter sin hjempermittering og havde plads som lagerarbejder hos en smørgrosserer, indtil han 1.6.1896 fik ansættelse som portør ved Københavns Godsbanegård. Herfra dirigeredes han 5.4.1898 ud til Holte station, som i disse år var i stærk udvikling med ret stor personaleforøgelse, og her fik han så sin arbejdsplads for resten af sin virketid. 31.marts 1929 fratrådte han med pension.

Overordentlig aktiv og virkelysten, som han var, interesseret indtil det nævenyttige i alle slags offentlige anliggender, fik han mangfoldige tillidshverv og var på flere måder med til at sætte sit præg på Holte-samfundet i dets udviklingsår. Det skyldtes således i

høj grad *hans* energiske indsats og seje udholdenhed, at der i 1915 kunne oprettes en Brugsforening for Holte og Omegn på Øverødvej, og naturligvis sad han også i dens første bestyrelse 1915-21 agtsomt vågende over dens drift og fremgang.

1913-22 sad han i Socialdemokratisk Forenings bestyrelse og førtes ad den vej også ind i sognerådet. Han opstilledes i 1913 »på vippen« som nr. 8 lige efter bager Aggerholm (se denne), blev ikke valgt, men kom ind to år senere ved Aggerholms bortrejse og genvalgte med stadig finere placering for hver gang i 1917 og 1921. 1916-20 var han tillige medlem af Søllerød Menighedsråd som en af Socialdemokratiets repræsentanter. Senere var han i mange år medlem af bestyrelsen for Søllerød Sogns Sygekasse.

Meget talende var han i forsamlingerne og meget skrivende i aviserne. Han var faktisk ikke tilfreds uden at have sit besyv med i enhver diskussion, og

det var ikke altid nogen guldvægt, han vejede sine ord på. Allerede i foråret 1922 udgik der fra Holte station rygter om, at S.P. var »klar til at smides ud af gruppen og partiet«. Det blev dog altsammen på generalforsamlingen i partiforeningens vestafdeling d.5.maj stemplet som løs og ondsksfuld sladder. Men helt let at styre i gruppen var han åbenbart ikke. Efter sin udtræden af sognerådet i 1925 optrådte han mere og mere kritisk over for partiet og dets ledelse; der var snart sagt ikke det spørgsmål, som partigruppen i sognerådet – efter hans mening – ikke greb helt forkert an, og en skønne dag i 1927 røg han ud med et skarpt angreb på selveste partiformanden Fr.Hübenbecker i – Søllerød Tidende. Det førte til hans udstødelse af partiet og en enstemmig vedtagelse på hovedbestyrelsesmødet d.7.juli, at han ikke ville kunne genoptages som medlem uden ved en skriftlig ansøgning, som skulle forelægges en fællesgeneralforsamling til afgørelse; samtidig udtaltes naturligvis den »skarpeste misbilligelse af S.P.s optræden«. S.P., som var ked af det skete, ville ikke ydmyge sig med en skriftlig ansøgning, men lod året efter gamle sognerådskæller underhånden forstå, at han gerne ville tilbage til folden, og så lod Hübenbecker nåde gå for ret, idet han 25.11.1928 erklærede sig indforstået med S.P.s genoptagelse – på den udtrykkelige betingelse, »at han indskrænkede sig til at komme med sin kritik på partimøderne og ikke i *højrepressen!*«. Genoptagelsen vedtoges på hovedbestyrelsesmødet 3.1.1929 med 4 stemmer mod 3. Og så var S.P. helt sig selv igen. Ved en ekstraordinær

generalforsamling 13.12.1931 noterede den lunerige sekretær, gartner H.P.Andersen: »Søren Pedersen angreb de nye opstillingsregler, som han indrømmede ikke at kende«.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f. Søllerød 18.8.1915-31.3.1917 og f. Dronninggård, Nyholte og Skovridergårdens villaby 1.4.1917-31.3.1925. Medl. af forsørgelsesudv. 1915-21, kirkegårdsudv. 1915-25, udv. vedr. bygningsreglement 12.4.1916, udv. vedr. ændr. af sundhedsvedtægt, bygningsvedtægt m.m. 13.4.1916, brændselsudv. (tørveudv.) 17.5.1916-15.10.1919 og 17.2.1920-31.3.1921, udv. vedr. indførelse af husnumre 20.11.1918, skovudv. 17.2.1920-6.4.1921, vej- og kloakudv. 1921-25.

Petersen, Bendix

murermester, Holte.

Født 11.10.1877 i Vejlbysogn ved Middelfart, død 5.8.1960. Tvillingebroder til murermester, sognerådsformand og sognefoged Christian Petersen (se denne).

Gift 29.5.1903 i Ringe kirke med Mathilde Hansine Nielsen, f.29.8.1880 i Sødinge ved Ringe, d.16.6.1945 i Holte. Datter af indsidder Søren Nielsen og hustru Kirstine Rasmussen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.6.1943-31.3.1950, valgt på Liste F, Den uafhængige Kommunalforening.

B.P. kom sammen med sin broder Christian i murerlære i Nørre Aaby, sammen tog de svendeprøven, og sammen flyttede de i 1904 til Holte for at begynde en selvstændig virksomhed i kompagni med hinanden. Tvillingernes

virksomhed som murermestre i Holte er forøvrigt i den grad én og samme, at det ikke vil være muligt at gå i enkeltheder med B.P.s indsats uden punkt for punkt at gentage, hvad der allerede er skrevet under Christian P.s biografi, og derfor må vi, hvad den sag angår, i et og alt henvise til nævnte biografi og her udelukkende holde os til, hvad der var særegent for B.P.

Af tvillingebrodre at være var B. og C. meget forskellige, ikke med hensyn til begavelse, praktisk dygtighed og forretningssans, men B. havde finere ansigtstræk og en mere harmonisk statur end broderen, var ligesom blidere af gemyt og mere umiddelbart elskværdig og havde – tilsyneladende i hvert fald – ikke nær så stærk en draging som han mod dette at blive en forgrundsfigur. Det hed om dem, da de stod på deres livs »middagshøjde«: »Man kan sige, at medens Chr.P. er en »offentlig« person, så har hr.Bendix P. mest ofret sig for forenings-

livet« (Holte Avis 11.10.1925). Og det var ikke ganske forkert sagt.

De overordentlig mange gode egen-skaber, som B.P. var i besiddelse af, førte ham i tidens løb ind i en mængde tillidshverv, som han alle bestred med dygtighed, indsigt og usvigelig troskab. Han var fra o.1914 formand for Søllerød Muremesterforening, fra o.1918 medlem af bestyrelsen for Centralforeningen af Muremestre i Danmark og formand for dennes afdeling i Nordsjælland, mangeårig formand for Holte Handels-, Håndværker- og Borgerforening, formand i Holte Banks bestyrelse 1922-27 og fra 1955 til sin død formand for dens delegation. Desuden vurderingsmand i Landbygningernes Brandforsikring. Men først og sidst skal nævnes hans indsats for Teknisk Skole i Holte. Han var medstifter af selve skolen i sin tid, og som formand i udvalget for opførelse af en selvstændig skolebygning gjorde han så stort og uegennyttigt et arbejde, at det godt kunne siges for en stor del at skyldes ham, at man i 1920 kunne indvie en helt ny skolebygning på Rudersdals bakke, der fuldt ud tilfredsstillede datidens krav til en sådan. Også i årene derefter tog han sig i alle enkeltheder omsorgsfuldt af den. Den var hans »hjerterbarn«, sagde man, og det var ham en stor glæde, da man på 25 års dagen gjorde ham til æresmedlem af bestyrelsen.

Den ovenfor citerede avisudtalelse om B.P. fra 1925 sluttede således: »Når hr. B.P. endnu ikke er trådt levende frem for den offentlige bevidsthed, må dette hidrøre fra, at han ikke har sat pris derpå. Men det kommer nok«. Og det var jo ligefrem

profetisk tale. I 1943, da bølgerne gik højere end nogensinde på kommunallivets stormfulde hav, lod B.P., som aldrig havde været nogen udpræget partimand, sig ved kommunevalget opstille på den upolitiske »Uafhængige Kommunalforening«s Liste F. Den var så upolitisk, denne forening, at den endda friede til socialdemokraterne om en eventuel fællesliste, hvad disse dog fandt det ganske umuligt at indlade sig på; den repræsenterede jo den »sorteste reaktion«, hævdede C.K.Madsen, og man plejede jo også foragteligt at kalde den »Millionærforeningen«. Men forsøgene på at skabe en bred tværpolitisk tilslutning til en »sund økonomisk politik« havde åbenbart tiltalt B.P. Han blev opstillet som nr.5 på listen – foran professor Schneider, som ingen endnu på dette tidspunkt tænkte på som den kommende sognerådsformand, og blev – lige som denne – valgt. I 1946 opstilledes han atter som nr.5, lige efter landsrets-sagfører Øigaard (professoren var naturligvis nu nr.1), og blev genvalgt. Men så lod han sig ikke opstille mere.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af bygnings- og facadeudv. 1943-46 (F.), *økonomiudv.* 1943-50, brændselsudv. 1943-50 (F.), best.f. Søllerød sociale boligforening og f. Søllerød boligselskab 1943-50, udv. for Holtegård og Nærumgård 17.5.1945-31.3.1946, byggeudv. for nye Nærum skole 1946, *teknisk udv.* 1946-50, best. af forening til opf. af billige boliger i Søllerød (fra 21.8.1946), boligudv. (fra 18.12.1946) og *socialudv.* (fra 16.3.1949).

Formand for huslejenævn 16.5.1921.

Revisor f.Stolpegården 19.9.1934-
Medl. af besigtigelses- og ekspropriations-
kom. f. 3.og 4.spor Hellerup-Holte
1948. Vurderingsmand vedr. udlån af
umyndiges midler 1947. Mangeårig
vurderingsmand til ejendomsskyld
(indtil 22.3.1941).

Petersen, Christian

murermester, Holte,
se foran under sognerådsformænd og
borgmestre.

Petersen, Lars

tømrersvend, Vedbæk,
se I side 201

Petri, Merete Werner

se Werner, Merete.

Poulsen, Hans Peter Frederik

direktør, Holte
Født 22.12.1876 i Ringsbjerg, Sædder
sogn ved Køge, død 31.5.1953 i Holte.
Søn af gårdejer Jørgen Poulsen og
hustru Mette Marie Bosen.

Gift 1899 i Mathæus kirke, Kbh.,
med Karen Sophie Nielsen, f.18.11.1874
i Særløse, Midtsjælland, d. april 1950
i Holte. Datter af gårdejer Kristen
Nielsen og hustru Hanne Olsdatter.

Medlem af Søllerød sogneråd
1.4.1933-31.3.1937, valgt på Liste B,
Det radikale Venstre, og påny 25.6.1942-
31.5.1943 som 1.suppleant på Liste B.

H.P. arbejdede efter sin konfirma-
tion i flere år ved landvæsenet som elev
på forskellige gårde i sin fødeegn,
kom derefter på Tune Landboskole

og senere på Landbohøjskolen i
København, hvorfra han i 1896 udgik
som landbrugskandidat. Ansattes i 1897
som lærer ved Mælkeriskolen i Ribe,
men drog et halvt år senere til London,
hvor han opholdt sig i nogle år,
og hvorfra han bl.a. sendte markeds-
beretninger til det da nyoprettede
danske landbrugsministerium. I 1901
købte han Dronninggård Mejeri ved
Vejlesø i Nyholte (opført 1898), som
han drev til og med 1904. Herefter
slog han ind på handelsvejen og
overtog i 1910 aktiemajoriteten i
A/S Dansk-Svensk Staal samtidig med,
at han tiltrådte som firmaets direktør.

Fra at være en beskedne lille post-
ordreforretning udvikledes denne
virksomhed under H.P.s mangeårige
fremragende ledelse til at blive et
betydeligt landsfirma med over 30
filialer fordelt over hovedstadsområdet
og de større provinsbyer (den første
oprettedes i 1917 på Nørrebro).
I mere end 40 år stod han personligt

for styret, i de senere år dog bistået af sønnen, dir.Johannes Poulsen, og endnu som 75årig tog han hver dag fra Holte (som han for 2.gang var tilflyttet i 1917) ind til byen for at tage hånd i hanke med alt forefaldende forretningen vedrørende. Han havde en forudfølelse af, at hvis han lagde op og satte sig roligt hen, ville det samtidig være slut med livsmødet og -kraften. Og det kom til at slå til; knap et år efter sin fratræden sov han stille hen.

I sin ungdom sluttede H.P. sig (som den gårdmandssøn han var) til Reformvenstrepartiet; men efter dettes sprængning i 1905 gled han efterhånden over i Det radikale Venstre's rækker, og han vedblev at være tro mod dette parti, selv om han i sit syn på samfundsudviklingen og i hele sin livsindstilling egentlig var alt andet end »radikal«. Når han blandt venner ytrede sig – vittigt og skarpt i replikken – om tidens foreteelser, blev han tit drillet med, at han jo var »en god gammel højremand«.

Da postmester W.Olafsen (se denne) i 1933 trak sig tilbage som Det radikale Venstre's repræsentant i sognerådet, blev H.P. opstillet som spidskandidat og valgt. Som enegænger blandt lutter konservative og socialdemokrater – plus en til de konservative fast bundet venstremand havde han vanskeligt ved at komme ind i nogen af de betydningsfuldere udvalg. Han havde været på enslydende frierier hos begge grupperne, men var blevet afvist med lige stor mistro fra begge sider, følte sig derfor stærkt tilsidesat og forbitredes i højeste grad. Men så opstod den stærke splittelse inden for den borgerlige

fællesgruppe mellem Østens og Vestens repræsentanter, og H.P. gik da i valggruppe med de 3 oprørere fra Østen, H.Schacke, Poul Nielsen og N.P.Lorentzen, og fik som belønning herfor Poul Niensens plads i økonomiudvalget. Men at en lille ud-til-bens højregruppe således forærede en vigtig udvalgspost til en radikal, vakte naturligvis den største vrede hos sognerådsformanden og hans 4 faste tilhængere, og dermed var striden brudt ud i lys lue. Mere og mere skarpt og voldsomt gik H.P. til angreb på Fr.Clausen og hans kommunalpolitik, mundtligt i rådssalen på møde efter møde (kraftigt sekunderet af østfolkene) og skriftligt i Søllerød Tidendes spalter hveranden uge – sådan omtrent da, og kom efterhånden for den angrebne part til at stå som en, der udelukkende var ude på at yppe kivi og »sætte lus i skindpelsen«.

Ved valget i 1937 måtte han vige pladsen for civilingeniør Poul Frydlund (se denne), men i juni 1942 kaldtes han atter tilbage som 1.suppleant for den bortflyttede Frydlund. Han var da i mellemtiden blevet bestyrelsesmedlem i i »Den uafhængige Kommunalforening«, som han naturligvis med begejstring havde sluttet sig til straks ved dens stiftelse i 1940. Ret omgående lod han bekendtgøre, at han var gået i valggruppe med den konservative opposition mod Fr. Clausen, som nu udgjorde 5 mand, og så fortsatte han i øvrigt, hvor han slap i 1937. Men allerede ved det følgende valg året efter trådte han ud. Han havde da fået nok af at være kommunalpolitiker, men kunne dog alligevel i de første år derefter ikke afholde sig fra jævnligt i Søllerød Tidende at revse det nye sogneråds mænd

og deres gerninger. Han var nu engang sådan skabt, at han umuligt kunne tie stille med, hvad der mishagede ham. Ikke sådan at forstå, at han selv ligefrem nød situationen, når han tog fat. Han havde det vist nærmest her som mange af de gammeldags opdragere, der indså pryglens uomgængelige nødvendighed, men kun højst ugerne skred til eksekutionen. Det fremgår i hvert fald af hans egne bekendelser i anledning af 70års dagen i december 1946 (han havde da udmeldt sig af Kommunalforeningen og så småt begyndt at berede sig på den passive tilskuers mere tamme eksistens):

»Den tid, jeg beskæftigede mig med kommunale anliggender, står for mig som en grim tid, som jeg kun mindes med ubehag. Men arbejdet skulle jo gøres, og jeg mødte faktisk med den bedste vilje til at udrette et arbejde i kommunens tjeneste. Imidlertid – som De ved, hr.redaktør – mødte jeg, fraset hos et par enkelte venner, fra den første dag kun modstand, snæversyn og gridskhed overfor de behageligheder, som de fleste af rådets medlemmer tiltog sig på borgernes bekostning og på trods af disses uvilje, at navnlig det sidste virkede frastødende og rent ud sagt forstemmende på mig. Jeg lærte fra den første dag mindretallets vanskelige kår og måtte sætte mit meste arbejde ind på, i samarbejde med en betydelig del af kommunens borgere, at få styrtet det daværende flertal. Da det lykkedes, og da dette flertal faldt så hårdt på valgdagen på grund af vælgernes hårde slag, syntes jeg, at jeg havde været med til at udrette så meget, at jeg med *noget* glæde kunne

trække mig tilbage fra offentlig virksomhed«.

Han følte og ræsonnerede altså her tilsidst ganske på linje med vennen og kampfællen, den gamle forhenværende radikaler N.P.Lorentzen, der samtidig med ham havde trukket sig ud af al kommunalpolitik.

Hvad mente han om fremtiden?

Svar: »Så længe det frie initiativ bliver støttet, som det nu bliver, kan man ikke forvente lysere tider«.

Udvalgsposter og kommunale hverv

Medl. af *økonomiudv.* 16.5.1934-22.6.1935, 20.11.1935-31.3.1937 og atter 12.8.1942-31.5.1943, rådhusudv. 12.8.1942-31.5.1943.

Rasmussen, Frederik

viktualiehandler og fedevaregrosserer, Holte.

Født 28.3.1873 i Haarby sogn mellem Fåborg og Assens, død 27.2.1934 i Holte. Søn af husmand Rasmus Nielsen og hustru Maren Kirstine Hansen.

Gift 29.3.1903 i Sundby kirke på Amager med Karen Sophie Frederikke Petersen, f.14.5.1881 i Sundby. Datter af arbejdsmand, senere restauratør Jens Petersen (død 1888) og hustru Johanne Nielsen (død 1940).

Medlem af Søllerød sogneråd 2.11.1928-31.3.1933, indtrådt som suppleant på Borgerlig Fællesliste for C.Manthey-Wagner, genvalgt 1929 som repræsentant for Venstre.

F.R. blev uddannet som hoteltjener i København og udvandrede i 17års alderen til U.S.A., hvor han i en halv snes år havde arbejde på forskellige

store hoteller i New York. 17.8.1897 fik han amerikansk statsborgerskab, og som følge heraf blev han, da den spansk-amerikanske krig om Cuba udbrød, indrulleret i »Theodore Roosevelts Regiment« og lå stationeret på Cuba 21.10.1898-2.5.1899. Måske var det den oplevelse, der betog ham lyst til at forblive i U.S.A. I hvert fald vendte han omkring århundredskiftet tilbage til Danmark igen og etablerede sig i 1901 som herreekviperingshandler i København. I 1910 flyttede han til Nyholte, hvor han i den da forholdsvis nye ejendom Stationsvej 10 fortsatte den i København begyndte virksomhed. I 1917 flyttede han forretningen hen i den da nyopførte ejendom Stationsvej 4 og tog bolig i etagen oven over. Her blev han boende til sin død; men allerede i 1919 ombyttede han ekviperingsforretningen med den lige på den anden side af porten beliggende viktualieforretning, og denne drev han så, dygtigt bistået af sin milde og

venlige hustru, indtil han i 1929 blev grosserer i fedevarebranchen med Kødbyen i København som sin daglige arbejdsplads.

F.R. var stifter af Holte Idrætsforening og formand for samme 1918-28, revisor for forsørgelsesanstalten »Stolpegård«, bankrådsmedlem i Holte Bank, næstformand for Teknisk Skole i Holte og for Holte Handels-, Håndværker- og Borgerforening. Politisk tilhørte han Venstre, fra først af sikkert under påvirkning af de indtryk, han modtog i sit landlige barndomshjem på Fyn i firsernes hidsige politiske kampår, og han var aktiv, ofrede både tid og kræfter i arbejdet for partiets interesser. Han var medlem af hovedbestyrelsen for Lyngbykredsens Venstre, og da der i 1930 blev stiftet en særlig Søllerød Sogns Venstreforening, blev han naturligvis også bestyrelsesmedlem i denne – i klar erkendelse af situationens nødvendighed nu efter, at de konservative i 1929 havde brudt det borgerlige samarbejde på rigsdagen og bragt ministeriet Madsen-Mygdal til fald. Venstre måtte organisere sig kraftigere end hidtil hele landet over, også i Søllerød. Og han gjorde *sit*, så længe han kunne.

Til sognerådsarbejdet var der blevet kaldt på ham, da overretssagfører Manthey-Wagner (se denne) i november 1928 udtrådte. Så intimt havde altså det borgerlige samarbejde i det kommunalpolitiske hidtil været, at en udpræget højremand kunne afløses af en erklæret venstremand. Men det blev også sidste gang, det skete. Ved kommunevalget 5 måneder senere blev F.R. opstillet på den borgerlige fællesliste som handelsstandens specielle

kandidat og valgt af stemmer fra både Venstre og Konservative. I 1933 var han Venstre's kandidat nr.2; men da partiets kandidat nr.1, Lendal havde krævet og fået en fin placering (4.pladsen) på fælleslisten, blev det kun 10. pladsen, F.R. kunne få – og altså ingen valgchance. »Handel og håndværk må have 2 mand på listen i stedet for 1«, havde formanden for Handelsforeningen hævdet ved et tidligere opstillingsmøde. Nu så det ud til, at de slet ingen skulle få. »Vi vil have én mand!« hed det så. Og det fik de: købmand I.F.Petersen, Holte – som nr.15 på listen.

Udvalgsposter og kommunale hverv
 Medl. af *regnskabsudv.* (økonomiudv.) og *forsørgelsesudv.* 21.11.1928-31.2.1933, vej- og kloakudv. (fra 3.4.1929), gasværksudv. (fra 18.11.1931).
 Brandfogedassistent 1925, genvalgt 17.10.1928. Revisor f. Stolpegården fra 22.6.1927. Fru Karen Rasmussen: tilsyn med plejebørn 12.8.1931.

Rasmussen, Hans Carl Christian
 murer, Søllerød.

Født 9.4.1871 i Tyrsted sogn ved Horsens (Bjerreherred), død 25.6.1952 i Søllerød. Søn af skovarbejder Jesper Rasmussen (1849-99) og hustru Kathrine Øllegaard Hansen.

Gift 22.9.1908 i Hatting kirke med Johanne Kathrine Pedersen, f.16.11.1886 i Skænkelsø, Hjørlande sogn, d.14.7.1971 i Søllerød. Datter af landarbejder Oluf Pedersen og hustru Maren Kirstine Petersen.

Medlem af Søllerød sogneråd 20.11.1929-31.5.1943, indtrådt som suppleant

på Liste A, Socialdemokratiet, genvalgt 1933 og 1937. *Næstformand* 10.2.1937-31.3.1943.

H.R., der var søn af en fattig skovarbejder i skovene omkring herregårdene »Boller« og »Christiansminde« ved den sydlige bred af Horsens fjord, blev uddannet i murerfaget, gik på Teknisk skole i Horsens fra 1885 og tog svendeprøven 27.10.1890. Derefter var han et år på Håndværkerdagskolen i Odense og drog så på valsen til Hamborg. Siden vendte han tilbage til Horsens, hvor han snart begyndte at tage ivrigt del i det socialdemokratiske parti- og organisationsarbejde. 1899 blev han leder af murersvendenes kooperative virksomhed i Horsens, og 1909 indvalgte han i Horsens byråd, hvor han sad den 4årige valgperiode ud.

1917 flyttede han til Søllerød (Christian d.7.s Allé 11) og fortsatte her sin politiske, faglige og organisatoriske aktivitet. I sit erhverv som murer-svend fungerede han indtil 1936, da

alderen og begyndende skrøbelighed bød ham at lægge op. Fra 1921 arbejdede han desuden som autoriseret kloakmester. Da han i 1933, dels på grund af sit vaklende helbred og dels på grund af sit enorme arbejde i sognerådet og med de øvrige krævende tillidshverv, han havde at tage varc på, måtte indskrænke sit erhvervsarbejde en hel del, påtog hans hustru sig rengøringsarbejdet på Søllerød rådhus, og det arbejde fortsatte hun med nede på det nye rådhus i Holte indtil 1.2.1948, da alderen var begyndt at gøre sig gældende, og kræfterne ikke længere kunne slå til.

Sine mange og store tillidshverv gennem årene i foreninger og organisationer bestred H.R. med stor dygtighed, myndighed og aldrig svigtende omhu. Var han først kommet ind, blev det altid meget svært for ham at få lov til at komme ud igen. Han blev genvalgt og atter genvalgt år efter år, oftest med »akklamation«, d.v.s. med faste håndklap og andre bifaldstilkendegivelser fra forsamlingen – uden så meget som nævnelser af en modkandidat; og når han ikke orkede at fortsætte længere, blev det altid ham selv, der måtte sige stop og indtrængende bede om afløsning. Vi tager de respektive tillidshverv i deres kronologiske rækkefølge:

1921 blev han medlem af Hjælpekassens bestyrelse, var 1922-29 formand for samme og derefter menigt medlem til 1.10.1933. 5.maj 1922 indvalgte han i bestyrelsen for Socialdemokratisk Forenings Vest-Afdeling, blev allerede i oktober samme år valgt til næstformand og udpegedes to år senere til at være Jacob Hansens eftermand på selve formandspladsen. Her sad han til 1.11.1933. Det var helbredsgrunde,

han anførte for at blive fri for både dette hverv og hjælpekassearbejdet; men han lod sig dog allerede i 1936 bevæge til genindtrædelse i vælgerforeningens bestyrelse – som menigt medlem. I januar 1928 afløste han Fr.Hübenbecker som formand i Arbejdernes Fællesorganisation, og denne meget krævende post holdt han sig på i over 15 år indtil 9.6.1943. Da var han blevet 72 år gammel og syntes ikke længere, han kunne opfylde de betingelser, som han anså for helt nødvendige for en tilfredsstillende bestridelse af de vanskelige og ansvarsfulde formandsopgaver. Forretningsudvalget godkendte hans argumenter, vedtog derpå enstemmigt at yde ham en afskedsgave på 100 kr. (en ganske net sum i 1943) som »tak for hans gerning gennem mange år«, og udpegede så næstformanden Carl Frederiksen (se denne) til at fungere som formand indtil generalforsamlingen i januar 1944. I 1928 var han også blevet leder af Murersvendenes Fagforening for Søllerød og Omegn og i 1929 medlem af bestyrelsen for Nærum Andelsbageri. I det første af disse hverv holdt han ud til 1940 og i det andet til 1942.

Allerede det her nævnte skulle man synes måtte være mere end nok for en mand, der i virkeligheden slet ikke ejede en legemsstyrke svarende blot nogenlunde til sjælsstyrken. Og så har vi endda ikke fortalt noget endnu om hans allerstørste og nok også allermest opslidende indsats: hans kommunalpolitiske virke.

Som kandidat til sognerådet blev han første gang bragt i forslag på en ekstraordinær generalforsamling i parti-foreningens vestafdeling 28.1.1921, men

fik kun 12 stemmer og kom slet ikke i betragtning. Ved et prøvevalg på fællesgeneralforsamlingen i Nærum 1.3.1925 fik han 44 stemmer, hvilket gav en placering som nr.15 på den foreløbige liste, men ingen på den endelige. Men i 1929, da han var blevet formand for både Fællesorganisationen og den vestlige partiforening, var han ikke længere til at komme uden om. Opstillet som nr.7 på Liste A havde han dog ingen større direkte valgchance (den personlige stemmeafgivning var jo da endnu så godt som ukendt), men han blev 1.suppleant, og inden året var ude, fik han sæde i sognerådet som følge af den nyvalgte Chr.Mogensens hurtige udtræden igen. Straks opstod der et tåbeligt rygte, som fortalte, at han tidligere skulle have været konservativt byrådsmedlem i Horsens! Og det vandt virkelig så megen tiltro inden for partiets rækker, at det blev nødvendigt at dementere det på højeste plan, d.v.s. i partiformand Hübenbeckers årsberetning på fællesgeneralforsamlingen 25.11.1929. H.R. var sandelig »god nok«! Og først kommet ind befæstede han hurtigt sin position i rådet. Ved valget i 1933 var han avanceret til pladsen som nr. 2 på listen, og da Fr.Hübenbecker lige før valgperiodens udløb afgik ved døden, blev det H.R., der blev udpeget til at være hans efterfølger både som gruppeformand og som næstformand i sognerådet (viceborgmester kalder man det idag). Dermed var også givet, at han ved næste valg i 1937 måtte blive øverste spidskandidat på listen. Han forblev også at være næstformand og gruppeformand hele den lange

sognerådsperiode igennem indtil udgangen af maj 1943.

Der er i det foregående under biografierne af Fr.Clausen, Chr.Bannø og C.K.Madsen givet en hel del bidrag til belysning af H.R. som sognerådsmedlem og gruppefører; dem må der henvises til, da pladsen her ikke tillader nogen gentagelse. Her skal blot nævnes, at hans nok som bekendte fasthed og myndighed til tider ytrede sig som ren og skær krasbørstighed. Han kunne være hård som flint og aldeles uforsonlig i sin vrede, og hårdest var han tit mod sine egne partifæller og gruppefæller. Det er ikke helt fri for, at han var diktatorisk anlagt. På de meget bevægede generalforsamlinger i fællesledelsen 28.3. og 14.4.1940, hvor man drøftede og endelig fik bilagt den længe standende bitre strid inden for sognerådsgruppen, der nu havde udviklet sig til åben krig med alle tænkelige »våbenarter« i brug, kom det fra flere sider frem, at H.R. var alt for selvrådig og »stor i hatten«. »Ti du bare stille, jeg skal ingen barnepige ha!« havde han ved lejlighed sagt til en, der ganske skikkeligt var kommet med et forslag, og C.K.Madsen kunne supplere: »Han har flere gange, når jeg har anmodet ham om at henvende sig til partiet, svaret: hvad rager det hovedbestyrelsen!« Noget dementi af disse påstande var H.R.s egen optræden på disse møder just ikke. »Jeg vil ikke sidde i gruppe med Madsen«, erklærede han med stor voldsomhed. Jamen, når nu hovedbestyrelsen havde vedtaget, at han *skulle!* »Hovedbestyrelsen kan vedtage, hvad den vil, jeg kender en bestyrelse over denne!« Han

ville ikke bøje sig for en afstemning, hvis resultat gik ham imod, hævdede han et øjeblik efter. Men han bøjede sig nu alligevel. Og det skal siges, at han forblev fuldstændig loyal over for den trufne afgørelse i alle de 3 følgende år, som også skulle blive hans sidste som kommunalpolitiker. Han var jo i virkeligheden en både retlinet og besindig mand, når bare han fik sine lidenskaber forsvarligt under låg. En kapacitet var han ubestrideligt – og en personlighed, en, der ragede op og bemærkedes blandt jævnlige (en »primus inter pares«, som de gamle romere sagde). Uden tvivl en mand, der bliver husket af alle, som kendte ham, venner så vel som uvenner blandt partifæller og politiske modstandere i flæng.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f.Søllerød og Skovridergårdens villaby. *I perioderne 1929-37:* medl. af byggeudv. (F. fra 1935), kirkegårdsudv. (til 31.3.1933), vejudv. *I perioden 1937-43:* medl. af socialudv. (NB: fra 10.2.1937), økonomiudv., brandudv., udv. vedr. bolig til aldersrentenydere (19.5.1937), rådhusudv. (21.9.1938), best.f.Søllerød kom.s sociale boligforening (17.5.1939), Sjølsø-udv. (1939), forhandlingsudv. vedr. lån i Privatbanken til opf. af rådhus (1940), kom.f. nationalindsamlingen (3.4.1940), mælkeudv. (fra 18.9.1940), børneværnsudv. (fra 16.4.1941), Holte gymnasiums best. (fra 12.8.1842), udv. vedr. rådhusets indvielse (1942).
Desuden: Medl. af Hjælpekassens best. 1921-33 (F.1922-29). Ejendomsskyldvurderingsmand fra 18.12.1935. Medl. af best. f. Johnsens legat 16.12.1936-21.12.1938. Delegeret til Sogneråds-

foreningen 1937. Brandinspektør fra 17.4.1940. Medl. af Boligforeningens best. fra 20.1.1943.

Rasmussen, John Axel Anders

sognepræst i Vedbæk.

Født 25.5.1918 i Helsingør. Søn af rejseinspektør Hans Axel Rasmussen (død 1957) og hustru Johanne Magdalene Olesen.

Gift 11.7.1943 i Holbæk med Lilli Gudrun Jensen, f. i Holbæk. Datter af kontorbestyrer Niels Jensen og hustru Marie Johansen.

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.4.1966-31.3.1970, valgt af Socialdemokratiet.

J.R., den første – og indtil nu eneste – gejstlige i Søllerøds kommunale styre siden 1876, da pastor Wedel udtrådte af sognerådet, gik i almindelig kommuneskole, indtil han efter realeksamen kom på Stenhus Kostskole ved Holbæk, hvor han i 1937 tog den matematiske og naturfaglige studentereksamen. I juni 1943 tog han teologisk embedseksamen ved Københavns Universitet og blev i december samme år ansat som hjælpepræst ved St. Markus kirke på Frederiksberg (ordineret 22.12. i Københavns Domkirke). 1.11.1945 udnævntes han til kaldskapellan ved samme kirke og begyndte snart efter på uddannelse til socialrådgiver, som han afsluttede med eksamen i 1947 og afrundede med et studieophold i Stockholm. 3.4.1948 blev han kaldskapellan ved St.Hans kirke i Odense og korshærspræst (såkaldt »spritpræst«) s.st. Ved siden af sit embede var han 1951-52 lærer ved og 1952-57 tillige forstander for forsvarets civilundervis-

ning i Odense. 16.2.1957 vendte han tilbage til København som residerende kapellan ved Godthåbskirken på Frederiksberg og samtidig præst på Frederiksberg Alderdomshjem. I efteråret 1961 var han på studicophold i England for at se på den engelske kirkes arbejde for de ældre og blev så endelig under 14. december samme år udnævnt til sognepræst i Vedbæk. Om sit virke i øvrigt har han selv fortalt:

»I kraft af mit embede er jeg bestyrelsesmedlem for børnehjem og plejehjem i sognet, ligesom jeg er formand for flere legater. – Det er naturligt, at jeg har skrevet et utal af artikler om kirkelige og sociale emner og en videnskabelig afhandling om »Kirken og Arbejderbevægelsen«. Måske skal det nævnes, at jeg har oversat flere svenske romaner samt en tysk og engelsk til dansk. Flere gange har jeg optrådt i radio og fjernsyn – dels på grund af provokerende artikler i vort kirkeblad, men især fordi jeg er

berygtet for at have den største samling af vittigheder og vittighedsblade. Det førte til en række foredrag over hele landet om humor«.

Den nævnte »hobby« har han dyrket siden 20års alderen, og det siges at være ham, der har leveret de to trediedele af stoffet til den kendte humoristiske samling »Præsten er morsom«. Selv udsendte han i 1966 talervejledningen »Talernes skatkiste«, indeholdende anekdoter, gåder, citater og ordsprog.

Hvornår og hvordan J.R. blev socialdemokratisk partimedlem, foreligger ikke oplyst. Nogen direkte forbindelse med arbejderbevægelsens faglig-organisatoriske virke kan han selv sagt ikke have haft. Han kan i den henseende sammenlignes med foran nævnte overlærer Vald. Kierkegaard: en »intellektuel« (misforstå ikke »gåsøjnene«!), der havde tilsluttet sig Socialdemokratiet som dybt engageret sympatisør – eller hvad man nu vil kalde det. Hans kirkelige arbejde i de store, tæt befolkede københavnske og odenseanske sogne med deres vrimmel af triste skæbner, »sociale tabere«, forhullede eksistenser og fortrykte og fortabte ensomme gamle har nok i særlig grad kaldt på hans kristelige og sociale samvittighed og bestyret ham afgørende i hans politiske overbevisning.

Ved kommunevalget i 1966 blev han opstillet på Liste A som nr.4 (en plads, der også på forhånd måtte betragtes som helt sikker), sandsynligvis – lige som det var tilfældet for Vald. Kierkegaard – mødt med nogen skepsis inden for de vaskeægte fagforeningsfolks rækker, men hos flertallet dog med klar forståelse af den betydning, han kunne få for partiet gennem

de brede kontaktflader, han i kraft af sit embede havde til den store jævne befolkning i østsognet. At der i Vedbæk har været stor tilfredshed med hans opstilling, ses da også af de 213 personlige stemmer, han fik ved valget.

Ved det følgende valg i 1970 fik han en påfaldende lav placering som nr. 13 på listen og blev som følge heraf naturligvis ikke genvalgt. (115 personlige stemmer mod sidst 213).

John Rasmussen fratrådte sit embede som sognepræst i Vedbæk d.1.6.1976.

Udvalgsposter og kommunale hverv

Medl. af *ejendomsudv.*, *socialudv.*, *biblioteksudv.*, bevillingsnævn, boligudv., boliganvisningsudv., børne- og ungdomsværn, museumsbest., Holte Børnehaveseminariums best., Ny Holte sogns menighedsbørnehaves best., sygekassens best., tilsynsrådet vedr. private alders- og plejehjem, Vedbæk havnebestyrelse. Uden for kom.best.: medl. af best. for Johnsens legat fra 1.4.1962.

Rasmussen, Werner

anlægsgartner, Vedbæk,
sen. skatteopkræver og pantefoged,
Holte.

Født 5.2.1884 i Lumby sogn, Odense amt (døbt Hans Jørgen Werner), død 22.7.1974 i Holte. Søn af styrmand Rasmus Jørgen Rasmussen og hustru Maren Petersen.

Gift 25.10.1908 i Andreas kirke, Kbh., med Dorothea Petersen, f.28.5.1883 i Viborg, d.7.12.1972 i Holte. Datter af møller, sen. handelsmand Jens Chr. Petersen og hustru Jacobine.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1917-

17.11.1920, igen 1.6.1943-31.3.1952 og af kommunalbestyrelsen 1.4.1952-31.3.1954. 2.viceborgmester 1952-54. Valgt af Socialdemokratiet.

W.R., en af de mange fremtrædende fynboer i Søllerøds kommunestyre, blev uddannet som anlægsgartner i gartnerbyen Stige ved Odense og kom i 1908 til Vedbæk, hvor han overtog bestyrelsen af kommunegartner Fabritius-Hansens filialafdeling. I 1913 overtog han selv filialen og drev herefter selvstændig virksomhed som anlægsgartner indtil november 1920, da han udnævntes til skatteopkræver for Holte og omegn. Året efter udnævntes han tillige til pantefoged for Søllerød kommune, og disse to kommunale bestillinger varetog han, lige til han ved nytår 1954 faldt for aldersgrænsen.

Stillingen som pantefoged voldte åbenbart ikke W.R. noget større besvær. Kun to gange i de 32 år, han fungerede, blev han nødsaget til at tage ud og hente pant hos folk. Men så var til

gengæld den anden bestilling overordentlig byrdefuld. Han har selv fortalt derom: »Vi var fire skatteopkrævere i kommunen, og vi stod for al inkassation – jeg i Holte. Sammen med to skattefolk på kontoret sendte vi selvangivelser ud, satte folk i skat og hævede pengene. Men ikke blot det. Jeg måtte i mange, mange tilfælde også udfylde selvangivelserne for borgerne«. Der var jo også tilfælde, hvor folk simpelthen ikke ville betale deres skat, og så måtte den ellers så langmodige W.R. jo til at »rulle sig ud« for at få dem til at give sig. Det var navnlig galt med flere af de nazistiske borgere i Holte under besættelsen, som troede, at de med den tyske værnemagt i ryggen kunne snyde sig fra deres forpligtelser. Men så skrev W.R. simpelthen til sin meget formående navnebroder, den tyske rigsbefuldmægtigede dr. Werner Best om det, og minsandten om det ikke hjalp!

I 1920 var det ved at være forbi med skatteopkrævernes køren omkring på cykel (slet ikke at tale om de gamle sogneråds-distriktforstandere, der spadserede milevidt rundt på deres ben). W.R. havde lige fra begyndelsen tjenestebil, og det var godt det samme, for det var ikke småsummer, han hjembragte til kommunekassen fra sine ture. Der kunne tit være en halv million kr. eller mere i hans mappe, men i en bil var han jo forholdsvis godt beskyttet mod røveriske overfald.

W.R., som nød stor agtelse og tillid i vidt kredse, ganske uanset de politiske anskuelser, fik naturligvis også mange tillidshverv. Han var i 26 år forstander for Teknisk Skole i Holte og i en lang årrække formand for foreningen

»Gamles Vel«. Det var først, da han i februar 1964 fyldte 80 og dermed også endelig var rede til at erkende, at han selv ældedes, at han nedlagde formandsposten her for – som han selv sagde – at træde over i de menige medlemmers rækker. Arbejdet med og for de gamle i sognet havde været ham til stor glæde. Men sin allerstørste glæde fandt han i sit arbejde for og med det, han på sit fynske kaldte »fo'bol'ungdommen« (uden »stød« på næstsidste stavelse). Selv havde han aldrig dyrket fodboldsporten. Den var i hans drengetid så godt som ukendt, i hvert fald dér, hvor han voksede op. Men der skete i 1932 det, at han som beboer af Grünersvej nr.5 fik lejlighed til daglig at ærgre sig over, at de gamle boldbaner lige overfor lå hen til ingen nytte, fordi det næsten var gået i stå for Holte Boldklub af 1918. Sammen med et par venner fik han sat nyt liv i foreningen. Selv blev han formand, og det lykkedes ham hurtigt at skabe en vældig forøgelse af medlemstallet og en strålende genopblomstring af kampånden hos de aktive spillere. Det havde også kraftig tilbagevirkning på ham selv. Han blev fodboldentusiast om en hals. Der var gennem de følgende 30–40 år snart sagt ikke den 1.holdskamp, han ikke overværede. Sit formandskab måtte han opgive, da han i 1943 påny kom i sognerådet, men han vedblev med at sidde i bestyrelsen. Da Rudegård Stadion i 1947 stod over for sin snarlige indvielse, var det ham, der tog initiativet til en sammenslutning af Holte Boldklub og Holte Gymnastik- og Idrætsforening under navnet Holte Idrætsforening, og på denne nye forenings stiftende generalforsamling 28.4.1947 hædredes

han med et æresmedlemsdiplom – i lighed med det, han allerede havde fået i Holte Boldklub, da han afgik som formand her. Så populær var han, at alle de mange skiftende bestyrelser i Idrætsforeningen fortsat tog ham med som ekstra medlem, lige til han var langt over de 80. Hans erfaring og gode råd var der tit brug for, og alle kendte hans fortrinlige evne til at ordne vanskelige affærer med ro og sindighed.

Fra sin tidligste ungdom havde han været stærkt politisk interesseret, og som borger i Vedbæk kom han selvfølgelig snart ind i den lokale Socialdemokratiske Forenings arbejde. Det førte i 1917 til hans første indvælgelse i sognerådet. Han var blevet opstillet som nr.7 på listen, men gjorde krav på 5.pladsen, der var givet til den anden øst-repræsentant, banearbejder Fr. Nielsen, og det skændtes de to en hel del om, indtil Fr. Hübenbecker dekreterede, at alt skulle være som først bestemt. Pladsen som nr.7 viste sig også at være mere end sikker nok, for partiet fik som bekendt ved dette valg hele 8 mandater og dermed flertallet. Begge øst-konkurrenterne afgik imidlertid i utide – og begge fordi de blev udnævnt til skatteopkrævere, Fr.N. i efteråret 1917 og W.R. i efteråret 1920.

Som Holtebo blev W.R. i 1923 medlem af bestyrelsen for partiforeningens vestafdeling. Men der var åbenbart ingen stemning i partiet for at få ham i sognerådet igen, skønt hans aspirationer efterhånden var tydelige nok. Da han endelig i 1937 var blevet bragt i forslag, blev hans kandidatur ved skriftlig afstemning nedstemt med 19 nej og 1 blank mod 9 ja, og den sølle

plads som nr.15, han ellers eventuelt kunne have fået, blev derefter givet til fru Marianne Nielsen. Men tiderne skiftede, og i 1943 var meget blevet anderledes, såvel inden for Socialdemokratiet som i de borgerliges rækker. W.R. blev opstillet »på vippen« som nr.6 og valgt, og dermed begyndte hans egentlige kommunalpolitiske karriere, der i de følgende 11 år skulle hæve ham højere og højere til vejrs. Ved valget i 1946 blev han af bestyrelsen for partiforeningens Holteafdeling foreslået som nr.2; men på det følgende medlemsmøde i hovedbestyrelsen blev han ophøjet til spidskandidat, og Holteforslagets spidskandidat Erik Sørensen (se denne) måtte herefter nøjes med 3. pladsen. Princippet var: de siddende sognerådsmedlemmer (W.R. og H.P. Andersen) skal stå forrest og så de nye i tur og orden efter kvalifikation. Som 1.mand på listen blev W.R. naturligvis også gruppeformand i sognerådet for de kommende 4 år. Valglisten i 1950 havde samme rangforordning som sidst, og W.R. fortsatte som gruppeformand, og efter kommunalreformen i 1952 blev han tillige 2.viceborgmester.

Meget gerne ville han have fortsat efter 1954 også, skønt han nu var fyldt 70. Han var frisk og rask som en ungersvend endnu og fuld af energi og virketrang. Men partiet havde indført en politisk aldersgrænse ved det 70. år, hovedsagelig af hensyn til de yngre kræfter, som jo også gerne ville til, og den krævedes i almindelighed respekteret. Dog kunne en politiker fortsætte en periode eller to endnu, dersom han på de kompetente forsamlinger inden for partiet kunne få flertal

herfor, og det var denne dispensationsregel, W.R. nu satte sin lid til – efter at have sikret sig opstilling på Holteafdelingens forslagsliste. Han havde nemlig en kraftig fortaler i parti-formanden Erik Sørensen. »W.R. har ledet gruppens arbejde på en for os tilfredsstillende måde«, udtalte denne på fællesgeneralforsamlingen d.21.februar. »Han er anerkendt, ikke blot af sine gruppefæller, men af kommunalbestyrelsen som helhed. Jeg anbefaler, at vi ikke kaster vrage på W.R., fordi han tilfældigvis lige er fyldt 70 år«. Og så talte han videre varmt for W.R. og sluttede med at oplæse en skrivelse fra formanden for Dansk Arbejdsmands Forbund, Carl Frederiksen, der ligeledes gik stærkt ind for dispensationen. Men formanden for Arbejdernes Fællesorganisation Carl Olsen var ubønhørlig. »Man har i A.F. drøftet situationen«, sagde han, »og taget den stilling, at de vedtagne regler om 70 års grænsen skal efterfølges«.

Der blev intet flertal for dispensation. »Den socialdemokratiske viceborgmester blev droppet af sine egne!« hoverede Søllerød Tidende. Socialdemokraternes Omegnsblad sagde ingenting.

At W.R. selv tog sig det meget nær, er der næppe nogen tvivl om. Og Holteforeningen, hvis kasserer han havde været siden 1949, demonstrerede sin sympati og bedrøvelse ved efter hans udtræden af bestyrelsen i 1955 at udnævne ham til æresmedlem (17.10.1956). Han fulgte fortsat interesseret med i, hvad der skete i kommunen, men på afstand, overværede ikke et eneste kommunalbestyrelsesmøde i de to lange årtier, han endnu havde tilbage at leve i. Efter sin død

hyldedes han i kommunalbestyrelsen 14.8.1974 i en hjertevarm mindetale af borgmester H.Nordkild for sin mangeårige store kommunalpolitiske indsats.

Udvalgsposter og kommunale hverv
 Distriktsforstander f. Vedbæk 1.4.1917-20.10.1920. *I perioden 1917-20:* medl. af byggeudv. (1.4.-17.10.1917), forsørgelsesudv., kirkegårdsudv., rådhusudv., vejudv. (fra 17.10.1917), skovudv. (fra 18.9.1918), skoleudv. (14.2.1919-17.2.1920), best.f. Grøns legat 27.10.1919-12.11.1920, *regnskabsudv.* (fra 17.2.1920) (F.), Vedbæk havnebestyrelse (fra 17.2.1920). *I perioden 1943-46:* medl. af bygnings- og facadeudv. (= teknisk udv.), skov- og kirkegårdsudv., luftværnsudv. (til 17.1.1945), biblioteksbest. (til 17.1.1945), ungdomsskolenævn, Sommerlejrforeningens best. (fra 22.3.1944), administrationsudv. (fra 17.5.1944), brændselsudv. (fra 23.8.1944), *byggeplanudv.* og *gårdudv.* (= ejendomsudv.) (fra 17.1.1945). *I perioden 1946-50:* medl. af Vedbæk havnestyrelse, ungdomsudv., best.f. Rudegård Børnehjem, biograf-teatertilsyn (fra 15.5.1946), boligudv. (fra 18.12.1946). *I perioderne 1946-50 og 1950-54:* medl. af *byplanudv.*, *ejendomsudv.*, *økonomiudv.*, *teknisk udv.*, *I perioden 1950-54 desuden:* medl. af *socialudv.* (til 21.3.1951), mælkefordelingsudv. (fra 1951), byggeudv. f. Nærum nye skole, bevillingsnævn (fra 30.9.1953).

Uden for kom.best.: medl. af sundhedskommissionen 1946-1962 (F.1950). Medl. af ligningskommissionen 19.11.1952-30.11.1962. Medl. af besigtigelses- og ekspropriationskom. vedr. Lundtoftebanen 1951-62. Repræsentant for

sundhedskom. i mælkefordelingsudv.
1.4.1954-31.3.1962.

Remtoft, Ida Dorteia

husmoder, Holte.

Født 7.6.1899 i København. Datter af bagermester H.P.Wittenkamp (1871-1953) og hustru Maren Rasmussen (1877-1964).

Gift 1923 med fuldmægtig, senere ekspeditionschef Svend Aage Remtoft, f.1899 i København. Søn af detailhandler P.P.Remtoft (død 1936) og hustru Emma Persson (død 1953).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.4.1962-31.3.1970, valgt af Det konservative Folkeparti.

I.R. tog handelseksamen fra Købmandsskolen i 1916, var nogle år ansat på et kontor og passede derefter, indtil hun blev gift, regnskabet i sin fars firma. Fra 1954 havde ægteparret R. fast bopæl i Holte, hvor *han* blev en mangeårig overordentlig aktiv og initiativrig lederskikkelse inden for idrætslivet, og *hun* ivrigt optaget af foreningshverv og offentlige hverv på alle mulige andre felter. Fra 1944 sad hun i Holte Husmoderforenings bestyrelse, 1951-59 var hun dens formand; desuden havde hun 1956-61 sæde i De danske Husmoderforeningers hovedbestyrelse og fra 1959 i bestyrelsen for »Kvindernes Bygning« i København. I 1947 blev hun sekretær i Mødrehjælpens Støtteforening og var 1949-63 tilsynsførende bestyrelsesmedlem i Søllerød kommunes Børneværn. 1961-65 medlem af Nyholte sogns menighedsråd og i flere år en stærkt interesseret deltager i »Folkevirke«s

studiekredsarbejde, medlem af dets repræsentantskab o.s.v.

Som medlem af bestyrelsen for Holte konservative Forening blev hun ved kommunevalget i 1962 opstillet på Liste C og valgt med 159 personlige stemmer. 1966 blev hun genopstillet som nr.5 og genvalgt med 154 personlige stemmer. Men i 1970 havde hun passeret »aldersgrænsen« og ønskede ikke at opstilles mere. Hun trak sig da også ud af Konservativ Forening's bestyrelse og blev helt »privat«.

Som kommunalbestyrelsesmedlem hørte fru R. til de stilfærdige, forholdsvis ubemærkede, om hvis navn der aldrig står blæst. Hun gjorde dagens gerning på sine udvalgsposter med dygtighed og omhu og i troskab mod det parti, hun tilhørte. Nogen egentlig tak herfor fik hun ikke. Man leder forgæves efter den i foreningsprotokollen. Men det kan jo skyldes, at opmærk-

somheden har været helt og udelt samlet om de ret voldsomme spektakler , som opstod i foreningen i forbindelse med kandidatopstillingen på den nye konservative valgliste.

Udvalgposter og kommunale hverv I begge perioder 1962-66, 1966-70: medl. af skoleudv., socialudv., biblioteksudv., museumsbest. (N.F.), børneværnsudv. og børne- og ungdomsværn (N.F.1966) skolekommission (fra 25.4.1962), stipendieudv. (fra 24.10.1962) (N.F.) best. f. Holte Børnehaveseminarium. *Desuden:* medl. af ungdomsnævnet 1962-66 (tidligere medl. af samme uden for kom.best. 1954-58), boligudv. 1966-70 (N.F.) og best. f. Agiers Mindelegat 16.1.1963-1.2.1972.

Riis, Axel Marius

civilingeniør, fhv. kommuneingeniør Holte.

Født 19.2.1881 i København, død 11.6.1948 (omkommet ved skibulykke på Hals Barre i Kattegat). Søn af bogbinder Niels Chr.Riis (1844-1925) og hustru Emma Poulsen (1849-1910).

Gift 1.gang 5.6.1909 med Rudolphine Marie Christensen, f.9.12.1879. Ægteskabet opløst 1916.

Gift 2.gang 23.5.1931 med Agnes Jungjohann, f.10.10.1889 i Nyborg, d.29.7.1949. Datter af overintendant H.N.Jungjohann (død 1928) og hustru Henriette Sofie Krog (død 1916).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.6.1943-31.3.1946, valgt på Liste F, Den uafhængige Kommunalforening, repræsenterende Danmarks Retsforbund.

A.R., der var broder til den kendte

og ansete erhvervsøkonom, docent ved Handelshøjskolen Hans Chr. Riis (1878-1938), tog præliminæreksamen i 1897 og fik derefter ansættelse som tegnerlærling på ingeniør Evald Fengers kontor. Her vågnede hans lyst til at blive ingeniør, og i 1899 tog han adgangseksamen til Polyteknisk Lærestanstalt med 8 ug'er. Efter 4½ års studium blev han cand.polyt. (bygningsingeniør) med udmærkelse og fik straks ansættelse ved Københavns Vej- og Kloakanlæg (senere kaldt Stadsingeniørens Direktorat), hvor han var i 3 år – med en afbrydelse i sommeren 1904, hvor han aftjente sin værnepligt som kystartillerist. I sommeren 1906 foretog han på det Rciersen'ske Lcgat en studierejse til udlandet for at studere bl.a. forbrændingsanstalter for husaffald (sine studieresultater gjorde han senere rede for i en stor og grundig afhandling i Teknisk Tidsskrift 1908 om »Husaffald og Gadeaffald«) og blev så

1.4.1907 ansat i Søllerød kommune som kommuneingeniør og bygningsinspektør.

I sommeren 1928 fik han tilbudt stillingen som ledende ingeniør ved det af Ministeriet for offentlige Arbejder under overvejspektøren oprettede »Dansk Vejlaboratorium«. Man kendte hans sjældne tekniske begavelse og indsigt og hans store betydningsfulde og vidtspændende forfatterskab vedrørende alle de økonomiske, tekniske, trafikale og kulturelle problemer, som knytter sig til vejbygningen (et forfatter-skab, som der her slet ikke er plads til at gøre nærmere rede for) og ønskede at sikre sig en så fremragende kapacitets råd og vejledning. Han tog imod tilbudet og fik to års orlov fra sit embede i Søllerød. 1930-31 fungerede han atter som kommuneingeniør, men kun på halvt arbejde, og blev så pludselig afskediget og afløst af kommuneingeniør H.C.Bache. Herefter blev Vejlaboratoriet hans daglige arbejdsplads, så længe han levede.

Han gik op i denne nye gerning med sin vanlige myreflid og interesse, og resultatet af hans arbejde fremlagdes i de utallige beretninger og vejtekniske skrifter, som Vejlaboratoriet og Vejkomiteen udgav mellem år og dag. Fra 1944 fungerede han også som sekretær i Vejkomiteen.

Mange og store hverv fik han gennem årene både inden for og uden for Søllerød kommune. Fra 1922 til sin død var han redaktør af bladet »Stads- og Havneingeniøren«, 1914-40 medlem af Sundhedskommissionen for Søllerød Kommune; 1925-48 formand for Naturfredningskomiteen for Holte og Omegn; 1934-40 formand for Dansk Ingeniørforenings arbejds-

gruppe for vejbygning og byplanlægning; 1937-48 medlem af Akademiet for de tekniske Videnskaber; tillige medlem af Nordisk Vejteknisk Forbunds danske afdeling, hvorved han også vandt stor agtelse og berømmelse i de nordiske broderlande; »Riis var en af de sammenholdende lænker, som betyder så meget for Forbundets virksomhed«, skrev en svensk kollega ved hans død. Endvidere skal nævnes, at overalt, hvor der blandt ingeniører blev dannet udvalg eller nedsat komiteer af betydning for vejvæsenet, var han et selvskrevet medlem. Sjældent var han formand, han holdt sig gerne beskedent tilbage, men var alligevel næsten altid den, der trak det største læs.

Endelig var der hans store og højt skattede virksomhed som foredragsholder i Amtsvejsinspektør- og Amtsvvej-assistentforeningerne. Nogen stor taler var han ingenlunde, hans stemme var svag, strubeklemmt og tør; men han var altid grundig forberedt og havde noget at sige, som fik folk til at lytte. Der var noget stift og genert over ham på en talerstol i en større forsamling; men når han talte blandt venner og uden forud gennemarbejdet manuskript, kunne han være både munter, lun og vittig. En ven og kollega (A.P.Grimstrup) har i en nekrolog karakteriseret ham således:

»Hvis man ikke kendte Riis nøjere, tog man let fejl af hans beskedne fremtræden og tørre videnskabelige fremstillingsmåde, men tør var han sandelig ikke. For dem, der lærte ham nærmere at kende, var det ikke videnskabsmanden med den store begavelse og kundskabernes mængde, der var det fremherskende. Det var personligheden,

hans faste redelige karakter, men sidst og ikke mindst hans varme hjerte og brændende idealisme«.

Omstændighederne ved hans afsked fra sit embede i Søllerød kommune var af en sådan karakter, at mange herude ligefrem betragtede det som en »oprejsning« for ham, da han i 1943 som nyvalgt sognerådsmedlem blev formand for det tekniske udvalg. Sådan så han nok ikke selv på det, og når endelig skulle være, kunne man da snarere have talt om en oprejsning for Søllerød kommune – i den forstand, at den fik en værdifuld arbejdskraft tilbage, der måske kunne bidrage lidt til at hæve dens synkende anseelse ude i landet. Men selve sagen var den, at A.R., meget kritisk indstillet, som han var, over for sognerådsformand Clausen og kommuneingeniør Bache og det flertalsstyrke, de repræsenterede, havde tilsluttet sig Den uafhængige Kommunalforening som repræsentant for Retsforbundet, var blevet opstillet på Liste F som nr.3 og valgt med 125 personlige stemmer i tilgift – et aldeles overvældende antal i forhold til de personlige stemmer, der i øvrigt faldt på samtlige kandidater ved dette valg.

Stor tilfredshed med dette valg var kommet til udtryk, både uden for og inden for sognerådet. Men det varede dog ikke så længe, før der opstod visse alvorlige divergenser mellem A.R. og den nye sognerådsformand, professor A.Schneider. Og ved næste valg i 1946 blev der fra foreningsbestyrelsens side stillet krav om, at 3.pladsen på listen skulle gives til ingeniør O.Zehngraff og A.R. rykkes ned på 5.pladsen. En sådan tilsidesættelse kunne A.R. ikke lade sig byde, og da han samtidig erfarede,

at det var tanken i det kommende sogneråd at fratage ham formandsposten i så vel vej- og kloakudvalg som byplanudvalg, udmeldte han sig i protest af Kommunalforeningen og fik straks sympatiserende følge af den radikale direktør Hans Poulsen og flere andre. »Den uafhængige« var dermed kommet godt på vej til at blive en ren konservativ forening, »hvilket måske også var meningen«, som Hans Poulsen bagefter skrev i Søllerød Tidende. Retsforbundet og Det radikale Venstre fandt så sammen om en fællesliste med A.R. som spidskandidat, men den fik ved valget lige akkurat ikke stemmer nok til et mandat, og det var da beklageligvis slut med A.R.s kortvarige kommunalpolitiske virke.

Den 11.juni 1948 skulle A.R. holde foredrag ved vejassistenternes årsmøde i Ålborg. Aftenen før gik han ombord i D.F.D.S.' rutebåd og til køjs. Men han nåede aldrig Ålborg. Tidlig om morgenen løb skibet ved Hals Barre ud for Limfjordens indløb på en mine (formodentlig en hornmine, der nordfra var drevet ind i den minestrøgne sejlrende), og ved denne frygtelige katastrofe, som tog ca.50 menneskers liv, omkom også A.R. En reddet medpassager kunne bagefter fortælle, at A.R. – lige som så mange andre passagerer i kahytterne – ikke straks var klar over ulykkens omfang. »Han tog roligt sit tøj på, men idet han kom ud på gangen, og han af ulykkens virvar eller panik blev klar over, hvad der var sket, fik han et chock og faldt om, ramt af et hjerteslag«. Først to måneder efter blev hans lig fundet, drevet i land et sted på den svenske kyst.

Hans pludselige død under så tragiske omstændigheder gjorde et dybt indtryk overalt i Danmark og rundt om i hele Norden, og smukke mindeord indløb fra kolleger i Island, Norge, Sverige og Finland.

R.af Dbrg. 1937, desuden R. af den svenske Nordstjerneorden og den norske Sct. Olavs Orden.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af brandudv. (F.), gasværksudv., skov- og kirkegårdsudv., vej- og kloakudv. (F.), *byplanudv.* (F.), *biblioteksbest.*, Vedbæk havnebest.

Medl. af sundhedskommissionen 1.3.1913-15.5.1940. Medl. af bygningskommissionen 1912.

Rosenørn, Poul Ernst

fuldmægtig, Holte.

se foran under sognerådsformænd og borgmestre.

Rude, Rasmus

studerende, kontorist, Øverød.

Født 25.12.1946. Søn af programsekretær Hans Rude (1908-77) og hustru Eva Rude (f.1922).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse fra 1.4.1974, valgt på Liste F, Socialistisk Folkeparti.

Socialistisk Folkeparti, som trængte overraskende sejrrigt frem ved folketingsvalget i 1960, opstillede første gang ved kommunevalget i 1962 med en kandidatliste, der bestod af en socialrådgiver, en arkitekt, en kontorchef, en lærer og en børnehavelærerinde. 511 vælgere gav det nye parti deres stemme, men noget mandat fik det ikke. I 1966 steg stemmetallet

til 637, og topkandidaterne var denne gang en tandlæge og en lærd botaniker (dåværende amanuensis, senere lektor Bodil Lange), men ingen af dem opnåede valg. I 1970 indgik partiet valgforbund med socialdemokraterne, men da gik stemmetallet ned til 395, og det blev Liste A, der skummede al fløden. Endelig i 1974 gik S.F. i forbund til venstre med V.S. og K., og da disse 3 partier tilsammen kunne mønstre 1219 stemmer (heraf S.F. alene de 623), tilfaldt kommunalbestyrelsens 10.mandat denne gang nr.1 på Liste F. Rasmus Rude (i valgbogen kaldt »studerende«). Han fik 127 personlige stemmer. Bodil Lange, der stod som nr.4, fik 121 og blev således 1.suppleant.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *byplanudv.*, *socialudv.*, Skovlyudv., legatbest. f. Søll.komm.s ungdomsboliger, best. f. Sommerlejrforeningen og f. ungdomspensionen (»Ungbo«). Planlægnings- og kulturudv., best. f. Holte

Børnehaveseminarium, skolenævn v. Skovlyskolen.

Sabroe, Erik Skovgaard

Grosserer.

Født 2.8.1895 i Århus. Søn af grosserer Thomas Th.Sabroe (1863-1942) og hustru Olga Skovgaard (1863-1950).

Gift 15.6.1920 med Minna Louise Høyer (død 24.5.1953). Datter af handelsgartner Hector Fr.J.E.Høyer (1853-1933) og hustru Dora Kristine Hansen (1852-1927).

Medlem af Søllerød sogneråd og kommunalbestyrelse 19.3.1951-31.3.1954, indtrådt som 1.suppleant på Liste E., Danmarks Retsforbund.

S. tog realeksamen fra Efterslægtens Skole i København i 1911 og havde derefter ansættelse i Ø.K.s københavnske træafdeling indtil 1916, da han forflyttedes til samme selskabs importafdeling i London. 1924 startede han eget grossist- og fabrikationsfirma i København og fandt snart efter sit politiske ståsted inden for Danmarks Retsforbund (stiftet 1919, se nærmere under foranstående Leif Nørmark Jakobsen). Det varede heller ikke længe, før han blev en fremtrædende skikkelse inden for dette parti, belæst med tillidshverv: diverse lokal-kredsformandskaber 1935-58, landssekretær 1937-42, formand for Københavns amts kreds 1942-57, formand for Retsforbundets presse 1947-58, medlem af Københavns amtsråd 1950-54 (her formand for decisionsudvalget og medlem af sygehusudvalget) og altså tillige af Søllerød sogneråd og kommunalbestyrelse 1951-54. Desuden har han siden 1956 været bestyrelsesmedlem i Landsforeningen til Kiropraktikens Fremme

(næstformand 1972) og delegeret i internationalt arbejde.

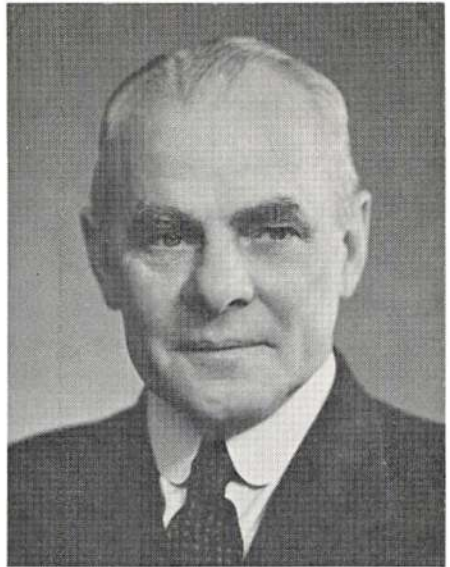
Ved kommunevalget i 1950, hvor partiet i Søllerød for første gang mønstrede et virkelig anseligt stemmetal (424) og også for første – og hidtil eneste – gang opnåede selvstændig repræsentation i sognerådet, placeredes S. i første omgang som 1.suppleant, men rykkede allerede året efter ind i rådssalen som – det tør nok siges – værdig efterfølger af den først valgte repræsentant.

Han arvede forgængerens poster i et par stående udvalg og fik desuden sæde i et af ham selv foreslået rationaliserings- og økonomiseringsudvalg; og i den sidste ende af valgperioden tilfaldt der ham yderligere et par vigtige poster ved fordelingen af den bortrejste skræddermester Carl Pedersens efterladte hverv (se nedenfor). I rådssalen bekæmpede han – uden held – kommunens byttehandel med staten om skovstykket »Tyvekrogen« og den planlagte etagebebyggelse her; han begreb ikke, sagde

han, at en kommunalbestyrelse kunne lade hånt om 300 forsamlede Holteborgeres énstemmige og forbitrede protestresolution; det var ikke det, *han* forstod ved »folkestyre«. Ligeså var han en erklæret, men ikke imødekommet, modstander af bebyggelsesplanerne for det nye Nærum: »Højhuse er udmærkede – på de rigtige steder, men ikke i Nærum!« Og et forslag fra ham selv om, at ethvert nyt bebyggelsesområde skulle betale sin egen kloakering fuldt ud, blev bare stemt ned.

Ved det følgende kommunevalg placerede partiet ham naturligvis som topkandidat; men nu svigtede alle de politiske »flakkere«, stemningsvælgerne uden egentligt og overbevisningsfyldt standpunkt, som dette parti jo altid skiftevis har tiltrukket og frastødt, og kun 136 trofaste blev tilbage. Det kunne ikke blive til noget mandat, trods liste-forbund med de radikale (som forøvrigt også tabte stemmer). S. gled ud for aldrig mere at vende tilbage. Han lod sig dog opstille igen i 1958, nu som nr.3, men trods fordobling af stemmetallet opnåede partiet stadig ikke noget mandat. Snart efter flyttede han til »Algestrupgård« pr. Tølløse. Her lever han endnu i 1977 tilsyneladende i bedste velgående og lægger ikke megen skjul på, at minderne fra Søllerød og kommunalvirket her er uden fjerneste anstrøg af »nostalgi«.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *socialudv.*, *teknisk udv.*, *rationaliseringsudv.* (fra 18.4.1951), *skoleudv.* og *biblioteksbest.* (fra 19.8.1953).

Schacke, Harry

grosserer, Vedbæk.

Født 5.2.1883 i København, død 12.11.1951 i Vedbæk. Søn af grosserer H.F.C. Schacke (1842-1900) og hustru Julie Bording (1854-1941).

Gift 1.gang 18.3.1907 i Sct.Knuds kirke i Odense med Inger Margrethe Nielsen, f.24.4.1884 i Odense. Datter af grosserer Henrik Nielsen og hustru. Ægteskabet opløst 1922.

Gift 2.gang 27.5.1933 på Københavns rådhus med Gunild Kinch, f.16.9.1904 i København. Datter af klassisk filolog og arkæolog, dr.phil. Karl Fr.Kinch (1853-1921) og malerinde Helveg Kinch f. Amsinck (1872-1956).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1933-31.5.1943, valgt af Det konservative Folkeparti.

S. havde tilbragt hele sin ungdom i udlandet. Efter lang og grundig handelsuddannelse i Newcastle og Riga etablerede han i 1905 en større smørekseportforretning i London; men da verdens-

krigen kom, afviklede han gradvis sine interesser her og vendte i 1915 tilbage til Danmark, hvor han blev medindehaver af »Odense Ægforretning«. 1923 udtrådte han af dette firma og drev herefter indtil få år før sin død et selvstændigt en gros-firma med ægekспорт og ægpreservering.

I London havde han 1909-14 været medlem af bestyrelsen for »Foreningen Danmark«, for patriot var og blev han trods den megen udlændighed. Herhjemme var det i lange tider de mere merkantilt betonedede tillidshverv, der lagde beslag på hans tid og kræfter. Han var således 1916-20 formand for Ægekspørt-Udvalget og sidenhen mangeårigt medlem af Dansk-Tjekkoslovakisk Handelskammer og af bestyrelsen for A/S Københavns Discontokasse.

I 1919 købte han den smukt beliggende store ejendom »Miramare« ved Vedbæk strand ud for »Enrum« og blev Søllerød-borger med liv og sjæl – eller rettere sagt: fanatisk kystbo i Søllerød kommune hinsides skovene. Indlandet og især det fjerne Vesten brød han sig åbenbart ikke stort om, og udviklingen dér havde han – som det snart skulle vise sig – hverken interesse eller forståelse for.

Aktiv og ærgerrig, fuld af virke-trang og regerelyst, som han var, lod han sig i 1933 indvælge i sognerådet, og dette valg hilstes med tilfredshed og forventning fra mange sider. Den kendte Vedbæk-tømmerhandler V.Lange understregede, at det gamle kommunalpolitiske skel mellem Østen og Vesten nu burde betragtes som noget forhistorisk; den tættere bebyggelse i midtsognet, de tværgående rutebiler o.s.v. havde samlet sognet til et helc, og sognerådsmedlemmerne burde herefterdags – ligemeget

hvor de boede – kunne se på *enhver* sag kommunen vedrørende ud fra et helhedssyn. Her var grosserer S. sikkert helt den rette mand, mente han: »Han er stærkt knyttet til egnen og vil forhåbentlig med sit indgående kendskab til egnens tarv, samt med det overblik og kendskab, han som leder af en stor-forretning har til administration, sikkert netop blive den kraft, der tiltrænges i Søllerød sogneråd, og som vi ofte har haft hårdt brug for«.

Disse forhåbninger indfries imidlertid ikke. S. fandt hurtigt sammen med den anden konservative Vedbæk-repræsentant i sognerådet, murermester Poul Nielsen, og med overlærer N.P.Lorentzen, Nærum, i en ensidig og fanatisk »øst-orienteret« opposition mod sognerådsformandens og den øvrige konservative sognerådsgruppes kommunalpolitik, som de hævdede var helt igennem »vest-orienteret« og dertil undergravende al sund økonomi. Især bragtes de i harnisk ved de store kommunale gårdkøb i midtsognet, hvis fremtidsbetydning de var helt ude af stand til at få øje på, og 14.2.1935 skilte de sig helt ud fra partifællerne og erklærede sig som en særskilt gruppe inden for sognerådet, hvorefter de indledte samarbejde med den ligesindede radikale cnegænger i sognerådet, direktør Hans Poulsen. At de gik så udmærket i spænd sammen med denne, lå måske også lidt deri, at både L. og S. var gamle radikaler, og radikaleren H.P. i mange stykker en stokkonservativ mand.

Ved kommunevalget i 1937 var S. den ikke mindst drivende kraft ved opstillingen af den konservative særliste C 2, og i de følgende sognerådssamlinger intensiverede han, hånd i hånd med N.P.

Lorentzen, angrebene på sognerådsformanden og hans tilhængere. At der bag denne aktivitet lå megen varmhjertet idealisme, er ubestrideligt; men man får unægtelig indtryk af, at der også var iblandet en god portion skinbarlig stridslyst. I 1938 stemplede han offentligt vejudvalgets formand som »uærlig« og beskyldte hele vejudvalget for »uredelig handling« i en bestemt vejsag. Det fik han bøde for ved retten, og den gensidige modvilje inden for sognerådet øgedes yderligere derved. I 1939 indledte han forhandlinger med socialdemokraterne med det formål at få styrtet Fr.Clausen som sognerådsformand, koste hvad det ville – in casu: en socialdemokrat i formandsstolen. Det mislykkedes. Bestyrelsen for Holtes Konservative Forening forsøgte derefter at få både S. og overlæreren fra Nærum ekskluderet af partiet. Det mislykkedes også. Og så var den åbne krig i fuld gang.

Ved sognerådsvalget i 1943 faldt S. sammen med Clausen og hele den gamle borgerlige gruppe; men da havde han allerede udmeldt sig af Det konservative Folkeparti (i forbitelse over, at partiets hovedbestyrelse fortsat tolererede, at en konservativ sad som sognerådsformand hovedsagelig på socialdemokratiske stemmer) og indmeldt sig i Den uafhængige Kommunalforening. Her blev han 7.3.1944 med stort flertal indvalgt i bestyrelsen, og året efter blev han, skønt han selv havde bedt om at blive fri, genvalgt og få måneder senere ophøjet til formandsposten. Men sygdom tvang ham allerede i efteråret 1946 til at bede om befrielse for hvervet. Man ville dog nødig slippe denne værdifulde arbejdskraft og overtalte ham til at fortsætte indtil generalforsamlingen i marts 1947.

Men dermed var det også slut med al hans offentlige virksomhed.

En skildring af grosserer Harry Schackes personlighed og virke bør ikke slutte uden omtale af den utrættelige aktivitet, hvormed han i besættelsesårene støttede modstandsbevægelsen. Hans mod og stædige ihærdighed i kampen for alt, hvad han af fuldt hjerte gik op i og ind for, kom her til udtryk på en smukkere måde, kan man vist nok sige, end i hans kommunalpolitiske virke. Fra 1943 blev »Miramare« stedet, hvor alle flygtninge til Sverige kunne finde husly og tryk sikkerhed, indtil S. og hans gode hjælpere fik skaffet dem skibslejlighed. Også i rent økonomisk henseende ydede han betydelig hjælp til modstandsbevægelsen. Og i alt dette blev han stået tappert og varmhjertet bi af sin hustru fru Gunild S.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af byggeudv. 1.4.1933-15.4.1935 og 15.4.1936-31.5.1943, gasværksudv. 1933-43 (F. til 15.4.1935 og igen fra 1.4.1937), gårdkøbudv. (fra 21.6.1934), Vedbæk havnestyrelse 1937-43, økonomiudv. 1937-43, rådhusudv. (fra 21.9.1938), vej- og kloakudv. (fra 3.5.1939).

Schou, Ulrik Hjartvar

ekspeditionssekretær i Gentofte kommune, bopæl Søllerød.

Født 23.11.1909 på Frederiksberg. Søn af kontorchef, cand.polit. Lauritz Christian Schou (1876-1918) og hustru fabrikinspektør i Arbejds- og Fabriktiilsynet, cand.polit. Ragna Wieth-Knudsen (1879-1945).

Gift 6.8.1939 med Benedicte Koefoed Hansen, f.1.1.1919. Datter af tekn.fuld-mægter i Københavns Belysningsvæsen

Richardt E.A.Hansen (1879-1959) og hustru Carla E.V.Koefoed (1883-1972).

Medlem af Søllerød sogneråd og kommunalbestyrelse 1.4.1950-31.3.1974, valgt af Det konservative Folkeparti. 2.viceborgmester 1.4.1962-14.9.1966, derefter 1.viceborgmester indtil 31.3.1974.

U.S. blev borger i Søllerød kommune, da forældrene i 1916 byggede villa »Solbraa« på deres sommerhusgrund på daværende Rudegårds Sideallé nr.18 (nuv. Rønnebærvej nr.136). Men familien havde dog allerede i en årrække forinden haft sommerbo i nabolaget heroppe. Lillejuleaften 1918 blev U.S.s fader revet bort af den grufulde »spanske syge«, kun 42 år gammel, og moderen måtte herefter alene klare hjemmets opretholdelse og opdragelse og uddannelse af 5 børn i alderen fra 2 til 15 år; men heldigvis var hun allerede forlængst blevet ansat som assistent under fabriktilsynet (første kvinde her til lands i en sådan stilling), og i 1921 avancerede hun til fabrik-

inspektør. I 1929 blev U.S. student fra Birkerød Statsskole og læste derefter i et par år statsvidenskab og jura ved universitetet. Men da han i nogen grad var henvist til økonomisk at klare sig selv og derfor jævnlige måtte tage et kontorjob, og da han desuden tidligt kom ind i et styrkekrævende og tidrøvende politisk arbejde, blev studierne aldrig afsluttet med nogen eksamen. Efter nogle løsere ansættelser i Statistisk Departement og Københavns statistiske Kontor fik han 14.12.1937 fast ansættelse under Gentofte kommune som assistent i skattedirektoratet. Fra denne afdeling, hvor han avancerede til overassistent, overflyttedes han i 1959 som fuldmægtig til løn- og personalekontoret og avancerede her til ekspeditionssekretær.

U.S. var i 1933 medstifter af Holte Konservative Ungdomsforening (»K.U.«) og dens formand indtil 19.1.1940. Fra 1936 var han tillige K.U.s kredsformand og senere (i besættelsesårene) K.U.s amtsformand. Som lokal K.U. formand havde han ret til sammen med et andet bestyrelsesmedlem – at overvære vælgerforeningens bestyrelsesmøder og benyttede sig også flittigt deraf, forholdt sig ingenlunde passiv, men forfægtede med ungdommelig iver de unges særmeneringer om dit og dat, som mange af de ældre fandt lidt vel rigeligt afvigende fra det tilvante. »De unge laver for meget rabalder – det bør begrænses«, sagde direktør Sv.Andersen allerede på partiets generalforsamling i januar 1934. Men grosserer P.M.Daell syntes tværtimod, at det var storartet altsammen. »Man skal ikke bremse de unge«, sagde han. Også i lokalpressen gjorde den unge U.S. jævnligt drabelige polemiske udfald, fulde af bid og vid, især mod Fr.Clausens mange

angribere – og fik råt for usødet tilbage.

Man kan nok ikke ligefrem sige, at U.S. havde fået sine politiske anskuelser ind med modermælken. Hans morfader var redaktionssekretær ved det i sin tid meget yderliggående Venstreblad »Aarhus Amtstidende«, og hans moder, fru Ragna Schou, sluttede sig i mange år til Det radikale Venstre, stod ved kommunevalget i 1929 endda opstillet som en af dette parti's kandidater her i Søllerød. Nævnes bør også, at da Søllerødbladet ved kommunevalget i 1917 havde appelleret stærkt til alle villaejeres fællesinteresserede politiske sammenhold, erklærede U.S.s fader, kontorchef L.C. Schou, lige ud af posen: »Vi er ikke alle sammen konservative, hr.redaktør!« (han var også radikal). Derimod tør det vel antages, at U.S. i sine gymnasie- og studenterår har følt sig tiltrukket af sin berømte morbroder, den højt og alsidigt begavede nationaløkonom og komponist, professor, dr.polit. K.A.Wieth-Knudsen og hans særprægede kulturpolitiske og almenpolitiske anskuelser. Men han kom jo også snart under sognerådsformandens stærke påvirkning, og det skabte en sund balance.

Ved kommunevalget i 1937 blev han opstillet på den clausenske Liste C 1 som nr.9, men opnåede naturligvis ikke valg. Året før var han blevet medlem af forretningsudvalget for Lyngby-Amagerkredsens konservative Forening, og i dette udvalg fik han vedvarende sæde, først som sekretær, 1957-69 som formand (valgkredsen hed nu Lyngby-Søllerød) og derefter som næstformand. Tillige (fra 1950) medlem af Det konservative Folkeparti's repræsentantskab og af partiets Amtsudvalg for Københavns amt.

Efter sin fratræden som formand for Holte K.U. blev han 31.1.1940 indvalgt i den lokale Konservative Forenings bestyrelse og samme dag udpeget til næstformand og sekretær. Sidstnævnte bestilling havde han også i flere år haft i sin egenskab af K.U.-repræsentant i bestyrelsen, og det skal siges, at han både før og nu røgtede den med stor dygtighed. Hans referater fra bestyrelsesmøder og generalforsamlinger er en nydelse for historieforskeren idag, klare og udførlige, med nøje angivelse af, hvad der forhandles, og præcis gengivelse, direkte eller indirekte, af både debatindlæg og flyvende bemærkninger. Men for ham selv var arbejdet mindre tilfredsstillende, dels fordi det hindrede ham i som næstformand at tage del i debatterne, og dels fordi renskrivningen af de utallige og hurtigt nedkradsede kladder tog alt for meget af hans kostbare tid, og derfor sagde han sig det fra i september 1941. Men kort efter tog han det på sig igen, tydeligvis fordi efterfølgeren slet ikke magtede det – indtil marts 1942, da han frabad sig næstformandskabet i protest mod den daværende formands – og flere andres – ærerørige angreb på Fr.Clausen (se nærmere herom under denne). Senere blev han atter næstformand (indtil 1965) og 1966 formand.

Lige fra sine unge år havde han været tilhænger af et nært samarbejde mellem de to konservative foreninger i Holte og Vedbæk, men kun høstet utak derfor i begge lejre. Den gamle kløft mellem Østen og Vesten var stadig lige dyb og uoverstigelig. Som kredsforeningsformand fra 1957 tog han sagen op igen og kunne i 1962 konstatere, at de to foreninger i hvert fald havde udbygget samarbejdet væsentligt – selv om der endnu

var modstand fra begge sider at overvinde. Men først i 1971 lykkedes endelig sammenslutningen. I denne nye »Søllerød konservative Forening« har han siden januar 1974 været bestyrelsesmedlem.

Ved kommunevalget i 1950 opnåede han valg som nr.5 på Liste C og genvalgte herefter gang på gang med stigende placering til nr.2 og med stadigt øgende personligt stemmetal. 1.4.1962 blev han 2.viceborgmester, 14.9.1966 1.viceborgmester og 13.6.1966 gruppeformand og ordfører for den konservative gruppe, og alle disse førende hverv bevarede han til sin udtræden af kommunalbestyrelsen 31.3.1974. Hans øvrige hverv i egenskab af kommunalbestyrelsesmedlem er nævnt nedenfor. Men her skal anføres en række af de talrige øvrige offentlige hverv, som han gennem årene har haft at bestride:

Næstformand i Gentofte kommunale Tjenestemandsförening 1945-57. Valgmand til Landstingsvalget i 1953. Formand for præsidiets for Dansk Kommunalkursus, Gentofte, Rødovre og Ballerup 1963-74. Medstifter og medlem af landsbestyrelsen for Dansk Kommunalkursus til 1974. Medlem af bestyrelsen for Foreningen »Norden«s Søllerødafdeling og for Historisk-topografisk Selskab for Søllerød Kommune (fra 24.6.1950). Medlem af NESA's repræsentantskab fra dets oprettelse til 1970.

Udvalgsposter og kommunale hverv

Medl. af *socialudv.* 1950-70 (F. fra 1.4.1958), *økonomiudv.* 1950-74 (N.F. fra 1966), (herunder personale- og lønudv. 1.4.1962-31.3.1966), *biblioteksbest.* 1950-66 (F.), *børnebibl.best.* 1950-66 (F.), *biblioteksudv.* 1966-70 (F.), Holte

gymnasiums best. 1950-74 (F. 1954-58, N.F. 1962-74), *ligningskom.* 1.12.1952-19.2.1969 (N.F.), best. f. Johnsens legat 27.11.1953-31.3.1970, *bevilningsnæv*n 1.10.1953-24.10.1962, *rationaliseringsudv.* 1954-58, *børneværnsudv.* 1958-66, *børne- og ungdomsværn* 1966-70, *personaleudv.* 1950-66, *biografteaterudv.* 1962-74 (N.F.), *rådhusudv.* 1962-74, *ejendomsudv.* 1.4.1962-14.9.1966, *boligbehovudv.* 1962-70, »Lions Park« *kollektivhus best.* 1962-70, *museumsbest.* 24.6.1959-31.3.1970 (F.), *Sygekassens best.* 1962-70, *ungdomsnæv*n 1962-70 (N.F.), *biografteaterilsyn* 18.8.1965-66, *tilsynsråd f. private alderdoms- og plejehjem* 19.1.1966-70 (F.), *udv. til behandl. af boligindskudslån* 1966-70 (F.), best. f. Holte Børnehaveseminarium 1966-70, *legatbest. f. Søllerød kom.s ungdomsboliger* 1966-74 (N.F.), *skolebibl.udv.* 17.8.1966-31.3.1970, *byplanudv.* 14.9.1966-31.3.1974, *gruppeformandsudv.* 1970-74. Medl. af det rådgivende *aftenskoleudv.* 1962-70. Delegeret til Sognerådsforeningen og til »Bymæssige kommuner« 7.6.1957-70. Delegeret til Komm. Landsforening 1970-74. Delegeret til Foreningen af komm. i Københavns amt 1970-74. Formand for skatterådet f. Lyngby-Søllerød skatte-kreds 1.1.1969ff. *Stedfortrædende giftetoged* 1962-74.

Schouboe, Jens Theodor Suhr

direktør, Holte.

Født 4.3.1868 på »Abildtorpegaard«, Nakskov landsogn, død 7.9.1938 i Tarm. Søn af proprietær Rasmus Schouboe og hustru Julie Olivia Suhr.

Gift 12.11.1891 med Dagmar Jørgia Hermonda Heskier, f.5.2.1871.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1913-18.10.1916, valgt på »Uafhængig Samlingsliste«, politisk tilhørende Højrepartiet.

S. var elev på Efterslægtsselskabets Skole i København 1877-83 og efter afgangseksamen herfra ansat på firmaet Baadh & Warthe's kontor indtil 1886, da han indkaldtes til soldatertjeneste. 1887 blev han sekondløjtnant af fodfolket og i 1891 premierløjtnant. Efter 7 års tjeneste i hæren var han i årene 1898-99 på studierejse i Tyskland, Belgien og England, hvor han specielt studerede våbentechnik, og efter hjemkomsten herfra trådte han uden for nummer som officer for at lede et forsøgsværksted for automatiske våben. Under denne sin virksomhed gjorde han forskellige betydningsfulde opfindelser. 1911 tog han sin endelige afsked fra hæren og blev administrerende direktør for A/S Dansk Rekyriffel Syndikat. Han var da forlængst flyttet til Søllerød kommune, hvor han o.1905 byggede sig en stor herskabelig villa på Geelsodde i Vejlesø lige overfor Holte stationsterræn, og hvor han blev nabo til sin senere sogneråds-kollega og »fjende«, kaptajn Billenstein.

I sin dybtliggende trang til at føre og lede, til at »blande sig« og til at kritisere alt og alle ud fra en selvoverbevisende bedreviden og -kunnen tog han ved kommunevalget i 1913 initiativet til opstilling af en borgerlig særliste – skiftevis kaldt »Mellemstandslisten«, »Samlingslisten« og »Den uafhængige Liste« – med appel til de vælgere, der – uanset partifarve – måtte være lige så utilfredse som han selv med det hidtidige og for de skatteydende villaejere alt for kostbare borgerlige styre under kaptajn Billensteins førerskab. Uden tvivl havde

han ventet at få et større følge i sognerådet at svinge sin førerstav over; men han fik kun én – og det en kvinde, som absolut ikke var til at kommandere med (fru Anna Sigvard Hansen, se denne). Det gjorde ham endnu mere skarp i sine personlige angreb på de »gamle sognerådsmedlemmer« i almindelighed og på kaptajn Billenstein i særdeleshed og samtidig meget mindre interesseret i hele foretagendet. Det hed således om ham i »Søllerødbladet«, da han 3½ år efter forlod kommunen og dermed også sognerådet:

»Direktør S. var en mand, der udpræget ville være førende. Om han altid under disse sine bestræbelser har opnået det rette, skal vi lade være usagt. Hans hyppige fraværelse har vanskeliggjort hans stilling i rådet meget; men ved de lejligheder, hvor han har grebet virksomt ind, har hans handlinger oftere været præget af impulsiv voldsomhed end ledet af en bestemt udviklingslinje. Han stod som fører

for sin liste ved valget, og blandt de forskellige punkter på dens program var der egentlig – bortset fra rent personlige udfald mod det foregående sogneråds medlemmer – kun et enkelt punkt, der særtegnede listen: at der ikke måtte ske nye foretagender, der kræver tilskud af kommunens kasse, uden at de er absolut nødvendige eller påkræves af bestående eller nye love. Mod dette punkt er der blevet syndet meget, efter at direktør S. havde fået sognets ledelse lagt over i nye hænder«.

Med den sidste vending sigtes der til, at det lykkedes ham at så splid i den anden borgerlige sognerådsgruppe, styrede kaptein Billenstein som formand og gennemtrumfede proprietær P.H.Christensens valg i stedet – uden at det fik den ønskede virkning på »sparsommeligheden«.

Bladets alvorligste anke mod direktørens særliste af 1913 var dog den, at den havde forårsaget en betydelig og meget betænkelig politisk forskydning inden for sognerådet, idet den suppleant, der nu indtrådte efter ham, førstelærer N.P.Lorentzen, Nærum, var en fremtrædende repræsentant for Det radikale Venstre. Der var nu på den borgerlige front over for de 7 socialdemokrater: 3 radikale mod før 2, 4 konservative mod før 5 og 1 venstremand. En alvorlig svækkelse, når man kendte de radikales hældning mod socialisterne i adskillige spørgsmål. Og en urimelighed, så sandt som de radikale her i sognet jo aldrig ved egen hjælp alene ville kunne stable så mange mandater på benene – vel knap nok ét! De konservative måtte sandelig i fremtiden vare sig for schouboeske eksperimenter.

Når S. fraflyttede kommunen, var det fordi han havde købt den gamle herregård *Holbækgård* en mils vej syd for Randers. Den ejede han i godt og vel 13 år, men måtte så lade den gå til tvangsauktion. Den gik til Handelsbanken i København for 450.000 kr. Det kunne man altså i 1930 få en stor herregård for med mange hundrede tdr. land ager, eng og skov. Idag skal man vel give det dobbelte for den villa, han byggede på Geelsodde i Holte.
R. af Dbrg. 1926.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af gasværksudv., brandudv., *regnskabsudv.* (F. fra 17.9.1913), budgetudv. (fra 20.11.1913), skolekommission, vej-udv. (fra 15.4.1914), best. f. Søllerød sognebibliotek.

Schunck, Jørgen

skoleinspektør, Holte Gymnasium, bopæl Trørød.

Født 20.4.1923 i København. Søn af bygningskonduktør, forretningsfører Alfred Schunck (1897-1974) og hustru Anna S. (1896-1969).

Gift med Nancy Omø, f.1922 i København. Datter af bagemester Chr.Omø (1892-1967) og hustru Astrid O. (f.1898 i Sverige).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse fra 1.4.1958. *2.viceborgmester* 1.4.1970-31.3.1974. *1.viceborgmester* fra 1.4.1974.

S. tog lærereksamen ved Blågård Seminarium 1945 og supplerede i 1948 sin uddannelse med faglærereksamen i biologi. Som nybagt seminarist ansattes han i 1945 ved Holte Gymnasiums

mellem- og underskoleafdeling, og fra dette udgangspunkt avancerede han jævnt og støt: regnskabsfører 1956 – overlærer 1960 – administrerende inspektør 1968 – skoleinspektør 1972.

På et tidligt tidspunkt sluttede han sig aktivt til det socialdemokratiske foreningsarbejde i Gl.Holte-Trørød, og det tør nok siges, at han også fra *dette* udgangspunkt fik jævnt og støt advancement. Ved kommunevalget 1954 bragtes han i forslag som kandidat af sine fæller i Gl. Holte-Trørød, men opnåede dog kun at blive placeret som nr.10 på listen. Derimod indvalgtes han i den lokale partibestyrrelse og udpegedes snart til at være dens sekretær. Og da det næste kommunevalg kom i 1958, var han blevet så fremtrædende en skikkelse inden for partiet, at der ikke var tvivl hos nogen om, at han nu skulle have en valgsikker placering. Han valgtes som nr.5 på Liste A og blev straks den nye partigruppes sekretær, og på generalforsamlingen i Søllerød kommunes social-

demokratiske fællesledelse 19.11.1959 ophøjedes han til partiformand efter dir. Erik Sørensen. Det var en tung arv at løfte, erklærede han selv, men han lovede at gøre en fortjenstfuld indsats. Og det løfte blev ikke gjort til skamme. Da han på partimødet 22.11.1960 havde aflagt sin første formandsberetning, lød der lutter tak og ros til ham fra alle sider; det var rart med så initiativrig og optimistisk en formand, hed det.

Som partiformand var S. ved kommunevalget 1962 selvfølgelig selvskreven som spidskandidat. Han fik også langt det største antal af de personlige stemmer, der faldt på Liste A (388). Fra nu af var han sin gruppes formand i kommunalbestyrelsen. Han ville gerne under disse forhold slippe sit bestyrelseshverv i lokalafdelingen Gl.Holte-Trørød; men det fik han simpelthen ikke lov til. Den samlede bestyrelse erklærede enstemmigt (1.10.1963), at den fuldt ud erkendte hans store arbejdsbyrder andetsteds og var villig til at skåne ham *her*, men give slip på ham ville den ikke, for han var en uundværlig støtte for den i dens arbejde.

Med voldsomt stigende personlige stemmetal genvalgte S. i 1966, 1970 og 1974. Fra 1.4.1970 til 31.3.1974 var han 2.viceborgmester, fra 1.4.1974 1.viceborgmester.

Udvalgposter og kommunale hverv
I stående udvalg: medl. af *økonomiudv.* 1958ff. (herunder: biografteaterudv. 1970, kulturudv. 1966, planlægnings- og kulturudv. 1974 (F.), personale- og lønudv. 1962, rådhusudv. 1962), *socialudv.* 1958-66, *biblioteksbest.* og *børnebibl. best.* 1958-62, *biblioteksudv.* 1970-74, *byplanudv.* 1962, *skole-*

udv. 1966-74, *ejendomsudv.* 1974 (F.). Desuden: medl. af bevillingsnævn 1958-62, huslejenævn 1958-62, boligbehovudv. 1958-70, udv. til behandl. af boligindskudslån 1958-70, museumsbest. 24.6.1959-62, best. f. »Lions Park« kollektivhus 1962, Skovlyudv. 22.10.1962-31.3.1974, best. f. Johnsen legat 1966, stipendieudv. 1966-70, skolekommission 18.5.1966-74, lejevurderingsråd 30.6.1966, skolebiblioteksudv. 17.8.1966-31.3.1970, byggeudv. f. skolerne 1.4.-23.5.1966, boligforeningernes og -selskabernes best. 1966, skoleplanlægningsudv. 19.4.1967-74, boligkommission 20.8.1969, gruppeformandsudv. 1970-74, legatbest. f. Søllerød komm.s ungdomsboliger 1966-, koordinationsudv. 18.6.1975.

Medlem af best. i Foreningen af Kommuner i Københavns Amt 1962. Stedfortrædende giftefoged 1970-.

Schwarz-Nielsen, Carl-Johan Thor bagermester, Holte.

Født 17.1.1907 i Emdrup. Søn af handlegartner Thor Schwarz-Nielsen (1882-1966) og hustru Frederikke Marie Petersen (1881-1966).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.4.1962, valgt af Det konservative Folkeparti.

S.-N. tog mellemskoleeksamen fra Østre Borgerdydskole. Efter handleksamen og uddannelse i bagerfaget tog han i 1933 svendebrev og nedsatte sig året efter som bagermester i Holte. Her drev han fra januar 1934 til april 1971 »Ny Holte Bageri«, som var grundlagt af bagerne J.P.Madsen & C.C.Hansen i den i 1906 opførte (i 1923 ombyggede og i 1975 nedrevne) ejendom på Kongevejen

19 lige overfor Nyholte Hotel, og som egentlig var en fortsættelse af »Dronninggaards Bageri«, Drg. Allé 43, ved Furesøkanalen (1897-1905).

S.-N. deltog aktivt i sit fags organisation og nød stor anseelse blandt sine kolleger ud over hele Sjælland, ikke mindst for sin eminente forhandlings-evne. Han var bl.a. i 28 år formand for Hørsholm og Omegns Bagermesterforening og modtog for denne sin indsats »Den Danske Bagerstands Hæderstegn« og bestyrelsesmedlem (N.F.) i Centralforeningen for Bagermestre på Sjælland. Desuden var han mangeårigt medlem af bestyrelsen for »Københavns Bagermestres Nye Rugbrødsfabrik«.

Også for den lokale kommunalpolitik viste han tidligt sin interesse og vilje til aktivitet. I 1937 indtrådte han i Holte konservative Forening, og fra 1943 figurerede han regelmæssigt på partiets kandidatliste til kommunevalgene. Men først i 1962 opnåede han den rigtig valgsikre placering. Siden da har han uden

afbrydelse sidet i kommunalbestyrelsen røgtende sine mange hverv med stor dygtighed og aldrig svigtende omhu og uden fjerneste trang til at vække opmærksomhed omkring sin egen person.

Udvalgsposter og kommunale hverv

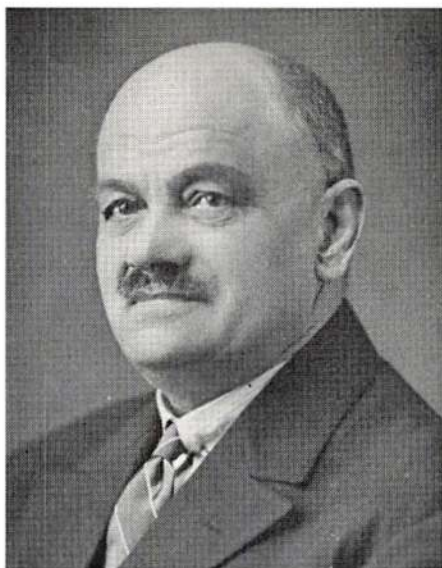
I stående udvalg: medl. af økonomiudv.

1.1.1962-18.8.1965 og igen fra 28.4.1976 – (herunder personale- og lønudv. til 18.8.1965), skoleudv. 1962-66 og igen 1970-74, byplanudv. 18.8.1965-, teknisk udv. 18.8.1965-, (1970-74 N.F., 1974-, F.), socialudv. 1970-74 (N.F.) (herunder arbejdsudv. N.F.), ejendomsudv. 1974- (78).

Desuden: medl. af mælkeudv. 1962-1.2.

1973 (F.), bevillingsnævn 1962- , bolig-anvisningsudv. 1962- (F. fra 1965), skolekommission 1962-66, boligudv. (1962- F. fra 1965), brandkom. 1966- (N.F.), bygningsråd 1966- (N.F.), byudviklingsudv. 18.6.1969-74, børne- og ungdomsværn 1970-74 (2.N.F.), boligkom. 20.8.1969- (F.), udv. til behandl. af boligindskudslån 1970- (N.F.), byggeudv. 1970- (F.), Sygekassens best. 1970-74, legepladsudv. 15.3.1972-74 (F.). *I perioden fra 1974-:* medl. af idrætsudv. (F.), best. f. Holte Fjernvarme, Holte Rideklub, Skovlyudv., Vedbæk havnestyrelse (F.), legatbest. f. ungdomsboliger, landvæsensnævn og Nordforbrændingen.

Medl. af sundhedskommissionen 1962- (N.F.) (F. 1966-70). Medl. af ligningskom. 1974-. Medl. af Lyngby Handelskoles best. 1970-74. Medl. af skolenævnet v. Skovlyskolen 1970-74 og af best. f. Holte Børnehaveseminarium 1970-74. Medl. af landvæsensnævn 1974-. Vurderingsmand f. faste ejendomme 1.4.1967 i østre vurderingskreds 4. distrikt.

Seidenfaden, Johan Christian

regnskabsfører, Øverød.

Født 21.2.1869 i Ballerup, død 29.11.

1948 i Øverød. Søn af arbejdsmand Magnus Vilhelm Seidenfaden (1825-1910) og hustru Maren Sofie Abrahamsdatter (1840-1926).

Gift 3.3.1895 i Søllerød kirke med Anna Kirstine Hansine Andersen, f.25.11.1874 i Øverød, d. 2.3.1948 s.st. Plejedatter af skorstensfejermester Fritz Wagner.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1925-31.3.1937, valgt af Socialdemokratiet.

S. arbejdede 1883-91 som landbrugsmedhjælper på sin hjemegn. 1892-94 aftjente han sin værnepligt ved artilleriet, det sidste år som korporal, og ernærede sig derefter indtil 1920 som murerarbejdsmand i Øverød. Imidlertid havde han taget kontor- og bogholderiuddannelse, og da det var almindelig bekendt, at han var et helt igennem solidt og reelt menneske, blev han snart det lokale Socialdemokrati's mest betroede mand i

alt, hvad der gjaldt pengesager. Allerede i 1913 var han blevet kasserer for Søllerød Sogns Sygekasse. Nu blev han fra 1919 regnskabsfører for Arbejdernes Fællesorganisation (indtil 1937) og fra 1921 hovedkasserer for den socialdemokratiske fællesledelse (indtil 1941), og endelig fik han at forestå regnskaberne for de kooperative forretninger, efterhånden som de opstod i Gl.Holte, Nærum og Trørød (indtil 1942).

1917-21 var han medlem af Hjælpekassens bestyrelse, og i 1920 indvalgte han i Søllerød menighedsråd. Det var da også at vente, at han før eller senere ville få sæde i sognerådet. Men der er et og andet, som tyder på, at han ikke rigtig var »Hübenbecker's mand«. Det gør f.eks. Søllerød Tidendes kommentar til kommunevalget i 1921:

»Det er beklageligt, at d'herrer socialister havde stillet deres mest noble personlighed som nr.8, således at han ikke kom ind; det ville have styrket partiet at have et par mænd af samme støbning som Chr.Seidenfaden inden for sognerådet, den slags folk vil altid blive hørt og respekteret, men på den anden side skal der jo mange gode mænd til at oprette, hvad de yderliggående formår at rive ned«.

Om referaterne af kandidatopstillingerne i partiforeningernes protokoller peger i samme retning: Ved afstemning i den lokale vestafdeling 25.1.1921 fik S. 55 stemmer og Valdemar Andreasen kun 31, men på den af hovedbestyrelsen en måned senere foreslåede liste stod ikke desto mindre V.A. som nr.3 og S. som nr.8. I det hele taget ser det ud, som om vælgersympatien for S. har aftaget omvendt proportionalt med afstanden fra Øverød og Nyholte. Ved det valg, som

i 1925 endelig førte ham ind i sognerådet, gav prøveafstemninger i vestafdelingen ham 143 stemmer og placering som nr.4 på forslagslisten; men på partiets fællesmøde i Nærum kort efter kunne det kun blive til 85 stemmer for S. og en 7.plads på listen. Vald.Andreasen, som havde samme stemmetal, fik 6.pladsen. Men ind kom de altså begge to.

En stiltfærdig, jævn og trofast slider var Chr.S. Der stod ingen gny om hans navn i al den tid, han sad i sognerådet, og temmelig ubemærket gled han ud igen. Ved sin død en halv snes år senere var han allerede godt på vej til at blive glemt af den store offentlighed. Søllerød Tidende værdigede ham ikke så meget som et ord – for familien havde nemlig undladt at sende dødsannonce til bladet.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f. Søllerød og Skovridergårdskvarteret 1925-33, og f. Øverød-Rudegård 1929-37. I samtlige perioder 1925-37 medl. af forsørgelsesudv. og vej- og kloakudv.; medl. af skovudv. 1.4. 1929-18.2.1931; overtager 18.2.1931 afd. Jacob Hansens poster i *økonomiudv.*, biografteatertilsyn og best. f. Søllerød sogns Asyl og beholder dem til 1937. I perioden 1933-37 desuden medl. af *biblioteksbest.*, *socialudv.*, skovudv. (fra 15.4.1935) og Holte gymnasiums best. (fra 20.11.1935). Medl. af udv. til evt. ændring af byggevedt. f. Kbh.s oplandskommuner 16.3.1932. Delegeret til byplanmøde i Århus 16.5.1934. *Fru Anna Seidenfaden*: tilsyn med plejebørn i Øverød 12.1.1921.

Simony, Henning Bistrup

ingeniør, projekteringschef, Holte.
Født 17.7.1912 i Julianehaab på Grønland. Søn af kolonibestyrer Christian Simonj (1881-1961) og hustru Karla Østerberg Bistrup (f.1887).

Gift med Ulla Vibeke Ege, f.1919 i Århus. Datter af professor, dr.phil. Richard Ege (1891-1974) og hustru Ethel Quortrup (1897-1975).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.4.1962-31.3.1974, valgt af Det konservative Folkeparti.

S., hvis tidligste skolegang foregik på Grønland, var 1923-32 kostelev på Rungsted Statsskole og tog præliminæreksamen fra Akademisk Kursus i 1932. Året efter tog han adgangseksamen til Polyteknisk Lærestalt og begyndte her et studium til maskiningeniør, som han senere fortsatte og fuldendte i Tyskland med afgangseksamen 1940 fra Ingenieur-schule Mittweida (speciale i automobil- og flyveteknik). I april 1940 fik han ansættelse på Novo Terapeutisk Labora-

torium (nu Novo Industri A/S) som maskiningeniør, og dette firma har han uafbrudt været tilknyttet siden da, i en halv snes år indtil 1974 som projekteringschef for virksomhedens byggetekniske afdeling og de sidste år som chef for miljøafdelingen.

Bosat (siden 1954) på Geelsvej nær Vejlesø og Furesø har S. haft rig lejlighed til dyrkning af den store sejlsportsinteresse, som han allerede fik vakt, da han som ung i 1930'erne boede hos sine forældre herude. Har i mange år været medlem af Yachtklubben »Furesøen«s bestyrelse og er fra 1973 tillige dens formand. Desuden er han medlem af Dansk Sejlunions havneudvalg.

Som medlem af Holte Grundejerforening og af bestyrelsen for Holte konservative Vælgerforening fik han nær berøring med kommunalpolitikken. Men om han egentlig stiledede særlig målbevidst mod en plads i kommunalbestyrelsen, turde vist være tvivlsomt. Han sagde dog ikke ligefrem nej, da grundejerne i 1962 »rottede sig sammen« om hans kandidatur på Liste C ved det forestående kommunevalg. Og da han var blevet valgt, tog han også energisk fat på de mange og store opgaver, der straks blev lagt på ham, først og fremmest i teknisk udvalg, hvor han med sin tekniske sagkundskab gjorde sig stærkt gældende, og som formand for Biblioteksudvalget (1970-74), hvor han (forgæves) søgte at få en løsning på Hovedbiblioteksproblemerne – men til gengæld fik løst lokale- og lederspørgsmålet for Museet.

Han genvælgtes uden diskussion i 1966. Men ved det følgende valg i 1970 skete der flere mærkelige ting. For det første dette, at vælgerforeningens bestyrelse i Holte mødte op på generalforsamlingen

d.12.januar med en vedtaget kandidatliste uden H.S.s navn. Det var ham åbenbart lige et nummer for stærkt, og så stillede han sig selv (»støttet af flere«, som der står i mødereferatet) og anbefalede sig her i forsamlingen til »den bedst mulige placering«. Ved de påfølgende afstemninger fik han imidlertid kun 13.pladsen på listen, og den skulle – som forholdene nu lå for partiet her i Søllerød – mildest talt ikke give ham ret mange valgchancer. Men så skete der på selve valgdagen det helt overraskende, at H.S. i kraft af 340 personlige stemmer gjorde et vældigt »tigerspring« hen over nr.12, 11 og 10 på listen og erobrede partiets 8. og sidste mandat, medens samtidig fru Birgitta Broberg (se denne), som generalforsamlingen havde givet 9. pladsen, med 408 personlige stemmer gjorde et – skal vi sige – »kattespring« og fangede det 7.mandat. Vælgerne havde udtrykt deres mening om tilsidesættelsen af H.S.; men det blev sidste gang, han lod sig opstille.

Udvalgsposter og kommunale hverv

Medl. af *socialudv.* 1962-74, *teknisk udv.* 1962-74 (N.F. 1966), biblioteksbest. og børnebibl.best. 1962-66 (N.F.), *biblioteksudv.* 1966-74 (F. 1970-74), *skoleudv.* 1966-74, Holte gymnasiums best. 1962-66, museumsbest. 1962-74 (F. fra 1970), Vedbæk havnestyrelse 18.8.1965-31.3.1974, byggeudv. f. skolerne 18.8.1965-23.5.1966 (F.), landvæsensnævn 1966-74, skolekommission 14.9.1966-31.3.1974 (N.F.), stipendieudv. fra 14.9.1966 (N.F. fra 1970), skoleplanlægningsudv. fra 19.4.1967 (F.). *I perioden 1970-74 desuden:* skolebiblioteksudv., byggeudv., fritidskom., best. f. Søllerød lille Skole, skolenævnet v. Nyholte skole, lignings-

kommission (fra 1.12.1970ff.), legepladsudv. (fra 15.3.1972-74).

Steger, Jens

købmand, Holte.

Født 8.5.1871 i Falslev sogn ved Mariager, død 28.11.1928 på Amtssygehuset i Gentofte, begr. i Søllerød. Søn af gårdmand Peter Mørk Jensen og hustru Mariane Olsen. (NB: Søllerød sogns folketælling 1903 anfører navnet Jens Steger-Jensen og fødselsdato 18.maj. Søllerød kirkebog 1928 har fødselsdato 8.maj).

Gift 17.7.1898 i Skjellerup kirke med Jensine Jensen, f.25.3.1872 i Gjeltrup, Skjellerup sogn, d.23.5.1954. Datter af gårdejer Jens Laursen (1810-90) og hustru Maren Nielsdatter (1830-1912).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1913-31.3.1917, valgt på borgerliste som repr. for Det radikale Venstre.

J.S. blev oprindelig uddannet som bødker og arbejdede som sådan på cementfabrikken »Dania« i sin hjemegn; men da hans astmatiske helbred ikke tålte cementstøvet, måtte han opgive dette erhverv. Efter et højskoleophold kom han så i lære hos købmand Enevoldsen i Mariager. Udlært her tog han i 1896 ansættelse som kommis i Hobro for så pr. 1.10.1897 at etablere selvstændig forretning i Alborg. Af ukendte grunde brød han dog allerede i maj 1899 helt op fra sin jyske hjemstavn og søgte til den københavnske omegn – måske i forudelse om de rige muligheder for handel så vel som håndværk, som en stigende urbanisering af gamle landkommuner kunne indebære. Først slog han sig ned i Birkerød, men foretog så i marts 1900 det dristige skridt at købe en falleret

butik på Stationsvejen i Nyholte. Mange fandt det direkte dumdristigt handlet af ham. Der var jo endnu langt imellem husene i selve »byen« og kun forholdsvis få kunder at regne med blandt landligere og faste villabeboere i omegnen. Forgængeren havde jo heller ikke klaret det. Men det kunne jo for en stor del skyldes manglende evne og udholdenhed, mente S. og fik også ganske god bekræftelse herpå i det »varelager«, han forefandt ved overtagelsen: en sæk melis, en bønne med brun sæbe og en række dåser med kakao i. Han kunne se, hvor udviklingen bar hen, stodele mere på heldet og egen dygtighed end på sortseeres spådomme og tog ganske roligt fat, vovede endda med det samme at købe selve ejendommen, som egentlig lå ganske godt; den var nemlig den eneste på hele »strøget«, der var bygget frem til selve gadelinjen.

Det gik også altsammen efter beregning. Der var udvikling i tingene. Der var endda plads nok for en konkurrent lige

i nabolaget. Og i 1911 var S. i stand til at nedrive den ældre ejendom (fra 1893) og opføre en ny og større med flere butikslokaler til udlejning og især et stort og tidssvarende til eget brug. Yderligere tilbygning, også med butikslokale, foretoges i 1915.

I disse sine velmagtsår var han også stærkt udadventt og travlt optaget af mange offentlige tillidshverv. Han var medstifter af Holte Bank og af Nyholte Grundejerforening, bestyrelsesmedlem begge steder og i en årrække tillige grundejernes formand. Og det var naturligvis først og fremmest hans gode varetagelse af grundejerinteresserne, der i 1913 førte ham til opstilling på den »anti-socialistiske« borgerliste. Det partipolitiske spillede *da* endnu ingen større rolle på den borgerlige fløj i rent kommunale spørgsmål. Man var bare antisocialistisk, og derfor kunne også mangel på en god højremand med velberåd hu kaste sin stemme på den radikale købmand Steger. Men desværre magtede J.S. ikke i den følgende valgperiode at tilfredsstille disse vælgeres urimelige dobbeltkrav om pinlig sparsommelighed i den offentlige husholdning og bekostelig grundforbedring og modernisering af den miserable Holte Stationsvej. Han blev ikke genopstillet i 1917.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f. Dronninggård, Nyholte og Skovridergårdskvarteret 1913-17. Medl. af vejudv. (F. fra 15.4.1914), forsørgelsesudv. (til 15.4.1914), kom. vedr. kød- og mælkekontrol 15.10.1913, udv. vedr. Nyholte skole og boldbane 18.8.1915, udv. vedr. køb af Søllerød præstegård 18.10.1916. Delegeret til Fællesorg. f. Landkommuner 20.10.1915.

Valgmand til amtsrådsvalg 1916. Brand-
synsvidne i Nyholte 10.9.1908-29.9.1911.

Svane, John E.

redaktør, Holte.

Født 1.4.1934 på Frederiksberg. Søn af
centralvarmeinstallatør Svend Aage
Svane (1905-75) og hustru Severine Wille-
sen (1903-70).

Medlem af Søllerød kommunalbesty-
relse 18.8.1965-31.3.1966, indtrådt som
suppleant på Liste C, Det konservative
Folkeparti.

J.S. blev uddannet i vekselererbranchen
hos fondsbørsvekselerer Aage Philip, an-
sattes i 1955 som fuldmægtig og blev i
1957 prokurist.

I 1958 indtrådte han i bestyrelsen for
Vedbæk-Nærum-Skodsborgs konserva-
tive Vælgerforening, i 1961 blev han
dens sekretær, og året efter blev han til-
lige medlem af kredsbestyrelsen. Sam-
tidig påtog han sig redaktionen af med-
lemsbladet »Søllerød-Borgeren«. Ved
kommunevalget i 1962 opstilledes han på
Liste C som nr.10. Partiet fik også
stemmer nok til 10 mandater, men efter
som S. kun havde fået 33 personlige
stemmer, og nr.11 på listen, advokat-
sekretær Merete Werner, havde fået 117,
blev det altså sidstnævnte, der løb af med
mandatet. S. blev 1.suppleant og nåede
også lige i slutningen af valgperioden at
blive indkaldt i anledning af smede-
mester Helge Jensens udtræden. Det blev
hurtigt klart for alle, at her var et af de
»lovede navne«, og det var derfor en
selvfølge, at han skulle genopstilles ved
det ordinære valg 7-8 måneder efter.
Han fik 10.pladsen igen, og den skulle
jo efter alle beregninger være sikker. Men
valglykken var ikke denne gang de kon-

servative gunstig. Til trods for en solid
stemmefremgang på 1639 måtte partiet
aflevere et mandat til Venstre, som havde
indgået valgforbund med Retsforbundet
og de radikale og selv haft en smuk
stemmefremgang på 400. At det netop
blev J.S., der måtte ryge af pinden, be-
klagedes dybt af mange inden for den
lokale partiledelse. Han havde på mester-
lig vis ledet valgkampagnen, udtalte
borgmester Øigaard bagefter, og kunne
altså godt tilskrives en del af æren for
det smukke stemmeresultat. Fra 1.2.
1968 opgav S. alle sine lokale partifore-
ningshverv på grund af »nyt arbejde,
som krævede hans arbejdskraft helt«. Han
var blevet kontraktansat konsulent
i dannelsen af Den danske Provinsbank
og i udbygningen af »Bikuben« til lands-
dækkende sparekasse, og opholdt sig i
disse år mere i Århus end i Søllerød.
1969-70 var han økonomisk redaktør i
Det Berlingske Hus, 1970-72 underdirek-
tør i managementfirmaet T.Bak-Jensen
A/S og derefter medindehaver i fonds-

vekselerfirmaet Flemming G.Wulff.
Fra 1976 har han drevet selvstændig
børsforretning.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *ejendomsudv.*, boligansvsnings-
udv., boligudv., bygningsråd, brandkom-
mission, landvæsensnævn. *Uden for*
kom.best.: medl. af ungdomsnævnet 1.4.
1962, nævningegrundlisteudv. 1.4.1966
31.3.1970, suppl. i vurderingsankenævn
30.6.1966. Ligningskommission 1.12.
1966-1.12.1970.

Sylvestersen, Frede Kamp

oberstløjtnant af artilleriet, Nærum.
Født 18.1.1913 i Vildbjerg, død 24.4.
1976. Søn af automobilforhandler Janus
Chr.Severin Sylvestersen (1882-1937) og
hustru Sidsel Line Mariane Nielsen
(1880-1957).

Gift 1935 med Johanne Louise Beeken,
f.13.2.1913 i Viborg. Datter af amtsstue-
fuldmægtig Hans Chr.Beeken (1862-
1935) og hustru Antonie Thomasine
Karoline Halkjær (1873-1926).

Medlem af Søllerød kommunalbesty-
relse 1.4.1962-24.4.1976, valgt af Det
konservative Folkeparti.

Efter endt skolegang (i Herning, Au-
lum og Holstebro) blev S. uddannet i
trælastbranchen i A/S Poul Andersens
Tømmerhandel, Holstebro, og efter eksa-
men på Handelshøjskolen i Århus var
han 1934-43 ansat i Bendix' Tømmer-
handel, Holstebro. 1943 blev han direkt-
ør for A/S Brædstrup Trælasthandel.

Her i Brædstrup blev han straks di-
striktleder i modstandsbevægelsen og
leder af våbenmodtagelser fra Royal
Airforce, og for sine store fortjenester i
dette farefulde virke blev han efter krigen

i 1946 – uden forudgående militær ud-
dannelse – udnævnt til kaptajn af reser-
ven. Han flyttede da til Frederiksberg
og blev i 1948, efter gennemgang af
Officerskolen og Skolen for Modstands-
bevægelsens Befalingsmænd, kaptajn af
linien. Efter videregående uddannelse
ved Forsvarsakademiet avancerede han i
1956 til oberstløjtnant og chef for 1.
artilleriafdeling. 1960-67 var han tillige
lærer og afdelingsleder ved Artilleri-
skydeskolen. Da han var fyldt de 60 år,
tog han afsked med det militære og blev
fra 1.februar 1973 forretningsfører for
landsorganisationen Danske Daginstitu-
tioner.

I sin Holstebro-tid havde S. været for-
mand for K.U., både i bykreds og i amts-
kreds, og medstifter og medleder af
Dansk Ungdomssamvirkes lokalafdeling.
I Brædstrup havde han bl.a. været initia-
tivtager til dannelsen af Brædstrup Er-
hvervsråd. Og i Søllerød kommune, som
han tilflyttede i 1956, kom han hurtigt
ind i bestyrelsen for Vedbæk konserva-

tive Forening og i kredsbestyrelsen til- lige. Det førte i 1962 til opstilling på partiets liste til kommunevalget, hvor han fik en temmelig valgsikker placering som nr.8 og også blev valgt – trods et relativt lavt personligt stemmetal (44, det næstlaveste blandt de 15 kandidater på listen). Kommet vel indenfor viste han sig meget hurtigt som en overordentlig fremtrædende og ærgerrig, dygtig, ener- gisk og initiativrig kommunalpolitiker, i besiddelse af en mægtig »dynamisk slag- kraft« – og en god portion diktatorisk tilbøjelighed. Men også i besiddelse af en usædvanlig stor social forståelse og vilje til efterlevelse heraf.

Han genvalgtes i 1966 i samme posi- tion på Liste C som sidst og med lidt flere personlige stemmer (54) Men i 1970, da han påny var foreslået som nr.8, lykkedes det ham på generalforsamlingen i Vedbæk d.21.januar (med kraftig støtte fra borgmester Øigaard, som vurderede hans arbejdskraft og -indsats meget højt), at få sig manøvreret op på 6.pladsen, hvorved den designerede indehaver af denne, fru Else Leidersdorff, blev skub- bet ned på 8.pladsen (som hun så ved selve valget blev fortrængt fra af fru Birgitta Broberg). Der opstod megen util- fredshed inden for Vedbækforeningen ved disse manipulationer. Men ude i vælgerbefolkningen sporedes der ingen utilfredshed med det skete. S.s person- lige stemmetal røg ved dette valg pludse- lig op til 335.

I den nye kommunalbestyrelse gjorde S. straks krav på formandsposten i social- udvalget, som han med sine udtalte sociale interesser mente sig skikket til. Fik han den ikke, ville han lade sig bringe i forslag som borgmester, antage- lig med støtte fra 5 socialdemokrater,

1 venstremand, 1 radikal og 1 konserva- tiv (Simonÿ) – plus ham selv naturligvis. Det ville give 9 stemmer mod 7. En så- dan risiko turde den konservative gruppe ikke bringe sig selv i, og så bøjede den sig for Sylvestersens (og Simonÿ's) ud- valgsønsker. Sylvestersen blev socialud- valgsformand og Simonÿ biblioteksud- valgsformand (begge poster måtte U.Schou opgive) imod at stemme på Øigaard som borgmester og U.Schou som 1.viceborgmester. Men forholdene inden for gruppen blev unægtelig noget spændte derved. Og hele hovedstads- pressen smovsede velbehageligt i sagen – som i de gode gamle Clausen-dage.

Ved kommunevalget i 1974 gled – som foran nævnt – H. Simonÿ ud af kommunalbestyrelsen, og der var også inden for den konservative vælgerfore- ning kræfter i bevægelse for at få hindret »socialisten« Sylvestersens genopstilling. Men denne havde allerede i efteråret 1973 ladet offentligheden klart forstå, at dersom han ikke blev genopstillet af partiet, ville han stærkt tage under over- vejelse at danne sin egen borgerliste. Han udtalte sig til Berlingske Tidende om »den forskel i opfattelsen af mange ting«, der eksisterede mellem ham og »andre« i vælgerforeningen, på følgende lidt udfordrende måde: »Jeg mener selv, at jeg tilhører den mere avancerede liberalt-konservative del af vælgerfore- ningen, mens man vel nærmest må be- tegne bestyrelsens flertal og spidskandi- daten H.Nordkild som eksponenter for den sorteste reaktion«. Og H.N. tog ud- fordringen op, idet han betegnede S.s udtalelser som »det rene sludder« og hans handlemåde efter valget i 1970 som »forræderi over for det konservative parti«.

S. blev genopstillet som nr.3 og fik ved valget 457 personlige stemmer. Men nu begyndte den alvorlige sygdom, han bar i sig, at gøre sig mærkbart gældende. Han måtte – efter en lang og tapper kamp mod det uafvendelige – igennem en stor og vanskelig operation og en lang rekreation, og få måneder efter, at han havde genoptaget sine daglige pligter i kommunens tjeneste, indtrådte døden ret pludselig d.24.april 1976.

Kamp og gny havde der stået om Sylvestersens person, drøje hug havde han givet og fået; men ved hans død sænkede alle modstanderne ærbødigt deres kårde i erkendelse af denne betydelige mands ubestridelige og uvisnelige fortjenester til gavn for Søllerød kommune. I sin mindetale i kommunalbestyrelsen fremhævede borgmester Nordkild især to områder, der havde nydt godt af S.s dygtighed og interesse: skoleudvalget og socialudvalget. »For begge områders vedkommende«, sagde han, »er der i de år, hvor S. var formand, sket en betydelig udvikling, der har krævet en enorm arbejdsindsats. Et krav som S. til fulde opfyldte. Hans indsats på disse områder har i allerhøjeste grad præget vort skolevæsen og det sociale område i en overordentlig positiv retning til gavn for borgerne. Jeg vil gerne udtale et Æret være hans minde«.

R. af Dbrg. d.2.2.1969.

Udvalgsposter og kommunale hverv
I stående udvalg: medl. af skoleudv. 1.4.-24.4.1962 og igen 1966-76 (F. 1966-74), socialudv. 1.4.-24.4.1962 og igen 1966-76 (N.F. 1966, F. 1970-76), biblioteksbest. og Børnebibl.best. 1962-66, biblioteksudv. 1.4.-14.9.1966 og igen 1974-76, økonomiudv. 18.8.1965-31.3.1966 og

14.9.1966-24.4.1976 (herunder personale- og lønudv. 1965-66). *Desuden:* medl. af skolekommission fra 25.4.1962 (N.F. 1962, F. 1966-76), skolebiblioteksudv. 1966-76 (F.), byggeudv. f. skolerne 1.4.1962-23.5.1966, museumsbest. (til 14.9.1966), stipendieudv. (fra 24.10.1962), ligningskommission (fra 1.12.1962), børne- og ungdomsværn 1970-74 (F.), udv. vedr. boligindskudslån (fra 14.9.1966), Holte gymnasiums best. (fra 14.9.1966), skoleplanlægningsudv. (fra 19.4.1967), fritidskom. 1970-76, planlægnings- og kulturudv. 1974-76, koordinationsudv. (fra 18.6.1975). *Endvidere:* medl. af tilsynsråd f. private alderdoms- og plejehjem (fra 19.1.1966), tilsynsråd f. skoléhjemmet »Egevang« (fra 1.4.1966), best. f. Lyngby Handelsskole 1966-70 (suppleant 1970-76), Havarthigårdudv. (fra 20.6.1973), best. f. Sommerlejrforeningen 1970-74, best. f. »Lions Park« kollektivhus (fra 1.4.1974). Indtil sin død tillige i en årrække medl. af best. f. plejehjemmet »Skrænten«, Vedbæk, og fmd. i best. f. børnehjemmet »Strandridergården«, Vedbæk.

Sørensen, Anton

murermester, Nærum.

Født 17.11.1871 i Stouby sogn i Bjerre herred, Vejle amt, død 6.3.1944 i Hornum sogn i Bjerre herred, begr. i Hornum. Søn af husmand Peter Sørensen og hustru Karen Andersen.

Gift 1.gang 27.7.1902 i Søllerød kirke med Martine Ingeborg Christiane Andreasen, f.25.2.1876 i Lundtofte, Lyngby sogn, d.juni 1924 på Amtssygehuset, Nyelandsvej, Kbh., begr. i Søllerød. Datter af husmand Niels Andreasen og hustru Birgitte Margrethe Rasmussen.

Gift 2.gang 31.12.1933 i Stouby kirke med Marie Johanne Laursen, f.24.2.1888 i Ustrup sogn i Bjerre herred. Datter af landmand Niels Laursen og hustru Laura Frederikke Rasmussen.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1909-31.3.1925, valgt af Socialdemokratiet.

S. arbejdede indtil sit 25.år som landbrugsmedhjælper på sin hjemegn og kom derefter i murerlære. Til Søllerød kommune kom han i tiden omkring ved århundredeskiftet, og da murermestrene Chr. og Bendix Petersen havde etableret sig her i 1904, blev han svend hos dem. I 1911 søgte han den meget attråede stilling som målerkontrollør ved Nyholte gasværk; men det blev Jacob Hansen (se denne), der fik den. Dennes fratrådte stilling som skolebetjent i Nyholte søgte han også, men ligeledes forgæves. I 1918 tog han selv mesterbrev og drev derefter egen murerforretning indtil 1928, da han brød op og flyttede tilbage til sin jyske fødeegn nordenfjords ved Vejle, hvor han købte 6 tdr.land jord og egenhændigt

opmurede et lille husmandssted for her i resten af sine dage at leve af, hvad jorddyrkning og murerarbejde i forening kunne give ham.

En mand som A.S., der var en helstøbt personlighed, gennemreel og pålidelig i alt hvad han tog sig på, afholdt og respekteret af alle, uanset hvad stand og stilling, gruppe eller parti de tilhørte, kunne naturligvis ikke undgå at få sin rigelige part af faglige, partipolitiske og kommunale tillidshverv. Han var fra 1906 den socialdemokratiske fællesledelseskasserer og fra 1910 til 1916 dens næstformand; 1915-16 tillige formand for partiforeningens midtsogns afdeling i Nærum og i en længere årrække derefter almindeligt bestyrelsesmedlem. Han var medlem af bestyrelsen for Murerne Fagforening og for Nærum Andelsbageri, og sit første rent kommunale tillidshverv havde han 1.4.1908-31.3.1911 som medlem af Hjælpekassens bestyrelse.

I sognerådet indvalgte han i 1909 som nr.6 på den socialdemokratiske liste. 1913 og 1917 genvalgte han som nr.3 på listen, og i 1921 stod han som nr.2 lige under partiføreren Fr.Hübenbecker. Men nu var man så småt begyndt at skumle lidt i krogene over, at han var blevet mester og arbejdsgiver og altså også medlem af Arbejdsgiverforeningen. Det forekom flere at måtte være uforeneligt med stillingen som socialdemokratisk sognerådsmedlem, og i efteråret 1922 blev hovedbestyrelsen fra visse sider ligefrem opfordret til at forsøge på at få S. til at udtræde af sognerådet. Det kom til et lidt pinligt optrin på fællesledelsens generalforsamling d.19.november, hvor man først bedyrede over for S., at der slet ikke var noget om den sag, og derefter indrømmede, at det *var* der, »men

at den var afvist på hovedbestyrelsens møde«. Hele sagen var dybt krænkende for ham. Der var rokket ved det gensidige tillidsforhold, og det var tydelig nok, at han agtede at tage konsekvensen heraf ved førstkommende kommunevalg.

Ved et prøvevalg i Nærum 1.3.1925 blev alle de siddende medlemmer af den socialdemokratiske sognerådsgruppe spurgt, om de ønskede genvalg. Det svarede de alle ja til – undtagen A.S., der »ganske bestemt *ikke* ønskede at genvælges, *bl.a.* også af den grund, at han muligt inden længe fraflyttede kommunen«. Partiformanden (Hübenbecker) beklagede naturligvis denne hans beslutning, men opfordrede ham ikke til at ændre den. At takken for 16 års godt samarbejde i sognerådet blev frembåret i temmelig rutinemæssige vendinger, skal der dog nok ikke lægges videre vægt på. Det *hjertelige* var ikke lige Hübenbeckers sag. Den lød: »Han har altid været en udmærket kammerat, som har varetaget sine hverv med dygtighed og pålidelighed«.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f. Nærum. Medl. af kloakudv. 1909-21, byggeudv. 1913-25, boligudv. 12.2.1917-6.4.1921, gasværksudv. 17.2.1920-6.4.1921, regnskabsudv. 17.11.1920-31.3.1925 (F.), skovudv. 1921-25. Delegeret til Fællesorg. f. Landkommuner 17.11.1920-21.11.1923. Folketællingskommissær 1911. Valgmand til amtsrådsvalg 19.4.1916.

Sørensen, Axel Ingvard
hypotekbankdirektør,
fhv. trafikminister, Holte.
Født 2.3.1882 i Horsens, død 28.10.1947

i København. Søn af væver, forretningsfører Erik N.Sørensen (1850-1937) og hustru Vilhelmine Thomsen (1854-1929).

Gift 2.11.1906 i Horsens med Line Steffensen, f.1882 i Horsens, d.1945 i Holte. Datter af fængselsbetjent Søren Steffensen (1841-89) og hustru Ane Else Hansen (1840-1917).

Medlem af Søllerød sogneråd 1.6.1943-5.1.1945, valgt af Socialdemokratiet.

S.s fader var Socialdemokratiets »grand old man« i Horsens, en af de første banebrydere for den østjyske arbejderbevægelse, og det var da kun så naturligt, at en beundrende søn tog hans gerning op og førte den videre. Efter uddannelse som handelskommis blev S. i 1903 journalist ved Horsens Socialdemokrat, og fra 1909 var han i en halv snes år medredaktør ved bladet. Fra 1906 var han tillige medlem af Socialdemokratiets hovedbestyrelse og fra 1909 formand for sin hjemby partiorganisation. Samtidig droges han mere og mere ind i det kommunale liv, var 1908-17 formand for den

kommunale Hjælpekasse, indvalgte i 1917 i byrådet og udnævntes året efter til borgmester. Hvad han gennem de følgende 21 år udrettede på denne post af stort og betydningsfuldt for Horsens' udvikling, er det ikke her stedet at komme ind på i detaljer. Hans aktive indsats for de private Horsensbaner og den overordentlig fremtrædende rolle, han spillede inden for Købstadsforeningen og i alle mulige kommissioner vedrørende købstadsforhold, kan også kun lige nævnes og understreges.

I 1913 var han opstillet til folketingsvalget i Horsens landkreds uden at opnå valg. I 1932 indvalgte han i landstinget (for 5.kreds), men da det kommunale arbejde netop i disse år lagde ganske særlig beslag på hans interesse og arbejdssevne, ønskede han ikke genvalg i 1936. De fleste regnede så med at se ham for resten af sine aktive dage sidde i borgmesterstolen i Horsens. Men det kom til at gå helt anderledes. I september 1939 tog statsminister Stauning til Horsens for at formå ham til at overtage trafikministerposten efter Niels Fisker (fratrådt på grund af sygdom og død få måneder efter), og S. modtog opfordringen til at ombytte borgmesterstolen med en ministertaburet. Han vidste om sig selv, at han havde visse forudsætninger for at klare en sådan post, og beviste det fuldt ud i gerningen. Men det blev en kort fornøjelse. Med regeringsdannelsen 8.juli 1940 som følge af den tyske besættelse måtte han træde ud igen. Han vendte dog ikke derfor tilbage til Horsens; her havde han allerede ved sin ministerudnævnelse nedlagt borgmesterposten og var i foråret 1940 tillige udtrådt af byrådet. Nu blev han administrerende direktør og for-

mand i direktionen for Kongeriget Danmarks Hypotekbank og købte villa på Geelsvej i Holte, men bevarede alligevel kontakten med sin gamle hjemby som partiets folketingskandidat i denne kreds.

Folketingsmand blev han ved det af tyskerne allernådigst tilladte valg 23.3. 1943, og da der to måneder senere ved sammes fortsatte miskundhed også kunne afholdes kommunevalg landet over, lod A.S. sig bevæge til opstilling som partiets topkandidat i Søllerød. Man var indenfor partiet temmelig vis på en valgsejr efter den langvarige borgerlige splittelse, der nu næsten havde antaget karakter af »borgerkrig«, og så meget gerne, at den første socialdemokratiske sognerådsformand siden Lars Peter Jensens og Fr. Hübenbeckers fjerne dage blev så dygtig og rigt erfaren en kommunalmand som den forhenværende borgmester fra Horsens. Måske han også kunne ende som borgmester *her!* Der var jo allerede tegn i sol og måne på, at den gamle landkommuncordning ville blive ophævet for de københavnske omegnskommuners vedkommende inden for en overskuelig årrække.

Meget tyder på, at A.S. virkelig havde fæstet lid til de lokale partifællers valgprognoser og altså regnet sikkert med at komme til at »spille 1.violin« her i Søllerød, sådan som han jo var vant til det fra Horsens (Søllerød Tidende var såmænd også allerede begyndt at udtrykke ængstelse for kommende indførelse af de »velkendte horsenske ødslerier på skatteydernes bekostning« her i det grønne Søllerød). Men som bekendt gik det ikke sådan. Den uafhængige Kommunalforening sejrede stort sammen med resten af de konservative, og sognerådsformand blev professor A.G.Schneider. A.S. måtte

spille »2.violin«, og det skal straks siges, at det gjorde han *også* godt, dygtigt og samvittighedsfuldt, sagligt og *loyalt*. Men af udtalelser, som han fra tid til anden lod falde, kunne man nok mærke, at det ikke *rigtig* morede ham, dette her. Han havde jo også et stort og ulige interessantere folketingsarbejde. Og så er der næppe heller tvivl om, at han allerede nu var begyndt at mærke den sygdom, der få år senere alt for tidligt lagde ham i graven. Den 4.januar 1945 tilskrev han professor Schneider således:

»Da jeg har solgt mit hus med forpligtelse til at fraflytte det inden udgangen af indeværende uge, og da jeg ikke, trods store anstrengelser, har kunnet leje en lejlighed i Holte, fraflytter jeg i morgen, d.5.ds., Søllerød kommune, hvoraf jo desværre følger, at jeg samtidig må udtræde af Søllerød sogneråd. Idet jeg beklager at måtte meddele Dem dette, beder jeg Dem og sognerådets øvrige medlemmer modtage min oprigtige tak for et samarbejde, der har tilstræbt at tjene Søllerød kommunes interesser bedst muligt. Deres hengivne Axel Sørensen«.

At denne »udmeldelse« betød et stort tab, ikke alene for den socialdemokratiske gruppe, men for sognerådet som helhed, erkendtes fra *alle* sider. Og den, der i øjeblikket måtte føle det aller stærkest, var nok den i kommunalpolitik helt uerfarne fru Agnes Nielsen, der nu blev indkaldt til at fylde den tomme plads.

Udvalgsposter og kommunale hverv

Fra 1.6.1943: medl. af *gasværksudv.*, *skoleudv.* (til 23.8.1944), *økonomiudv.*, *byplanudv.*, Holte gymnasiums best., Vedbæk havnebest. (til 23.8.1944). Fra

22.3.1944: medl. af biografudv., *gårdudv.*, skolekommission (til 23.8.1944). Fra 17.5.1944 medl. af administrationsudv.

Sørensen, Erik Ingemann

direktør, Øverød.

Født 7.3.1909 i Horsens. Søn af forannævnte Axel Ingvard Sørensen.

Gift 20.11.1932 med Grethe Nielsen, f.21.10.1910 i Horsens. Datter af karetmager N.M.Nielsen (1877-1958) og hustru Maria f.Sørensen (1878-1948).

Medlem af Søllerød sogneråd og kommunalbestyrelse 1.4.1946-31.3.1962. 2.viceborgmester 1.4.1954-31.3.1962, valgt af Socialdemokratiet.

E.S. blev student fra Horsens Statsskole i 1929 og fik i 1930 efter at have aftjent sin værnepligt, ansættelse ved Statsanstalten for Livsforsikring og Det kgl.octr. alm.Brandassurance Compagni's hovedagentur i Horsens. I 1932 blev han fuldmægtig i Dansk Kooperativ Assurance i København, og derefter trådte han direkte i sin faders fodspor, idet han i 1935 fik ansættelse i Den danske Købstadsforening og i 1938 blev leder af Kommunernes Kulkontor. Samtidig var han redaktør af Købstadsforeningens Tidsskrift (1938-69), og fra 1935 sekretær i Danske Gasværkers Tjære-Kompagni A/S og i Foreningen af købstadkommunale Elektricitetsværker (siden 1970 kaldt Foreningen af kommunale Elværker), samt fra 1938 i Foreningen af kommunale Gasværker. Siden 1946 har han været direktør i Den danske Købstadsforening (nu kaldt Kommunernes Landsforening). Han har desuden været medlem af handelsministeriets kulforde- lingsudvalg 1940-60, af brændelsrådet

1960, af bestyrelsen for Dansk Kulimport Organisation (Danecoal) 1945 og af repræsentantskabet for A/S Aarhus Privatbank fra 1961 (siden 1967 kaldt A/S Den Danske Provinsbank).

Man skulle synes, at alt dette var nok for en mand at tage vare på. Men E.S. følte sig også forpligtet til at gøre en indsats for det politiske parti, som han gennem familietraditionen, den stærke miljøpåvirkning i opvækstårene og en senere klar personlig stillingtagen havde knyttet sig fast til. Og da han i februar 1946 i sin egenskab af sekretær i bestyrelsen for Socialdemokratisk Forenings Holteafdeling blev enstemmigt og kraftigt opfordret til at lade sig opstille til det forstående kommunevalg, stillede han sig imødekommende med tak for den udviste tillid, men betingede sig dog som noget ganske afgjort, at han »fik mulighed for forlods at kunne danne sig et skøn over partiets sandsynlige kandidatliste til sognerådet«. »Der måtte«, sagde han, »være tale om folk, der på forhånd

måtte anses for at være i besiddelse af evner og arbejdskraft i forbindelse med kommunalt arbejde, da det var en umulig opgave for en enkelt mand at slæbe det læs, der skulle slæbes«. Det var ord, som røbede *nogen* mistillid til den siddende socialdemokratiske sognerådsgruppe efter de mange personudskiftninger, der havde fundet sted i den forløbne unormalt korte valgperiode, og en velbegrunnet bekymring for, at den mand, hvis evner og arbejdskraft han nærede størst beundring for og tillid til, kommune lærer Ivar Hansen, skulle have i sinde at træde ud. Det viste sig også at blive tilfældet. Ivar Hansen fik mange og gentagne opfordringer til at fortsætte, især fra E.S. personlig, men fastholdt stædigt sin vægring mod at lade sig genopstille. Han havde ikke tid – indtil videre i hvert fald. Alligevel blev E.S. ved sit først afgivne løfte og fik da også ved den endelige opstilling et godt selskab af topkandidater på listen, nemlig Werner Rasmussen for vestsognet, H.P.Andersen, Kjeld Lund og fru Agnes Nielsen for midtsognet.

Med sin indvælgelse i sognerådet var E.S. allerede godt på vej til at blive en førende skikkelse inden for Socialdemokratiet i Søllerød kommune, selv om han endnu ikke var gruppeformand. 24.10. 1946 blev han formand for partiforeningens Holteafdeling og 1.12. samme år næstformand i fællesledelsen. Denne post fratrådte han dog allerede året efter, men blev så istedet 16.11.1949 valgt til partiformand efter Valdemar Andreasen. Formandsposten i Holte-foreningen afgav han 20.10.1952 til fru Marianne Nielsen (han havde allerede i marts 1951 bedt bestyrelsen se sig om efter en anden, da han havde alt for travlt i sin erhvervs-

virksomhed); men stillingen som parti-formand beholdt han (år efter år valgt »med akklamation«) til 19.11.1959, da han afløstes af Jøigen Schunck.

Ved kommunevalget i 1950 fik han den meget ønskede Ivar Hansen som medarbejder i gruppen, og i 1954 blev han efter Werner Rasmussens afgang partiets spidskandidat og dermed tillige gruppeformand og 2.viceborgmester. Sine frugtbareste og personligt allermost tilfredsstillende kommunale arbejdsår fik han i sin sidste valgperiode 1958-62, da han i fuld og klar forståelse med betydelige gruppefæller som L.Fridorf, Ivar Hansen, G.Ingvardson og J. Schunck førte en målbevidst og taktisk behændig forhandlingspolitik med de borgerlige flertalsgrupper. Den politik havde han også ført i den foregående periode, men nu førtes den altså under *fuld* gruppenighed og samdrægtighed.

For mange af de menige partimedlemmer rundt om i kommunen kneb det imidlertid svært med forståelsen. »Vi må vise vort ansigt!« hed det på fællesledelsens generalforsamling 4.11.1957. »De borgerlige fremsætter forslag om »billige boliger« – hvorfor ikke *straks* betegne det som det, det er: *valgflask*?!« Men E.S. svarede blot ganske roligt: »Vi får ved hvert møde i kommunalbestyrelsen resultater, som udelukkende er opnået på grund af vort gode samarbejde med flertalsgruppen«. Og så greb han dristigt om nælden: »Vi har i aften hørt røster, som ønsker en anden linje ført. Tidspunktet passer jo glimrende nu, hvor det stunder mod valg«.

De kritiske røster forstummede ikke efter valget – tværtimod (se nærmere under biografierne af Alice Jørgensen, P.H.Kørner og G.Ingvardson); men

gruppens folk var også utrættelige med imødegåelserne (se atter under de nævnte biografier). Det syntes dog alligevel efterhånden, som om E.S. var ved at køre træt. Partiformandskabet havde han – som allerede nævnt – givet fra sig i november 1959, og da så han og hans gruppe på fællesgeneralforsamlingen i november 1961 blev udsat for en direkte mistillidsresolution fra den kraftige Nærum-opposition mod »kompromispolitikken« (en handling, der ganske øjensynligt irriterede E.S. over al måde), modnedes hans beslutning om tilbage-træden ved det nært forestående valg. Det anede man også nok allerede inden for Holteafdelingens bestyrelse. »Muligvis ikke villig til genvalg« noteredes der ud for E.S.s navn på det første kandidat-opstillingsforslag 4.januar 1962, og d.11. s.m. kom bekræftelsen: »E.S. ser sig ikke i stand til at lade sig genopstille«. De dybere liggende årsager behøvede man slet ikke at granske i. Udadtill var det fuldt tilstrækkeligt at pege på det soleklare, at en så virksom og travlt optaget mand som E.S. nu efter 16 års uegenlystigt kommunalpolitisk slid havde et simpelt krav på og en simpel ret til aflastning og afløsning.

Udvalgsposter og kommunale hverv I samtlige perioder 1946-62: medl. af byplanudv., ejendomsudv., teknisk udv., økonomiudv. (herunder personale- og rådhusudv. 1954-62), best. f. Søll.sociale boligforen., best. f. Forening til opf. af billige boliger (fra 21.8.1946). I perioderne 1954-62: indkøbsudv., tremandsudv. til behandl. af klager vedr. bunden opsparing (til 31.3.1958), udv. for andragender, biografteaterudv., Skovlyudv. Og perioden 1958-62: byggeudv. f. sko-

lerne, Mølleåplanens administrationsudv. (til 22.10.1958), udv. vedr. Holtehallens drift (fra 16.9.1959).

Uden f. kom.best.: medl. af byudviklingsudv. 1.4.1962-31.3.1966. Kommunal revisor 1962-70.

Sørensen, Frederik Christian
malermester, Nærum.

Født 9.11.1874 i København, død 1952 s.st. Søn af malermester Frederik Carl Sørensen 1845-99) og hustru Hansine Christensen.

Gift 26.11.1899 med Johanne Margrethe Jørgensen, f. 1874 i Herlufsholms sogn ved Næstved, d.1960 i København. Datter af murersvend Niels Jørgensen og hustru Maren Sophie Christiansdatter.

Medlem af Søllerød sogneråd 1.4.1909-31.3.1913 indvalgt på Borgerliste A, som repræsentant for Nærum Håndværkerforening, politisk tilhørende Venstre.

F.S.s forældre, der stammede fra Nordjylland (han født i Frederikshavn, hun i Ålborg), var som nygifte indvandret til København, men flyttede i 1875 til Vedbæk og få år senere til Skodsborg, hvor de fik deres blivende hjemsted. Sønnen her, der kun var få måneder gammel ved tilflytningen til Søllerød kommune, kan altså godt betragtes som »indfødt«. Her i Skodsborg fik han hele sin opvækst og hele sin skolegang (hos lærer Mørch) og efter konfirmationen sin uddannelse i malerfaget hos sin fader (1888-92). I 1898 begyndte han en selvstændig virksomhed i Vedbæk, men flyttede allerede i juni 1899 til Nærum, hvor han

etablerede sig på Nærumvej nr.14 (matr.6g og 51b) og efterhånden oparbejdede en ret anseelig forretning (han havde bl.a. en hel del arbejde på Ørholm Papirfabrik, ikke mindst naturligvis efter branden i 1913). Men i de sidste år under 1.verdenskrig kom der åbenbart lidt vanskeligheder for håndværket, og da hans sønner samtidig voksede til og skulle til at sættes godt i vej, måtte han se sig om efter andre og muligvis bedre indtægtskilder. I august 1917 søgte han en af de da ledige stillinger som skattcopkræver; men det blev et medlem af sognerådets socialdemokratiske flertalsgruppe, banearbejder Frederik Nielsen, der fik den (se nærmere under denne).

I 1918 beskikkedes han af amtet til den højt betrodde stilling som *sognefoged* for det nyoprettede Skodsborg distrikt. Men det var jo en stilling, som ikke gav nævneværdig indtægt – kun ganske overordentlig meget arbejde

(hvad han også var mand for at præstere med forventet dygtighed og præcision), og derfor var han der igen med en ansøgning, da der i oktober 1920 atter var opslået en ledig skatteopkræverstilling. Men nu blev det et andet medlem af den socialdemokratiske flertalsgruppe, gartner Werner Rasmussen, der fik den (se også under denne). Til gengæld fik F.S. stillingen som *lægsmand*.

I 1931 forlod han kommunen og flyttede til København, hvor han i Bredgade nr.25 C drev malerforretning indtil 1944, de sidste 6 år i kompagni med sønnen Aage Sørensen. Så flyttede han med sin hustru til Ålborg, hvor den ældste søn, Herluf Sørensen, var direktør ved Landmandsbanken, men da denne i 1950 forflyttedes til bankens hovedsæde i København, vendte naturligvis også forældrene tilbage.

Til slut skal lige nævnes, at F.S. som sognerådsmedlem var en varm forkæmper for den nyoprettede private Nærum Kostskole, hvis dagskole han var meget glad for at have sine børn gående i, og da i 1910 et stort og bekosteligt nybygningsarbejde kom på tale, gik han stærkt ind for bevilling af et klækkeligt kommunalt tilskud. Men sognerådsflertallet med kaptajn Billensten i spidsen ville ikke strække sig længere end til den ansøgte rentegaranti for det nødvendige banklån. Det var ikke skolen som sådan, man havde noget imod, men dens placering i det øde midtsogn. Den skulle have ligget i i det allerede da stærkt villabebyggede Nyholte. Havde den gjort det, ville man allerede i 1911 kunne have haft en fuldt udbygget »Holte højere Almen-skole«.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Distriktsforstander f. Nærum 1909-13.
Medl. af kloakudv. og byggeudv. 1909-13.
Medl. af Værgerådet 15.4.1909-31.3.1925.
Brandfoged i Nærum (indtil 26.3.1909).
Sognefoged f. Skodsborg distrikt 1.4.1918-1.3.1931.
Lægsmand 15.12.1920-1.3.1931.
Fru Johanne Sørensen: tilsyn med plejebørn 1908.

Thomsen, Johannes
revisor, Holte.

Født 21.4.1893 i Brønshøj. Søn af mælkeforpagter Niels Kristian Thomsen og hustru Marie Jacobe Rasmussen.

Gift 9.5.1918 med Lilly Jensen, f. 18.5.1893.

Medl. af Søllerød sogneråd 20.10.1930-31.3.1932, indtrådt som 1.suppleant på Borgerlig Fællesliste B, repr. Det konservative Folkeparti.

Revisor Thomsen havde ved kommunevalget i 1929 fået bundplaceringen som nr.15 på den borgerlige fællesliste. Det var nu det andet valg, hvor vælgerne havde lov til at sætte deres kryds på listen ud for navnet på den kandidat, de syntes bedst om, og det var stadig ganske forbavsende, så lidt kandidaterne flest kunne rose sig af at stå højt i vælgerens gunst. Men revisor Th. kunne! Hvor de andre fik 5, 8, 9, 12 eller 21 stemmer, fik han 120! Og i kraft af disse rykkede han straks op på pladsen som 1.suppleant foran fru M.S.Bjarne, der stod opstillet som nr.9; og da fru Ingeborg Jacobsen halvandet år efter udtrådte, blev han indkaldt.

Kun i halvandet år kom han til at virke i kommunens tjeneste, allerede

april 1932 flyttede han til Frederiksberg; men i denne korte tid nåede han at befæste sit ry som kommunalpolitiker i en sådan grad, at hans udtrædelse blev betegnet som et dybt beklageligt tab for sognerådet og for kommunen som helhed. »Skønt stærkt optaget af privat virksomhed lykkedes det ham at komme godt ind i visse grene af kommunens omfattende administration«, skrev Søllerød Tidende ved afskeden, »og som særlig regnskabskyndig lå det nær, at regnskabsvæsenet straks fangede hans opmærksomhed, og på dette område stræbte han efter at skabe så betryggende og gode forhold som muligt. Ved sin omfattende indsigt var han rådet en udmærket hjælp, når talen var om en god og forsvarlig regnskabsform, og her ydede han et usædvanlig godt arbejde«.

Han hørte ikke til de meget talende i rådet, gav kun sit besyv med dér, hvor han som sagkyndig følte sig

grundigt inde i sagerne, men så blev der også lyttet.

Udvalgsposter og kommunale hverv
Medl. af *biblioteksbest.* (F.), biografitilsyn, facadeudv. *forsørgelsesudv.* (til 15.4.1931), *skoleudv.* (til 15.4.1931). skovudv. (F. fra 18.11.1931), kirkegårdsudv. og *økonomiudv.* (begge fra 15.4.1931).

Werner Petri, Merete

advokatsekretær, Holte.

Født 17.3.1933 på Frederiksberg.

Datter af overretssagfører Knud Christian Werner (1895-1967) og hustru Elin Gunhild Stamer (1898-1960).

Gift 18.2.1971 med landsretssagfører Jørgen Petri, f.19.2.1914. Søn af dommer Knud Petri (1876-1958) og hustru Camilla Neve (1886-).

Medlem af Søllerød kommunalbestyrelse 1.4.1962-31.3.1974, valgt af Det konservative Folkeparti.

Merete W. flyttede i 1940 med sine forældre til Holte og kom i skole på Holte Gymnasium, hvorfra hun i 1949 tog realeksamen. Derefter gennemgik hun kontoruddannelsen. Sin politiske aktivitet udfoldede hun først inden for Holte K.U., hvis næstformand hun en tid var. 1958 blev hun medlem af bestyrelsen for Holte konservative Vælgerforening og fungerede som dens sekretær indtil 1962, da hun tillige indvalgtes i partiets kredsbestyrelse. I Holtebestyrelsen var hun møde-, fest- og udflugtsarrangøren par excellence, og der blev i det hele taget gjort flittigt brug af hendes store praktiske dygtighed og utrættelige foretagsomhed.

1970 udtrådte hun af den lokale vælgerforenings bestyrelse og i 1974 af kredsbestyrelsen, men blev i 1972 medlem af bestyrelsen for Holte konservative Kvindekreds. Fra 1976 medl. af Vælgerforeningens bestyrelse.

I kommunalbestyrelsen indvalgte hun første gang i marts 1962.

Ved genopstillingen i 1966 fik hun placeringen som nr.9 på listen, og det skulle – efter partiets hidtidige mandattal: 10 at regne – være en helt sikker position. Valget gik imidlertid ikke så godt for partiet; det 10.mandat måtte afleveres til Venstre; men hun nåede dog ind, lige før »døren smækkede«. Forøvrigt bemærkede man den smukke fremgang i personlig stemmeafgivning på M.W.: 292 mod sidst 117 – det 4.højeste tal på listen. I 1970 opstilledes hun på den helt sikre 5.plads og genvalgte naturligvis påny. Som kommunalbestyrelsesmedlem tog hun sig gennem alle årene med særlig iver og interesse af alt, hvad der

vedrørte ungdommen, dens forhold og problemer.

Udvalgposter og kommunale hverv
Medl. af *ejendomsudv.* 1962-74 (N.F. fra 1970), *amtsudv. f. skoleidræt* 1962-70, *bevillingsnævn* 24.10.1962-31.3.1974, *biografteatertilsyn* 1962-66 (N.F.1962, F. fra 18.8.1965) *ungdomsnævn* 1962-70 (F.), *ungdomsskoleudv.* 1962-74 (F.), *best.f. Holte gymnasium* 70, *biblioteksudv.* 14.9.1966-31.3.1974, *legatbest. f. kom.s ungdomsboliger* (fra 23.5.1966), *museumsbest.* 14.9.1966-31.3.1970, *best. f. Nærum Ungdomsgård* 14.9.1966-31.3.1974. Endelig i perioden 1970-74: *medl. af boligudv.*, *best. f. Gl.Holte fritidsklub, fritidskom. mælkeudv.* (til 1.2.1973) (N.F.), *best. f. Holte Børnehaveseminarium* (fra 22.6.1971) og *skolenævn v. Vedbæk skole.*

Uden for kommunalbest.: *ungdomsorganisationernes repræsentant i ungdomsnævnet* 21.9.1960-31.3.1962. *Suppleant for borgm. Øigaard i ligningskommissionen* 1962-74.

Villadsen, Carl Niels Peter

statshusmand, vognmand, Trørød.
Født 16.5.1871 i »Mosehusene«, Jetsmark sogn i Vendsyssel, død 17.3.1947 i Trørød. Søn af stenhugger Niels Peter Villadsen og hustru Anna Britta Andersen.

Gift 2.4.1895 i Øster Svendstrup kirke med Gertrud Marie Nielsen, f. 27.6.1875, d.4.12.1958. Datter af gård-ejer og handelsmand Niels Christian Christensen Møller og hustru Gjertrud Marie Christensen.

Medlem af Søllerød sogneråd

24.1.-31.3.1933, indtrådt som suppleant på Socialdemokratiets Liste A for afd. Vald.Kierkegaard; 2.2.-31.3.1937, indtrådt som suppl. for afd. Fritz Hübenbecker, og 1.4.1941-31.5.1943, indtrådt som suppl. for den fratrådte Johan Hübenbecker.

C.V. førte både i sin ungdom og i sine mandomsår en meget omskiftelig tilværelse. Som søn af en fattig landsbystenhugger kom han allerede i 7 års alderen ud at tjene hos bønderne på hjemegnen, og landbrugsmedhjælp var hans bestilling lige til hans 24.år. 1895-1900 drev han sammen med noget familie et mindre kalkværk i Jetsmark, men udvandrede så til Københavns-egnen, hvor han først tog ophold i Hvidovre, et par måneder som bestyrer af »Bredalsgaard« og derefter et halvt års tid som almindelig arbejdsmand. 1.11.1900 flyttede han til Søllerød kommune, hvor han i 2 år arbejdede som husmand på »Aggershvide« og efter endt tjenestetid fik følgende smukke

skudsmål af avlsgårdens forpagter:

»Undertegnede bevidner herved, at Carl Villadsen stedse har været flink og villig og til enhver Tid høflig og beskedn i sin Tjeneste hos mig. Endelig skal jeg ikke undlade at fremhæve den Ordensans som han er i Besiddelse af, samt at han har et vist Kjendskab til samt stor Interesse for Opdræt af unge Heste«.

Fra 1.11.1902 havde han bopæl i Nærum, og her søgte han i den følgende halve snes år på enhver tænkelig måde at skaffe et nødtørftigt livsophold for sig og sin efterhånden talrige familie. Ved siden af sin beskæftigelse som almindelig arbejdsmand tog han arbejde som hjælpetjener på Nærum Hotel og som reservepostbud ved postkontoret på Nærum station. Arbejdede også i 3 år (1904-07) som »altmuligmand« på Wesselsminde og blev bagefter af bestyreren skriftligt betegnet som »en dygtig, tro, pålidelig og ædruelig mand i alle måder«. I juli 1907 søgte han pladsen som lygtetænder i Nærum distrikt, men fik den ikke – trods de smukke anbefalinger, han kunne vedlægge sit andragende. Og ganske på samme måde gik det, da han i november 1910 søgte stillingen som pedel ved Nærum skole.

Omkring ved 1914 afstod han ved et mageskifte med jægermester Tvermoes sit hus i Nærum og fik i stedet et stykke jord på 5 tdr. land af Krogholmgårds arealer ved Trørød (matr.4 ac), søgte statslån til oprettelse af et statshusmandsbrug og fik 9000 kr., som han anvendte til opførelse af de nødvendige bygninger. Men dette lille brug var jo ikke nær altid i stand til at føde en hel familie, heller ikke efter, at han i 1925

havde købt 2 tdr. land mere, og derfor måtte han stadig ved siden af sit eget slidsomme virke tage arbejde hos andre. Således havde han f.eks. i 25 år både dag- og natrenovationskørslen her i kommunen og en tid tillige samme slags kørsel i Lyngby. Det udviklede sig imidlertid til en almindelig vognmandsforretning, som endelig gav ham et nogenlunde skikkeligt udkomme, og som han i 1942, da han havde passeret de 70 år, afhændede til en af sine sønner.

C.V. var formand for Søllerød Husmandsforening 1917-38, med undtagelse af et enkelt år. Hans kommunalpolitiske virke begyndte med indvælgelse i bestyrelsen for midtsogns-afdelingen af Søllerød Socialdemokratiske Forening 25.4.1909. Året efter blev han næstformand og året efter igen formand, men måtte i 1912 ved en afstemning vige for bageribestyrer L.Voigt. Fra oktober 1920 sad han igen i bestyrelsen, indtil han i 1928 ved en lodtrækning blev afløst af blikkenslager Ewald Nielsen. Som kandidat til sognerådet opstilledes han første gang ved valget i foråret 1929 – på nederste plads som nr.12. Der syntes altså ikke at være store chancer; men i den følgende sognerådsperiode ville skæbnen, at en af de valgte (Chr.Mogensen) trådte ud efter eget ønske og to andre afgik ved døden (Jacob Hansen og Vald.Kierkegaard), og derved rykkede så V. højere og højere op på suppleantlisten, og blev hentet ind i den »11.time« d.v.s. få måneder før periodens udløb. Ved det følgende valg blev han placeret som nr.8 og fik 46 personlige stemmer, men kom alligevel kun på »ventelisten«. Der

skete dog atter det, at både afgang og dødsfald inden for den valgte gruppe ændrede billedet. 16.10.1935 var V. rykket op til pladsen som 1.suppleant, og da selve partiformanden Fr.Hübenbecker døde 2.2.1937, rykkede V. ind på hans plads, men atter altså i den »11.time«. Da var man allerede i gang med opstillingerne til næste valg, og V. ville man fra først af byde bundplaceringen som nr. 15. Han fik dog ved den endelige opstilling 8.pladsen, men ved valget kun 5 personlige stemmer, og han blev atter kun suppleant.

Ved Johan Hübenbeckers udtræden 1.4.1941 kaldtes V. for 3.gang ind i sognerådet, og nu sad han i godt og vel 2 år og fik endelig også lidt at bestille. Helt knirkefrit forløb det imidlertid ikke for ham. 2.11.1941 måtte han stå »skoleret« for partiets forretningsudvalg, fordi han i rådssalen havde stemt mod sin gruppes vedtagelse i den dengang meget omtalte sag om anlæg af en vej nord om Trørød i stedet for regulering af den vanskelige Trørød gade. Gruppen var gået ind for omtalte vejanlæg, men V. havde stemt imod, sagde han, »fordi han ikke mente, den havde den betydning, man ville give den«. Det var jo en forklaring; men hans handlemåde kunne ikke under nogen omstændighed godkendes. Han fik forelagt en resolution sålydende:

»Forretningsudvalget og sognerådsgruppen er enige i, at samarbejdet selvfølgelig må foregå på parlamentarisk vis, således at den afgørelse, som flertallet træffer, må være gældende«.

Men han nægtede at tiltræde den og forlod mødet i vrede.

Man tilgav dog let den gamle hædersmand denne episode, og da han i 1943 som 72årig sagde farvel til al offentlig aktivitet, blev han af parti-formanden, Vald.Andreasen takket varmt for »sin indsats i partiet og sognerådsgruppen«.

Udvalgsposter og kommunale hverv
1932-33: medl. af kirkegårdsudv., 1937: medl. af *økonomiudv.* og museumsudv., 1937 og 1941-43 *skoleudv.* og gasværksudv.

Vandsynsmand 1938-43. Medl. af kornnævnet 18.10.1939-. Jordboniteringsmand 1.4.1946.

Zehngraff, Orla

civilingeniør, Holte.

Født 19.9.1884 på Frederiksberg, død 28.6.1958.

Søn af muremester, arkitekt Johannes Zehngraff og hustru Angelica Helene Rodian.

Gift 8.4.1922 i Aagerup kirke med Karen Margrethe Isager, f.26.2.1893 på Frederiksberg. Datter af lærer Christian Isager og hustru Alexandra Nielsen.

Medlem af Søllerød sogneråd og kommunalbestyrelse 1.4.1946-28.6.1958, valgt i 3 perioder på Den uafhængige Kommunalforenings Liste F, derefter på Det konservative Folkeparti's Liste C.

Z. blev student i 1903 fra Slomans Skole på Jakob Dannefærds Vej og tog eksamen som bygningsingeniør ved Polyteknisk Lærestanstalt i 1909 (studiekammerat med professor Schneider). Efter aftjent værnepligt var han februar-november 1910 ansat hos

stadskonduktøren ved Københavns opmåling og dernæst 1910-1918 assisterende ingeniør hos stadsingeniøren i København. Fra 1.1.1919 var han afdelingsingeniør for A/S C.M.Hess' Fabriker, Sjællandsafdelingen for Centralvarme m.m.

1918-1924 var han medlem af bestyrelsen for Akademisk Skytteforening, og man tør vel formode, at hans lyst til at blive Søllerødborger er blevet vakt under talrige besøg i skytternes lejr på Høje Sandbjerg. Offentligt trådte han første gang frem herude, da han i 1935 blev formand for Søllerød Grundejerforening. Med sine ægte konservative grundejersynspunkter sluttede han sig straks til oppositionen mod den clausenske kommunalpolitik og indmeldte sig i 1940 i Den uafhængige Kommunalforening – uden dog foreløbig at spille nogen særlig fremtrædende rolle. Man leder i foreningens protokoller forgæves efter hans navn, både på listerne over foreslåede bestyrelses-

medlemmer og på listerne over foreslåede kandidater til sognerådsvalg – indtil marts 1946, da det pludselig meddeles, at sognerådsformanden, professor Schneider udtrykkelig har ønsket Zehngraff (og E.Øigaard) anbragt på »sikre pladser« på foreningens kandidatliste til det forestående kommunevalg.

Han fik pladsen som nr.3 (foran Øigaard) og blev naturligvis valgt. Og på samme plads genvalgte han både i 1950 og i 1954 (nu med Øigaard foran sig på 2.pladsen begge gange). Men de personlige stemmer, der faldt på ham, var aldrig bemærkelsesværdige (1946: 6, 1950: 7, 1954: 12). Eller skal vi sige, at de netop var bemærkelsesværdige – i forhold til dem, Øigaard samtidig fik (henholdsvis 23, 28 og 78). Umiddelbart før kommunevalget i 1958 ophævedes Den uafhængige Kommunalforening (nu på det sidste kaldt »Den upolitiske Vælgerforening«), idet der var truffet aftale med Det konservative Folkeparti om overførelse af de »upolitiske« repræsentanter i den siddende kommunalbestyrelse til dette parti's Liste C, således at Øigaard fik 3.pladsen, Zehngraff 6.pladsen, frk.Rasch Hansen 9.pladsen og tømrermester Henning Larsen bundpladsen som nr.15. Kun Øigaard og Zehngraff blev valgt (med henholdsvis 325 og 64 personlige stemmer). Men det blev ikke mange møder i den nye kommunalbestyrelse, Z. kom til at deltage i. Han måtte melde sig syg, og kun 4 måneder efter valget var han død.

Udvalgsposter og kommunalehverv
1.4.1946-28.6.1958 uafbrudt medl. af
teknisk udv. (F. fra 1950), *byplanudv.*

Strandvejsudv. (F. fra 1954). Medl. af brændselsudv. 1946-50, Vedbæk havnestyrelse 1946-50 og igen fra 19.8.1953, *økonomiudv.* 1950-54 og igen fra 7.6.1957, rationaliseringsudv. 18.4.1951-1958 (F.), byggeudv. f. Skolerne 18.2.1953-28.6.1958 (F. 1953, N.F. 1954), landvæsensnævn 1954-58, bygningskommission 19.10.1955-28.6.1958, sundhedskommission 29.6.1955-7.6.1957, Mølleåplanens administrationsudv. 1.4.-28.6.1958.

Udenf. kom.best.: vandsynsmand 1943. Medl. af brændselsudv. som sagkyndig ingeniør 1943-46.

Øigaard, Erik

landsretsagfører, Trørød,
se foran under sognerådsformænd og borgmestre.

Efterskrift

Bogen om kommunestyret i Søllerød bør ikke sendes ud i verden uden at få et par ord med om den mand, der fik ideen og gjorde de første omfattende og betydningsfulde forberedelser, afd.kommunearkivar Svend Aage Thomassen (1910-56).

Sv.Aa.Thomassens årelange og slidsomme arbejde med indsamling af personalhistoriske oplysninger vedrørende over 200 enkeltpersoner (se nærmere i bind I under kapitlet »Kilder og anvendt litteratur« afsnit III punkt A 1. og 2.) kan ikke vurderes højt nok; og jeg tør sige ganske ligefrem, at uden *hans* solide foregangsarbejde – navnlig hans landsomfattende kirkebogsstudier og øvrige genealogiske detaljundersøgelser – havde *jeg* næppe vovet mig i kast med fuldførelsesarbejdet – i hvert fald ville det have taget mig den tredobbelte tid.

Men dermed er endda ikke alt sagt om Th.s fortjenester. Når det er lykkedes i det her foreliggende værk at gengive så mange portrætter af længst hedengangne sogneforstandere og sognerådsmedlemmer, at kun et forholdsvis ringe antal må savnes, skyldes også det i stor udstrækning *hans* ihærdige indsats. Hans efterladte korrespondancer viser, at han heller ikke skyede anstrengelser af nogen art her, hvor det gjaldt for ham at få opsporet og fundet frem til slægtninge og pårørende af de biograferede rundt om i hele landet, som han kunne tænke sig lå inde med gamle portrætter. At han selv bekostede alle forsendelser tur-retur og alle affotograferinger af de lånte billeder, turde det måske ikke være helt overflødigt at bemærke i dag.

Desværre undlod han, medens han havde de lånte billeder i sin varetægt, at gøre notater om, hvem der havde fotograferet hvem og hvornår. En alvorlig mangel, som jeg har været nødt til at affinde mig med.

Man kan også nok sige, at hans materialesamlinger til de mange enkeltbiografier er lovlige spredte og tilfældige. Men bebrejdede ham det kan man faktisk ikke, for det er jo et helt uafsluttet arbejde, han har efterladt sig. Det bærer tydeligt præg af, at han på et vist tidspunkt er gået i stå – pludselig kørt træet i håbløshed og depression, sandsynligvis på grund af manglende forståelse og påskønnelse netop hos dem, der skulle være allermost interesserede i hans forhavende. Og det fører uvilkårlig tanken hen på amatørarkæologen gartner A.

Avnholt i Vedbæk, der jo i de samme år førte en lignende håbløs kamp for sit »Søllerød Museum«. Det var andre tider dengang. Kort sagt.

På den baggrund vil det just være passende for *mig* at frembære en hjertelig tak til Søllerød Kommunes bevilgende myndigheder af *i dag* for den store tillid, man har vist mig ved at lade mig fortsætte og fuldende det af Sv.Aa.Thomassen påbegyndte værk – helt og holdent sådan, som jeg selv fandt det bedst og efter en målestok, som Th. aldrig ville have turdet drømme om at få lov til at anvende. Den »bygning«, *han* gav udkast til og murede de første fundamenter til, ville, hvis alt var lykkedes for ham, kun være blevet en beskeden hytte i sammenligning med det palads, der her er rejst. Eller vi kan sige: som det gamle rådhus oppe i Søllerød i forhold til det moderne rådhus ved Geels bakkes fod.

Men under alle omstændigheder: Svend Aage Thomassen bør huskes og hans minde holdes i ære.

Gimsing i juli 1977

A handwritten signature in black ink, reading "Gunnar Sandfeld". The signature is written in a cursive, flowing style with a large initial 'G'.

Copyright © Søllerød Kommune 1977

Ekspedition: Søllerød Kommunebiblioteker
Biblioteksalleen 1-5, 2850 Nærum

Papiret er Thai-cote fra
AS De forenede Papirfabrikker
Clicheer udført af Heimburger & Wendt samt
Københavns Kliché og Offset
Bogbinderarbejdet fra Fr. Jensens Bogbinderi
Sat og trykt i Langkjærs Bogtrykkeri
København
Den typografiske tilrettelæggelse havde
Erik Ellegaard Frederiksen IDØ

Oplaget er 1200 eksemplarer, hvoraf
25 er nummererede.